PA
25
.B4

The Institute of Mediaeval S[tudies]
LIBRARY
Toronto

750
1110 - 360

DE HERACLIDE MILESIO GRAMMATICO

SCRIPSIT FRAGMENTA COLLEGIT DISPOSUIT ILLUSTRAVIT

LEOPOLDUS COHN

BEROLINI 1884.

APUD S. CALVARY ET SOCIUM.

pag. 1—36 e commentatione ad veniam docendi in Universitate Vratislaviensi adipiscendam philosophorum ordini proposita sunt repetitae.

BERLINER BUCHDRUCKEREI-ACTIEN-GESELLSCHAFT, SETZERINNEN-SCHULE DES LETTE-VEREINS (CARL JANKE).

JAN 15 1970

MARTINO HERTZ

AUGUSTO REIFFERSCHEID

SACRUM

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/deheraclidemiles00hera

Praefatio.

Cum primum ad Eustathii auctores indagandos eorumque reliquias eruendas accessi, animum in primis advertit Heraclides grammaticus frequenter ab Eustathio laudatus: quem cum fragmenta perlustrassem dignum esse mox mihi persuasi, cuius memoria paene oblitterata resuscitaretur. susceperat id quidem ante hos triginta annos Fridericus Osann, qui in Quaestionum Homericarum particulis III et IV (Giss. 1853. 1854) de Heraclide scripsit eiusque fragmenta edidit vel potius abscondidit. sed ille coniecturis de persona et scriptis Heraclidae falsissimis prolatis rem non tam illustravit quam confudit, in edendis autem reliquiis summa usus est neglegentia. satis enim habuit fragmenta ex Eustathio (ubi non pauca praeteriit) ceterisque fontibus nuda descripsisse: ad emendanda illa aut explicanda nihil contulit, rationem ne Ahrensii quidem habuit, qui fere omnia fragmenta Heraclidae ad dialectologiam pertinentia in libro quem scripsit de dialectis Graecis maxima ut solebat sollertia adhibuerat. quae cum ita essent, rem ab Osanno susceptam denuo tractare constitui, fragmenta Heraclidae colligere coepi, collecta disposui atque emendare et explicare studui comparandis praecipue cum aliorum grammaticorum tum maxime eius reliquiis, cuius fama apud sequiores et auctoritas obscuravit quaecunque superiores in arte grammatica praestiterant, Herodiani. ipsi fragmentorum collectioni non nulla praemittenda sunt de Heraclidae vita scriptisque et doctrina. quam praefationem paucis me absolvere posse video, quia pars eorum quae hic disserenda erant nunc ipsum mihi praeoccupata est. libello enim

meo paene absoluto in manus pervenit commentatio Guilelmi Frye „de Heraclidae Milesii studiis Homericis“ (Stud. Lips. VI [1883] p. 93 seqq.), quem prima parte de nomine vita scriptis Heraclidae disserentem in plerisque rebus mecum congruere gaudeo. itaque ea quae recte ille et accuratius tractavit brevissime expedire mihi licuit atque ea tantum attigi quae ad fragmenta intellegenda recteque iudicanda necessaria duxi:

In rebus grammaticis Eustathius praeter Herodianum et Georgium Choeroboscum, quorum libros quos habuit et excerpta paene exhausit, centies fere Heraclidem laudat addito passim cognomine Alexandrini. quis ille fuerit quoque tempore vixerit, plerique virorum doctorum se nescire fatebantur.[1]) qui sententias pronuntiare ausi sunt, in varios errores inciderunt. quos a veri cognitione prohibuit primum quod de Heraclide Pontico minore cogitabant deinde quod scriptorem opusculi περὶ ἐτυμολογιῶν ab Orione Thebano adhibiti eundem esse arbitrabantur. neutram opinionem habere quo commendetur unicuique rem accurate consideranti apparebit. nam Heraclidem Ponticum minorem Didymi discipulum scripta grammatica composuisse, qualia Herodianus ceterique technici scripserunt, nusquam traditur. et Diogenes Laertius et Suidas scripta eius poetica tantum commemorant, de grammaticis nihil.[2]) fragmenta autem ex Heraclidae Pontici cuiusdam libello περὶ ἐτυμολογιῶν ab Orione servata si quis cum Heraclidae Alexandrini fragmentis ab Eustathio traditis comparaverit, non eundem esse Orionis et Eustathii auctorem facile concedet. itaque Osann sententiam protulit e veris falsisque mixtam, cum recte quidem Eustathii auctorem Heraclidem Ponticum esse

[1]) cf. Fabric. B. G. I 513. Roulez de vita et scriptis Heracl. Pont. p. 111. Deswert de Heraclide Pont. p. 179. Sengebusch Hom. diss. I 82. Meister Dial. I 27.

[2]) Diog. La. V 93 . . . πυρρίχας καὶ φλυαρίας συντεταγμένος. Suid. s. v. Ἡρακλείδης Ποντικός· . . . ἔγραφε μέτρῳ Σαπφικῷ ἤτοι Φαλαικίῳ βιβλία γʹ δυσερμήνευτα καὶ πολλὴν τὴν ἀπορίαν ἔχοντα προβαλλομένων ζητημάτων, ἅτινα λέσχας ἐκάλεσεν . . . ἔγραφε δὲ καὶ ποιήματα ἐπικὰ πολλά.

negaret, sed illi temere libellum περὶ ἐτυμολογιῶν tribueret[1]), cuius scriptorem Heraclidem Ponticum fuisse disertis Orionis Etymologi testimoniis constat (cf. Et. Or. 19, 16. 49, 23. 118, 28. 119, 1. 186, 9): quibus nihil est cur fidem denegemus.[2])

In fragmentis ab Eustathio ex Heraclide servatis partim agitur de vocabulorum prosodia partim de formatione et declinatione verborum. fuit igitur Heraclides τεχνικός et eadem argumenta in libris suis tractavit quae Herodianus. iam ab Herodiano (Il. Pros. Θ 178) Ἡρακλείδης ὁ Μιλήσιος laudatur de accentu et significatione vocis ἀβληχρός. ab Apollonio Dyscolo, qui ter laudat Heraclidem semel adiecto libri indice ἐν τῷ περὶ καθολικῆς προσῳδίας, eundem intellegi veri simillimum est. qua re idem fuit etiam is quem Ammonius tribus locis citat, quoniam semel adiungit ἐν πρώτῃ περὶ καθολικῆς προσῳδίας. ex argumentorum similitudine, quae in horum scriptorum locis et in Eustathii excerptis apparet, iure concludendum videtur eundem esse quem Apollonius Herodianus Ammonius laudant eundem quem Eustathius adhibuit. atque cum omnia fragmenta quae Eustathius Heraclidae nomine exhibet ab uno eodemque grammatico profecta esse manifestum sit, sequitur ut idem Heraclides librum scripserit περὶ δυσκλίτων ῥημάτων semel ab Orione Thebano semel ab Eustathio laudatum. itaque Heraclides Milesius fuit, cui fragmenta illa grammatica Eustathius debuit.[3])

---

[1]) Osannum secutus est Nicolai G. L. G. II 340. coniecturam de libello περὶ ἐτυμολογιῶν improbavit M. Schmidt (Diar. Antiq. 1855 p. 266). La Roche (Textkritik p. 80) ne intellexit quidem Osanni sententiam.

[2]) pro scriptore illius opusculi περὶ ἐτυμολογιῶν vulgo Heraclides Ponticus minor habetur. equidem veri similius existimo a Pontico maiore esse conscriptum; nam etymologiae et scriptorem antiquiorem et philosophum (non grammaticum) produnt.

[3]) ex superioribus philologis unus verum vidit Jonsius (de script. hist. phil. p. 173), qui primus intellexit Heraclidem Milesium eundem esse quem περὶ καθολικῆς προσῳδίας scripsisse auctores sunt Apollonius et Ammonius. idem coniecit Heraclidem Alexandrinum Eustathii auctorem esse eum qui ab Ammonio s. v. σταφυλή vocetur Ἡρακλείδης ὁ ἡμέτερος: ac de hoc disserens dubitanter addit: „nisi forte idem est ac Milesius". — recentiores de Heraclidae persona fere omnes erra-

quod ab Eustathio non nunquam Alexandrinus vocatur quem Herodianus Milesium nuncupavit, id sic explicandum videtur, ut Heraclides Mileti natus post Alexandriae vixerit: ut Zenodotus Crateteus ab aliis Mallota ab aliis Alexandrinus dictus est (Wolf Proleg. p. 199).[1])

De tempore quo vixerit Heraclides Milesius in universum recte iudicavit Osann. si quidem ab Herodiano et Apollonio citatur, ultra Hadriani Caesaris tempora illius aetatem removeri non posse consentaneum est. iam ut tempus accuratius definiatur, videndum est quos ipse auctores laudaverit. in fragmentis citantur Dionysius Sidonius (frg. 45) Dionysii Thracis et Ammonii Aristarcheorum fere aequalis, Tyrannio maior (frg. 39) Dionysii Thracis discipulus, denique Aristonicus (frg. 32), quem Augusti Tiberiique aetate vixisse constat. itaque aetas Heraclidae ita circumscribenda videtur, ut inter Aristonici et Apollonii Dyscoli tempora eum floruisse statuamus i. e. exeunte fere saeculo I[2]) et fortasse initio saeculi II p. Chr. n. quae ratiocinatio infra etiam alia ratione confirmabitur, ubi de Ammonio dicendum erit. non urgeo Characis mentionem (frg. 56). nam Eustathium eam Heraclidae debere non ita exploratum videtur, ut inde aliquid concludatur. potest ipse Eustathius laudasse Characem[3]); nam huius scripta homines

---

bant. Gräfenhan (Gesch. d. class. Philol. III 65) Heraclidae Pontico minori opusculum περὶ ἐτυμολογιῶν et librum περὶ δυσκλίτων ῥημάτων tribuit, librum περὶ καθολικῆς προσῳδίας ne noverat quidem. H. Kleist (de Philox. stud. etym. p. 22) et J. Wackernagel (de pathol. vet. init. p. 17) Heraclidem Ponticum minorem et scriptorem libelli περὶ ἐτυμολογιῶν et libri περὶ δυσκλίτων ῥημάτων et Eustathii auctorem putant. idem existimavit Lentz (Herod. praef. p. CLXVII), sed alium videtur putasse Milesium (ib. p. CLXX).

[1]) idem quod Heraclidae accidisse videtur Oro grammatico, ut ab aliis Milesius ab aliis Alexandrinus diceretur: ita confusio illa explicanda videtur, quam Suidae auctor in Ori et Orionis vitis commisit: cf. Gräfenhan III 75. E. Hiller Ann. philol. 99, 439.

[2]) haud recte Baege de Ptolem. Ascal. p. 6: „fuit Heraclides Milesius initio primi p. Chr. saeculi“.

[3]) cf. Eust. ad Dion. Perieg. 687. 689. ad Hom. p. 1504, 57. 1859, 44.

Byzantini (Ioannes Lydus Suidas Tzetzes Malalas alii) manibus volutabant. atque etiam si apud Heraclidem Characis nomen Eustathius reppererit, ne ea quidem mentione computus ille tollatur. C. Mueller quidem (FHG III 636) Characem Pergamenum floruisse putavit temporibus Hadriani Antonini Pii M. Aurelii Antonini, sed argumenta quibus eam opinionem firmare studuit nulla sunt. ad Antoninorum tempora vix descendere licet, si Suidae verba respiciuntur (s. v. Χάραξ) . . . ἔστι δὲ τῶν κατ᾽ Αὔγουστον πολλῷ νεώτερος· μέμνηται γοῦν ἐν τῷ β′ τῶν βιβλίων Αὐγούστου ὡς πάλαι γενομένου Καίσαρος καὶ ἐν τῷ ζ′ Νέρωνος καὶ τῶν μετ᾽ αὐτὸν βασιλευσάντων. Heraclidae potius aequalem fuisse hinc colligi posse arbitror itaque fieri potuisse, ut ab Heraclide laudaretur.[1])

Ut ad scripta Heraclidae transeam, duorum tantum librorum memoria ad nos pervenit. alter inscriptus fuit περὶ καθολικῆς προσῳδίας. titulum testantur semel Apollonius (de synt. IV 10 p. 332) semel Ammonius (s. v. νῦν). ab utroque scriptore non modo his sed etiam reliquis locis ubi nomen Heraclidae laudatur eundem librum esse adhibitum, locis inter se comparatis facile intellegitur. indolem ac naturam libri optime demonstrat copiosissimum fragmentum ab Ammonio s. v. σταφυλή servatum (frg. 6). ex eodem libro fluxisse arbitror fragmenta quaedam ab Herodiano, in scholiis Homericis, in Eustathii commentariis tradita, quorum argumenta locis illis Apollonianis et Ammonianis similia sunt. primum librum Catholicae Prosodiae citat Ammonius s. v. νῦν: quot libros opus comprehenderit, quo ordine Heraclides res tractaverit ignoramus. non eundem fuisse ordinem quem Herodianus in sua Prosodia Catholica secutus est, inde colligere licet quod de adverbiis νῦν et νυνί grammaticus primo libro egit, cum Herodiani de adverbiorum accentibus doctrinam libro undevicesimo traditam fuisse constet. — Alterius libri indicem περὶ δυσκλίτων ῥημάτων et ipsum e duobus tantum testimoniis novimus, Orionis Thebani (p. 54, 2) et Eustathii (p. 1815, 5). hoc

[1]) frustra Meineke Anal. Alex. p. 139 Characi Pergameno Ἰταλικά abiudicavit et Parthaci cuidam prorsus ignoto tribuit corrupta nisus codicis scriptura apud Herod. π. μον. λέξ. 19, 9 (Lentz II 925, 9), ubi pro nomine Πάρθαξ potius Χάραξ restituendum est. cf. Mueller l. l. III 641. Frye p. 97.

libro Heraclides ea verba tractavit, quorum formatio vel declinatio a vulgari usu recedere et ab analogiae ratione abhorrere videbatur.

Num quae alia scripserit Heraclides, nescimus: et certa testimonia desunt neque in reliquiis quae aetatem tulerunt aliorum quorundam librorum vestigia inveniuntur.[1]) nam Osanni coniecturam de Homeri carminum recensione ab Heraclide curata ab aliis iure improbatam ac satis iam refutatam[2]) argumentis omnino carere monuisse satis est. sed Sengebusch et La Roche et ipsi quidem eam suspicionem improbantes commentarios tamen criticos (διορθωτικά) ad Homerum ab Heraclide scriptos esse putaverunt. ne ea quidem sententia ullo nititur fundamento. versus Homerici et variae lectiones Homeri versuum in multis Heraclidae fragmentis afferuntur: sed eorum nullum ita comparatum est, ut crisin Homeri carminum peculiari opere ab Heraclide tractatam esse inde colligere liceat nedum opus sit. morem grammaticorum illius aetatis secutus in studiis suis grammaticis Heraclides ubique „poetae“ habuit rationem et in libris passim versus Homericos vel vocabula Homeri propria commemoravit et explicuit. in libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων quam saepe occasionem habuerit verborum formas anomalas ab Homero usurpatas tractandi et explicandi, quis est quin intellegat? atque Eustathius ρ 196 quosdam ἀρισφαλὲς ἔμμεναι οὖδας scripsisse (cf. frg. 24) in Heraclidae libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων se invenisse diserte narrat.

Haud meliora sunt argumenta quibus nuper J. Wackernagel (de pathol. veter. init. p. 17) novas de Heraclidae libris quibusdam περὶ τοῦ ἦν et περὶ πλεονασμῶν coniecturas comprobare studuit. ac priorem quidem his verbis defendit: „primum quidem (ap. Eust. p. 1432) ἦν ex οὖν factum esse docetur eadem ratione qua ἐφίλην Aeolicum ex ἐφίλουν; tum vero (p. 1759) idem ex ἦον verbi ἔω imperfecto derivatur: quod conciliari nequit. cum autem etymo-

[1]) non minus quam libellum περὶ ἐτυμολογιῶν ab Heraclide Milesio alienum esse arbitror opusculum quoddam περὶ τοῦ χρη καὶ δεῖ ab Et. Mg. 284, 53 Heraclidae nomine laudatum. quod philosophi argumenti fuisse (fortasse ad philosophiam moralem pertinuisse) et Heraclidae Pontico philosopho tribuendum esse mihi videtur.

[2]) cf. M. Schmidt Diar. Antiqu. 1855 p. 266. Sengebusch I 83. La Roche Textkr. p. 80. Frye p. 121 seqq.

logia prior plane cum ea ratione consentiat, quam in libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων Heraclidem secutum videmus, ergo altera inde petita esse nequeat, suspicor hoc quidem fragmentum ad nescio quem περὶ τοῦ ἦν libellum pertinere Herodianeo pariter inscripto similem." at si fragmenta diligentius examinasset, eius modi discrepantias apud Heraclidem nihil habere mirifici cognovisset: solet enim Heraclides unius formae proferre non nunquam duas vel plures explicationes, quas referre ad diversos libros non licet (cf. frg. 46. 47). ut ἦν ab οὖν sic ἤμην ab οὔμην derivatur (Eust. p. 1432, 32), alibi vero (Eust. p. 1641, 44. 1770, 35) ab ἐμαί ἔμην: neque tamen de ἤμην forma peculiarem libellum scripsit Heraclides. Wackernagel e libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων priorem tantum formae ἦν etymologiam ideo repetiit, quod in eo verba in μι sola tractata fuisse putavit. quae opinio, ut alia omittam, vel eo refellitur, quod Orio Thebanus etymologiam vocis εὐράξ e libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων sumpsit, unde sequitur omnia quae Eustathius de origine verbi ἔρρω quattuor locis tradit (frg. 19) ad eum librum esse referenda. — περὶ πλεονασμῶν Heraclidem scripsisse coniecit ille propter haec verba (ap. Eust. p. 722): Ἀργεῖοι καὶ Κρῆτες πολλάκις ἐξαιροῦντες τὸ ῑ ἐντάττουσι τὸ ¯ τὴν εἰς πρόθεσιν ἐνς λέγοντες καὶ τὸ τιθείς τιθένς (non μετατιθέασι τὸ ῑ εἰς ν): „quae quidem (inquit) quamvis recte observata tamen a consuetudine veterum tam aliena sunt, ut nisi certam quandam ob causam, h. e. quia scriptor sibi proposuit per πλεονασμόν omnia explicanda, ita scribi non potuerint." equidem omnino me non intellegere fateor, quod sit discrimen inter ἐξαιροῦντες ἐντάττουσι et μετατιθέασι. de pleonasmo hoc loco sermo non est, quod vel ex subsequentibus apparet: Σικελοὶ μέντοι ἔμπαλιν τὸ ῑ ἀντὶ τοῦ ν̄ τάττουσι, τὸ ἔνδον ἔνδοι λέγοντες κτλ. et Epim. Cram. I 137, 29 Et. Mg. 302, 2 . . . ἡ μὲν τῶν Ἀργείων διάλεκτος μεταβάλλει τὸ ῑ εἰς ν̄. ridiculum vero et refutatione vix dignum est illud, omnia per pleonasmum explicanda sibi proposuisse Heraclidem. quem ut πλεονασμόν sic ἀποβολήν τροπήν συγκοπήν et cetera παθῶν genera adhibuisse ad vocabula derivanda satis luculenterque ex reliquiis apparet.

Ac de vita scriptisque Heraclidae haec quidem hactenus. plura mihi dicenda sunt de fontibus eius doctrinae et de singulis auctoribus qui fragmenta servarunt. et primus quidem nominan-

dus est Apollonius Dyscolus, cui nos tria fragmenta debere diximus. haud spernendum auctorem Heraclidem a principe illo grammaticorum esse iudicatum, tenor verborum vel in assentiendo vel in refellendo satis declarat. praeter tres illos locos in Apollonii libris qui aetatem tulerunt pauci cum Heraclidae praeceptis congruunt (cf. frg. 26. 43), quod in eis, credo, Apollonius non tam saepe (quam e. g. in deperditis libris περὶ προσῳδιῶν et περὶ ῥήματος) occasionem habuit Heraclidae sententias afferendi vel refellendi. — Sequitur clarissimi et doctissimi viri filius celeberrimus Herodianus, quem etsi ter vel quater tantum in reliquiis nominatim Heraclidae mentionem facit ut ceterorum memorabilium grammaticorum qui antecesserant sic Heraclidae scripta diligenter respexisse vel inde concludere licet, quod huius exemplum imitatus opus suum doctissimum et apud posteros celebratissimum περὶ καθολικῆς προσῳδίας nuncupavit, et permulti eius reliquiarum loci demonstrant in fragmentis ubique a nobis adnotati: quorum quidem pars in refutandis Heraclidae opinionibus versatur, sed multus eorum numerus quibus tacite praecepta illius probavit et in usum suum convertit (cf. E. Hiller Ann. phil. 103, 507). nam Herodianus superiores grammaticos non laudare solet nisi cum aut eorum sententias refellit aut adversus aliorum dubitationes defendit.[1])

Iam ad Ammonium venio, qui tria fragmenta Heraclidae servavit. de cuius aetate persona libro quoniam adhuc falsae opiniones feruntur et duo de fragmentis illis apud Eustathium redeunt, de vera Ammoniani libri origine et de ratione quae intercedat Ammonium inter et Eustathium quid sentiam hoc loco mihi exponendum videtur. libelli περὶ ὁμοίων καὶ διαφόρων λέξεων auctor vulgo habetur Ammonius, quam sententiam in primis defendit Valckenaer (Ammon. praef. p. XXI seqq.). sed ante Valckenaerium docti quidam Ammonium antiquum grammaticum fuisse ipsumque librum de differentiis verborum composuisse iure negave-

---

[1]) praeter frg. 7. 8 ex Herodiano fluxisse putaverim frg. 9 (schol. I 378). nec minus schol. α 320 (frg. 10) ad Herodiani Odyssiacam Prosodiam referendum videtur; nam scholiastam ut Aristarchi sententiam sic ea quae contra Heraclides protulerit ex Herodiano sumpsisse veri est simillimum.

rant. nam cum Eustathius cum multis Ammonii glossis ad verbum conspiret et quinque locis (p. 831, 11. 855, 3. 906, 59 = 1871, 43. 1698, 27. 1727, 9) ex Erennii Philonis libro περὶ διαφόρως σημαινομένων eadem proferat quae Ammonius (s. v. ἄστρον. αἶνος. ἀρρωδεῖν. ἀσφόδελος. νῆες) exhibet, Paulus Leopardus aliique Ammoniani libri verum auctorem non Ammonium sed Herennium Philonem Byblium fuisse iudicaverunt. contra Valckenaer de Eustathii cum Ammonio ratione sic statuit: „Eustathium legisse eundem quem habemus Ammonii libellum et simile etiam opusculum sub nomine Herennii Philonis non veteris istius grammatici Byblii sed Ammonio longe recentioris qui multa Ammonio sublegerit et clarum nomen suae opellae praefigere voluerit" (p. XXIV). at primum quidem quis Ammonius ille fuerit prorsus incertum est. Valckenaer duobus argumentis nisus, primum quod grammaticus saeculo primo inferior nullus laudetur deinde quod Heraclides grammaticus titulo τοῦ ἡμετέρου ornatus sit (s. v. σταφυλή), Ammonium suum saeculo p. Chr. n. primo seu sub initium secundi floruisse putat. sed scriptorem libri quem habemus primo vel ineunte secundo saeculo fuisse ut credamus fieri non potest. continet enim libellus περὶ ὁμοίων καὶ διαφόρων λέξεων permulta doctrinae inferioris aetatis specimina, quae ab antiquo et docto grammatico profecta esse nequeunt.[1]) conferas v. g. glossas ἀδεής. Ἀθῆναι. ἄναρχον. ἀπέθανε et vere antiquas ἀγχιστεῖς. αἰδώς. αἶνος. ἅμα: has et illas ab eodem grammatico compositas esse vix credes. huc accedunt non nulla quae hominem Christianum produnt et Byzantinum: s. v. ἐπίτιμος respicit Evang. Luc. VII 3; s. v. πειραστής Nilum quendam scriptorem Byzantinum laudat. itaque optimis sane argumentis usus est vir clarissimus ad veri auctoris libri aetatem definiendam, non Ammonii.[2]) veteris illius grammatici

---

[1]) „nae multum falluntur qui librum περὶ διαφόρων λέξεων ab antiquo et docto grammatico conscriptum esse opinantur. tam multa continet et levissima et falsissima, ut sequioris aetatis farraginem esse undecunque collectam facile demonstrari possit": sunt verba Cobeti (N. L. p. 169).

[2]) alii scriptorem libelli eum Ammonium esse opinati sunt, quem cum Helladio aliisque a. 389 p. Chr. n. Alexandria pulsum Constan-

librum de differentiis verborum Ammonius ad manus habuit et excerpsit passimque suis auxit additamentis. quod autem Valckenaer putavit Eustathium et Ammonii librum et simile opusculum Herennii Philonis nomen ementitum adhibuisse omni caret probabilitate: nihil est cur non omnia quae de verborum differentiis Eustathius exhibet adnotamenta ab uno eodemque scriptore ei suppeditata esse credamus, quem Herennium Philonem fuisse quinquies ab ipso laudatum negari vix potest. nec liber ab Eustathio adhibitus pseudepigraphus fuit, sed genuinus veteris illius grammatici Byblii. habemus opusculum περὶ διαφορᾶς σημασίας sub nomine Eranii[1]) Philonis, quod una cum Ammonio ex apographo Vossiano codicis Parisini (n. 1270 ni fallor) edidit Valckenaer. de hoc vir praeclarissimus sic iudicavit: „libelli scriptor infimi aevi fuisse videtur grammaticus, qui dum vetustissimi Herennii Philonis personam suscipit passim et in ipso limine fraudem prodit, ubi pro Ἑρεννίου nomine mendosam librorum lectionem secutus posuit Ἐρανίου". itaque ex Valckenaerii sententia duo extiterunt falsarii, qui Herennii Philonis personam induti libellos de differentiis verborum conscripserunt, unus (περὶ τῶν διαφόρως σημαινομένων) Eustathii auctor alter scriptor opusculi περὶ διαφορᾶς σημασίας. nonne hoc ridiculum? non enim unum esse hunc et illum quem Eustathius adhibuerit Valckenaer dicit nec dicere potuit, quia longe plurimis locis Eustathius non cum Eranio Philone sed cum Ammonio congruit. sed vereor ne longus sim, si plura proferam ad Valckenaerii opinionem refutandam, ad meam sententiam comprobandam non nulla adiungere satius esse puto. opusculum περὶ διαφορᾶς σημασίας non a falsario quodam ex Ammonio vel aliis fontibus compilatum est, sed excerpta continet e genuino Herennii Philonis libro, quem etiam tum integrum usurpare licuit Eustathio quemque totum fere expilavit Ammonius. nullam notam apud Eranium Philonem invenies, quam vetus grammaticus non scripsisse putandus sit. non nunquam magis cum Eustathio congruit quam cum Ammonio: cf. Eran. Phil. s. v. αἶνος et Eust. p. 855, 2;

---

tinopolim profugisse tradit Socrates hist. eccl. V 16. ii non habent quomodo illud Ἡρακλείδης ὁ ἡμέτερος explicent.

[1]) nomen Ἐρανίου nihil esse nisi librarii errorem pro Ἑρεννίου vix est quod moneam.

Eran. Phil. s. v. ἀλίπαστον et Eust. p. 1827, 60; Eran. Phil. s. v. ἐνταυθοῖ et Eust. p. 1839, 60; Eran. Phil. s. v. λαβεῖν et Eust. p. 1399, 11. non paucas glossas epitomator servavit, quas Ammonius praetermisit: ἆθλον. ἀστρολογία. ἀνήρ. ἀπαράσκευος. ἀπολείπει. ἀμφί. βοῦς. γαμήλια. ἕρκος. εἰκότα. ἡσυχάζειν. μηρία. μνᾶται. πάγετος. φλαῦρον. quod autem certissime demonstrat non ab Ammonio pendere Eranium Philonem, glossarum ordo huius libelli ab Ammoniano discrepat: cum Ammonius librum suum secundum litteras ita concinnaverit, ut binarum priorum curam haberet, epitomator in adornandis glossis unius tantum litterae rationem habuit. quod de antiquissima forma Ammoniani libri Valckenaer (praef. p. XII) coniectavit, id mihi ad Herennii Philonis librum transferendum videtur: Herennius Philo librum suum ἄτακτον conscripsit, epitomatores et compilatores in alphabeticum ordinem redegerunt, sed ut alius aliam rationem sequeretur.[1]) — Herennium Philonem Byblium re vera de differentiis verborum scripsisse, nihil obstat quominus confidenter statuamus. cum exeunte saeculo primo et initio secundi Philo Byblius floreret, quid mirum quod nemo saeculo primo recentior apud Ammonium laudatur? quid? illud Ἡρακλείδης ὁ ἡμέτερος nonne optime explicatur, si Philonem existimamus Heraclidem aequalem suum novisse cum eoque familiariter vixisse? nec certa testimonia desunt quibus differentiis synonymorum et homonymorum explicandis operam dedisse Byblium demonstratur.

---

[1]) praeter Eustathium et Eranium Philonem Valckenaer (praef. p. XVI) Ammonii compilatores dixit Thomam Magistrum Pseudo-Ptolemaeum Ascalonitam Cyrillum Etymologum Gudianum. hoc certum est a Ptolemaeo illo personato (Fabric. B. G. VI 157 seqq.) Ammonii librum non esse adhibitum; nam apud eum singula vocabula sine ullo ordine subsequuntur, quod quomodo fieri potuerit, si Ammonium secundum litteras dispositum expilaverit, non video. nec illi lectiones quaedam et glossae ab Ammonio omissae non communes sunt cum Eranio Philone. ceteri quoque (Thomas Magister Cyrillus Etymologus) num ab Ammonio pendeant valde dubito: sed de his accuratiore disquisitione opus est. ad compilatores quos nominavi accedit Symeon quidam, cuius libellus secundum omnes litteras digestus exstat in cod. Vat. gr. 1362 (τοῦ κυροῦ συμεὼν συναγωγὴ πρὸς διαφόρους σημαινομένων σημασίας).

apud Steph. Byz. s. v. Κύρτος et schol. Oribas. in Mai class. auct. IV 11 differentiam legimus nominum Κύρτος et Κυρτός a Philone datam. adnotamenta Et. Mg. 227, 51 (γέρανος) et Et. Gud. 123, 38 (γέρρα), ubi Ἐρρέννιος Φίλων ἐν τῷ περὶ χρηστομαθίας citatur, ad Philonis de differentiis doctrinam spectare recte animadvertit Lehrs Arist.[2] 317. denique libri Ammoniani verum scriptorem Philonem esse mihi certissime probari videtur hac Ammonii nota: Ἰδουμαῖοι καὶ Ἰουδαῖοι διαφέρουσιν, ὥς φησι Πτολεμαῖος ἐν πρώτῳ περὶ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως (cf. C. Mueller FHG III 348 adn.). Ἰουδαῖοι μὲν γάρ εἰσιν οἱ ἐξ ἀρχῆς φυσικοί· Ἰδουμαῖοι δὲ τὸ μὲν ἀρχῆθεν οὐκ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ Φοίνικες καὶ Σύροι κρατηθέντες δὲ ὑπ᾽ αὐτῶν καὶ ἀναγκασθέντες περιτέμνεσθαι καὶ συντελεῖν εἰς τὸ ἔθος καὶ τὰ αὐτὰ νόμιμα ἡγεῖσθαι ἐκλήθησαν Ἰδουμαῖοι. quid haec ad grammaticos Graecos? Philonem Byblium, genere Phoenicem, qui Φοινικικὴν ἱστορίαν et περὶ Ἰουδαίων scripserit, talia et in hoc libro curasse nihil mirum.

Sed ut eo redeamus unde digressi sumus, ex antiquis grammaticis solos Apollonium Herodianum Philonem Heraclidae libros adhibuisse vidimus. plura Byzantini compilatores ex illis servarunt. ac veterum illorum testimonia omnia ad Prosodiam Catholicam iure rettulisse nobis videmur. ab hominibus Byzantinis magis liber περὶ δυσκλίτων ῥημάτων expilatus est. Osann quidem plurima fragmenta ab Eustathio tradita Prosodiae Catholicae vindicanda esse censuit, librum περὶ δυσκλίτων ῥημάτων parvi momenti putavit. qua de re Frye cum Osanno consentit.[1]) mihi vero non dubium videtur quin longe maximam fragmentorum partem Eustathius e libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων hauserit. anno 1496 Aldus Manutius in libro miscellaneo „Cornu copiae sive Horti Adonidis“ inscripto fol. 204^b — 205^b parvum excerptum edidit sub titulo παραγωγαὶ δυσκλίτων ῥημάτων. idem excerptum e codice quodam Darmstadino vulgavit Sturz post Etym. Gud. p. 661, 34—662, 8 ac tertium e

[1]) p. 104: „scriptorum, quae Heraclides Milesius reliquit, gravissimum atque copiosissimum putaverim Prosodiam Catholicam, e qua longe plurima fragmenta ab Eustathio servata suo iure desumpta esse contendit Osannus.“

codicibus Vindobonensibus tamquam Herodianeum[1]) La Roche in programmate gymn. acad. Vind. a. 1863[2]); exstat denique in codice Parisino 2600 (cf. Cram. A. P. II 116). excerptum a magistro Byzantino quodam conscriptum continet quaestiones et responsa de formatione verborum quorundam difficilium velut πόθεν τὸ σπένδω; ἐκ τοῦ σπείδω κτλ. omnia quae ibi leguntur ex Heraclidae libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων fluxerunt[3]): nam singula redeunt apud Eustathium in fragmentis Heraclideis. atque cum excerptum illud indicem libri Heraclidei ex quo compilatum est prae se ferat, omnia fragmenta Eustathiana quibus verba tractantur in illo commemorata quin ex libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων descripta sint mea quidem sententia dubitari nequit. qua ratione quattuordecim fragmenta ad hunc librum referenda sunt (frg. 16—20. 22—25. 27. 28. 30—32). atque eodem alia quaedam fragmenta pertinere propter argumentorum similitudinem facile intellegitur. nec minus libro de verbis anomalis (nam sic breviter titulum περὶ δυσκλίτων ῥημάτων interpretari licet) adnotamenta ea quae Eustathius de multis verborum in $\overline{\mu\iota}$ formis explicandis vel derivandis ex Heraclide servavit tribuenda esse persuasum habeo. in quibus fragmentis omnibus rarissime aliquid de prosodia vocum adnotatur, summa disputationis versatur in singulis verborum formis derivandis, in formationis et declinationis verborum legibus constituendis ac vitiis quibusdam castigandis. iam vides quo iure Eustathium plurima fragmenta e Prosodia Catholica descripsisse Osann et Frye contenderint. immo vero multo rarius illam in usum vocavit Eustathius quam librum περὶ δυσκλίτων ῥημάτων. atque id propterea factum esse crediderim, quod librum περὶ καθολικῆς προσῳδίας non iam integrum habuerit, sed exigua tantum excerpta. etenim Herodiani liber amplissimus περὶ καθολικῆς προσῳδίας brevi tantam nactus erat auctoritatem, ut ceterorum grammaticorum opera eiusdem generis plane detruderet

---

[1]) etiam Lentz excerpta illa ex Herodiani libro περὶ παθῶν hausta putavit (Ann. phil. 91, 186).

[2]) hoc programma mihi inspicere non licuit.

[3]) adnotamentum de γιγνώσκω (Hort. Adon. f. 205^b = Et. Gud. 661, 48) non genuinam prodit Heraclidae doctrinam: compilator eam cum Herodiani vel Choerobosci derivatione conflavit, quae Byzantinis notior fuit (cf. frg. 28).

atque oblivione obrueret. opus vero περὶ δυσκλίτων ῥημάτων Eustathii temporibus vel integrum exstabat vel excerpta circumferebantur copiosissima. quae sententia eo confirmatur, quod in ceteris aevi Byzantini fontibus grammaticis vestigia libri περὶ δυσκλίτων ῥημάτων sat multa inveniuntur, Prosodiae Catholicae grammatici Milesii fere nulla. exstant vel latent potius Heraclideae doctrinae frustula in Etymologicis Orioneo Magno Gudiano et in Epimerismis Homericis.

Orionem Thebanum[1]) semel Heraclidae eiusque libri περὶ δυσκλίτων ῥημάτων mentionem fecisse supra diximus. idem praeter vocis εὐράξ etymologiam alia non nulla auctoris nomine omisso ex Heraclidae scriptis delibavit (cf. Frye p. 110), quae suis locis adnotavimus. ut cetera in Orionis libro male detruncato sic Heraclidea partim corrupta leguntur, quae tamen Eustathii et ceterorum fontium auxilio facile emendantur, si quidem in cetera Etymologica transierunt.

In Epimerismis Homericis e cod. Oxon. Bibl. Nov. Coll. 298 a Cramero Anecd. Oxon. I editis, etsi nusquam[2]) Heraclidae nomen laudatur, tamen multa insunt quae ex Heraclidae scriptis fluxerunt. nec verum esse arbitror quod Lentz (Herod. praef. p. CCVII) contendit Choeroboscum Herodianum Apollonium solos in Epimerismis esse adhibitos, quae ex aliis antiquioribus grammaticis proferantur non ex ipsis fontibus esse derivata sed ex libris in quibus a posterioribus maxime ab Herodiano citati fuissent. certe cum Heraclidae fragmentis ab Eustathio traditis multa in Epimerismis adnotamenta tam accurate congruunt, ut ex ipsis Heraclidae libris vel excerptis Heraclideis deprompta esse mea quidem sententia negari nequeat. omnino magna cautio in hoc fonte adhibenda est, ne uni alterive auctori tribuantur quae ab eo sint aliena. nam compilator ille diversis fontibus usus passim res et sententias diversissimas undecunque haustas conflavit ac sine auctorum fontiumque indicio

---

[1]) Orionem propter artam cum ceteris Etymologis necessitudinem in hac fontium descriptione grammaticis Byzantinis adnumerare malo, etsi hoc contra temporum rationem fieri haud ignoro.

[2]) Epim. Cram. I 95, 8 βληχρόν, ubi Ἡρακλείδης ὁ Μιλήσιος citatur, ex Herodiani Prosodia Iliaca (Θ 178) fluxit: cf. frg. 7.

vel distinctione ita conglutinavit, ut quid huic quid illi debeat scriptori perspicere ac diiudicare non nunquam sit difficillimum. ac Lentz quidem etsi magna diligentia et sagacitate in Herodiani doctrina eruenda usus est, passim tamen non satis caute agens ex Epimerismis locos quosdam in Herodiani reliquias recepit, qui Heraclidae potius vindicandi sunt. ut ea quae Ep. Cr. I 137, 28 (Et. Mg. 302, 1) et 353, 24 leguntur, quae Lentz Herodiani esse putavit (II 501, 24. 377, 7), ex Heraclide fluxerunt (cf. frg. 16. 17); ex Ep. Cr. I 366, 20 et Et. Mg. 667, 29 Lentz fragmentum Herodianeum composuit omnino falsum (II 265, 2): Epimerismi Heraclidae sententiam exhibent, extrema tantum verba καὶ (l. ἢ) ἀπὸ τοῦ πεφυκηκότες κτλ. ad Herodiani doctrinam spectant, quam tradit Et. Mg. l. l. (cf. frg. 30). sed ubique accurate distinguere Heraclidea et Herodianea periculosae plenum opus aleae esse fateor, si quidem Herodianus in multis rebus tacite Heraclidem secutus saepe eadem docuit. itaque est ubi Heraclideam doctrinam agnoscere neque vero ipsum Heraclidem auctorem fuisse affirmare liceat. — ut pauca de ratione addam qua compilator excerpta quae habuit ex Heraclide tractaverit, consueto more Byzantinorum grammatici doctrinam saepe corrupit vel falsis et ineptis additamentis inquinavit. ut exemplum afferam, quae Heraclides de litterarum ῑ et ῡ in Argivorum Cretensium Siculorum dialectis commutatione docuit (frg. 16), satis accurate refert scriptor Ep. Cr. I 137, 28. sed idem altero loco (Ep. Cr. I 31, 32) falso eam doctrinam adhibuit ad vocabula ἀργεννός et ἐρεβεννός derivanda et rem totam confudit. — ex eisdem quibus Epimerismi cod. Oxon. fontibus fere compilati sunt Epimerismi codicis Coisl. 387 a Cramero Anecd. Paris. III 294—370 editi, qui non ut illi alphabetico ordine sed secundum versuum Homericorum Il. A seriem compositi sunt. alius generis et inferioris sunt Epimerismi codicis Barocc. 50 (ap. Cram. An. Ox. II 331—426), ubi perpauca exstant Heraclidea.[1])

Cum Epimerismis artissime coniuncta sunt Etymologica. Heraclidea quae exstant in Etymologico Magno (et Gudiano) vel

[1]) hoc loco monendum videtur omnia Heraclidea quae in scholiis Homericis ap. Cram. An. Par. III leguntur ex Eustathio esse descripta: nam scriptores schol. codicum Paris. 2681. 2767. 3058 (An. Par. III 29—96. 179—246. 371—389) Eustathii commentarios compilaverunt.

ex Orione vel ex Epimerismis fluxerunt. plurima Etymologico communia sunt cum Epimerismis. nam Etymologus eisdem Epimerismis Homericis usus est quibus scriptores illi codicum Oxoniensis et Coisliniani: cf. Lehrs Anal. gramm. p. 411. itaque omnia fere Heraclidea in Epimerismis tradita reperiuntur etiam in Etymologicis, pauca quae servavit Etymologus non exstant in Epimerismis. in plerisque Etymologica et Epimerismi ad verbum congruunt inter se, saepe alter fons alterum supplet vel emendat, modo hic modo ille corruptam scripturam praebet, modo hic modo ille quaedam omittit.

Ex fontibus quibus Heraclidae doctrina servatur recentissimus fortasse sed tamen optimus est Eustathius, cui longe maximam fragmentorum partem et cui soli paulo meliorem Heraclidae notitiam debemus quam aliorum veterum grammaticorum. habuit Eustathius, ut iam supra indicavimus, minora excerpta ex Heraclidae Prosodia Catholica et integrum librum περὶ καθολικῆς προσῳδίας vel excerpta copiosissima. quattuor loci in Eustathii commentariis Heraclidae nomine insigniti ex aliis fontibus fluxerunt. quae Eust. p. 341, 30 (frg. 6) de accentu vocis σταφυλή et p. 1840, 1 (frg. 4) de differentia vocum νῦν et νυνί tradit, ex Herennio Philone descripsit coll. Ammon. s. v. σταφυλή et νῦν. Eust. p. 705, 60 (frg. 7) Heraclidae Milesii de accentu et significatione vocis ἀβληχρά sententiam ex Apionis et Herodori scholiis Homericis laudat: ἐν δὲ τοῖς Ἡροδώρου καὶ Ἀπίωνος φέρεται ὅτι Ἡρακλείδης ὁ Μιλήσιος βαρύνει τὴν λέξιν κτλ. sed ne horum quidem fons fuit Heraclidae opus περὶ καθολικῆς προσῳδίας, sed Herodiani Prosodia Iliaca. denique ea quae Eust. p. 365, 25 de Heraclidae scriptura nominis Μήονες (B 866) refert (frg. 11), non ex suis excerptis Heraclideis sumpsit, si quidem illud φασίν adicit (Ἡρακλείδης δέ, φασίν, ἄνευ τοῦ ῑ γράφει), quo significare solet se scriptoris alicuius mentionem non de suo iniecisse, sed auctori cuidam debere. Lentz (Herod. II 550, 18) ab Eustathio illa ex Choerobosco paulo post laudato descripta esse putavit, Choeroboscum rursus hausisse ex Herodiani Orthographia. sed probabilius videtur Eustathium ea quoque in scholiis suis Homericis legisse, quorum fons Herodiani Prosodia Iliaca fuerit. nam uberiora olim hoc loco (B 866) scholia fuisse quam nunc sunt scholia Veneti A notationes criticae ostendunt

de variis lectionibus editionis Massalioticae et Euripidis recensionis ab Eustathio paulo post (p. 366, 12) servatae quae in scholiis Venetis desiderantur. eis quae ex scholiis suis descripsit Eustathius tum de suo adiunxit simile quoddam Choerobosci adnotamentum de Boeotiorum mutatione diphthongi $\overline{αι}$ in $\overline{η}$. cetera omnia quae servavit fragmenta Eustathius ex ipsis Heraclidae scriptis repetiit. atque hoc nobis gratissimum fecit, quod tam multa et pretiosa fragmenta doctrinae veteris illius grammatici memoriae prodidit eisque contra morem suum plerumque auctoris nomen addidit. sed de his fragmentis idem dicendum est quod in omnes veteris eruditionis reliquias in Eustathii commentariis servatas valet, Eustathium verba grammaticorum non diligenter transscribere sed mutare et obtruncare vel suis nugis augere et maculare. qua re ubicunque ex eo veteris cuiusdam doctrinam restituere propositum est, accurate circumspiciendum ac diligenter quaerendum est quid vetus ille vere docuerit, quid Eustathius vel addiderit vel male intellexerit et corruperit.

Plurima fragmenta Eustathius Heraclidae nomine insignivit. non nulla bis (vel ter) profert, altero loco auctoris nomen addens altero formulis illis φασίν vel κατὰ τοὺς παλαιούς usus. uno loco p. 655, 10 παλαιός τις τεχνικός ab Eustathio laudatur, ubi Heraclides intellegendus est (frg. 55). plerumque suis verbis Eustathius Heraclidae sententias reddidit, ipsa grammatici verba raro descripsit integra. locos quosdam ubi hoc factum est ut exempla dictionis Heraclidae hic affero: Eust. p. 1410, 56 ἔτι δὲ λέγει σφοδρῶς καὶ ὅτι „ἔγωγε ἄνοιαν καταδικάζω τῶν οἰομένων ἐπέκτασιν τῆς ὤν εἶναι τὴν ἐών μετοχήν, οὐδεμία γὰρ [φησίν] εἰς $\overline{ων}$ λήγουσα μετοχὴ ἐπεκτείνεται διὰ τοῦ $\overline{ε}$“ et paulo post: μέμφεται δὲ καὶ τὸν Σιδώνιον Διονύσιον . . . „ἀγνοεῖ δὲ [φησίν] ἐκεῖνος τὸ ἔργων ἐέργων καὶ τὸ ἔλπων ἐέλπων καὶ τὸ „ἀλλὰ σύ πέρ μοι ἔειπε“ ἀντὶ τοῦ εἰπέ“ (frg. 45). Eust. p. 1756, 18 καταδέχεται καὶ τοὺς λέγοντας τὰ τοιαῦτα συγκεκόφθαι οἷον τὸ διακρινθεῖτε ἐκ τοῦ διακρινθείητε καὶ τὸ εἶτε ἐκ τοῦ εἴητε εἰπὼν ὡς „οὐ διαφερόμεθα αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἄτοπον αὐτὰ κατὰ συγκοπὴν ἐξενηνέχθαι“ (frg. 47). Eust. p. 1407, 60 φησὶ γὰρ οὕτως· „μέγιστον τεκμήριον ἐν ἀμφισβητήσει τόνων θεματικῶν τὸ τηνικαῦτα περισπᾶσθαι τὰ ῥήματα, ὅτε τὸ ἀπαρέμφατον διὰ προπαραλήγοντος τοῦ $\overline{η}$ λέγεται· τὸ γὰρ κυῶ περισπᾶται, ὅτι κυήμεναι τὸ

ἀπαρέμφατον· εἰ δὲ ἦν κύω βαρυτόνως, κυέμεναι ἂν ἦν κατὰ τὸ εὑρέμεναι κτλ.“ (frg. 48). Eust. p. 655, 10 λέγει τις παλαιὸς τεχνικὸς ὅτι „δοκεῖ μοι μέμφεσθαι τῇ συνηθείᾳ ἔσται λεγούσῃ· οὐδέποτε γὰρ τὸ τρίτον τῶν τοιούτων μελλόντων χρεωκοπεῖται παραληγομένῳ φωνήεντι, ἵνα τις εἴπῃ τὸ καλέσεται καλέσται ἢ τὸ τελέσεται τελέσται“ (frg. 55). saepissime Eustathius sua interpretamenta (ἤγουν . . .) inculcavit et additamenta quibus interdum Heraclidae praecepta obscuravit vel corrupit. p. 1398, 30 (frg. 17) tradit de $\overline{\sigma\sigma}$ pro $\overline{\pi\tau}$ in dialecto Aeolica quae Heraclides docuit, tum pergit: ἴσως δὲ καὶ τὸ λίσσω ἐκ τοῦ λίπτω ἤγουν ἐπιθυμῶ γέγονεν· ἐπιθυμεῖ γάρ πως καὶ ὁ λισσόμενος περί τινος, quae de suo addidisse coarguitur vocabulo ἴσως, nam Heraclides dicere solet μήποτε. p. 1576, 55 refert de formarum φίλησι νόησι λέγησι apud Rheginos usu (frg. 41): verba autem καλεῖται δὲ καὶ τὸ σχῆμα Ἰβύκειον ὑπὸ τῶν γραμματικῶν διὰ τὸν μελοποιὸν δηλαδὴ Ἴβυκον φιληδήσαντα τοιαύτῃ γλώσσῃ de suo adiecit inepte, nam Heraclidae opinioni plane repugnant. p. 1434, 20 (frg. 13) legimus: ὅτι καθ' Ἡρακλείδην ἄμεινον λέγειν ἀνύω ἤπερ ἄνω, ἵνα μὴ παραλόγως μηκύνηται τὸ $\bar{\alpha}$. cave credas Heraclidem sic locutum esse ἄμεινον λέγειν: Heraclides canonem constituerat οὐδέποτε μηκύνεται τὸ $\bar{\alpha}$ προηγουμένου τοῦ $\bar{\nu}$ ἐπὶ τῶν εἰς $\overline{\nu\omega}$ (cf. Herod. περὶ διχρόνων II 10, 5) et contra hunc canonem pugnare verbum ἄνω dixerat, quod longam habeat paenultimam. hinc Eustathius concludere posse sibi visus est melius dici ἀνύω quam ἄνω. non nunquam Eustathius celerius legendo Heraclidae verba male intellexit eiusque sententias non recte rettulit. p. 1557, 34 (frg. 44) haec scribit: οὕτω Δωριεῖς ἐν τῷ λεξεῖται ποιησεῖται ἐσσεῖται μετατιθέντες τὴν παρατέλευτον $\overline{\epsilon\iota}$ δίφθογγον εἰς τὴν $\overline{ου}$ παρενθέσει τοῦ $\bar{\nu}$ ποιησοῦντι φασὶ καὶ τελεσοῦντι καὶ ἐσσοῦντι. quis credat Heraclidem formas activas ποιησοῦντι τελεσοῦντι (ut de monstruoso illo ἐσσοῦντι taceam) derivasse a medialibus ποιησεῖται τελεσεῖται? fragmentum hoc adeo corruptum et confusum est, ut Heraclidae opinionem vix elicere possimus. summa neglegentia tractavit Eustathius p. 341, 30 fragmentum de accentu vocis σταφυλή quod ex Herennio Philone petivit (frg. 6): quod si egregium Ammonii locum non haberemus, Heraclides quid ea de re iudicaverit ex Eustathii loco perspicere non possemus. mirifica narrat Eust. p. 1907, 49 (frg. 60) ὅτι τῆς ὑστέρας Ἀτθίδος ἐστὶ τὸ ποῖοι· ἡ γὰρ ἀρχαία ἑτεροίαν ἐδίδου

παράληξιν τῇ τοιαύτῃ λέξει, ὡς καὶ Ἡρακλείδης δηλοῖ ἔνθα λέγει τοὺς Ἀττικοὺς τὴν οι δίφθογγον εἰς τὴν ει μεταποιεῖν τὸ δυοῖν λέγοντας δυεῖν καὶ τὸ οἴκοι οἴκει καὶ τὸ ποῖος πεῖος. antiquos Atticos πεῖος οἴκει δυεῖν dixisse prorsus incredibile ac ne Heraclidae quidem credendum est. sed valde dubito num talia docto Heraclidae tribuere liceat. equidem Eustathium errorem commisisse arbitror, cum grammatici verba obiter legisset. πεῖος pro ποῖος quis dixerit unquam nescio. οἴκει pro οἴκοι dixisse Menandrum testatur Herodianus I 504, 16. δυεῖν non veteris sed recentioris Atthidis esse docet scriptor lexici rhetorici apud Eust. p. 802, 35 τὸ δὲ δυεῖν σπάνιον παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ἔστι δ' ὅμως παρὰ Θουκυδίδῃ (I 20)[1] ... λέγει δὲ καὶ ὅτι νεωτέρων τὸ γράφειν δυεῖν· οὐδὲν γὰρ δυϊκὸν εἰς ειν λήγειν φασὶν οἱ ἀναλογικοί (l. ἀναλογητικοί). itaque Heraclidem formas πεῖος οἴκει δυεῖν recentiori Atthidi (i. e. τῇ κοινῇ) tribuisse crediderim: et Eustathius sic potius scribere debebat τῆς ἀρχαίας Ατθίδος ἐστὶ τὸ ποῖοι. ἡ γὰρ ὑστέρα κτλ. exempla haec satis demonstrant quam neglegenter Eustathius fontes suos non nusquam tractaverit.

Veniamus nunc ad alteram huius praefationis partem, qua ut erat propositum de studiis arte doctrina Heraclidae nobis dicendum est. quod quam difficile sit, cum reliquias tantum habeamus dissipatas et de suo conexu solutas partimque misere laceratas, facile intellegitur. quid ab eis qui antecesserant grammaticis Heraclides sit mutuatus, quid ipse primus invenerit quosque progressus in arte grammatica fecerit in tanto litterarum defectu omnibus numeris describi ac diiudicari nequit. hoc intellegimus Heraclidem non ita obscurum fuisse hominem neque ultimum locum tenere in clarorum grammaticorum numero, qui ante Herodianum studio et labore plurimum conferrent ad artem grammaticam promovendam ac perficiendam. multos sane errores commisit ac saepe linguae Graecae vim intulit in vocabulis et verborum formis derivandis et explicandis. sed eo crimine veterum grammaticorum nemo

[1]) re vera Thucydidem δυεῖν scripsisse nemo iam credit: ex Eustathii verbis hoc concludendum est iam lexicographi illius temporibus Thucydidis locum vulgari forma δυεῖν fuisse maculatum.

plane absolvendus est: nimirum illis temporibus studia grammatica erant in primordiis necdum grammaticis tot tantisque adiumentis tum uti licuit, quanta et qualia nostri nunc adhibere solent ad grammaticae Graecae rationes explanandas et illustrandas.

Unus Heraclidae liber fuit περὶ καθολικῆς προσῳδίας, quo exemplum ceterorum grammaticorum imitatus est, quorum multos de prosodia scripsisse constat. sed omnes illi aut solam prosodiam Homericam aut aliam partem quandam accentuum doctrinae tractare sibi proposuerant, ut Tyrannio Ptolemaeus Ascalonita et fortasse Nicias Alexio Pamphilus περὶ προσῳδίας Ὁμηρικῆς scripserunt[1]), Trypho περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως et περὶ Ἀττικῆς προσῳδίας (Velsen Tryph. p. 10. 62). Heraclides primus quantum scimus universam accentuum doctrinam condere suscepit[2]), in quo imitatores habuit Apollonium (περὶ προσῳδιῶν) et Herodianum. quaeritur nunc quam rationem secutus sit in prosodiacis quaestionibus. ut uno verbo rem expediam, Heraclides fuit analogiae sectator. in certamine illo quod Aristarchei et Cratetei de analogia et anomalia pugnabant a partibus Aristarcheorum stetit: analogiam et rationem (λόγον) in lingua dominari, minus valere consuetudinem et usum (συνήθειαν) existimavit. itaque cum principia et elementa linguae Graecae tum singula vocabula et formas ad analogiae normas revocare studuit. „analogiae haec vis est, inquit Quintilianus (I 6, 4), ut id quod dubium est ad aliquid simile, de quo non quaeritur. referat et incerta certis probet.“ ex hoc analogiae studio systemata illa canonum nata sunt quibus similia vocabula a technicis comprehendebantur. quo autem grammatici assidua contemplatione et observatione maiorem totius linguae cognitionem assequebantur, quo plures in communi lingua dissimilitudines inveniebant, eo magis canonum numerus augebatur, ut omnia certis legibus subiungerentur neve ulla maneret inaequalitas. tamen restabant vocabula quae

---

[1]) Niciam Alexionem Pamphilum περὶ προσῳδίας scripsisse iure inde collegerunt, quod ab Herodiano de rebus prosodiacis saepe laudantur: cf. Lehrs Arist.[2] 28. 29; de Tyrannione et Ptolemaeo constat Suidae et aliorum testimoniis.

[2]) Philoxenus libro περὶ προσῳδιῶν de universa accentuum doctrina an de Homerica prosodia egerit, ex uno testimonio quo memoria eius libri nititur (Nican. A 231) non apparet.

propter dissimilem accentum vel characterem vel declinationem nulli canoni erant subicienda: ea παραλόγως facta esse vel ἡμαρτημένα dixerunt grammatici vel (ut Herodianus) σημειώδη σημειωτέα μονήρη. haec de analogia doctrina maxime valuit in quaestionibus prosodiacis. atque Aristarchus quidem summus auctor et princeps analogeticorum nativo quodam veri falsique sensu caute ac modeste analogiae normam in accentibus vocabulorum constituendis adhibuit (Lehrs Arist.[2] 252), praeter eam multum valere traditionem et usum iudicavit. et ubi analogiam adhibuit, non tam grammaticas rationes (ut grammatici posteriores) secutus est quam significationis et litterarum finalium similitudines (Lehrs l. l. 255 seqq.). discipuli vero plerique eius et Aristarchei posteriores, cum nativo illo sensu carerent et unam in lingua rationem valere putarent, ubique analogias quaerebant, omnia certis regulis adstringere studebant, vocabulorum accentus legibus suis saepe falsis constituebant loquendi usus ratione nulla habita (Steinthal Gesch. d. Sprachw. p. 475 seqq.). Herodianus demum plurimos superiorum errores ex falsa analogia ortos correxit et Aristarchi praecepta redintegravit ac defendere studuit. in Herodiani doctrina prosodiaca traditio (παράδοσις) consuetudo (συνήθεια, χρῆσις) litterarum finalium similitudo (χαρακτὴρ τῆς φωνῆς, συνεκδρομή) non minus valent quam analogia grammatica.

In severissimis illis analogiae defensoribus Heraclides quoque numerandus est. quam acriter et quanto studio analogiam contra usum defenderit optime demonstrat fragmentum illud de accentu vocis σταφυλή (frg. 6). Ptolemaeus Ascalonita hoc loco sine dubio Aristarchum secutus (cf. Lehrs Arist.[2] 266) differentiam ab usu datam probaverat, qua σταφύλη (τὸ τεκτονικὸν ἐργαλεῖον) a voce σταφυλή (ὁ καρπός) distinguebatur. Heraclides acrior analogiae propugnator ἡμαρτημένον dixit oxytonon σταφυλή, quod secundum canonem substantiva in $\overline{\upsilon\lambda\eta}$ accentum habeant in paenultima. Herodianus vero etsi canonem agnoscit, tamen vocem σταφυλή non subiungit, cum contra paradosin aliquid statuere non facile auderet, sed quam maxime posset traditionem defenderet. similiter Heraclides accentum vocabuli ἀβληχρός tractavit (frg. 7) quod in paradosi fuit oxytonon: putavit ἀβληχρός per $\overline{\alpha}$ privativum ortum esse ex βληχρός, itaque ἄβληχρος scribi voluit προπαροξυτόνως sicut adiec-

tiva omnia ᾱ privativo composita. Herodianus paradosin defendit. tertium exemplum praebet Eust. p. 764, 29 (frg. 18) Ἡρακλείδης δὲ ἀγνοεῖν φησι πολλοὺς ὅτι τὸ λίσσομαι κοινολεκτούμενον Ἀτθίδι διαλέκτῳ γέγονε λίττομαι, παρέσει δὲ τοῦ ἑτέρου τ̄ γεγένηται λίτομαι. spectant haec ni fallor ad Homeri versum Π 47

ἦ γὰρ ἔμελλεν
οἷ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι,

ubi veteres de accentu infinitivi λιτέσθαι disceptabant. Ptolemaeus Ascalonita aliique infinitivum praesentis esse itaque προπαροξυτόνως scribendum putabant, alii aoristum esse rati παροξυτόνως. Heraclides, si recte verba eius ad hunc Homeri locum rettuli, λίτεσθαι scribi voluit, cum infinitivum praesentis verbi λίτομαι esse iudicaret.[1]) Herodianus etsi cum linguae ratione tum sententiarum conexu praesens λίτεσθαι postulari concessit, tamen etiam hoc loco paradosin sequi maluit quam sic defendit Il. Pros. Π 47: λιτέσθαι ὁ Ἀσκαλωνίτης ἀξιοῖ ὁμοίως τῷ λίσσεσθαι, ἐπεὶ ἐνεστῶτος χρόνου ἀπὸ ὁριστικοῦ τοῦ λίτομαι. εἰσὶ δὲ οἳ παροξύνουσιν ὁμοίως τῷ λαβέσθαι. ἐγὼ δ᾽ ἐπαινῶ τὸν Ἀσκαλωνίτην προπαροξύνοντα ἐπὶ ἐνεστῶτος. τοῦτο γάρ ἐστι καὶ τὸ δηλούμενον, ἔμελλε γὰρ αὐτῷ θάνατον λίσσεσθαι. δοκεῖ δέ μοι ἡ πλείων παράδοσις παροξύνειν οὐκ ἀπιθάνως. ὅνπερ γὰρ τρόπον ἐν ἑτέροις διαλαμβάνων περὶ τοῦ „μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι“ (γ 69), ἀξιούντων πάντων τὸ ἐρέσθαι ὁμοίως τῷ πυθέσθαι, ἐπειδήπερ μέσος δεύτερος ἀόριστός ἐστιν, ἀπεφηνάμην ὡς ἡ παράδοσις τρίτην ἀπὸ τέλους ἐποίησε τὴν ὀξεῖαν οὐ τῷ σημαινομένῳ πεισθεῖσα ἀλλὰ τῷ χαρακτῆρι τῆς φωνῆς, ἐπεὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀπαρεμφάτων προπαρωξύνετο ὄντα ἐνεστῶτος οἷον φέρεσθαι δέρεσθαι, ἃ εἶχε τὴν ρε̄ συλλαβὴν πρὸ τέλους, τῆς ἀρχούσης συλλαβῆς εἰς τὸ ε̄ ληγούσης — οὕτως καὶ τὸ ἔρεσθαι ἀναδεξάμενον τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα προπαρωξύνετο, οὐ τῷ λόγῳ τοῦ ἀορίστου, τῇ δὲ ὁμοιότητι τῆς φωνῆς —, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. ὀφείλει γάρ τὸ λιτεσθαι προπαροξύνεσθαι· τοῦτο γὰρ αἰτεῖ καὶ τὸ νοητὸν καὶ ὁ σχηματισμός, παρὰ τὸ λίτομαι. ἀλλ᾽ ἐπεὶ τὰ εἰς σθαι ἀπαρέμφατα τῷ ε̄ παραληγόμενα οὐκ ὄντα ἀπὸ τῶν εἰς μι ἔχοντα ἐν τῇ τρίτῃ ἀπὸ τέλους συλλαβῇ τὸ ῑ συνεσταλμένον, μὴ ἐπι-

[1]) itaque rectius fortasse verba supra allata ad librum περὶ καθολικῆς προσῳδίας erant referenda: sed nolui seiungere a reliquis nec fragmentum dirimere.

φερομένων αὐτῷ μήτε δύο συμφώνων μήτε διπλοῦ, παρωξύνετο, ὥσπερ ἔχει τὸ λιπέσθαι πιθέσθαι ἰδέσθαι ἱκέσθαι, οὕτως καὶ τὸ λιτέσθαι παρώξυνεν ἡ παράδοσις, οὐ τῷ λόγῳ τοῦ ἐνεστῶτος πεισθεῖσα, τῷ δὲ τοῦ χαρακτῆρος. ceterum Herodianus immemor fuit optativi aoristi formae λιτοίμην (ξ 406).

Libro περὶ καθολικῆς προσῳδίας Heraclides maxime eas res tractavit quas nomine προσῳδία veteres complecti solebant, accentus spiritus quantitates syllabarum. ubique id studuit praecipue, ut similia vocabula componeret certisque legibus prosodiacis comprehenderet. ut in fragmento de voce σταφυλή canonem legimus de substantivis in ῡλη et alias id genus observationes prosodiacas, apud Eust. p. 1724, 34 (frg. 12) canonem de nominibus in της quae a verbis contractis derivantur et cet. quo in genere artis grammaticae plerumque Herodianum cum Heraclide consentire videmus: cf. frg. 12. 13. 14. 15. neque vero Heraclides intra prosodiae fines sese continuit, sed etiam origines formasque genuinas et significationes vocabulorum indagavit et explanavit quorum de accentu erat contentio. ut de origine vocum εἶσο ἐπεί αὔτως in Prosodia Catholica eum disseruisse Apollonii Dyscoli testimonio constat. atque eodem libro de significatione vocum ἀβληχρός et ἀνόπαια et de formatione vocabuli ἅπας disseruisse putandus est (agitur enim proprie in ἀβληχρός et ἀνόπαια de accentu, in ἅπας de quantitate: cf. Apoll. de adv. 159, 7 Schneid.). neque eum verborum differentias non respexisse Ammonii sive Herennii Philonis loci (s. v. νῦν et ἱκέσθαι) demonstrant, quos Prosodiae Catholicae iure assignasse nobis videmur. sed in ea re quid praestiterit dici nequit: distinctiones quas statuit inter νῦν et νυνί et inter ἱκέσθαι et ἀφικέσθαι satis temere sunt excogitatae.

De arte et doctrina quam libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων tradidit Heraclides, cum eius libri fragmenta multo plura et copiosiora aetatem tulerint, melius nobis iudicare licet quam de Prosodia Catholica, ex qua, si unum de voce σταφυλή fragmentum exemeris, misella frusta servata sunt. Heraclides libro περὶ δυσκλίτων ῥημάτων de formatione et declinatione eorum verborum recte explicanda et constituenda disputavit quae contra analogiam nec secundum leges communes facta esse videbantur. ante eum similia tractaverunt Trypho et Philoxenus, quorum ille cum alia tum

περὶ ῥημάτων ἀναλογίας βαρυτόνων scripsit, hic suam de verborum formatione doctrinam exposuit libro quem scripsit περὶ μονοσυλλάβων ῥημάτων. de verbis in μι (περὶ τῶν εἰς μι ληγόντων ῥημάτων), quae pars fuit libri Heraclidei, Demetrius Ixion[1]) et Philoxenus scripserunt. e grammaticis Heraclide posterioribus Apollonius Dyscolus et in universum περὶ ῥημάτων scripsit et peculiariter περὶ τῶν εἰς μι ληγόντων ῥημάτων παραγώγων; Herodianus quae hoc libro Heraclides exposuit cum aliis libris (ut περὶ κλίσεως ῥημάτων, περὶ τῶν εἰς μι, περὶ μονήρους λέξεως) tum multa in eo libro tractavit quem περὶ παθῶν inscripsit. sed ex his tam multis litterarum monumentis praeter Herodiani doctrinae fragmenta nihil fere reliquum est, ut Heraclidae artem cum unius Herodiani reliquiis comparare liceat.

Ut in Prosodia Catholica ita etiam hoc libro Heraclides analogiae rationem secutus est ac maxime id egit, ut singula verba et singulas verborum formas ad aequalitatis normam redigeret, anomalias quantum posset omnes explicaret vel excusaret. idem iam superiores conati erant grammatici. atque cum omnes verborum formas et varias illas in declinando mutationes ex analogiae ratione explicari non posse intellegerent, doctrinam illam παθῶν s. affectionum invenerunt, qua genuinas verborum formas certis affectionibus corruptas esse dicebant ac verborum difficilium primigenia (πρωτότυπα) statuebant vel etiam fingebant, quibus analogia restitueretur. satis notum est quanta licentia et libidine in hac περὶ παθῶν doctrina grammatici antiqui sint versati, cum certis normis non constitutis suo quisque arbitrio varia παθῶν genera adhibuerit. ut Varro de l. l. VI 1 diserte dicit „omneis verba ex verbis ita declinari scribunt, ut verba litteras alia adsumant alia omittant alia commutent“. nempe vocabula et verborum formas ita explicabant et ad analogiae normam revocabant, ut ab etymis deflexa esse dicerent aut adiectione (πλεονασμῷ, προσόδῳ, προσθέσει, ἐπενθέσει, παρενθέσει) aut defectu (ἐλλείψει, ἐνδείᾳ, ἀποβολῇ, ἐξαιρέσει, παρέσει, ἀποκοπῇ) aut contractione (συναιρέσει, κράσει, συναλοιφῇ, συγκοπῇ) aut distractione (διαιρέσει, διαλύσει, τμήσει) aut

---

[1]) hunc in contrariam partem de anomalia verborum in μι scripsisse veri simile est.

permutatione (τροπῇ, μεταθέσει, μεταβολῇ, ἐκτάσει, συστολῇ) aut transmutatione litterarum (ὑπερθέσει, ὑπερβιβασμῷ). atque in hac affectionum doctrina summi momenti fuit dialectorum Graecarum pervestigatio: nam formarum ope quas in dialectis exstare videbant πάθη vulgarium vocabulorum et primigenias eorum formas demonstrabant. itaque canon et analogia vel opponuntur quasi dialectis et consuetudini (cf. schol. Dion. Thrac. p. 678 Bekk.). ex superioribus grammaticis in dialectis Graecis perscrutandis operam collocasse earumque proprietates ad anomalias linguae vulgaris explicandas adhibuisse maxime videtur Trypho, quem in his studiis diligentissime versatum esse testantur librorum indices quos scripsit a Suida traditi: περὶ πλεονασμοῦ τοῦ ἐν τῇ Αἰολίδι διαλέκτῳ βιβλία ζ', περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ διαλέκτων καὶ Σιμωνίδῃ καὶ Πινδάρῳ καὶ Ἀλκμᾶνι καὶ τοῖς ἄλλοις λυρικοῖς, περὶ τῆς Ἑλλήνων διαλέκτου καὶ Ἀργείων καὶ Ἱμεραίων καὶ Ῥηγίνων καὶ Δωριέων καὶ Συρακουσίων. deinde Philoxenum dialectis Graecis operam dedisse scripta eius docent περὶ τῆς τῶν Συρακουσίων διαλέκτου, περὶ τῆς τῶν Λακώνων διαλέκτου, περὶ τῆς Ἰάδος διαλέκτου. his libris, cum praeter titulos eorum nihil fere supersit, quid Heraclides debuerit etsi perspicere non iam possumus, tamen eos ab Heraclide in usum vocatos esse facile quis coniciat. videtur enim Heraclides non ipse omnes dialectos Graecas perscrutatus esse, sed quae apud Tryphonem Philoxenum alios de dialectorum proprietatibus quibusdam adnotata invenerat adhibuisse ad formas verborum explanandas. atque hoc in primis factum est in multis Homeri vocabulis derivandis, si quidem poetae sermo antiquis grammaticis ex omnibus linguae Graecae dialectis mixtus videbatur, tum etiam in singulis linguae vulgaris formis anomalis. quae ratio formas difficiliores et linguae vulgaris et sermonis Homerici ex variis dialectis repetendi et explicandi satis diu valuit. ne Apollonius quidem ab ea discessit. et Herodianus quamvis multos grammaticorum de vocabulis Homericis errores corrigeret, tamen ipse in eis praesertim libris quos περὶ παθῶν et περὶ μονήρους λέξεως scripsit e dialectorum usu multas formas explicuit ac derivavit.

Iam universa ratio quam in arte sua grammatica secutus sit Heraclides quaque πάθη illa et dialectorum varietates adhibuerit ut melius cognoscatur, exempla quaedam ex fragmentis prolata

tractare et cum Herodiani potissimum reliquiis comparare liceat. vocem κέλευθος a verbo ἐλεύθω derivavit et pleonasmo litterae κ ex ἔλευθος ortam putavit, simili ratione Καυλωνία ex Αὐλωνία et κανθήλια ex ἀνθήλια (frg. 56). de nomine Καυλωνία Herodianum idem sensisse tradit Et. Mg. 494, 9. et urbem ab aliis Αὐλωνίαν ab aliis Καυλωνίαν nuncupari ut Heraclides testem affert Characem ita Stephanus Byzantius Hecataeum: Καυλωνία· πόλις Ἰταλίας, ἣν Αὐλωνίαν Ἑκαταῖος καλεῖ διὰ τὸ μέσην αὐλῶνος εἶναι. vocem κέλευθος ab ἐλεύθω derivant etiam Ep. Cr. A. P. III 360, 7 Et. Mg. 502, 21: utrum vero ex Heraclide an ex Herodiano hauserint non liquet in multis verbis pleonasmum litterae ν statuit eumque dialecti Doricae proprium vocavit, ut in δύνω θύνω ἐλαύνω δάκνω ἐρευνῶ et omnibus ni fallor verbis in νυμι (cf. frg. 20. 21. 22. 23). de verbis certe barytonis δύνω θύνω ἐλαύνω et contractis in νῶ eandem fuisse Herodiani sententiam testimonio constat Eustathii p. 562, 43 τὸ δὲ δαμνᾶν πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ν Δώριον, ὁποῖος γίνεται καθ' Ἡρωδιανὸν καὶ ἐν τῷ ἐλαύω ἐλαύνω δύω δύνω καὶ τοῖς ὁμοίοις. verba ἀνύτω et ἀρύτω Heraclides praeter analogiam et contra canonem formata dixit, quod cetera verba in τῶ exeuntia essent perispomena. anomaliam ita explicavit, ut ex ἀνύω et ἀρύω per pleonasmum litterae τ orta diceret, quem pleonasmum Cypriorum et Atticorum dialectis assignavit: tum eundem pleonasmum statuit non modo in πτόλις πτόλεμος sed etiam in νυκτός ἄνακτος. vides quam non similia uni regulae subiungere studeat. de Cypriorum dialecto cogitavit propter πτόλις πτόλεμος formas a Cypriis quoque usurpatas (cf. tit. Idal. ap. M. Schmidt, Sammlung kypr. Inschr.), Atticae dialecti proprium hunc litterae τ usum dixisse videtur propter ἀνύτω et ἀρύτω formas ab Atticis praecipue adhibitas. Herodianus eundem canonem quem de verbis in τῶ Heraclides statuit ipse agnoscit ab eoque cum alia verba tum ἀνύτω et ἀρύτω eximit ut ex ἀνύω ἀρύω orta: idem litteram τ in ἄνακτος νυκτός γάλακτος non genuinam esse putavit. sed non Cypriis et Atticis hunc pleonasmum tribuit: in πτόλις πτόλεμος litteram τ ἔθει ποιητικῷ additam existimavit (Herod. II 292, 22). talia exempla non pauca exstant ubi verba plane dissimilia uno canone comprehenduntur et propter speciem quandam similitudinis ad eandem dialectum referuntur. formam μέντον qua in vulgari sermone

quidam pro μέντοι utebantur ad Argivorum et Cretensium dialectum Heraclides rettulit, quod Argivi et Cretenses τιθένς pro τιθείς et ἕνς pro εἷς dicebant (frg. 16): eadem ratione verbum σπένδω quod ex σπείδω ortum putavit vocemque αἰέν eisdem dialectis assignavit. vicissim εἰνάνυχες Siculorum dialecto tribuit, quia Siculi ἔνδοι pro ἔνδον dicebant. ex eadem dialecto formas Homericas πέπληγον ἐκλέλαθον sim. repetivit, quod Siculi a perfectis quibusdam verba praesentia formabant (frg. 32): qua in re consensum tulit Herodiani, cum Aristonicus, quem Heraclides ipse laudat, recte illas cum Ionicis formis κεκάμω[1]) λελάβω comparasset. in forma πέπονθα quod a verbo πονῶ derivavit eundem pleonasmum litterae ϑ̅ statuit[2]) atque in vocabulis διχθά μαλθακός χθαμαλός χθών ὄχθη ἄχθος (frg. 34).

Sed haec quidem leviora videantur, si cum aliis Heraclidae praeceptis conferantur, ubi miras ac paene incredibiles affectiones constitutas videmus. in multis verborum formis plura πάθη inesse docuit ac singulas mutationes non nunquam ad diversas dialectos revocavit, ut ad unam formam explicandam saepe varia παθῶν genera et plures dialectos adhiberet. verbum πέσσω ex altera verbi forma πέπτω π̅τ̅ mutato in σ̅σ̅ ortum putavit; eadem ratione ἐνίσσω ab ἐνίπτω et ὄσσομαι ab ὄπτω derivavit, mutationem Aeolicam nuncupavit (frg. 17). quorum ad similitudinem mirabili quodam modo verbum λεύσσω derivavit a βλέπω: e verbo enim ἀβλεπτῶ novam verbi βλέπω formam finxit βλέπτω, hinc apud Aeoles fieri dixit βλέσσω, tum ἀποβολῇ τοῦ β̅ λέσσω, denique πλεονασμῷ τοῦ υ̅ λεύσσω. formationem verbi ἐλαύνω e tribus dialectis repetivit: Boeotium esse verbum ἐλάω, hinc Aeolico pleonasmo τοῦ υ̅ fieri ἐλαύω et Dorico pleonasmo τοῦ ν̅ ἐλαύνω (frg. 20). similiter verbum ἐρευνῶ explicavit: ex ἐρέω verbo Homerico s. Ionico apud Aeoles factum esse ἐρεύω, tum Dorico pleonasmo τοῦ ν̅ ἐρευνῶ (frg. 21). ex Ionum et Boeotiorum dialectis verbum ὀρούω repetiit: Ionicae dialecti proprium esse usum amplificandi verba barytona et perispo-

---

[1]) cf. Ariston. A 168. H 5. P 658. ἐπέπληγον pro plusquamperfecto accipere vult Curtius Verb. II 24.

[2]) de littera ϑ̅ in πέπονθα similiter iudicat Curtius Etym.[5] 272. Verb. I 273. 282.

mena adiecta vocali ῡ, itaque ex ὄρω Ionice fieri ὀρύω, apud Boeotios vero vocali ῡ saepe adiungi vocalem ō, itaque ex ὀρύω fieri ὀρούω (frg. 24). formam Homericam εἰλήλουθμεν vel ad quattuor dialectos revocavit: ἐλήλυθα esse perfectum Atticum, Boeotios hinc facere ἐλήλουθα, Iones εἰλήλουθα, denique ex εἰληλούθαμεν per syncopen Aeolicam ortum esse εἰλήλουθμεν (frg. 31). sed causam cur syncopen dixerit Aeolicam non docuit. πάθη λέξεων quam late patere existimaverit Heraclides luculentissime declarat disputatio de origine verbi ἔρρω (frg. 19). quod cum primigenium esse negaret, quia nullum aliud verbum in ρρω exstabat in vulgari sermone, ἔρρω Aeolicum esse sibi persuasit e vulgari verbo εἴρω ortum atque hoc a verbo φθείρω ita derivavit, ut litterae initiales φθ per procopen exciderint. quam sententiam cum eo defendit, quod Aristarchus ἔρρειν apud Homerum interpretatus sit μετὰ φθορᾶς ἀπιέναι, tum defectus eius litterarum initialium vel duarum exempla multa congessit partim sane inepta ut εὐράξ, quod ex πλευράξ ortum putavit, ἄλη ἀλᾶσθαι, quae ex πλάνη πλανᾶσθαι derivavit. atque ad tantam perversitatem processit, ut ab eodem verbo φθείρω falsis analogiis usus verba αἴρω et ῥαίω derivaret. iure hanc tam perversam artem etymologicam castigavit Herodianus π. μον. λέξ. II 948, 30 ἔρρω . . . εἴπερ οὖν Αἰολικόν, ζητητέον τί αὐτοῦ ἦν κοινόν. οὐ γὰρ αὐτὸ τὸ φθείρω, ὡς οἴονταί τινες.

Multa fragmenta Heraclidea in formis verborum in μι tractandis versantur. magnopere dolendum est quod Eustathius plerumque adnotamenta exhibet abrupta et lacerata et adeo non perspicua, ut veram et integram Heraclidae sententiam multis locis intellegere sit difficillimum. Heraclides verba in μι (exceptis illis in υμι)[1] a verbis contractis derivavit, ut εἰμί ab ὦ, ἄημι ab ἀῶ, φημί a φῶ, τίθημι a τιθῶ, ἵστημι ab ἱστῶ, δίδωμι a διδῶ. atque cum multa verba quae in communi lingua perispomena erant in Aeolica

[1]) verba in υμι veteres grammatici a sexta classe τῶν βαρυτόνων ῥημάτων derivabant (ut δείκνυμι a δεικνύω). quo modo Heraclides ea explicaverit e frg. 22 apparet: verbi ἄγνυμαι prototypon dixit ἄγω, ex ἄγω Ionico pleonasmo τοῦ ῡ factum esse ἀγύω, hinc Dorico pleonasmo τοῦ ν ἀγύνω, tum transmutatione (ὑπερβιβασμῷ) ἀγνύω et ἄγνυμ' ἄγνυμαι. item δέχω — δεχύω — δεχύνω — δεχνύω δέχνυμαι et ὄρω — ὀρύω — ὀρύνω — ὀρνύω ὄρνυμι.

dialecto in μι exire videret et νοῶ φιλῶ γελῶ δοκιμῶ apud Aeoles dici νόημι φίλημι γέλαιμι δοκίμωμι, universam coniugationem in μι ex Aeolica dialecto ille repetivit. atque in derivandis quidem verbis in μι a verbis contractis antecessores habuit[1]). iam Tryphonem eandem sententiam habuisse nescio an concludi possit ex Epim. Cram. I 101, 27 γνώτην· ῥήματος β' ἀόριστος· τὸ θέμα ἄδηλον. οὐ γὰρ εὑρέθη ἐπὶ τρίτης συζυγίας, εἰ μὴ τὸ δίδωμι, τὰ δ' ἄλλα καθ' ὑπόστασιν λαμβάνομεν, ἅλωμι βίωμι τίτρωμί τε καὶ γίγνωμι, ὡς ἀπὸ τοῦ γνῶ γνῶμι γίγνωμι, ὡς τίτρωμι καὶ τίτρημι (καὶ γὰρ καὶ πρώτης καὶ τρίτης λέγεται). οὕτω Φιλόξενος καὶ Τρύφων (Velsen Tryph. p. 56, Herod. II 826, 10). de Philoxeno nemo dubitabit, quippe qui omnium verborum ac vel nominum prototypa esse verba monosyllaba in ω circumflexo notata sibi persuasisset (Kleist de Philox. p. 43. 48)[2]). nec posteriores grammatici eam sententiam reiecerunt, Apollonius Herodianus et Byzantini. ad Aeolicam autem dialectum num quis ante Heraclidem totam coniugationem in μι rettulerit ignoramus. diserte de nullo alio traditur. tamen praefracte non affirmaverim[3]) Heraclidem primum eius sententiae fuisse auctorem. fortasse eadem fuit Tryphonis et Philoxeni sententia; et Tyrannio nescio an B 350 φῆμι circumflexo notari voluerit (frg. 39), quod coniugationem in μι Aeolicam esse putavit[4]). Herodianus autem illam sententiam refutare studuit, cuius doctrinam

---

[1]) antiquissimus huius opinionis auctor esset Dionysius Thrax, si eius grammaticae paragraphum duodevicesimam genuinam esse constaret: sed cf. Steinthal G. d. Spr. p. 658. 685.

[2]) quatenus Heraclides Philoxeni de verbis monosyllabis coniecturam probaverit nunc definiri nequit. quin cognita illi fuerit non dubitandum est: a βῶ derivavit βάζω, a φῶ φάζω (inde φάσις) φράζω φημί φάσκω πιφαύσκω (frg. 26) perinde ac Philoxenus. sed ut nemo grammaticorum sic ne Heraclides quidem Philoxeni doctrinam universam probaverit.

[3]) ut fecit Wackernagel de pathol. p. 19, qui Philoxenum Heraclide posteriorem esse falso putat.

[4]) Tyrannionem secutus esse Telephus Pergamenus videtur, cum verbum φημί encliticum esse negaret (teste Charace ap. Bekk. A. G. 1152). de scriptura φῆμι aliter iudicant Lehrs Qu. ep. p. 126, Bekker Hom. Bl. I 87.

paucis refert Theodos. Bekk. A. G. 1045, 6 τινὲς ἐνόμισαν τὰ εἰς μι πάντα τῆς Αἰολίδος εἶναι διαλέκτου· πολλὴ γάρ ἐστι παρ᾽ αὐτοῖς ἡ εἰς μι κατάληξις, γέλαιμι γὰρ καὶ ἀσυνέτημί φασιν. ἀλλ᾽ ἐλέγχοντο ἐκ πολλῶν, μάλιστα ἐξ αὐτῆς τῆς κλίσεως· ἐκεῖνοι γὰρ ὁμοίως τοῖς εἰς ω καὶ τὰ εἰς μι κλίνουσι γέλαιμι γέλαις γέλαι λέγοντες, ἡμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἀλλὰ τὸ τρίτον εἰς σι, fusius exponit Choerob. Dict. 842, 23 (Herod. II 825, 3).

Atque haec quidem Heraclidae sententia fuit de universa origine verborum in μι. sed in singulis formis quas statuit affectiones et anomalias, cum omnes ad Aeolismum revocari non posse intellexisset, aliam ex alia Graecae linguae dialecto repetivit. diphthongum ει in verbo εἰμί e Boeotiorum dialecto in communem linguam transisse docuit. pleonasmum litterae σ quem in formis ἐστί ἐσμέν ἐστέ indagasse sibi visus est Doricum nuncupavit. quod cur fecerit non magis scimus quam cur formas incohativas in σκε Doricas dixerit. atque hoc loco ratio quaedam memoranda videtur qua in dialectis adhibendis Heraclides frequenter usus est: ad formarum quarundam similitudinem aliorum verborum formas finxit, quae nunquam exstabant, et eidem dialecto assignavit ac vel ex unius verbi similitudine novas formas expressit, ut de eius formatione canonem statueret neve illud sine analogia esset. quod apud Ibycum poetam formae quaedam in ησι legebantur, quas indicativi formas esse putavit, in Rheginorum dialecto tertiam personam singularis indicativi verborum περισπωμένων τῆς πρώτης συζυγίας et βαρυτόνων non in ει exire sed in ησι ex Ibyci locis colligere posse sibi visus est, Rheginos igitur dicere νόησι λέγησι φέρησι pro νοεῖ λέγει φέρει. atque hunc Rheginorum usum iam Homero cognitum fuisse contendit, cum E 6 παμφαίνησι scriberet (frg. 41). ex solo Ibyci poetae usu male intellecto Heraclidem hanc de Rheginorum dialecto sententiam sibi finxisse luce clarius est[1]). quae quam falsa sit vel inde apparet, quod nulla Dorica gens tertiam per-

---

[1]) valde mecum omnes miraturos esse arbitror, quod Heraclidem secutus est novissimus scriptor historiae litterarum Graecarum C. Sittl (I 313): „Ibykos giebt nämlich — ich denke, nach rheginischer Sitte — der 3. Pers. des Sing. der Verba auf ‑ω im Praesens die Endung ησι statt ει.“

sonam singularis in σι formavit sed omnes Dorienses formas in τι habebant (Ahrens Dial. II 301). ad normam verborum in ημι quibus Aeoles usi sunt pro verbis contractis primae coniugationis (φίλημι-φιλῶ) a verbo ὦ, quod prototypon verbi εἰμί existimavit, Aeolicam formam ἡμί derivavit ex eaque formam εἰμί Boeotiorum dialecto ortam esse docuit (frg. 39). sed idem rursus, cum veram verbi εἰμί formam Aeolicam ἔμμι esse haud ignoraret, hinc aliorum verborum formas similes finxit πόθεμμι φίλεμμι, quae omnino non exstabant, et canonem falsissimum statuit: Αἰολεῖς τὸ προηγούμενον η τοῦ μ εἰς ε μετατιθέντες διπλοῦσι τὸ μ (frg. 48). optativum εἴην ab Aeolico participio εἴς derivavit, quod Aeoles φίλεις (pro φιλῶν) et φιλείην (pro φιλοίην) dicerent: hac analogia usus Aeolicum verbi οἶδα participium εἴδεις finxit, unde optativus εἰδείην ortus esset (frg. 47).

Fragmenta quae in explicandis verbis in μι versantur pleraque pertinent ad singulas verbi εἰμί formas, ut totam fere doctrinam de formatione et declinatione verbi substantivi componere possimus. prototypon esse putavit verbum perispomenon ὦ. primae personae singularis indicativi praesentis formam vulgarem εἰμί contra analogiam formatam esse docuit, cum praeter εἰμί (et εἶμι) nullum verbum in μι a verbo contracto primae coniugationis derivatum diphthongum habeat in paenultima. quomodo anomaliam explicuerit iam vidimus: nempe forma Aeolica debebat esse ἡμί (proprie ἦμι), hinc Boeotiorum dialecto factum est εἰμί, si quidem Boeotii τίθειμι τάρβειμι sim. dicebant[1]). secundae personae formam rectam dicit Heraclides Homericam εἴς ut ab εἰμί rite deflexam, formam εἶ (qua de nihil tradit Eustathius) videtur ἡμαρτημένην iudicasse. tertia persona singularis debebat esse εἰσί, itaque huius formae pluralem usum vulgarem vitiosum dicit Heraclides et quasi Boeotium, cum in ea dialecto formae singulares passim pro pluralibus usurpentur. tum

[1]) similiter Herodianus perfecti formam τέθεικα Boeotiorum dialecto ex τέθηκα ortam putasse videtur: cf. Choerob. Dict. 870, 6 (Herod. II 362, 15). Theod. Bekk. A. G. 1046. Eust. p. 1442, 51 ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος τοῦ Ἡρακλείδου βοηθεῖ καὶ τοῖς παραδιδοῦσι Βοιώτιον εἶναι τὸ τέθεικα καὶ τέθειμαι καὶ τεθεῖσθαι καὶ τεθειμένος καὶ τὰ κατ' αὐτά. sed τέθειμαι ex τέθεμαι pleonasmo τοῦ ι ortum dicit et Boeotium esse negat Choerob. 883, 24.

formam ἐστί e Dorica dialecto repetiise videtur (frg. 39), formas plurales ἐσμέν ἐστέ pleonasmo Dorico litterae σ̄ ex ἐμέν ἐτέ derivasse eum iam diximus. e coniunctivi forma (de qua Eustathius ex Heraclide nihil protulit) verbum illud prototypon ὦ Heraclides sumpsisse facile putandus est. atque ab hac primigenia forma verbi substantivi derivavit participium ὤν quod rectius scribendum esse ὦν censuit: alteram formam ἐών distractione ortam ex ὦν et proprie ἔων scribendam putavit, itaque propter accentum formam ἐών vitiosam dixit (frg. 45). a participio derivavit et tertiam singularis imperativi et optativum. at imperativi forma ἔστω a participio ἐών derivari non potest: nam secundum canonem ut ἐλθέτω ab ἐλθών sic ab ἐών deflectit forma ἐέτω, hinc derivat Heraclides formam ἤτω ut Dorica contractione ortam eamque propter similitudinem formarum severioris Doridis φιλήτω νοήτω falso Doricam appellat. ἔστω praeter analogiam formatum dicit: nam si quis formam esse activam existimet, litteram σ̄ adversus regulam esse adiectam; sive formam passivam putet, litteram τ̄ non esse legitimam. de origine formae ἔστω Heraclides aliorum varias sententias exponit ac partim refellit. quomodo ipse formam explicuerit non satis perspicue tradit Eustathius (frg. 46). videtur eam aut per pleonasmum litterae σ̄ (ut ἐσμέν ἐστέ ex ἐμέν ἐτέ) ex ἔτω quod ab Aeolico participio εἴς derivavit aut per syncopen ex ἐσάτω (aor.) ortam iudicasse. tertia persona optativi a participio ἐών derivata secundum canonem debebat esse ἔοι ut ἔλθοι ab ἐλθών aut ab ὤν (i. e. ὦν ex Heraclidae sententia) οἴη ut φιλοίη a φιλῶν. at in communi lingua erat εἴη. itaque cum Aeoles pro φιλῶν dicerent φίλεις et φιλείην pro φιλοίην, optativum εἴην Aeolice formatum esse contendit ex Aeolico participio verbi substantivi εἴς ἔντος (frg. 47). — multa disputavit Heraclides de praeteriti verbi substantivi formis ἦν ἔον ἔα ἤμην. derivavit imperfectum a participio praesenti et aoristum secundum indicativi ab aoristo participio. itaque ut a λαβών λαβόντος declinetur ἔλαβον, a φαγών ἔφαγον, sic analogiae ratione a participio ἐών ἐόντος deflectere imperfectum ἔον dialecto Ionica, qua augmentum saepe omittatur, et ἦον in communi lingua. ab ἦον declinavit formas Homericas ἦες ἦε et ex ἦον defectu litterae ν̄ ortum putavit vulgare imperfectum ἦν itemque ex ἦεν tertiam personam ἦν. formam ἔα falsa analogia

usus vitiosam esse docuit atque Asianis et Graecis in Cilicia habitantibus assignavit, qui quidem formis ἔλαβα ἔφαγα sim. uterentur pro ἔλαβον ἔφαγον (frg. 50). sed in his non acquievit: alia ratione usus eandem imperfecti ἦν formam ad Aeolicam dialectum revocavit. ut a φιλῶ οἰκῶ in communi lingua declinetur imperfectum ἐφίλουν ᾤκουν, sic ab ὦ declinari imperfectum οὖν εἷς εἶ: et cum Aeoles pro ἐφίλουν ἐφίλεις ἐφίλει dicerent ἐφίλην ἐφίλης ἐφίλη, eadem ratione ex οὖν εἷς εἶ in dialecto Aeolica fieri ἦν ἧς ἦ(ν); ac similiter in medio ut formae ἐκαλούμην ἐνοούμην in Aeolica dialecto fiant ἐκαλήμην ἐνοήμην, sic ab ὦ derivatum οὔμην Aeolice fieri ἤμην (frg. 49). de forma ἤμην etiam alteram statuit opinionem qua e medio quodam ἐμαί verbi εἰμί sit illa derivata (frg. 53). sed iam nimis diu in his grammatici erroribus moratus esse mihi videor; quale ingenium fuerit Heraclidae exempla satis declarant.

Sed quamvis multos ac mirabiles errores ipse committeret, tamen aliorum errores non paucos correxit falsasque opiniones recto iudicio refutavit. nec omnino desunt egregia doctae artis grammaticae documenta in Heraclidae reliquiis. bonam eruditionem produnt quae de Atticis plusquamperfecti formis in η tradidit (frg. 36), de optativi apud Atticos scriptores formis contractis in -εἶμεν -εἶτε εἶεν (frg. 47), de augmento ει verborum quae ab ε aspirato incipiunt (frg. 54), de vocum νηός πηός λαός apud Homerum usu (frg. 58) et cet. acriter impugnavit eos scriptores qui formas in εαντοι (pro εαται) adhiberent et grammaticos qui formarum in εαται usum singularem (pro plurali) Homero obtrudere vellent (frg. 38). satis memorabile hoc in genere frg. 46, ubi miras quasdam de imperativi tertia singulari opiniones refellit: in ἔστω non nulli syncopen ita statuerant, ut si aoristum tempus significet, ex ἐσάτω, si futurum, ex ἐσέτω factum accipiatur. hoc posterius fieri non posse iure Heraclides docuit, quod imperativi futuri non exstarent: „ποιησέτω γὰρ ἢ νυξέτω οὐδεὶς λέγει". versu Homerico φ 195 ποῖοί κ᾽ εἶτ᾽ Ὀδυσῆι ἀμυνέμεν indocti quidam εἰτέ formam indicativi statuerant secundum analogiam primae pluralis εἰμέν ab Homero adhibitae: quam opinionem fere incredibilem Heraclides iure illusit, quod nescirent illi vocem κε non cum indicativo praesenti coniungi sed tantum cum subiunctivo et optativo (frg. 47).

Ad Homeri carmina Heraclidem in studiis suis grammaticis ubique respexisse reliquiae luculenter declarant. in quo morem communem grammaticorum veterum secutus est qui nihil fere de rebus grammaticis scribebant Homeri ratione non habita. de studiis Homericis Heraclidae quoniam fusius exposuit Guilelmus Frye, ego pauca hoc loco adnotasse satis habeo. quam studiose Heraclides analogiam probaverit, quantam diligentiam et operam impenderit, ut vocabula et verborum formas ad aequalitatis normas revocaret, ex eis quae de arte eius disputavimus satis apparuit. sed tamen si studia Homerica sola spectamus, Aristarcheum fuisse Heraclidem contendere vix possumus. Aristarchum quidem et Aristarcheos non nunquam laudat eorumque sententias commemorat, sed ita semper ut ipsum scholae Aristarcheorum socium et amicum fuisse facile negaveris. quae sententia eo confirmatur, quod raro de scriptura vel explicatione vocum Homericarum quae in controversia erant Heraclidae cum Aristarcho vel Aristarcheis convenit. ut Aristarchi auctoritate suam sententiam confirmaret, quam de verbo ἔρρω ex φθείρω derivato statuit, illius interpretationem enuntiati Homerici „ἔρρ᾽ ἐκ νήσου“ (κ 72) laudavit μετὰ φθορᾶς ἄπιθι (frg. 19). cum Aristarcho apud Homerum (O 10. Ω 84. υ 106) εἵατο legit, non εἷατο quod Herodianus probavit, atque hac analogia usus εἵαται B 137 (frg. 38). Aristarchum secutus Zenodotum vituperavit, quod tertiae personae singularis formas in εαται apud Homerum scripsit (ibid.). plerumque Heraclides Aristarchi scripturas et interpretationes aut neglexit aut reiecit. Aristarchi de voce ἀνόπαια (α 321) sententiam improbavit ac refutare studuit (frg. 10). verbum ἔθων (I 540) eadem fere ratione interpretatus est qua veteres glossographi ab Aristarcho refutati (frg. 25). acquievit in vulgata scriptura κατατεθνειώτων (κ 530 al.), cum Aristarchus ubique τεθνηώς τεθνηῶτος τεθνηῶτα τεθνηώτων scripsisset (frg. 35). coniectura sua ductus quam de Rheginorum usu indicativi formae in ησι fecerat E 6 legendum censuit παμφαίνησι, Aristarchus scripserat παμφαίνῃσι (frg. 41). acriter impugnavit Aristarchum, quod Γ 280 scripsisset ὑμεῖς μάρτυροί ἐστε pro ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, quam Heraclidae scripturam Herodianus quoque defendit (frg. 43). pro εἰπέ (δ 379. 468) legisse videtur ἔειπε Zenodotum secutus quem refutaverat Aristarchus (frg. 45). singulares vel Heraclidae vel aliorum lec-

tiones quae aliunde non innotuerunt in fragmentis commemorantur haece: Μῄονας (B 866) Heraclides sine iota scribi voluit, quod eam nominis formam e Boeotiorum dialecto repetiit (frg. 11). vocem χηρωσταί (E 158) Heraclides circumflexo notatam (χηρῶσται) scripsit, quamquam ipse canone nominum in της acutum postulari docuit: atque Herodianus solam scripturam χηρωσταί commemorat (frg. 12).[1]) Θ 448 Heraclides in editione quadam se legisse narravit οὐ μέντον κάμετόν γε pro οὐ μέν θην κάμετόν γε (frg. 16). declarat hoc testimonium quantis corruptelis Homeri carminum libri vulgares vel post recensionem ab Aristarcho confectam fuerint maculati. ρ 196 pro ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν quosdam scripsisse tradidit ἀρισφαλὲς ἔμμεναι οὖδας (frg. 24). Ω 253 ubi vulgo legitur κατηφόνες Heraclides, si recte verba ab Eustathio servata interpretatus sum, καταφόνες legit (frg. 27). P 748 vetus ni fallor et egregia scriptura traditur ab Heraclide διαπρύσιον τετυχηώς (vulgo τετυχηκώς) quae profecto habet quo commendetur (frg. 35). quod Eust. p. 872, 18 καθ' Ἡρακλείδην narrat Λ 639 in quibusdam Aristarcheae recensionis exemplaribus (sic loquitur Eustathius) pro κνῆ τυρόν scriptum fuisse κνέε τυρόν, hoc dubito an non ex Heraclide hauserit sed de suo ingenio addiderit (frg. 61).

---

[1]) fortasse Tyrannio χηρῶσται scripserat: qui certe ἐεδνωταί (N 382) circumflexo notavit (ἐεδνῶται), cum Herodianus ob eundem canonem oxytonon vocabulum esse doceret; idem ὠμῆσται (Λ 454. X 67) scripsit (Herodianus ὠμησταί). itaque Tyrannionem secutus esse Heraclides videtur. falso La Roche E 158 adnotavit: „δατέονται Heraclides", debebat „χηρῶσται Heraclides".

FRAGMENTA

I ΠΕΡΙ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΙΔΙΑΣ

1.

Apollon. de synt. IV 10 p. 332 (Bekk.): Ἡρακλείδης ἐπιμερίζων τὰς οὐ δυναμένας λέξεις ὀξεῖαν ἐπιδέξασθαι ἐν τῷ περὶ καθολικῆς προσῳδίας φησὶν ὡς ἀσύστατον εἴη τὸ εἰσὅ ἐπίρρημα ἐν ὀξείᾳ τάσει καταγίνεσθαι, καθὸ τὰ εἰς ō λήγοντα τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἀπέστραπται τὴν ἐπὶ τέλους ὀξεῖαν, ὑπεξαιρούμενος τήν τε ἀπό πρόθεσιν καὶ τὴν ὑπό, καθὸ τούτων ἓν ἰδίωμά ἐστιν ἡ ἐπὶ τέλους ὀξεῖα. φαίνεται δ᾽ ὅτι καὶ ἡ τοῦ αὐτός οὐδετέρα ἀντωνυμία εἰς ō λήξασα εἶχε τὴν τοῦ τόνου ὑποπαραίτησιν, καθὸ συνετονοῦτο τῇ ἀρσενικῇ τάσει. οὐ δὴ οὖν τις ἀφορμὴ περὶ τῆς ἐγγινομένης ὀξείας ἐν τῷ εἰσὅ· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο πιθανὸν οἰητέον, ὡς παρὰ τὸ ἕως ἐπίρρημα ἐσχημάτισται ἁπάντων τῶν παρεπομένων ἐν ὑπερβάτῳ γενομένων· ὁ γὰρ χρόνος ὁ ἐπὶ τοῦ τέλους μετῄει ἐπὶ τὸ ἄρχον καὶ τὸ ἐπὶ τέλους σ̄ ἐν μεσότητι παρελαμβάνετο καὶ ἡ ἐν ἀρχῇ ὀξεῖα μετὰ τοῦ συνόντος πνεύματος μετετίθετο ἐπὶ τὸ τέλος. ἄμεινον ἐκδέξασθαι, ὡς ἐκ παραθέσεως προθετικῆς καὶ ἀρθρικῆς συντάξεως παρυφίστατο χρονικὴ σύνταξις, τῶν λέξεων κατὰ τὴν συνοῦσαν παράθεσιν τὰ παρεπόμενα αὐταῖς ἀναδεξαμένων.

cf. Apollon. de adv. 198, 20 (Schneid.) ὅτι πρωτότυπόν ἐστι τῶν εἰς ω̄ς ληγόντων τὸ ἕως δῆλον, οὐ μὴν τὸ ἰσοδυναμοῦν εἰσὅ, καθὸ καὶ ἐν τόνῳ καὶ ἐν πνεύματι ἐπιστάσεως ἐδέετο. ἐν πνεύματι μὲν οὖν, ὡς ἀδύνατόν ἐστι τὴν ἐν φωνήεντι δασεῖαν ἐπὶ τέλους εὑρέσθαι, ἐν τόνῳ δέ, καθὸ οὐδεμία λέξις εἰς ō λήγουσα τόνου ἔχεται τοῦ ὀξέος.

καὶ ἕνεκά γε τούτου τὸ αὐτό ἐσημειοῦτο, περὶ οὗ εἴρηται <ἐν τῷ> περὶ τῶν ἀντωνυμιῶν. Herodian. I 479, 30 ὅθεν καὶ ἡ ἀπό καὶ ὑπό, μηδεμιᾶς ληγούσης λέξεως εἰς ō ὀξυνομένης, διὰ τὸ εἶναι προθέσεις ὠξύνθησαν· διὸ σημειούμεθα τὴν αὐτό ἀντωνυμίαν, ὅτι ὠξύνθη διὰ τὴν αὐτός ἀρσενικήν. Herodian. I 507, 10 (Theogn. 160, 31) τὰ εἰς ō λήγοντα ἐπιρρήματα ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ τὸ δεῦρο βαρυνόμενον· τὸ γὰρ εἰσῶ δύο μέρη λόγου ἐστίν. Lehrs Arist.² 322.

2.

Apollon. de synt. IV 10 p. 334: παραθήσομαι καὶ τὸ πρὸς τοῦ Ἡρακλείδου εἰρημένον, ὡς καὶ τὸ ἐπεί χρονικὸν ἐπίρρημα ἐκ τῆς προειρημένης συντάξεως ἐγένετο· ἐκ τοπικοῦ γὰρ ἐπιρρήματος τοῦ οὗ, φησίν, ἀπετελεῖτο Δωρικὴ μετάληψις ἡ εἶ ὁμοίως τῷ ποῦ καὶ πεῖ, αὐτοῦ αὐτεῖ, ᾧ συνῄει πρόθεσις ἡ ἐπί ἡ νῦν ἰσοδυναμοῦσα τῇ ἀπό, καθὸ καὶ ἐν ἑτέροις ἡ ἀπό ἀντὶ τῆς ἐπί. τὸ γὰρ „ἀπομηνίσας“ (B 772. H 230) ἐν ἴσῳ τῷ ἐπιμηνίσας.

Addit Apollonius exempla neglectae in compositis aspirationis in dialecto Dorica, sed tamen Heraclidae sententiam reicit: μάχεται, inquit, τὰ τῆς τάσεως καὶ τὸ σημαινόμενον. atque aliter vocem ἐπεί derivat Herodian. I 516, 10 ὁ εἰ συναπτικὸς καὶ ὁ ἐπεί παρασυναπτικὸς συνεστηκὼς παρὰ τὴν ἐπί πρόθεσιν καὶ τὸν εἰ σύνδεσμον συναπτικὸν ὀξύνονται: Et. Mg. 356, 7. — l. 6: schol. V ad H 230 ἀπομηνίσας· Ἀρίσταρχος ἐπιμηνίσας.

3.

Apollon. de adv. 174, 1 (Schneid.): ἠπόρηται δὲ καὶ τὸ αὔτως πῶς ἐγένετο. οὐ γὰρ ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς αὐτός ἀντωνυμίας, καθότι τὸ ἐκεῖνος ὡς πρὸς τὸ ἐκείνως καὶ τὸ οὗτος ὡς πρὸς τὸ οὕτως. πρὸς οἷς καὶ τὰ τοῦ τόνου διελέγχει. Τρύφων (frg. 73 Velsen) περὶ τοῦ σημαίνοντος τὸ οὕτως ἐκδέχεται μετάπτωσιν τοῦ ō εἰς τὸ ā γεγενῆσθαι. ἀλλὰ ἐλείπετο καὶ περὶ τοῦ σημαίνοντος τὸ μάτην διαλαβεῖν. ὅθεν ἢ καὶ αὐτὸ δεκτέον θεματικὸν ἢ συγκαταθετέον Ἡρακλείδῃ φαμένῳ, ὡς κατὰ στέρησίν ἐστιν <ἐκ> τοῦ ἀούτως συναλοιφῆς γενομένης τοῦ ā καὶ ō εἰς ā μακρόν, ὡς τὸ Μενέλαος Μενέλας, Δορύλαος Δορύλας, Πτερέλαος Πτερέλας. τὰ γὰρ ἐν τῷ δέοντι μὴ γενόμενα ματαίως γίνεται· φαμὲν γὰρ τὰ ἐν τῇ δεούσῃ ποιότητι „ποίησον οὕτως.“

l. 8: <ἐκ> τοῦ ἀούτως G. F. Schoemann: τοῦ ā οὕτως cod. <τὴν διὰ> τοῦ ā αὔτως R. Schneider. — aliter derivant Ep. Cr.

I 5, 10 Et. Mg. 172, 35 (Herod. II 315, 22) αὔτως· . . . ἔστιν ἐτός καὶ σημαίνει τὸ ἀληθές· τὸ γὰρ ἀληθὲς ὑπάρχει, τὸ δὲ ψεῦδος οὐχ ὑπάρχει. καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ ᾱ ἄετος καὶ ἀνεβίβασε τὸν τόνον . . . τὰ γὰρ εἰς τος δισύλλαβα ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον ἐν τῇ συνθέσει, καὶ κλίνεται ἀέτου, ἡ εὐθεῖα τῶν πληθυντικῶν οἱ ἄετοι ἀέτων καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐπίρρημα μεσότητος ἀέτως, καὶ ψιλοῦται ὡς στερητικόν, καὶ κράσει τοῦ αε εἰς τὴν αυ δίφθογγον <αὔτως> ὡς ἀέρα αὖρα καὶ γρᾶες γραῦς καὶ νᾶες ναῦς. schol. BL ad A 133. Cram. A. P. III 125, 4.

4.

Ammon. p. 99 (Et. Gud. 412, 31 Eran. Philo p. 171): νῦν καὶ νυνί διαφέρει, φησὶ κατά τινας Ἡρακλείδης ἐν πρώτῃ περὶ καθολικῆς προσῳδίας. τὸ μὲν γὰρ νῦν χρονικὸν ἐπίρρημα τάσσεται ἐπὶ τῶν τριῶν χρόνων, ἐνεστῶτος παρῳχημένου καὶ μέλλοντος, οἷον ὅτι ἀγὼν νῦν ἐστι, νῦν <παρῆλθεν, νῦν> ἔσται. τὸ δὲ νυνί ἐπὶ μόνου ἐνεστῶτος. Eust. p. 1840, 1: τὸ δὲ νῦν καθ' Ἡρακλείδην ἐνεστῶτί τε ἁρμόττεται, οἷον νῦν ἦλθεν (l. ἐστιν) ὁ ἀγών, καὶ παρῳχημένῳ, οἷον νῦν παρῆλθεν ὁ ἀγών, καὶ μέλλοντι, οἷον νῦν ἔσται ὁ ἀγών. τὸ δὲ νυνί ἐπὶ μόνου ἐνεστῶτος. τῶν Ἀττικῶν δὲ ταῦτα.

De adverbii νῦν usu idem adnotant schol. B 12 (= Eust. p. 164, 20) schol. Dion. Thrac. p. 937. at νυνί non modo cum praesenti sed etiam cum futuro et perfecto iungitur. cf. Lobeck Phryn. p. 19. Frye p. 149.

5.

Ammon. p. 73 (Et. Gud. 275, 9. Eran. Philo p. 169): ἱκέσθαι καὶ ἀφικέσθαι διαφέρει, ὥς φησιν Ἡρακλείδης. ἱκέσθαι μὲν γάρ ἐστι τὸ ἐλθεῖν· ἀφικέσθαι δὲ τὸ ἐπανελθεῖν. Ὅμηρος τὴν διαφοράν φησιν· „οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν“ (N 645) καὶ „ἵκετο δ' ἐς Μαραθῶνα καὶ εὐρυάγυιαν Ἀθήνην“ (η 80).

Nihili esse hanc differentiam vix est quod moneam.

6.

Ammon. p. 124 (Et. Mg. 742, 44): σταφυλήν ὀξυτόνως, ὡς ἀλκήν, καὶ σταφύλην βαρυτόνως, ὡς Μελίτην, διαφέρειν φησὶ Πτολεμαῖος ἐν δευτέρᾳ περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν . . . Ἡρακλείδης ὁ

ἡμέτερός φησιν· ἡμαρτῆσθαι δοκεῖ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὀξυτονούμενον τοὔνομα. οὐδὲν γὰρ τῶν εἰς λη ληγόντων θηλυκῶν ὀνομάτων ἀμέτοχον γένους τοῦ οὐδετέρου, παρατελευτῶντος τοῦ ῡ, ὀξυτονεῖται, ἀλλὰ πάντα τὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρυτονεῖται, οἷον κορδύλη, Δαμύλη, Φαισύλη — δοκεῖ δὲ αὕτη μία τῶν τιθηνησαμένων τὸν Διόνυσον, ἃς ὁ Λυκοῦργος „σεῦε κατ᾿ ἠγάθεον Νυσήιον“ (Z 133) —, ἡδύλη· ὅθεν καὶ τὸ σταφύλη βαρυτονητέον. οἱ δ᾿ ὀξυτονοῦντές φασιν, ὅτι ἀπὸ βαρυτόνων ἀρσενικῶν εἰς ος ληγόντων τὰ εἰς η λήγοντα θηλυκὰ ὀξυτονεῖται ἤ, ἐὰν τὰ ἀρσενικὰ ὀξυτονῆται, τὰ θηλυκὰ βαρυτονηθήσεται, οἷον πόθος ποθή, νόμος νομή, ὦνος ὠνή, τῖμος τιμή, φόνος φονή „ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσι“ (K 521). καὶ τοὔμπαλιν Δαναός Δανάη. ἐπεὶ οὖν καὶ ἐπὶ τούτου τὸ ἀρσενικόν ἐστι Στάφυλος — οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ τοῦ Διονύσου υἱός —, τὸ θηλυκὸν σταφυλή ὀξυτονηθήσεται. πρὸς οὓς ῥητέον· ἰδοὺ κόγχος κόγχη [καὶ οὐκ ὀξυτονεῖται], φίλος φίλη, μόνος μόνη, μύλος μύλη· καὶ ἐπὶ τῶν ὀξυτόνων καλός καλή, σοφός σοφή· καὶ τὰ θηλυκὰ οὐ βαρύνεται ἀλλ᾿ ὁμοτονεῖ τοῖς μὲν βαρυτόνοις τὰ βαρύτονα, τοῖς δὲ ὀξυτόνοις τὰ ὀξύτονα. ὅθεν οὐ παράδοξον καὶ ἀπὸ τοῦ Στάφυλος βαρυτόνου ὀνόματος καὶ τὸ θηλυκὸν βαρυτονεῖν σταφύλη ὡς ἡδύλη. τινὲς δὲ βοηθοῦντες τῇ συνηθείᾳ καὶ ὀξυτονεῖν βουλόμενοί φασιν, ὅτι ὅσα τοῦ αὐτοῦ ἀπαραλλάκτως ἔχεται τοῦ σημαινομένου ὁμοτονεῖ, ὅσα δὲ διαλλάσσει τῷ σημαινομένῳ οὐκέτι. τὸ μὲν οὖν φίλος καὶ φίλη καὶ ξένος καὶ ξένη καὶ τὰ προκείμενα ἀπαράλλακτά ἐστιν, διὸ ὁμοτονεῖ, τὰ δὲ διαφέροντα οὐκέτι· καθάπερ γὰρ χόλος χολή καὶ τρόπος τροπή καὶ νόμος νομή, γόνος γονή, δόμος δομή, στρόφος στροφή, πόθος ποθή. [περὶ τούτου οὖν ἐν ἄλλοις ἐντελῶς εἴρηται ὅτι διαφέρει]. εἰ οὖν ἐστι Στάφυλος ἀρσενικόν, διαφέρει δὲ τῷ σημαινομένῳ, ἡ σταφυλή (ὀπώρα δὲ) ὄντως ὀξύνεται. — τὸ μέντοι προκείμενον τοῦ Ἡρακλείδου παρατήρημα ἰσχυρόν, καθὰ παραγγέλλεται ὀξυτονεῖν (l. βαρυτονεῖν), οὐ μόνον διὰ τὰ παρακολουθοῦντα τῷ ὀνόματι ἀλλ᾿ ὅτι καὶ ὑπὲρ δύο ἐστὶ συλλαβάς· τὰ γὰρ προκείμενα δισύλλαβα· ὥστε οὐδὲ τὴν ὀπώραν ὀξυτονεῖν ἡ ἀναλογία ἐπιτρέπει· [ἀλλὰ] καὶ ἡ Πτολεμαίου ἀθετεῖται παρατήρησις, καθ᾿ ἣν διαφέρειν φησὶ τοῖς τόνοις τοὔνομα καὶ τῷ σημαινομένῳ. eadem apud Herennium Philonem legit Eustathius, sed brevissime excerpsit et valde corrupit: Eust. p. 341, 30 ἰστέον δὲ νῦν καὶ ὅτι Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν εἰπὼν κεῖσθαι τὴν λέξιν ταύτην ἐπὶ τῆς καθιεμένης μολύβδου . . . λέγει δὲ ὁ Πτολεμαῖος τοῦτο διὰ τὸ μηδὲ τὴν ὀπώραν τὴν σταφυλὴν δεῖν ὀξύνεσθαι ἀλλὰ περισπᾶσθαι·

(l. βαρύνεσθαι), οἷα τῶν τοιούτων εἰς λη̄ θηλυκῶν ᾱ παραλήγεται τῷ ῡ περισπωμένων (l. βαρυνομένων) καθ' Ἡρακλείδην φάμενον ἡμαρτῆσθαι παρὰ τοῖς ἑλληνίζουσι τὸ σταφυλή ὀξυνόμενον· ὅσα γὰρ τοιαῦτα παρατελευτῶνται τῷ ῡ, περισπῶνται (l. βαρύνονται)· καὶ λέγει καὶ κανόνα τινὰ εἰς τοῦτο ἐκεῖνος.

l. 7: post βαρυτονεῖται librarius quidam haec addidit: κατὰ τὸ ῡ, μὴ ὀξυτονούμενα ἀλλὰ βαρυτονοῦντα τὸ στοιχεῖον ἔχει, quae omisi. — Ptolemaeum secutus est Herodianus I 323, 10 τὰ διὰ τοῦ ῡλη̄ ὑπερδισύλλαβα βαρύνονται, κορδύλη, κοτύλη, γογγύλη, κρωβύλη, ἀρβύλη, ἡδύλη, Κροκύλη . . . σταφύλη τὸ τεκτονικὸν ἐργαλεῖον, σταφυλή δὲ ὁ καρπός.

7.

Herodian. Il. Pros. Θ 178 (Eust. p. 705, 60): ἀβλήχρ'· Ἡρακλείδης ὁ Μιλήσιος βαρύνει ὡς ἄσιτα· λόγῳ δὲ χρῆται τούτῳ ὡς ὅτι βληχρόν ἐστι τὸ ἰσχυρόν, ὅπερ κατὰ στέρησιν ὀφείλει λέγεσθαι ἄβληχρος ὡς ἄκακος· σημαίνει γὰρ τὸ ἀσθενές. Ep. Cr. I 95, 8 βληχρόν· Πίνδαρος μὲν βληχρὸν τὸ ἰσχυρόν „πρόφασις βληχροῦ γίνεται νείκεος“ (frg. 245 Bergk) φησί· . . . ἔνθεν Ἡρακλείδης ὁ Μιλήσιος κατὰ βαρεῖαν τάσιν τὸ θηλυκὸν ἀνέγνω ἀβλήχρην· ἡγεῖται γὰρ στέρησιν, οὐ πλεονασμόν.

Herodianus paradosin defendit adversus Heraclidae doctrinam, pergit enim: ἡ μέντοι παράδοσις ὀξύνει τὸ ἀβληχρά (Θ 178) καὶ ἀβληχρήν (Ε 337), πεισθεῖσα πρῶτον τῷ παρασχηματισμῷ ὡς ἁπλῷ. οὕτως γὰρ παρεσχηματίσθη, ὡς πενιχρά, ψυχρά . . . ἄλλως τε ἤδη αὐτὸ τὸ βληχρός σημαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μᾶλλον τὸ ἀσθενές. Ἀλκαῖος θ' „βληχρῶν ἀνέμων ἀχείμαντοι πνοιαί“ (frg. 16) καὶ ὁ Νίκανδρος „βληχρὸν γὰρ μυὸς οἷα μυληβόρου ἐν χροῒ νύγμα“ (Ther. 446). τοῦτο δὴ πλεονάσαν τῷ ᾱ φυλάξει τὸν αὐτὸν τόνον, λαλητός ἀλαλητός, στεροπή ἀστεροπή κτλ. cum Heraclide congruit scriptor συναγωγῆς λέξεων χρησίμων Bekk. A. G. 322, 1 ἀβληχρήν· ἀσθενῆ· βληχρὸν γὰρ τὸ ἰσχυρόν (= Suid. ἀβληχρόν). cf. Et. Mg. 200, 13 βληχρόν· τὸ ἀσθενὲς παρ' Ὁμήρῳ (?) καὶ Ἀλκαίῳ καὶ ἄλλοις. Πίνδαρος δὲ ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ αὐτὸ λέγει. ἐκ τοῦ Ῥητορικοῦ.

8.

Herodian. ap. Et. Mg. 655, 24: ἅπας· ἀμφίβολον, <πότερον ἀφαίρεσις ἢ πρόσοδος> . . . ὁ δὲ Ἡρακλείδης βούλεται ἐκ τοῦ ἅμα πᾶς εἶναι ἐν συγκοπῇ ἅπας. περὶ παθῶν.

Ἡρακλείδης Et. Flor. (Miller Mélanges p. 237) Voss., ἡρ̃ Dorv., Ἡρωδιανός vulgo (sic etiam Lentz Herod. II 258, 8). — Herodianus ipse ἅπας ex πᾶς ortum putavit πλεονασμῷ τοῦ ᾱ.

9.

Schol. B ad I 378: ἐν καρὸς αἴσῃ· . . . Λυσανίας δὲ ὁ Κυρηναῖος καὶ Ἀριστοφάνης καὶ Ἀρίσταρχος ἐν κηρὸς μοίρᾳ φασὶ λέγειν τὸν ποιητὴν Δωρικῶς μεταβαλόντα τὸ η̄ εἰς ᾱ . . . Ἡρακλείδης δέ φησιν ὅτι τὰ ἐκ τοῦ η̄ εἰς βραχὺ ᾱ μεταγόμενα Ἰωνικά ἐστιν ἀλλ' οὐ Δωριέων συστολαί. cf. frg. 23.

Haud recte scholiasta Aristophanem et Aristarchum cum Lysania videtur iunxisse. certe de Aristarcho haec tradit Aristonicus: ἡ διπλῆ ὅτι συνέσταλται Ἰακῶς ἐν καρὸς ἀντὶ τοῦ ἐν κηρός. ὅμοιον γάρ ἐστι τῷ „ἶσον γάρ σφισι πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ“ (Γ 454).

10.

Schol. α 320: ὄρνις δ' ὣς ἀνόπαια· ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀνόπαια προπαροξυτόνως ἀναγιγνώσκει ὄνομα ὄρνιθος λέγων . . . κακῶς δὲ ὁ Ἡρακλείδης φησὶν ἐν ταῖς ὁμοιότησι μὴ ἐπιφέρεσθαι τῷ ὄρνις τὸ κύριον· ἔλαθε γὰρ αὐτὸν τὸ „ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος“ (Ξ 290).

Impugnavit Heraclides Aristarchi de significatione (et accentu?) vocis ἀνόπαια sententiam (cf. Frye p. 126): quomodo ipse vocabulum explicaverit ignoramus.

11.

Eust. p. 365, 25: Μήονες (B 866) δὲ λέγονται ἀπό τινος Μήονος ἢ Μαίονος, τραπέντος μὲν τοῦ ᾱ εἰς η̄, τοῦ δὲ ῑ μένοντος ἀνεκφωνήτου· λέγονται δέ ποτε καὶ τετρασυλλάβως Μηίονες ἐκφωνηθέντος τοῦ προσγραφομένου ῑ. Ἡρακλείδης δέ, φασίν, ἄνευ τοῦ ῑ γράφει τοὺς ἀπὸ τοῦ Μαίονος κληθέντας Μήονας λέγων Βοιωτίαν εἶναι τὴν τοιαύτην μεταβολήν, ὡς τῶν Βοιωτῶν τὴν ὅλην αι δίφθογγον εἰς η̄ καταμόνας μεταβαλλόντων. (ὥς που, addit Eustathius, καὶ ὁ Χοιροβοσκὸς παρασημειοῦται, ἐν οἷς ἐξηγεῖται τὸν Ἡρωδιανόν, λέγων καὶ ὅτι τὰς θηλυκὰς πληθυντικὰς εὐθείας τῶν παθητικῶν ἐνεστώτων τὸ ποιούμεναι λεγόμεναι καὶ τὰ τοιαῦτα ποιούμενη λεγόμενη ἐκεῖνοί φασι, οὕτω δὲ καὶ τὰ ὅμοια).

Unde Eust. hoc fragmentum sumpserit, dixi praef. p. 17. de re cf. Choerob. Dict. 403, 10 (Herod. II 352). Meister Dial. I 238.

12.

Eust. p. 1724, 34: συλλαλεῖ δὲ τῇ εἰρημένῃ διὰ τοῦ η γραφῇ („ἄη“ μ 325) καὶ ὁ ἀήτης ὃς δηλοῖ ἄνεμον, περὶ οὗ λέγει ὁ Ἡρακλείδης τοιαῦτα· πεποίηται ὁ ἀήτης ὡς ἀπὸ περισπωμένου τοῦ ἀῶ ἀήσω, διὸ ἡμάρτηται κατὰ <τὸν> τόνον. τὰ γὰρ τοῖς εἰς ω περισπωμένοις ῥήμασι παρασχηματιζόμενα εἰς της ἀρσενικὰ τῷ η παραληγόμενα ὀξύνεται, οἷον ποιῶ ποιήσω ποιητής, ὁμοίως ἠχητής, μιμητής· οὐκοῦν καὶ τὸ ἀῶ ἀήσω τοιοῦτον γεννᾷ, ὁ δὲ ἀήτης οὐχ οὕτως, ἀλλὰ βαρύνεται. λέγει δὲ τοιοῦτον ἁμάρτημα εἶναι καὶ ἐν τῷ χηρῶσται· τοῦ γὰρ ῥήματος ὄντος περισπωμένως χηρῶ, τοὔνομα οὐκ ὀξύνεται. ἅμα δὲ τοῦτο καὶ περισσὸν ἔχει τὸ σ.

Canonem de nominibus in της similem statuit, sed χηρωστής esse oxytonon scribit Herodianus Il. Pros. E 158 (Eust. p. 533, 36) χηρωσταί· ὡς ἀθληταί. οὕτως καὶ ὁ Ἀσκαλωνίτης. τὰ γὰρ εἰς της λήγοντα ῥηματικὰ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς φύσει μακρᾷ παραληγόμενα ὀξύνεται, τορευτής, βραβευτής, ἀθλητής, ποιητής, ὀρχηστής, χρυσωτής. οὕτως οὖν καὶ παρὰ τὸ „ἐεδνώσαιτο θύγατρα“ (β 53) τὸ ἐεδνωτής καὶ παρὰ τὸ „χήρωσας δὲ γυναῖκα“ (P 36) τὸ χηρωστής. μάχεται τὸ κυβερνήτης· τὸ γὰρ ἀήτης ἄλλως γέγονε (ἀπὸ ῥήματος εἰς μι γεγονὸς τοῦ ἄημι addit Eust.). cf. Il. Pros. N 382. Heraclidem sequitur Et. Or. 19, 17 ἀήτης· ὁ ἄνεμος, παρὰ τὸ ἀεῖν [καὶ] <τὸ> πνεῖν, ἀῶ ἀήσω ἀήτης: Et. Mg. 23, 29 addit ὁ δὲ τόνος ἡμάρτηται. cf. praef. p. 36.

13.

Eust. p. 1434, 20: ἰστέον . . . καὶ ὅτι καθ' Ἡρακλείδην ἄμεινον λέγειν ἀνύω ἤπερ ἄνω, ἵνα μὴ παραλόγως μηκύνηται τὸ ᾱ. οὐδέποτε γάρ, φησί, μηκύνεται προηγουμένου τοῦ ν ἐπὶ τῶν εἰς νω.

Pergit Eustathius: σκοπητέον δὲ εἴπερ ἠκρίβωται οὗτος ὁ λόγος ἐπὶ πάντων· καὶ ἐνθυμητέον τὸ ἱκάνω ἐκτεῖνον ἐν πολλοῖς τὴν παραλήγουσαν. cf. Herod. π. διχρ. II 10, 5 τὰ διὰ τοῦ ανω ῥήματα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς βαρυνόμενα ἔχει τὸ ᾰ συνεσταλμένον, λιμπάνω μανθάνω λανθάνω λαμβάνω. τὸ μέντοι ἱκάνω καὶ κιχάνω ἄλογον ἔχοντα τὸν πρῶτον χρόνον τοῦ ἀορίστου ἐκτείνει τὸν δεύτερον. Theogn. 150, 28. Heraclides κιχᾱ́νω et ἱκᾱ́νω non una cum ᾱνω memoravit propterea fortasse, quod in illis paenultimae longitudinem aliter explicavit: nempe verborum κιχᾱ́νω et ἱκᾱ́νω prototypa existimavit κιγχᾰ́νω et ἰγκᾰ́νω (cf. frg. 23). v. praef. p. 19.

14.

Eust. p. 1625, 56: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ νάω [ἤγουν ῥέω] καθ' Ἡρακλείδην συστέλλει τὸ ᾱ κανόνι τοιούτῳ· τὰ εἰς ω̅ καθαρὸν λήγοντα δισύλλαβα καὶ ἔχοντα φωνῆεν βραχὺ παρατέλευτον δίχα τοῦ ο̅ βαρύνονται, εἰ μή που περισπασθέντα ἑτέραν ἔννοιαν ποιήσει ὡς τὸ μυῶ. τὰ δ' ἄλλα βαρύνονται δίχα ὡς εἴρηται τῶν παραληγομένων τῷ ο̅, οἷον μύω, κλύω, πλέω, νάω, <τίω> „τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ“ (I 378). ὅθεν, φησί, καὶ τὸ ἄω ἤγουν πνέω τῶν βαρυτόνων ἐστὶ καὶ οὐ περισπώμενον. τὸ ἐῶ οὐ συγκρίνεται, φησί, τούτοις δευτέρας ὂν συζυγίας τῶν περισπωμένων. οὕτω δ' ἐνταῦθα γράψας ὁ Ἡραλείδης ἑτέρωθι, ἔνθα ἔφη ὅτι τὰ εἰς ω̅ καθαρὸν λήγοντα καὶ τῷ ᾱ βραχεῖ παραληγόμενα περισπώμενά τε καὶ βαρύτονα Αἰολικά εἰσι, μόνον περιλείπεσθαι λέγει τὸ ἄω ἀμφισβητούμενον κατὰ τὸν τόνον.

cf. Herod. I 453, 26 τὰ εἰς ω̅ καθαρὸν παραληγόμενα τῷ ᾱ βαρύνεται, ὁπότε πλησιάζουσι τοῖς διὰ τοῦ α̅υ̅ω̅, χραύω χράω, φαύω φάω. περισπῶνται δὲ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα, δαῶ δαήσω, σαῶ σαώσω, ἀλαῶ ἀλαώσω κτλ. verbi νάω paenultima brevis duobus Homeri versibus Φ 197 (νάουσιν), ζ 292 (νάει); ι 222, ubi vulgo legebatur νᾶον, cum Aristarcho nunc scribitur ναῖον. de accentu verbi ἄω cf. frg. 12. 40.

15.

Eust. p. 1854, 58: ὅτι δὲ τὸ ὁρῶ κανονικῶς περισπᾶται, Ἡρακλείδης δηλοῖ γράψας οὕτω· τὰ θέματα ἔχοντα μετὰ τὸ προηγούμενον ο̅ ἓν σύμφωνον ἁπλοῦν ἑπόμενον περισπῶνται, νομῶ, σοβῶ, ῥοφῶ, φορῶ. τὸ κόπτω βαρύνεται, ἐπεὶ δύο σύμφωνα ἕπεται αὐτῷ, τὸ δὲ ὄζω καὶ δεσπόζω, ἐπεὶ διπλοῦν. ὅθεν τὸ ὁρῶ εὐλόγως περισπᾶται συμφώνου ἑνὸς ἐπαγομένου ἁπλοῦ.

cf. Herod. I 432, 18 ἔτι περισπῶνται τὰ ἔχοντα ο̅ μικρὸν ἢ ω̅ μέγα ἐν τῇ παραληγούσῃ, σοβῶ, στροβῶ, κολοβῶ, λωβῶ. 433, 4 τὰ εἰς φ̅ω̅ λήγοντα βαρύνεται, εἰ μὴ παραλήγοιτο τῷ ο̅ μικρῷ ἢ τῷ ω̅ μεγάλῳ. 439, 11 τὰ εἰς ω̅ παραληγόμενα τῷ ο̅ περισπᾶται, σποδῶ, ποδῶ, οἰδῶ. 449, 24 τὰ εἰς ν̅ω̅ παραληγόμενα τῷ ο̅ περισπᾶται, φθονῶ, δονῶ, πονῶ, κλονῶ, ὀνῶ τὸ ὠφελῶ, φρονῶ, κονῶ. 452, 1 τὰ εἰς ρ̅ω̅ μὴ ὄντος πρὸ τοῦ ρ̅ συμφώνου, εἰ παραλήγοιτο τῷ ο̅ μόνῳ ἢ μεθ' ἑτέρου φωνήεντος, περισπᾶται, ἀγορῶ, ἀφορῶ, εὐπορῶ, ἀπορῶ, καρποφορῶ, ἱστορῶ, ἐπικουρῶ, ἀμοιρῶ.

II ΠΕΡΙ ΔΥΣΚΛΙΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

16.

Eust. p. 722, 58: τὸ δὲ „οὐ μέν θην κάμετόν γε“ (θ 448) οὕτω μὲν γεγραμμένον σαφῶς ἔχει. ἔστι δὲ καὶ ἑτεροίας ἐκδόσεως γραφὴ ὑποδύσκολος καθ' Ἡρακλείδην αὕτη „οὐ μέντον κάμετόν γε“ ἀντὶ τοῦ οὐ μέντοι. καὶ ἔστι κατ' αὐτὸν τὸ οὐ μέντον Ἀργείων καὶ Κρητῶν γλώσσης, οἳ πολλάκις ἐξαιροῦντες, φησί, τὸ ῑ ἐντάττουσι τὸ ν̄ τὴν εἰς πρόθεσιν ἐνς λέγοντες καὶ τὸ τιθείς τιθένς, οἷς ὅμοιον καὶ τὸ σπείδω σπένδω καὶ τὸ οὐ μέντοι οὐ μέντον καὶ τὸ αἰεί αἰέν. Σικελοὶ μέντοι, φησίν, ἔμπαλιν τὸ ῑ ἀντὶ τοῦ ν̄ τάττουσι τὸ ἔνδον ἔνδοι λέγοντες [ἢ ἐνδοῖ περισπωμένως] καὶ Ὅμηρος εἰνάνυχες (I 470) ἀντὶ τοῦ ἐννεάνυχες. ταῦτα ὁ Ἡρακλείδης. (haec descr. Cram. A. P. III 42, 17). Eust. p. 1726, 24: ὅτι δὲ ταὐτὸν λείβειν καὶ σπένδειν δηλοῖ ὁ ποιητὴς ἐν τῷ „μέθυ λεῖψαι“ καὶ „ὕδατι σπένδοντες“ (μ 362. 363), οὗ πρωτότυπον καθ' Ἡρακλείδην τὸ σπείδω. Ἀργεῖοι γάρ, φησί, καὶ Κρῆτες ἐξαιροῦντες τὸ ῑ τάσσουσι τὸ ν̄ τὴν εἰς πρόθεσιν ἐνς λέγοντες καὶ τὸ τιθείς τιθένς, οἷς ὡμοίωται τὸ σπείδω σπένδω. ἡ δὲ διάλεκτος, φησίν, αὕτη ἔτι καὶ νῦν σώζεται παρὰ τοῖς ἀντιγράφοις· τὸ γὰρ αἰεί αἰέν φασι καὶ τὸ οὐ μέντοι οὐ μέντον, οἷον „οὐ μέντον κάμετόν γε μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν“. ἔμπαλιν δέ, φησί, χρῶνται Σικελοὶ τῷ ῑ ἀντὶ τοῦ ν̄ τὸ ἔνδον ἔνδοι λέγοντες καὶ Ὅμηρος εἰνάνυχες ἀντὶ τοῦ ἐννεάνυχες. Aldi Horti Adon. f. 204b: πόθεν τὸ σπένδω; ἐκ τοῦ σπείδω, οὗ ὁ μέλλων σπείσω, ὁ ἀόριστος ἔσπεισα, ἐξ οὗ τὸ παρ' Ὁμήρῳ „σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος“ (I 712). ἐκ τοῦ οὖν σπείδω γέγονε κατ' Ἀργείους καὶ Κρῆτας ἀφαιρέσει τοῦ ῑ τῆς ει διφθόγγου καὶ προσόδῳ τοῦ ν̄ σπένδω· οὗτοι γὰρ πολλάκις ἐξαιροῦντες τὸ ῑ τάττουσι τὸ ν̄ καὶ τὴν μὲν εἰς πρόθεσιν ἐνς λέγουσι καὶ τὸ τιθείς τιθένς. οὕτως οὖν καὶ σπείδω σπένδω.

Eadem exhibent Ep. Cr. I 137, 28 Et. Mg. 302, 1 εἴνατος· ἐκ τοῦ ἔννατος κατὰ μεταβολὴν τοῦ ν̄ εἰς ῑ. καὶ ἡ μὲν τῶν Ἀργείων διάλεκτος μεταβάλλει τὸ ῑ εἰς ν̄, τὸ γὰρ σπείδω σπένδω λέγουσι καὶ τὸ αἰεί αἰέν. ἡ δὲ τῶν Σικελῶν τὸ ἀνάπαλιν τὸ ν̄ εἰς ῑ μεταβάλλει· τὸ γὰρ ἐννάνυχες εἰνάνυχες λέγουσι καὶ τὸ ἔνδον ἔνδοι. quae falso Lentz Herodiano vindicavit (II 501, 24); nam is verbum σπένδω non a σπείδω derivavit, quod omnino ignorabat (cf. I 439), sed a σπείω teste Et. Mg. 723, 5 (Herod. II 286, 10), ubi Et. Flor. Mill. p. 269 addit

περὶ παθῶν. valde corrupta et alienis additamentis aucta Heraclidae verba exstant in Ep. Cr. I 31, 32 Et. Mg. 135, 44 Et. Gud. 23, 29. — ἔνδον alii ex contrario ab ἔνδοι derivabant: Apoll. de adv. 197, 4 (Schneid.) τινὲς μέντοι τὸ ἐντελέστερον ἐξεδέξαντο τὸ ἔνδοι εἶναι, ὅπερ ἐν χρήσει Συρακουσίοις καὶ Αἰολεῦσίν ἐστι, γενόμενον ἐκ συγκοπῆς τοῦ ἔνδοθι, καθότι καὶ παρέκειτο τῷ ἄγχοθι τὸ ἄγχι, τῷ ὕψοθι τὸ ὕψι· ἀφ᾽ οὗ ἐκ μεταλήψεως τοῦ $\bar{\iota}$ εἰς τὸ $\bar{\nu}$ ἔνδον ἐγεγόνει, καθότι καὶ τῷ αἰεί παράκειται τὸ αἰέν. cf. Ahrens Dial. II 104. — μέντον forma vulgaris aliquamdiu communi in usu videtur fuisse: usurpavit eam Chrysippus, quare ab Atticistis postea vituperatus est acerrime: Phot. μέντοι· τὸ δὲ μέντον βάρβαρον, ᾧ (εἰ Dobree) καὶ Χρύσιππος χρῆται. nuper μέντον in epistula quadam a Philippo V Macedonum rege ad Larisaeos data inventum est: cf. quae dixi Herm. XVII 645.

17.

Eust. p. 1398, 30: Αἰολικῶς δὲ κατὰ Ἡρακλείδην ἔχει τὸ ὄσσεσθαι. τὰ γὰρ εἰς $\overline{\pi\tau\omega}$, φησί, βαρύτονα οἱ Αἰολεῖς εἰς δύο $\overline{\sigma\sigma}$ μετατιθέασιν, οἷον πέπτω πέσσω, ὄπτω ὄσσω . . .*) ὅμοιον δὲ τοῖς ῥηθεῖσι καὶ τὸ ἐνίπτω ἐνίσσω καὶ τὸ βλέπτω, ἐξ οὗ, φησί, τὸ ἀβλεπτῶ, βλέσσω, ᾧ παρενείροντες, φησίν, ἰδίῳ ἔθει τὸ $\bar{\upsilon}$ παρέσει τοῦ $\bar{\beta}$ λεύσσω φασίν. Eust. p. 54, 18: ὅτι δὲ τοῦ πέττειν προϋπάρχει τὸ πέπτειν καὶ ὅτι Αἰολικόν ἐστιν, Ἡρακλείδης δηλοῖ φάμενος οὕτως· Αἰολεῖς τὰ εἰς $\overline{\pi\tau\omega}$ λήγοντα βαρύτονα (βαρυτονοῦντες vulgo) μετατιθέασιν εἰς δύο $\overline{\sigma\sigma}$, οἷον πέπτω πέσσω, ὄπτω ὄσσω „ὀσσόμενος πατέρ᾽ ἐσθλόν“ (α 115). Eust. p. 774, 53: ὅτι καθ᾽ Ἡρακλείδην τοῦ πέσσω τὸ πέπτω προὔπεστιν ὡς καὶ τοῦ ὄσσω τὸ ὄπτω, οἷα τῶν Αἰολέων ἐν τοῖς εἰς $\overline{\pi\tau\omega}$ λήγουσι ῥήμασι τὸ $\overline{\pi\tau}$ εἰς δύο $\overline{\sigma\sigma}$ τρεπόντων. (haec descr. Cram. A. P. III 241, 32). Aldi Horti Adon. f. 205ᵃ (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 31): πόθεν τὸ ὄσσω καὶ πέσσω; παρὰ τὸ ὄπτω καὶ πέπτω. Αἰολικῶς γὰρ ἐτράπη τὸ $\overline{\pi\tau}$ εἰς δύο $\overline{\sigma\sigma}$ καὶ γέγονεν ὄσσω καὶ πέσσω, ἐξ οὗ τὸ „κάκ᾽ ὀσσόμενος προσέειπεν“ (Α 105).

Ab Heraclide pendent etiam Et. Or. 95, 24 (Et. Mg. 562, 4 Et. Gud. 367, 11) λεύσσω· τὸ βλέπω. ἔστι ῥῆμα βλέπτω, ὅθεν καὶ

*) Heraclideis Eustathius haec immiscuit: ἐνταῦθα δὲ σημείωσαι ὡς εἰ καὶ ἐκ τοῦ ὄπτω γίνεται τὸ ὄσσω, ἀλλ᾽ οὐχὶ καὶ ἐκ τοῦ κατοπτεύω κατοσσεύω φασὶν οἱ Αἰολεῖς.

ἀβλεπτῶ, ὅπερ Αἰολικῶς γίνεται βλέσσω, ὡς ὄπτω ὄσσω, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ β καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ γίνεται λεύσσω. Cram. A. P. III 274, 5 λεύσσετε· τὰ εἰς πτω λήγοντα οἱ Αἰολεῖς διὰ τῶν δύο σσ λέγουσι οἷον πέπτω πέσσω, βλέπτω, οὗ σύνθετον ἀβλεπτῶ, βλέσσω· παρενείροντες οὖν τὸ υ ἰδίῳ ἔθει <βλεύσσω καὶ> παρέσει <τοῦ β λεύσσω>. Ep. Cr. I 262, 27 (= Ep. Cr. A. P. III 332, 18) . . . τὸ δὲ λεύσσω γίνεται οὕτως· ἔστι ῥῆμα βλέπτω, ὅθεν καὶ τὸ ἀβλεπτῶ, ὅπερ κατ' Αἰολεῖς γίνεται βλέσσω, ὡς ὄπτω ὄσσω, ὅθεν „κακ' ὀσσόμενος“, κατ' ἀποβολὴν τοῦ β καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ λεύσσω. Ep. Cr. I 274, 22 . . . καὶ οἱ μὲν Αἰολεῖς τὸ νίπτω νίσσω καὶ τὸ βλέπω βλέσσω, οὗ ὑφαιροῦντες τὸ β καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ ποιοῦσι τὸ λεύσσω. Ep. Cr. A. P. III 331, 14 ὀσσόμενος· ἐκ τοῦ ὄπτω γέγονεν, ὡς προείρηται (330, 28), Αἰολικῶς ὄσσω· οἱ γὰρ Αἰολεῖς τὸ πτ τρέπουσιν εἰς τὰ δύο σσ, τὸ γὰρ [πίπτω πίσσω λέγουσι καὶ τὸ] πέπτω πέσσω. Ep. Cr. I 353, 24 (πεσσέμεν)· . . . οἱ Αἰολεῖς [βαρυντικοὶ ὄντες] τὸ πτ εἰς δύο σσ μετατιθέασι· τὸ γὰρ νίπτω νίσσω λέγουσι καὶ τὸ ὄπτω ὄσσω· οὕτως καὶ τοῦτο. frustra Lentz hanc doctrinam Herodiano tribuit (II 377, 7). de re cf. Curtius Etym.[5] 670. Meister Dial. I 135.

18.

Eust. p. 764, 29: Ἡρακλείδης δὲ ἀγνοεῖν φησι πολλοὺς ὅτι τὸ λίσσομαι κοινολεκτούμενον Ἀτθίδι διαλέκτῳ γέγονε λίττομαι, παρέσει δὲ τοῦ ἑτέρου τ γεγένηται λίτομαι. ὁ δ' αὐτὸς καὶ περὶ τοῦ ἀνύτω καὶ ἀρύτω εἰπὼν ἀσυνήθως αὐτὰ ἔχειν, ὡς μηδενὸς εἰς ω λήγοντος βαρυτόνου ἔχοντος τὸ τ ἀρκτικὸν τῆς τελευταίας συλλαβῆς· πάντα γάρ, φησί, περισπᾶται, οἷον κρατῶ, αἰτῶ, πατῶ, κροτῶ, φοιτῶ, ἐπάγει ὅτι Κύπριοι δὲ καὶ Ἀττικοὶ παρεντιθέντες ῥήμασι καὶ ὀνόμασι τὸ τ καὶ πτόλιν τὴν πόλιν λέγοντες καὶ πτόλεμον τὸν πόλεμον, ὅθεν καὶ αἱ (ἡ vulgo) ἄνακτος καὶ νυκτός γεγόνασι γενικαὶ πλεονάζουσαι τῷ τ, λέγουσιν οὕτω καὶ τὸ ἀρύω ἀνύω ἀρύτω ἀνύτω. Eust. p. 32, 36: ὅτι δὲ ἐν τῷ ἄναξ ἄνακτος ἄνακτι ἐκ πλεονασμοῦ κεῖται τὸ τ, Ἡρακλείδης δηλοῖ, εἰπὼν ὅτι Κύπριοι καὶ Ἀττικοὶ παρεντιθέασι ῥήμασι καὶ ὀνόμασι τὸ τ τὴν πόλιν πτόλιν λέγοντες καὶ τὸν πόλεμον πτόλεμον, τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐν τῷ ἄνακτος καὶ νυκτός καὶ ἐν τῷ ἀνύω ἀνύτω [ὅθεν ὁ Ἄνυτος κύριον] καὶ ἐν τῷ ἀρύω ἀρύτω [ὅθεν ἡ ἀρύταινα (Ar. Eq. 1091), πλεονασμῷ δὲ τοῦ σ καὶ ὁ ἀρύστιχος (Ar. Vesp. 855)]. Eust. p. 842, 62: ὁ δὲ πτόλεμος Κυπρίων καὶ Ἀττικῶν λέξις καθ' Ἡρακλεί-

δην ἐστί, καθὰ καὶ ἡ πτόλις, ὧν ἴδιον παρεντιθέναι ῥήμασι καὶ ὀνόμασι τὸ τ̄. ἔνθεν, φησί, καὶ ἡ ἄνακτος καὶ νυκτός γενικὴ ἔχει τὸ τ̄. *τῶν αὐτῶν καὶ τὸ ἀνύω ἀνύτω καὶ ἀρύω ἀρύτω [ἐξ οὗ καὶ ἡ παρὰ τῷ κωμικῷ ἀρύταινα]. Aldi Horti Adon. f. 205^{a}: πόθεν τὸ ἀνύτω καὶ ἀρύτω [δι' ἑνὸς τ̄]; ἐκ τοῦ ἀνύω καὶ ἀρύω. καὶ κατ' Ἀττικοὺς καὶ Κυπρίους πλεονάζει τὸ τ̄ καὶ γίνεται ἀνύτω καὶ ἀρύτω. οὕτω γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων πλεονάζουσι τὸ τ̄ καὶ τὴν μὲν πόλιν πτόλιν λέγουσι καὶ τὸν πόλεμον πτόλεμον.

De λίτεσθαι dixi praef. p. 23. de verbis in τω̄ eundem fere canonem statuit Herodianus I 441, 22 τὰ εἰς τω̄ δισύλλαβα μὴ κατ' ἐπιπλοκὴν τοῦ σ̄ περισπᾶται, ζητῶ, κροτῶ, πατῶ, στρατῶ τὸ στρατοπεδεύομαι, κοτῶ τὸ ὀργίζομαι, βροντῶ. τὰ μέντοι βαρύτονα διὰ τοῦ τ̄ οὐ πολλὰ ὦπται καὶ μὴ ἐνεργητικῶς λεγόμενα, ἀλλὰ τὸ λίτω, ὅθεν τὸ λιτέσθαι, καὶ τὸ πέτω, ἀφ' οὗ τὸ πέτομαι . . . τὸ δὲ ἀνύτω καὶ ἀρύτω τῷ τ̄ ἐπλεόνασεν ὡς ἐκ τοῦ ἀνύω καὶ ἀρύω. idem litteram τ̄ in ἄνακτος νυκτός (γάλακτος) pleonasmo additam esse censuit: I 352, 3 γάλακος γὰρ ἡ γενικὴ καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ τ̄ γάλακτος ὥσπερ ἄναξ ἄνακος καὶ ἄνακτος. cf. Ahrens Dial. II 108. 558. praef. p. 27.

19.

Eust. p. 756, 27: παραγωγὴ δὲ τοῦ ἔρρω . . . ποικίλη δέ, εἴ τις φαίη ἐκ τοῦ φθείρω εἶναι αὐτὸ καθ' Ἡρακλείδην εἰπόντα, ὅτι τὰ τῶν λέξεων πρῶτα σύμφωνα αἴρειν εἰώθασιν Ἴωνες καὶ Αἰολεῖς, ἄν τε ἓν ᾖ, οἷον λαιψηρός αἰψηρός, ἄν τε δύο, οἷον τὸ παρὰ πλευρὰν ἑστάναι πλάγιον εἶπεν ἐν ποιότητι Ὅμηρος εὐράξ „στῆ δ' εὐράξ" (Λ 251. O 541) ἀντὶ τοῦ πλευράξ. οὕτω καὶ ἡ πλάνη καὶ τὸ πλανᾶσθαι ἀπελεύσει τῶν καταρχόντων δύο συμφώνων ἄλη γίνεται καὶ ἀλᾶσθαι ἀντιθέσει τοῦ ν̄ εἰς λ̄, ᾧ ἀντιστοιχοῦσι Δωριεῖς ἐν τῷ φίλτατος φίντατος, ἦλθεν ἦνθεν, Φίλτις Φίντις παρὰ Πινδάρῳ (Ol. VI 37), ἕλετο ἕντο καὶ Αἰολικῶς (Δωρικῶς vulgo) γέντο, κέλετο κέντο παρ' Ἀλκμᾶνι. τούτων οὕτως ἐχόντων οἱ Αἰολεῖς, φησί, τὰ εἰς ρ̄ βραχύτονα ἔχοντα τὴν ει̅ δίφθογγον παρατέλευτον μετατιθέντες τὸ ῑ εἰς ἕτερον ρ̄ προφέρονται τὸ κείρω κέρρω λέγοντες καὶ τὸ δείρω δέρρω· οὕτως οὖν καὶ φθείρω φθέρρω καὶ ἄρσει τῶν πρώτων δύο συμφώνων ἔρρω· καὶ οἱ Ἀριστάρχειοι δέ, φησί, συνᾴδουσι τῇ τοιαύτῃ [δηλαδὴ ἐκ τοῦ φθείρω] παραγωγῇ· τὸ γὰρ „ἔρρ' ἐκ νήσου" (κ 72) ἐξηγεῖται (scil.

Aristarchus) „μετὰ φθορᾶς ἄπιθι“. ὡς δὲ ἐκ τοῦ φθείρω καὶ τὸ ῥαίω γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡρακλείδην, ἐν οἰκείῳ τόπῳ ῥηθήσεται. ὡς δὲ τὸ πληθυντικὸν τοῦ ἔρρε προστακτικοῦ τὸ ἔρρετε διὰ δύο λ̄ γλῶσσά τίς φησι, Καλλίμαχος δηλοῖ ἐν τῷ „ἔλλετε, βασκανίης ὀλοὸν γένος“ (frg. 292). Eust. p. 1647, 62: ἑρμηνεύουσι δὲ αὐτὸ (τὸ ἔρρε) οἱ Ἀριστάρχειοι „μετὰ φθορᾶς ἄπιθι“ ἐξηγούμενοι ἐκεῖνοι οὕτω καθ’ Ἡρακλείδην, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ φθείρω γίνεται τὸ ἔρρω παρέσει τοῦ φ̄ καὶ θ̄. ἴδιον γὰρ Ἰώνων καὶ Αἰολέων τὰ τῶν λέξεων πρῶτα σύμφωνα αἴρειν, εἴτε ἓν τύχοι ὄν, οἷον λαιψηρός αἰψηρός, εἴτε δύο, <οἷον> πλευράξ εὐράξ ἐπίρρημα ποιότητος τὸ παρὰ πλευρὰν ἤτοι πλάγιον. οὕτω γοῦν καὶ φθείρω εἴρω, ἐξ οὗ Αἰολικῶς ἔρρω ὡς κείρω κέρρω, δείρω δέρρω· Αἰολεῖς γάρ, φησί (φασί vulgo), τῶν τοιούτων θεμάτων τὴν παρατέλευτον δίφθογγον ἀλλοιώσαντες καὶ μεταθέντες τὸ ῑ εἰς ρ̄ ἴδια ποιοῦσι ῥήματα. παραγαγὼν δὲ Ἡρακλείδης πρὸς ὁμοιότητα τοῦ φθείρω εἴρω καὶ τὸ πλάνη ἄνη καὶ ἀντιθέσει τοῦ ν̄ εἰς λ̄ ἄλη καὶ εἰπὼν ἀντιστοιχεῖν τὸ λ̄ καὶ ν̄ Δωρικῶς [ὡς ἐν τῷ ἄνη ἄλη οὕτω] καὶ ἐν τῷ φίντατος φίλτατος, ἦνθεν ἦλθεν, ὃ δὴ καὶ ἐν τῷ Φίντις γίνεται παρὰ Πινδάρῳ καὶ παρ’ Ἀττικοῖς δὲ καὶ ἐν τῷ νίτρον λίτρον καὶ πνεύμων πλεύμων, λέγει καὶ ὡς ἐκ τοῦ φθείρω γίνεται κατὰ Δωριεῖς φθαίρω, ἀφ’ οὗ τὸ ἔφθαρκα, καὶ ἐκ τοῦ κτείνω κταίνω Δωρικώτερον παρὰ Ἀλκαίῳ (Ἀλκμᾶνι?)· ὅμοια δὲ καὶ τὸ μεσόγειον μεσόγαιον, καὶ κύπειρον κύπαιρον παρ’ Ἀλκμᾶνι (frg. 16) καὶ εἶθε αἶθε καὶ δεινός αἰνός παρέσει τοῦ δ̄ Ἰωνικῇ διαλέκτῳ. καὶ οὕτω μὲν φθείρω φθαίρω Δωρικῶς, ἐξαιρέσει δὲ τῶν πρώτων συμφώνων αἴρω καὶ ὑπερβιβασμῷ κατὰ Ἴωνας ῥαίω, ἐξ οὗ καὶ σφῦραι ὁτὲ μὲν ῥαιστῆρες κοινότερον ὁτὲ δὲ αἶραι, οὗ χρῆσις (χρήσεις vulgo) ἐν τῷ „αἰράων ἔργα διδασκόμενοι“ (Callim. frg. 129). [ἔργον δὲ πάντως αἰράων τὸ σφυροκοπεῖν]. εἰκὸς δὲ καὶ τὸ σπέρμα τὴν αἶραν ἐκ τοῦ τοιούτου φθαίρω αἴρω [καὶ ῥαίω] γενέσθαι· φθορὰ γάρ τις ἡ αἶρα σίτου. Eust. p. 842, 46: ἰστέον δὲ ὅτι καθ’ Ἡρακλείδην διαλέκτου Ἰωνικῆς καὶ Αἰολικῆς ἐστι τὸ εὐράξ. ἡ γὰρ τῶν Ἰώνων καὶ Αἰολέων, φησί, διάλεκτος τὰ πρῶτα σύμφωνα αἴρειν εἴωθεν, ἄν τε ἓν ᾖ ἄν τε καὶ δύο τύχῃ, ἓν μὲν ὡς ἐπὶ τοῦ λαιψηρός αἰψηρός, πήγανον ἤγανον, δεινόν αἰνόν, δύο δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ πλάνη· ἀπελθόντων γὰρ τῶν ἐξ ἀρχῆς δύο συμφώνων γίνεται ἄνη καὶ κατὰ ἀντίθεσιν τοῦ ν̄ εἰς τὸ λ̄ ἄλη· οὕτω δὲ καὶ ἐκ τοῦ πλανᾶσθαι, φησί, τὸ ἀλᾶσθαι. καὶ ἐκ τοῦ φθείρω δὲ ἀπελθόντων τῶν ἐν ἀρχῇ κειμένων δασέων τὸ ἔρρω φησὶ γίνεσθαι καθ’ ὁμοιότητα τοῦ κείρω

κέρρω Αἰολικοῦ. ὁμοίως οὖν καὶ ἐκ τοῦ πλευράξ ἀφῄρηνται τὰ κατάρχοντα δύο σύμφωνα καὶ λέλειπται τὸ εὐράξ. Aldi Horti Adon. f. 205ᵃ (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 34): πόθεν τὸ ἔρρω; ἐκ τοῦ φθείρω γέγονε μὲν εἴρω καὶ ἀποβολῇ τοῦ ῑ Αἰολικῶς καὶ κατὰ διπλασιασμὸν τοῦ ρ̄ γίνεται ἔρρω, ὡς κείρω κέρρω· οἱ δὲ Αἰολεῖς τὰ εἰς ρω λήγοντα ῥήματα βαρύτονα ἔχοντα τὴν ει <δίφθογγον> παρατέλευτον μετατιθέντες τὸ ῑ εἰς ρ̄ προφέρονται, οἷον σπείρω σπέρρω, δείρω δέρρω.

Huius fragmenti partes in Etymologicis et Epimerismis multifariam exstant. l. 5 εὐράξ: Et. Or. 54, 1 (Et. Mg. 395, 17) εὐράξ· οἷον πλευράξ, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ πλ. οὕτως Ἡρακλείδης ἐν τῷ περὶ δυσκλίτων ῥημάτων. — l. 7 ἄλη: Et. Mg. 62, 13 ἄλη· ἔστι πλάνη, ἀποβολῇ τῶν <πρώτων> δύο συμφώνων γίνεται ἄνη καὶ τροπῇ <τοῦ ν̄ εἰς λ̄> ἄλη. (l. 39 αἰνός): Et. Or. 46, 12 (Et. Mg. 262, 27) δεινός· ὁ δέους ποιητικός· δέος δεεινός <καὶ κράσει δεινός>· καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ ε̄ εἰς ᾱ δαινός καὶ ἀποβολῇ τοῦ δ̄ γίνεται αἰνός. Et. Mg. 35, 58 (Ep. Cr. I 72, 17) αἰνός· παρὰ τὸ δεινός, τροπῇ τοῦ ε̄ εἰς ᾱ καὶ ἀποβολῇ τοῦ δ̄ αἰνός. Choerob. Orthogr. 194, 23. — de forma γέντο cf. frg. 28. — l. 14 ἔρρω: Et. Mg. Voss. 377, 31 ἔρρω καὶ ἔρρε· ἔρρω τὸ φθείρω. ἀπὸ τοῦ φθείρω γίνεται φθέρρω ἀποβολῇ τοῦ ῑ καὶ πλεονασμῷ τοῦ ρ̄, ἢ ἐκ τοῦ φθείρω Αἰολικῶς φθέρρω· οἱ γὰρ Αἰολεῖς πρὸς τὰ ἐπαγόμενα ἀμετάβολα τρέπουσι τὸ ῑ, ὡς εἴπομεν πολλάκις. ἀφαιρέσει οὖν τῶν κατ᾽ ἀρχὰς δύο συμφώνων ἔρρω, ἡ μετοχὴ ἔρρων „ἐνθάδε ἔρρων" (Θ 239), ὁ παρατατικὸς ἔρρον καὶ τὸ προστακτικὸν ἔρρε. improbavit hanc etymologiam Herodianus π. μον. λέξ. II 948, 30 ἔρρω· οὐδὲν ῥῆμα λῆγον εἰς ρ̄ δισύλλαβον κατὰ τὴν τῶν ποιητῶν χρῆσιν καὶ τῶν πεζῶν ἔχει τὴν πρὸ τέλους συλλαβὴν εἰς ρ̄ καταλήγουσαν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἔρρω . . . τὰ δὲ τοιαῦτα Αἰολικὰ ἦν ἔχοντα κοινά, ἱμέρρω, ἀγέρρω, οἰκτίρρω, ὀλοφύρρω. εἴπερ οὖν Αἰολικόν, ζητητέον τί αὐτοῦ ἦν κοινόν. οὐ γὰρ αὐτὸ τὸ φθείρω, ὡς οἴονταί τινες. neque Aristarchus de ea cogitavit, cum ἔρρειν interpretaretur μετὰ φθορᾶς ἰέναι: Aristonicus Θ 239 ἡ διπλῆ ὅτι τὸ ἔρρων οὐκ ἔστι ψιλῶς παραγινόμενος, ἀλλὰ μετὰ φθορᾶς· δυσαρεστεῖ γὰρ τῇ παρουσίᾳ. idem I 364 ὅτι τὸ ἔρρων οὐ λέγει ψιλῶς παραγινόμενος, ἀλλὰ δυσαρεστῶν τῇ παρουσίᾳ φησὶν ἐνθάδε μετὰ φθορᾶς παραγινόμενος. schol. κ 72 ἔρρ᾽· μετὰ φθορᾶς ἀναχώρει. — l. 41 ῥαίω: Ep. Cr. I 112, 6 (Et. Mg. 269, 50 Et. Gud. 144, 35) διαρραῖσαι·

ραίω· τὸ φθείρω γίνεται Δωρικῶς φθαίρω· οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν ει δίφθογγον εἰς αι τρέπουσιν, τὸ γὰρ κύπειρον κύπαιρον λέγουσι καὶ τὸ εἴκεν αἴκεν. οὕτως καὶ τὸ φθείρω φθαίρω, καὶ ἀφαιρέσει τῶν δύο συμφώνων αἴρω καὶ ἐν ὑπερβιβασμῷ τοῦ ρ ραίω. Et. Or. 139, 10 (Et. Mg. 701, 15) ραιστήρ· ἡ σφῦρα. φθείρω φθαίρω κατὰ Δωριέας καὶ ἀποβολῇ τοῦ φθ αἴρω, ὑπερθέσει ραίω ραίσω ραιστήρ. Et. Mg. Voss. 701, 17 et Flor. p. 260 (Miller) ραιστήρ· . . . τὸ δὲ ραίω παρὰ τὸ φθείρω, ὃ γίνεται κατὰ Αἰολεῖς φθέρρω, κατὰ δὲ Δωριεῖς φθαίρω· οἱ γὰρ Δωριεῖς τὴν ει δίφθογγον <εἰς αι> τρέπουσι, τὸ κύπειρος γὰρ κύπαιρος λέγουσι καὶ τὸ εἴκεν αἴκεν. φθαίρω οὖν Δωρικῶς καὶ ἀποβολῇ τῶν δύο στοιχείων αἴρω καὶ ἐν ὑπερθέσει ραίω τὸ φθείρω, ἀφ᾽ οὗ τὸ διαρραῖσαι· ἀπὸ οὖν τοῦ ραίσω ραιστήρ. Et. Or. 18, 1 (Et. Mg. 38, 36 Et. Paris. 2630 ap. Sturz. Et. Or. 185, 10) αἶρα· ἡ σφῦρα. Καλλίμαχος „λαθρηδὸν δὲ παρ᾽ Ἡφαίστοιο καμίνοις | ἔτραφον αἰράων ἔργα διδασκόμενοι“. παρὰ τὸ ραίω τὸ φθείρω, κατὰ Δωριέας φθαίρω φθαῖρα, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ φθ <αἶρα>. Et. Mg. 38, 39 αἶρα· σπέρμα ἐστὶ σιτῶδες ἐκ παραφθορᾶς τοῦ σίτου γινόμενον, παρὰ τὸ ραίω τὸ φθείρω. cf. Meister I 151. Ahrens II 185.

20.

Eust. p. 831, 63: πεποίηται δὲ ἡ λέξις αὕτη (ἐλαύνω) κατὰ Ἡρακλείδην διαλέκτοις τρισί· Βοιωτῶν μὲν γὰρ τὸ ἐλάω καθὰ καὶ τὸ πεινάω καὶ διψάω καὶ τὰ ὅμοια, Αἰολέων δὲ ἡ προσέλευσις τοῦ υ ὡς καὶ ἐν τῷ ψαύω χραύω αὔω, Δώριος δὲ ὁ πλεονασμὸς τοῦ ν καθὰ καὶ ἐν τῷ δύνω καὶ θύνω. Eust. p. 154, 14: πεποίηται δέ, φασί, τὸ ἐλαύνειν διαλέκτοις τρισί· Βοιωτῶν μὲν γὰρ τὸ ἐλάω διὰ τοῦ α, Αἰολέων δὲ τὸ προστιθέναι τῷ α τὸ υ, ἐλαύω γὰρ λέγουσιν, ἡ δὲ πρόσθεσις τοῦ ν Δώριος, τὸ γὰρ δύω δύνω φασὶ Δωριεῖς καὶ τὸ θύω θύνω· „θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον“ (E 87). Aldi Horti Adon. f. 205a (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 37): πόθεν τὸ ἐλαύνω; παρὰ τὸ ἐλῶ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων. καὶ παρὰ Βοιωτοῖς ἐλάω καὶ κατ᾽ Αἰολεῖς προσθέσει τοῦ υ ἐλαύω καὶ κατὰ Δωριεῖς προσθέσει τοῦ ν ἐλαύνω· οἱ γὰρ Δωριεῖς τὰ εἰς ω καθαρὸν λήγοντα ῥήματα διὰ τοῦ ν προφέρουσιν οἷον δύω δύνω θύω θύνω, ὡς παρ᾽ Ὁμήρῳ „θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον ποταμῷ πλήθοντι ἐοικώς.“

Heraclidem secutus est Herodianus (II 290, 15) teste Eustathio p. 562, 43: τὸ δὲ δαμνᾶν πλεονασμὸν ἔχει τοῦ ν Δώριον, ὁποῖος

γίνεται καθ' Ἡρωδιανὸν καὶ ἐν τῷ ἐλαύω ἐλαύνω, δύω δύνω καὶ τοῖς ὁμοίοις. cf. π. μον. λέξ. II 929, 3 ἐλαύνω· οὐδὲν εἰς νω λῆγον ῥῆμα ὁριστικὸν βαρύτονον τῇ αυ διφθόγγῳ παραλήγεται, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐλαύνω <παρὰ τὸ ἔλω> βαρύτονον παρ' ἐνίοις, <ὃ> καὶ παρ' ἄλλοις περισπᾶται: Lehrs Herod. scripta tria p. 74. Eust. p. 531, 10 χραῦσαι δὲ λέγεται τὸ ἐπιπολῆς ξέσαι εἰς αὐτὸν τὸν χροῦν τοῦ σώματος· καὶ γίνεται ἐπενθέσει [ἤγουν πλεονασμῷ] τοῦ υ ἀπὸ τοῦ χράω, ὡς τὸ „ἔχραε κήδειν" (Φ 369) καὶ „μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον" (β 50). ὡς δὲ χράω χραύω, οὕτω καὶ λάω οἷον „ἀσπαίροντα λάων" (τ 229) καὶ κατὰ πλεονασμὸν λαύω, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀπολαύω καὶ λαυκανία ὁ λαιμός. οὕτω δὲ καὶ ἄω αὔω τὸ πνέω καὶ φωνῶ καὶ ψάω ψαύω καὶ ἐλάω ἐλαύω, ἐξ οὗ τὸ ἐλαύνω. cf. Ahrens Dial. II 284. Curtius Verb. I 244.

21.

Eust. p. 670, 62: τὸ δὲ ἐρέων (Η 128) καὶ τὸ αὐτοῦ θέμα πρωτότυπά εἰσι τοῦ ἐρευνῶ καὶ ἐρευνῶν. παραγωγὴ δὲ αὐτῶν κατὰ τὸ ἱκνῶ καὶ οἰχνῶ. ὡς γὰρ ἵκω ἱκνῶ, οἴχω οἰχνῶ, οὕτω ἐρέω ἐρεύω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν Δωρικῶς ἐρευνῶ κατὰ χρῆσιν κοινήν. ἄλλως γὰρ κατὰ Ἡρακλείδην βαρύνεσθαι ὤφειλεν, οὐ μόνον διότι Αἰολικόν, φησί, τὸ ἐρεύω, ἀλλὰ καὶ ὅτι πάντα τὰ πλεονάσαντα τῷ ν ὁμοτονεῖ τοῖς πρωτοτύποις, οἷον ἐλάω ἐλαύω Αἰολικῶς καὶ ἐλαύνω κατὰ Δωριεῖς, θύω θύνω, δύω δύνω. (haec descr. Cram. A. P. III 224, 30). Eust. p. 1498, 44: τὸ δὲ ἐξερέησιν ἀντὶ τοῦ ἐρωτᾷ . . . ἢ μᾶλλον ἀντὶ τοῦ ἐξερευνᾷ· πρωτότυπον γὰρ τὸ ἐρέειν τοῦ ἐρευνᾶν. ἔστι γὰρ ἐρέω, ἐξ οὗ κατ' ἐπένθεσιν ἐρεύω ὡς χέω χεύω, ἀφ' οὗ τὸ ἐρευνῶ, ὡς οἴχω οἰχνῶ, ἵκω ἱκνῶ. Eust. p. 1900, 27: τὸ δὲ ἐρέων ἐστὶ ποιητικὴ λέξις. ἀπ' αὐτοῦ δὲ γίνεται τὸ ἐρευνᾶν ἐπενθέσει τοῦ υ καὶ τοῦ ν, ὁποίῳ τρόπῳ καὶ τὸ ἐλαύνειν ἀπὸ τοῦ ἐλάειν γίνεται.

Convenit Et. Mg. 371, 15 ἐρευνῶ· ἐκ τοῦ ἐρέω τὸ ζητῶ πλεονασμῷ τοῦ υ καὶ ν, ἐξ οὗ καὶ ἔρευνα ἡ ζήτησις. plura servarunt Ep. Cr. A. O. II 367, 5 ἐρευνῶ· ἐκ τοῦ ἐρέω τὸ ζητῶ. Ὅμηρος „τοῦ ἐρέων Ὀδυσῆι συνήντα" (φ 31). λοιπὸν ἐκ τοῦ ἐρέω πλεονασμῷ τοῦ υ ἐρεύω. πέφυκε τὸ ν πλεονάζειν ἐν τοῖς ῥήμασιν. * * * σεσημείωται τὸ κίω κινῶ καὶ κύω κυνῶ, ἐρεύω ἐρευνῶ. ἐκ δὲ τοῦ ἐρευνῶ ἔρευνα ἡ ζήτησις. ubi lacunam significavi, demonstratum fuit verba hoc pleonasmo τοῦ ν amplificata ὁμοτονεῖν τοῖς πρωτοτύποις. normam

quandam de accentu verborum in ν̄ω̄ (ex Herodiano?) tradit Et. Mg. 10, 10 (Herod. II 290, 19) ἀγινῶ· ἐκ τοῦ ἄγω τὸ φέρω γίνεται πλεονασμῷ τοῦ ν̄. πέφυκε γὰρ πλεονάζειν τὸ ν̄ ἐν τοῖς ῥήμασι· καὶ εἰ μὲν εὑρεθῇ φωνῆεν ἀλλεπάλληλον, φυλάττεται ἡ βαρεῖα τάσις οἷον θύω θύνω, δύω δύνω· ἐπὰν δὲ μὴ εὑρεθῇ ἀλλεπάλληλον φωνῆεν ἀλλὰ σύμφωνον πρὸ τοῦ ν̄, περισπᾶται οἷον ἵκω ἱκνῶ, οἴχω οἰχνῶ. οὕτως ἄγω ἀγνῶ καὶ ἀγινῶ πλεονασμῷ τοῦ ῑ. verbi οἰχνεῖν alteram derivationem tradit Et. Mg. 619, 35 (Herod. II 275, 15) οἰχνεῖν ἀμφίβολον· ἢ παρὰ τὸ ἴχνος ἰχνῶ καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο̄ οἰχνῶ, ἢ παρὰ τὸ οἴχω οἰχνῶ, ὡς ὀρέγω ὀριγνῶ, σκεδῶ σκιδνῶ. ἔχεις δὲ ἀμφότερα εἰς τὸ περὶ παθῶν. verbum ἐρεύω tamquam Aeolicum memorant Ep. Cr. I 174, 19 τὸ ἐρευνῶ περισπώμενον οἱ Αἰολεῖς ἀποβάλλοντες τὸ ν̄ βαρύνουσιν, ἐρεύω διὰ τὸν τρόπον τοῦ ε̄ῡω̄ βαρύνεται (Herod. I 453, 23). cf. Meister Dial. I 94.

22.

Eust. p. 1383, 20: . . . ἀχνύμενος· περὶ οὗ ἑτεροῖόν τι παραδιδοὺς ὁ καλὸς Ἡρακλείδης φησίν, ὅτι ἐκ τοῦ δέχω γίνεται δεχύω καὶ Δωρικῶς δεχύνω, ἐξ οὗ καὶ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ν̄ δέχνυμαι. οὕτω καὶ τοῦ ἄχω ἄχομαι παράγωγον ἀχύω ὡς ἄνω ἀνύω, Δωριεῖς δὲ ἀχύνω φασί· μεταθέσει δὲ ὁμοίᾳ γίνεται ἄχνυμαι, ὡς εἰκὸς δὲ οὕτω καὶ τὰ ὅμοια. Eust. p. 1917, 43: δῆλον δ' ὅτι ἐκ τοῦ φορῶ γίνεται τὸ φορύω, καθὰ καὶ ἐκ τοῦ χῶ τὸ χύω· ἐξ αὐτῶν δὲ Δωρικῇ προσθέσει τοῦ ν̄ τῇ πολλαχοῦ δηλωθείσῃ τὸ φορύνω καὶ χύνω (?) κατὰ τὸ πλύω πλύνω καὶ ὅσα τοιαῦτα. οὕτω δέ, φασί, καὶ ἄχω ἀχύω καὶ Δωρικῶς ἀχύνω καὶ μεταθέσει ἀχνύω, ἐξ οὗ τὸ ἄχνυμι. ὁμοίως καὶ δέχω δεχύω δεχύνω καὶ μεταθέσει καὶ παραγωγῇ δεχνύω δέχνυμι. paulo aliter Aldi Horti Adon. f. 205[b]: πόθεν τὸ δέχνυμαι; ἐκ τοῦ δέχω δεχύω, ὡς ἄνω ἀνύω, δέχυμι καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν̄ Δωρικῶς δέχνυμι, τὸ παθητικὸν δέχνυμαι, ἐξ οὗ τὸ δέχνυσο.

Heraclideam doctrinam tradunt etiam Et. Or. 25, 30 (Et. Mg. 182, 4 Ep. Cr. A. P. III 330, 13 schol. BL ad A 103) ἄχνυμαι· ἄχω ἐστὶ ῥῆμα, οὗ παθητικὸν ἄχομαι· καὶ παράγωγον ἀχύω ὡς ἄνω ἀνύω, καὶ ὡς πλήθω πληθύω πληθύνω, οὕτως ἀχύνω καὶ ὑπερθέσει ἀχνύω καὶ ἀχνύομαι καὶ ἄχνυμαι συγκοπῇ: Ep. Cr. I 13, 26.—Et. Or. 49, 17 (Et. Mg. 259, 46) δέχνυμαι· δέχω ἐστὶ ῥῆμα, οὗ παθητικὸν δέχομαι. καὶ τοῦ δέχω παράγωγον δεχύω καὶ κατὰ Δωριέας δεχύνω, ὡς πλήθω <πληθύω>

πληθύνω, οὕτω δέχω δεχύω δεχύνω, καὶ μεταθέσει τοῦ ν̄ δέχνυω, ἀφ᾽ οὗ δέχνυμι καὶ δέχνυμαι. cf. Ep. Cr. I 313, 27 ὀρνύω καὶ ὄρνυμι ἐξ αὐτοῦ· ἐκ τοῦ ὄρω τὸ διεγείρω ὀρύω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν̄ Δωρικῶς ὀρύνω καὶ ἐν ὑπερβιβασμῷ ὀρνύω καὶ ὄρνυμι καὶ ὤρνυτο. Et. Mg. Voss. 12, 8 ἄγνυμι· . . . οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἄγω ἀγύω παράγωγον, πλεονασμῷ τοῦ ν̄ καὶ ὑπερθέσει ἀγνύω καὶ ἄγνυμι, οἷον „πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων" γίνεται (Π 769). verbum δέχνυμαι apud sequiores tantum scriptores invenitur. cf. Meineke Anal. Alex. p. 263.

23.

Eust. p. 28, 42: τὸ δὲ ἥνδανε . . . δασύνεται, ὡς δηλοῖ καὶ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ τὸ ἀφανδάνοντα (Soph. Ant. 501). γίνεται δὲ ἐκ τοῦ ἥδω κατὰ παραγωγὴν ἡδάνω καὶ τροπῇ τοῦ η̄ εἰς ᾱ καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν̄ ἁνδάνω. τὸν ὅμοιον δὲ τρόπον γίνεται καὶ ἐκ τοῦ λήθω τὸ λανθάνω καὶ μήθω μανθάνω καὶ λήχω λαγχάνω καὶ δήκω δαγκάνω, ἐξ οὗ Ἡρακλείδης συγκεκόφθαι φησὶ τὸ δάκνω κατά τινας, οἳ ἔθος φασὶν Αἰολικόν. ἔστι δὲ καὶ Ἀττικὸν βαρύτονα ῥήματα συγκόπτειν, οἷον ἀγείρω ἄγρω „ἀγρόμενος πᾶς δῆμος" (Υ 166), ἐγείρω ἔγρω „ἔγρετο δὲ Ζεύς" (Ο 4), ὀφείλω ὄφλω, ἵνα εἴη οὕτω καὶ δαγκάνω δάκνω. αὐτὸς μέντοι ἐκ τοῦ δήκω πεποιῆσθαί φησι τοῦτο δυσὶ διαλέκτοις, Δωρίδι καὶ Ἰάδι. οἵ τε γὰρ Δωριεῖς προστιθέασι, φησί, τὸ ν̄, οἵ τε Ἴωνες βραχύνουσι τὸ η̄ διὰ τοῦ ᾱ, ὡς καὶ ἡ μεσαμβρία δηλοῖ καὶ ἡ πάρη ἤγουν ἡ πήρη καὶ τὸ λελακυῖα καὶ μεμακυῖα. Eust. p. 1525, 10: περὶ δὲ τοῦ ἁνδάνειν εἴρηται μὲν καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα, ῥητέον δὲ καὶ ἐνταῦθα τὰ τοῦ Ἡρακλείδου. ᾧ δοκεῖ ἀπὸ τοῦ ἅδω γενέσθαι αὐτὸ καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ λάβω λαμβάνω καὶ τῶν ὁμοίων. οὗ δὴ ἅδω χρῆσις καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ ἐν τῷ „ἅδε δ᾽ Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων" (Μ 80) [ἤγουν ἤρεσκεν]. εἰπὼν γὰρ ὅτι τὸ δάκνω συγκοπήν τινές φασιν εἶναι τοῦ δαγκάνω, ἐπάγει ὡς τὸ δάκω μάθω λάχω ἅδω φύγω καὶ ὅσα τοιαῦτα ὑποτακτικὰ τρισὶ γράμμασι ὑστερεῖ καὶ μιᾷ συλλαβῇ τῶν ἐξ αὐτῶν ὁριστικῶν, ὧν τὸ ᾱ παρατέλευτον· τοιοῦτον γὰρ τὸ φύγω ὑποτακτικὸν πρὸς τὸ φυγγάνω καὶ ἐρύγω πρὸς τὸ ἐρυγγάνω καὶ τὸ δάκω μάθω λάχω ἅδω πρὸς τὸ δαγκάνω μανθάνω λαγχάνω ἁνδάνω. ταύτῃ τοι καὶ τοῦ ἁμαρτάνω ὑποτακτικόν, φησίν, εἶναί φαμεν ἁμάτω δίχα τοῦ ρ̄, ὅπως καὶ αὐτὸ τρισὶ γράμμασιν ἐκείνου λείπηται. διὸ ἀναλογώτερον τὸ κιγχάνω καὶ ἱγκάνω τοῦ κιχάνω καὶ ἱκάνω, ἵνα καὶ αὐτὰ λείπωνται (immo περισσεύωσι) τρισὶ γράμμασι τοῦ κίχω καὶ ἵκω. Eust.

p. 1714, 54: Ἡρακλείδης δὲ ἐν οἷς λέγει τὸ δάκνω Δωρίδι καὶ Ἰάδι πεποιῆσθαι διαλέκτῳ, Δωριεῖς μὲν γάρ, φησίν, ἐντιθέασι [τῷ ῡ] τὸ ν̄, θύω θύνω, δύω δύνω, Ἴωνες δὲ βραχύνουσι τὸ η̄ διὰ τοῦ ᾱ, ἐπάγει οὕτω· μεσημβρία μεσαμβρία, πήρη πάρη, λεληκυῖα λελακυῖα, μεμηκυῖα μεμακυῖα, συλλαλῶν οὕτω καὶ αὐτὸς τῷ Ἀφθονίῳ. Aldi Horti Adon. f. 205[a]: πόθεν τὸ δάκνω; παρὰ τὸ δήκω κατ᾽ Ἴωνας. καὶ συστολῇ τοῦ η̄ εἰς ᾱ δάκω ὡς μεσημβρία μεσαμβρία καὶ Πῆρις Πάρις· καὶ κατὰ Δωριεῖς προσθέσει τοῦ ν̄ δάκνω. ἢ παρὰ τὸ δαγκάνω γέγονε κατὰ συγκοπὴν Αἰολικῶς καὶ Ἀττικῶς δάκνω· ἔθος δὲ ἔχουσιν τὰ βαρύτονα τῶν ῥημάτων συγκόπτειν· ἀντὶ γὰρ τοῦ ἀγείρω ἄγρω λέγουσιν, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ παρ᾽ Ὁμήρῳ „ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι“ (Η 134), καὶ τὸ ἐγείρω ἔγρω οἷον „ἔγρετο δ᾽ ἐξ ὕπνου“ (Β 41). l. 17 ἅδω: huc pertinere videntur quae tradit Eust. p. 1721, 62: ὅτι δὲ τὸ ἀδῶ ἀδήσω καὶ αὐτόχρημα τὸ ἥδεσθαι δηλοῖ ποτε, δῆλον ἀπὸ χρήσεως Ἱππώνακτος, ἣν Ἡρακλείδης προφέρει, εἰπόντος „ἅδηκε βουλῇ“ (frg. 100).

l. 12 et 31: πήρη—πάρη corrupta: Πῆρις—Πάρις Horti Adon. — l. 15: haud recte Eust. scribit Heraclidae verbum ἁνδάνω videri ἀπὸ τοῦ ἅδω γενέσθαι: nam ἅδω Heraclidae nihil aliud fuit nisi coniunctivus (ὑποτακτικόν) aoristi. prototypon verbi ἁνδάνω non ἅδω sed ἥδω putavit, ut verbi λαμβάνω λήβω, λανθάνω λήθω et cet. in quo veterum grammaticorum consensus videtur fuisse: cf. Herod. I 451, 14. II 268, 15. 525, 24. 800, 10. 36 (Choerob. Dict. 625). δάκνω Herodianus quoque (I 451, 6) a δήκω δαγκάνω derivavit. — l. 12: Ep. Cr. I 282, 26 . . . λήθω λέληθα καὶ Ἰακῶς λέλαθα, ὡς μέμηκα μέμακα καὶ μεμακυῖα. Et. Mg. 501, 4 . . . πάλιν δὲ τὸ η̄ εἰς βραχὺ ᾱ μεταβάλλουσιν (οἱ Ἴωνες) ὡς τὸ λεληκυῖα λελακυῖα, μεμηκυῖα μεμακυῖα. similia ex Aphthonio quodam tradit Eust. p. 1714, 52: Ἰωνικῶς δὲ ἡ λέξις (λελακυῖα) τῷ ᾱ προπαραλήγεται συσταλέντος τοῦ η̄. Δωριεῖς μὲν γὰρ τὸ η̄ εἰς ᾱ μακρὸν τρέπουσιν, οἷον δῆμος δᾶμος, μήν μάν, Ἴωνες δὲ εἰς βραχὺ καταστρέφουσιν, οἷον λεληκυῖα λελακυῖα, μεμηκυῖα μεμακυῖα. οὕτως Ἀφθόνιος. cf. frg. 9. — l. 26: verba κιγχάνω et ἱγκάνω non prorsus commenticia: κιγχάνω nunc legitur his locis: Aesch. Cho. 605 (Kirchhoff). Soph. O. C. 1450. Eur. Alc. 477. Hel. 597. Hippol. 1444. cf. Hermann de em. rat. gr. gr. 60. Ellendt Lex. Soph. I 959. hinc Heraclides anomaliam in quantitate litterae ᾱ in κιχάνω et ἱκάνω explicaverit, quemadmodum Herodianus π. διχρ. II 10, 5: cf. frg. 13.

24.

Eust. p. 23, 26: τὸ δὲ νοῦσος Ἰωνικὴν ἐπένθεσιν ἔχει τοῦ ῡ. ὡς γὰρ ὁδός οὐδός καὶ βότας βούτας παρ' Εὐριπίδῃ (Hippol. 537) καὶ κόρος κοῦρος ὁ νέος καὶ ὀλομένη οὐλομένη καὶ ὅρος οὖρος ὁ περιορισμός καὶ γονός γουνός ὁ γόνιμος τόπος, οὕτω καὶ νόσος νοῦσος κατὰ τοὺς Ἴωνας μηκύνοντας τὸ ο̄ προσλήψει τοῦ ῡ. ὅπερ ἀνάπαλιν οἱ Βοιωτοὶ ποιοῦσι, κατὰ τὴν Ἡρακλείδου παράδοσιν, προστιθέντες αὐτοὶ τῷ ῡ διχρόνῳ τὸ μικρὸν ο̄ καὶ βραχυνομένου μέν, φησί, βραχύνοντες, μηκυνομένου δὲ μηκύνοντες, τὸ ὕλη οὔλη λέγοντες καὶ τὸ ὕδωρ οὔδωρ. quo e conexu haec sumpserit Eustathius, patet ex Aldi Hortis Adon. f. 205^{a}: πόθεν τὸ ὀρούω; ἐκ τοῦ ὄρω. καὶ Ἰωνικῶς ἐπλεόνασε τὸ ῡ καὶ ἐγένετο ὀρύω· οἱ γὰρ Ἴωνες τὰ εἰς ω̄ λήγοντα ῥήματα, εἴτε βαρύνονται εἴτε περισπῶνται, διὰ τοῦ ῡ βραχυνομένου ἐκφέρουσιν, οἷον ἴδω ἰδύω (πιδῶ πιδύω? cf. Choerob. Orthogr. 249, 14), κινῶ κινύω, ἐξ οὗ τὸ „πυκναὶ κινύονται φάλαγγες“ (Δ 281 κίνυντο). καὶ Βοιωτικῶς ἐπλεόνασε τὸ ο̄ καὶ ἐγένετο ὀρούω. οἱ γὰρ Βοιωτοὶ προστιθέασι τῷ ῡ τὸ ο̄, καὶ βραχυνόμενον <μὲν> βραχύνουσι, μηκυνόμενον δὲ μηκύνουσι, οἷον ὕλη οὔλη, ὕδωρ οὔδωρ. ὅθεν καὶ ἥμαρτε τὸ ὀρούω ἔχον μακρὰν δίχρονον Βοιωτικῶς. — l. 2 οὐδός: hoc loco memoratum fuisse crediderim quod tradit Eust. p. 1815, 5: Ἡρακλείδης δὲ ἐν οἷς περὶ δυσκλίτων ῥημάτων γράφει „ἀρισφαλὲς ἔμμεναι οὖδας“ φησὶ γράφεσθαι οὐκ ἄλλως ὑπό τινων (pro „ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν“ ρ 196).

l. 8 ὕλη οὔλη: Ὕλαι Οὔλη scribi vult Meister Dial. I 232. l. 21 οὐκ ἄλλως: οὐ καλῶς coni. La Roche. — ab Heraclide pendent Ep. Cr. I 313, 10 (Et. Mg. 632, 49) ὄρουσε· ῥῆμά ἐστιν ὀρούω τὸ ὁρμῶ· ἐκ τοῦ ὄρω τὸ διεγείρω. καὶ ὥσπερ ἀπὸ τοῦ πλήθω πληθύω, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρω ὀρύω. [καὶ πέφυκε τὸ ν̄ πλεονάζειν ἐν τοῖς ῥήμασιν καὶ γίνεται ὀρύνω καὶ πλεονασμῷ τοῦ τ̄ ὀτρύνω]. ἔστιν ὀρύω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο̄ Βοιωτικῶς γίνεται ὀρούω. οἱ γὰρ Βοιωτοὶ τότε πλεονάζουσι τὸ ο̄ τῷ ῡ στοιχείῳ, ἡνίκα τὸ ῡ οὐχ ὑποτάσσεται φωνήεντι, οἷον κύνες κούνες καὶ τὸ κῦμα κοῦμα. οὕτως καὶ τὸ <ἤλευθα ἐλήλυθα> εἰλήλυθα καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο̄ εἰλήλουθα καὶ τὸ πληθυντικὸν εἰληλούθαμεν καὶ ἐν συγκοπῇ εἰλήλουθμεν (cf. frg. 31). ἡνίκα δὲ ὑποτάσσεται τὸ ῡ φωνήεντι, οὐ πλεονάζουσι τὸ ο̄, οἷον εὐνή, αὐλή. quae Lentz iniuria in Herodianea recepit (II 274, 31). Philoxenus eadem ratione verbum κρούω derivavit: Et. Or. 85, 8 κρούω· κρῶ ἐστι

ῥῆμα, παράγωγον κρύω, πλεονασμῷ τοῦ ō κρούω, ὡς ὄρω ὀρύω ὀρούω. — l. 11 ὀρύω: Ep. Cr. I 313, 4 (Et. Mg. Voss. 630, 15) ὀρίνω· . . . ὀρίνω, ἐκ τοῦ ὄρω τὸ διεγείρω ὀρύω [καὶ ὀρίνω τροπῇ τοῦ ῡ εἰς ῑ], ὡς κινῶ κινύω. κανών ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς ω λήγοντα ῥήματα εἴτε βαρυτονεῖται εἴτε περισπᾶται διὰ τοῦ ῡ βραχυνομένου ἐπεκτείνεται παρὰ τοῖς Ἴωσιν οἷον κινῶ κινύω, παρὰ τὸ κίω κινῶ, φορῶ φορύω, ἐξ οὗ καὶ κατὰ παρένθεσιν Δωρικὴν τοῦ ν̄ φορύνω (cf. frg. 22). de Boeot. ου cf. Meister Dial. I 231. — l. 20: ρ 196 quidam οὖδας videntur propterea scripsisse, quod alibi nusquam apud Homerum οὐδός pro ἡ ὁδός reperitur: schol. ρ 196 τὸ οὐδὸν ἀντὶ τοῦ τὴν ὁδόν· νῦν δὲ μόνως μετὰ τοῦ ῡ.

25.

Eust. p. 773, 29: Ἡρακλείδης δέ φησιν, ὡς τῶν τινες κριτικῶν [ὅ ἐστιν ἀκριβεστέρων γραμματικῶν], ὧν ἐστι καὶ Τισίας, ὑπέρβατον ἔλεγον εἶναι τὸ ἔθων (I 540), ἵνα ᾖ ἀντὶ τοῦ καταθέων, κατατρέχων [ῥητορικῶς εἰπεῖν, ὑπέρβατον λέγοντες εἶναι τὴν τῶν στοιχείων μετάθεσιν, δι' ἧς τὸ θέων ἔθων γίνεται, ὃ καὶ σημείωσαι]. αὐτὸς δὲ ἐκ τοῦ ἔδω φησὶ γενέσθαι κατὰ Δωριεῖς τὸ ἔθω, οἳ καὶ τὸν μαδόν μασθόν λέγουσι καὶ τὸ ψεῦδος ψύθος. τὸ δὲ ἔθω πρωτότυπον ὁ αὐτὸς εἶναι λέγει τοῦ ἔσθω τοῦ, ὥς φησιν, ἡμαρτημένου· ἐχρῆν γὰρ ὡς ἔχω ἴσχω, ἔπω ἴσπω καὶ ἐνίσπω, οὕτως εἶναι καὶ ἔθω ἴσθω Σικελικῶς κατὰ τὸ ἕζω ἵζω καὶ καθίζω. Eust. p. 452, 19: χρῆσις δὲ τοῦ μαδοῦ ἐν οἷς Ἡρακλείδης εἰπὼν ἐκ τοῦ ἔδω τὸ ἔσθω γίνεσθαι Δωρικῶς τροπῇ τοῦ δ εἰς θ, ὡς τὸ „ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν" (I 540), λέγει ὅτι καὶ τὸν μαδόν οὕτω μασθόν λέγουσιν οἱ Δωριεῖς καὶ τὸ ψεῦδος δέ, φησίν, ἄραντες τὸ ε̄ ψύθος φασίν. Eust. p. 1561, 60: ἰστέον δέ ὅτι Σικελῶν κατὰ τὴν Ἡρακλείδου παράδοσιν τὸ ε̄ ᾧ ἕπεται τὸ σ̄ μετατιθέντων εἰς ῑ, οἷον ἑστία ἱστία, δοκεῖ τὸ ἔσθω ἡμαρτημένον εἶναι, γενόμενον μὲν ἀπὸ τοῦ ἔθω προσλήψει τοῦ σ̄, μὴ τρέψαν δὲ τὸ ε̄ εἰς ῑ κατὰ τὸ ἔχω ἴσχω καὶ τὰ ὅμοια. αὐτὸ δὲ τὸ ἔθω, οὗ χρῆσις ἐν τῷ „ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν", ἀπὸ τοῦ ἔδω λέγει ὁ Ἡρακλείδης παρῆκται (παρεῖχθαι i. e. παρῆχθαι Phavorinus) Δωριέων ἔθει, οἵ, φησί, καὶ τὸν μαδόν μασθόν λέγουσι καὶ τὸ ψεῦδος ψύθος ἄραντες τὸ ε̄. Eust. p. 1562, 40: ἰστέον δὲ ὡς [εἰ καὶ Ἰώνων ἐστὶν ἡ ψίλωσις τοῦ ἐπίστιον ἀλλ'] αὐτὴ ἡ λέξις τοῦ ἱστίου καθὰ καὶ ἡ ἱστία Σικελῶν εἶναι πρὸ βραχέων ἐρρέθη καθ' Ἡρακλείδην, ὃς εἰπὼν ὡς Σικελοὶ τὸ ἀρκτικὸν ε̄ ᾧ ἕπεται τὸ σ̄ εἰς ῑ μετατιθέασιν, ἐπάγει ὅτι οὕτω τὴν τοιαύτην ἀκολουθίαν ἐκεῖνοι σώζουσιν, ὥστε, κἂν

μὴ ἕπηται τὸ σ̄ φύσει, ἀλλ' ἔξωθεν παρεισπέσῃ, ὁμοίως ποιοῦσι· τὸ γοῦν ἔχω ἴσχω φασὶ καὶ τὸ ἕπω ἴσπω καὶ ἐνίσπω, οὕτω δὲ καὶ τὸ ἕζω, ὅθεν τὸ καθέζομαι, ἵζω λέγουσι διὰ τὸ φύσει ἑπόμενον σ̄ τὸ ἀρκτικὸν τῆς συνθέσεως· τὸ γὰρ ζ̄ ἐκ τοῦ σ̄ καὶ δ̄ σύγκειται. ταύτῃ τοι τὸ ἔσθω γραφόμενον, φησί, διὰ τοῦ ε̄ ἁμαρτάνεται, ὡς οἷα ὀφεῖλον ἴσθω εἶναι. Aldi Horti Adon. f. 205[b] (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 43): πόθεν τὸ καθίζω; ἐκ τοῦ ἕζω τὸ καθέζομαι. καὶ Σικελικῶς ἐτράπη τὸ ε̄ εἰς ῑ καὶ γέγονεν ἵζω· οὗτοι γὰρ τὸ ἀρκτικὸν ε̄ [ἐν] ᾧ ἕπεται σ̄ εἰς ῑ μετατιθέασιν, οἷον ἔχω ἴσχω, ἕπω ἴσπω. οὕτως οὖν καὶ ἕζω ἵζω καθίζω· τὸ γὰρ ζ̄ ἐκ τοῦ σ̄ καὶ δ̄ σύγκειται.

l. 2 Τισίας grammaticus ignotus: Νικίας coni. Frye p. 165; sed Nicias in prosodiacis tantum quaestionibus ab Herodiano laudatur. in nomine non offendit Lehrs Anal. gram. p. 394 (cf. p. 400). — Heraclides cum ἔθων ab ἔδω repeteret, interpretationem fere secutus est veterum glossographorum, quibus adversatus est Aristarchus: Aristonicus I 540 ἡ διπλῆ ὅτι οἱ γλωσσογράφοι τὸ ἔθων ἀποδιδόασι βλάπτων. ἔστι δὲ ἐξ ἔθους ἐπιφοιτῶν. quin etiam fuerunt qui ἔδων pro ἔθων legerent, quos perstringit Herodianus Il. Pros. I 540: . . . τὴν γὰρ ὑπό τινων φερομένην ἔδων παραιτητέον. — l. 7 ψύθος: Et. Or. 168, 14 (Et. Mg. 819, 13) ψύθος· τὸ ψεῦδος· ἐκβολῇ τοῦ ε̄ ψύδος καὶ τροπῇ τοῦ δ̄ εἰς ϑ̄ ψύθος. cf. Ahrens Dial. II 84. — l. 14: similia adnotat Choerob. Dict. 894 (Herod. II 843, 22) . . . ἀπὸ τοῦ ἐμέν ἀναλόγως γέγονε προστακτικὸν ἔθι καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ̄ ἐτράπη τὸ ε̄ εἰς τὸ ῑ καὶ γέγονεν ἴσθι, ἀντὶ τοῦ ὕπαρχε, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἔχω, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ̄ καὶ τρέπεται τὸ ε̄ εἰς τὸ ῑ καὶ γίνεται ἴσχω. πολλάκις γὰρ πλεονάζοντος συμφώνου τρέπεται τὸ ε̄ εἰς ῑ ὥσπερ ἐπὶ τοῦ μένω μίμνω τέκω τίκτω. Ep. Cram. A. P. III 335, 15 . . . ἔθι καὶ ἐπενθέσει τοῦ σ̄ καὶ τροπῇ τοῦ ε̄ εἰς ῑ ἴσθι· πολλάκις γὰρ ἐπείσοδος συμφώνων τροποποιεῖ οἷον τέκω τίκτω, ἕπω ἴσπω καὶ ἐνίσπω· οὕτως ἔθι καὶ ἴσθι. sed cur eam mutationem Heraclides Siculorum dialecti propriam dixerit, causam nescimus.

26.

Eust. p. 1654, 13: περὶ δὲ τοῦ φράζεσθαι εἰ καὶ προγέγραπται, ὅμως οὐ πάρεργον καὶ ἐκ τῶν Ἡρακλείδου παρασημειώσασθαι ταῦτα. ἀνέκαθεν, φησίν, [ἤγουν ἐξ ἀρχῆς θεματικῆς] ἔστι φῶ τὸ λέγω, οὗ μετοχὴ ἀόριστος φάσας, ὡς κλῶ κλάσας, καὶ συγκοπῇ φάς, οἷον „φὰς

ἔμεν ἀπτόλεμον“ (I 35), ὥσπερ καὶ κλάς, φησί, παρ᾽ Ἀνακρέοντι (frg. 17 ἀποκλάς). τὸ δὲ φῶ παραχθὲν εἰς τὸ φάζω, ἐξ οὗ ἡ φάσις, προσλήψει τοῦ ρ̄ γίνεται φράζω, ὅθεν ἡ φράσις. ἄλλως δὲ μεταληφθὲν Μακεδόνων, φησί, διαλέκτῳ καὶ ἐξενεχθὲν διὰ τοῦ β̄ ποιεῖ τὸ βῶ βάζω Σικελικῶς κατὰ τὸ σιγῶ σιγάζω, ἀνιῶ ἀνιάζω, ἀτιμάζω, πελάζω. ἐκ δὲ τοῦ βάζω καὶ ἡ βάξις Δωρικώτερον. καὶ οὕτω μὲν ἐκ τοῦ φῶ Μακεδονικῶς γέγονε τὸ βῶ· οὐδέποτε γάρ, φησί, κατ᾽ ἀρχὰς λέξεων ἐκεῖνοι τῷ φ̄ χρῶνται, ἀλλ᾽ ἀντ᾽ αὐτοῦ δηλαδὴ τῷ β̄, ὡς καὶ ὁ Βίλιππος δηλοῖ καὶ ἄλλα εἰρημένα ἑτέρωθι (cf. p. 1618, 53). — ἐν δὲ ἑτέρῳ τόπῳ λέγει ὁ αὐτὸς Ἡρακλείδης, τοὺς Παμφυλίους ἄλλως χαίρειν τῷ β̄ προτιθέντας αὐτὸ παντὸς φωνήεντος· τὸ γοῦν φάος φάβος φασὶ καὶ τὸ ἀέλιος [β]ἀβέλιος, οὕτω δέ, φησί, καὶ τὸ ὀρούω ὀρούβω λέγουσι καὶ περισπωμένως δὲ ὀρουβῶ. ὡς δὲ Αἰολεῖς ἄλλως τῷ β̄ χαίρουσι προτιθέντες τοῦ ρ̄ ἐν τῷ ῥάκος βράκος, ῥοτός βροτός, ῥυτήρ βρυτήρ, ἐν ἄλλοις δηλοῦται. — λέγει δὲ Ἡρακλείδης καὶ ὅτι Ταραντίνων τὰ εἰς ζω̄ λήγοντα βαρύτονα ῥήματα, ὧν ὁ παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος διὰ τοῦ κ̄ ἐκφέρονται, φραζόντων ἐν δυσὶ σσ̄ οἷον σαλπίζω σαλπίσσω, λακτίζω λακτίσσω, οὕτω δὲ καὶ φράζω φράσσω τὸ λέγω, ἐκεῖθεν Κόριννα ἡ μελοποιὸς φράττω ἔφη ἐν δυσὶ ττ̄ Βοιωτικῶς. ἔτι λέγει ὁ αὐτὸς καὶ ὡς οἱ εἰρημένοι Ταραντῖνοι τὰ παρ᾽ ἡμῖν διὰ δύο σσ̄ ἔμπαλιν διὰ τοῦ ζ̄ προφέρουσι· τὸ γὰρ πλάσσω πλάζω φασὶ καὶ τὸ ἀνάσσω ἀνάζω. Eust. p. 222, 3: ὡς δὲ Αἰολικὸν ὁ βροτός, δηλοῦσιν οἱ παλαιοὶ φάμενοι ὅτι προστιθέασιν οἱ Αἰολεῖς τὸ β̄ τῷ ρ̄, ἡνίκα ἡ ἐφεξῆς συλλαβὴ ἔχει ἢ τὸ κ̄ οἷον ῥάκος βράκος ἢ τὸ δ̄ οἷον ῥόδον βρόδον ἢ τὸ ¯ οἷον ῥίζα βρίζα ἢ τὸ τ̄ οἷον ῥυτήρ βρυτήρ ὁ χαλινός. οὕτως οὖν καὶ ῥοτός βροτός ὁ ῥευστὸς ἄνθρωπος. Eust. p. 1387, 39: ἄλλως δὲ κοινότερον παρὰ τὸ ῥέω γίνεται ῥοτὸς ὁ ῥοῇ ὑποκείμενος καὶ πλεονασμῷ τοῦ β̄ Αἰολικῶς βροτὸς ὁμοίως τῷ ῥᾄδιον βρᾄδιον, ῥάκος βράκος, ῥόδον βρόδον, ῥίζα βρίζα, [ἴσως δὲ καὶ ῥῶ βρῶ, ἐξ οὗ βρῶσις ἡ οἷον ῥῶσις τῷ ζῶντι], οὕτω δὲ καὶ ῥυτήρ βρυτήρ ὁ χαλινός. Eust. p. 824, 26: περὶ δὲ τοῦ ἀπονίζεσθαι, ὃ καὶ νίπτεσθαι λέγεται, ὡς δηλοῖ τὸ „νίψεν ἀπὸ χρωτός“ (K 575), φασὶν οἱ παλαιοὶ ὡς οἱ Ταραντῖνοι τὰ εἰς ζω̄ λήγοντα ῥήματα βαρύτονα διὰ δύο σσ̄ προφέρουσιν, οἷον σαλπίζω σαλπίσσω, λακτίζω λακτίσσω, φράζω φράσσω, ὅπερ ἡ Κόριννα φράττω λέγει Βοιωτικῶς. πάλιν δὲ τὰ παρ᾽ ἡμῖν διὰ δύο σσ̄ αὐτοὶ διὰ τοῦ ζ̄ προφέρουσι τὸ πλάσσω πλάζω λέγοντες καὶ τὸ ἀνάσσω ἀνάζω. καὶ τὸ νίπτω οὖν παρ᾽ Αἰολεῦσι νίσσω λεγόμενον

ὡς πέπτω πέσσω (frg. 17) οἱ Ταραντῖνοι μεταθέσει τῶν δύο σσ εἰς τὸ ζ νίζω λέγουσι.

l. 4 φάς κλάς: similiter γηράς P 197 schol. BV per apocopen ex γηράσας ortum dicit. cf. Ahrens Dial. II 52. — l. 6 seqq.: Et. Gud. 557, 14 φράζω· ὥσπερ παρὰ τὸ βῶ τὸ λέγω γίνεται βάζω, οὕτω καὶ παρὰ τὸ φῶ τὸ λέγω γίνεται κατὰ παραγωγὴν φάζω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ρ φράζω, ὁ μέλλων φράσω καὶ τὰ λοιπά. Et. Mg. 799, 21 φράζω·... ἢ παρὰ τὸ φῶ τὸ λέγω φάζω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ρ φράζω. Ep. Cr. I 37, 31 Et. Mg. 179, 13 (Herod. II 367, 16) Ἀφροδίτη· ... ὁ δὲ Δίδυμος παρὰ τὸ ἁβρὸν τῆς διαίτης· τὸ γὰρ β τῷ φ συγγενές. δῆλον δὲ ἀπὸ τοῦ Μακεδόνας τὸν Φίλιππον Βίλιππον καλεῖν καὶ τὸν φαλακρόν βαλακρόν καὶ τοὺς Φρύγας Βρύγας κτλ. — l. 14: cf. Hesych. ἀβέλιον· ἥλιον. Κρῆτες. id. ἀβελίην· ἡλιακήν. Παμφύλιοι. id. αἴβετος· αἰετός. Περγαῖοι. Bezzenberger Beitr. V 328. — l. 17 et 26—34: de Aeolico β (i. e. digammo) ante ρ Apollonius Dyscolus et Herodianus plane eadem docent atque Heraclides. Apoll. de adv. 157, 17 (Schneid.) μὴ γὰρ ἄλλοτε Αἰολεῖς προστίθενται τὸ β τῷ ρ, εἰ μὴ τὸ δ ἐπιφέροιτο κατὰ τὴν ἑξῆς συλλαβὴν ἢ τὸ συγγενὲς ζ ἢ τὸ συμπαθέστερον τ· ἅπαξ γὰρ τοῦ χ ἐπιφερομένου ἡ πρόσθεσις ἐγίνετο. διὰ τοῦτο βρόδον φασὶ καὶ βρίζα καὶ βρυτῆρες, οὐ μὴν τὸ ῥέω ἔτι βρέω φασὶν οὐδὲ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. Et. Mg. 214, 31 βρόδον ἐστὶ κατὰ διάλεκτον παρὰ τὸ ῥόδον πλεονασμῷ τοῦ β, ὥσπερ <ῥάκος βράκος>, ῥυτῆρες βρυτῆρες καὶ ῥίζα βρίσδα κατὰ διάλυσιν τοῦ ζ εἰς δ καὶ σ. οὕτως Ἡρωδιανός (Et. Flor. Miller p. 71). cf. Et. Mg. 700, 26 (Et. Flor. Miller p. 260). Meister Dial. I 106. falso ab Heraclide (an ab Eustathio?) illis adnumeratur βροτός, quod recte a radice μερ (μείρω) derivatur Ep. Cr. I 431, 28 (Eust. p. 1387, 33). — l. 20 et 35 seqq.: cum Eust. p. 824, 26 ad verbum fere congruunt Ep. Cr. I 62, 18 ἁρμόττω· τὸ ἁρμόττω καὶ σφάττω καὶ τὰ ὅμοια οὐκ ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ζ λεγομένων εἰσὶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν διὰ δύο σσ λεγομένων παρὰ Ταραντίνοις· οἱ γὰρ Ταραντῖνοι τὰ εἰς ζω λήγοντα ῥήματα βαρύτονα διὰ τῶν δύο σσ λέγουσιν οἷον σαλπίσσω, λακτίσσω, φράσσω, ἀφ' οὗ ἡ Κόριννα Βοιωτικῶς φράττω λέγει ἀντὶ τοῦ φράσσω. πάλιν δὲ τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα διὰ δύο σσ παρ' αὐτοῖς ἔμπαλιν διὰ τοῦ ζ ἐκφέρεται οἷον πλάσσω πλάζω καὶ τὸ ἀνάσσω ἀνάζω. καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἡ διάλεκτος κεῖται· τὸ οὖν νίπτω παρ' Αἰολεῦσι νίσσω λεγόμενον, μεταπεσόντος τοῦ ππ εἰς δύο σσ ὡς πίπτω πίσσω, πέπτω πέσσω, μεταθέσει τῶν δύο σσ εἰς ζ παρὰ Ταραν-

τίνοις λέγεται νίζω „νίζ' ὕδατι λιαρῷ“ (Λ 830). itaque haud recte Lentz ad Herodianum (II 556, 2) rettulit Et. Mg. 605, 42 νίζε· σημαίνει τὸ νίπτε. οἱ Αἰολεῖς τὰ εἰς πτω ῥήματα εἰς δύο σσ μεταβάλλουσι, νίπτω νίσσω, Ταραντίνων δὲ φωνῇ γίνεται νίζω. (eadem ratione μείζων explicant Ep. Cr. I 274, 20). ad Herodianum fortasse redeunt Ep. Cr. I 291, 24 τὸ δὲ νίπτω ποιεῖ τὸ νίσσω, Αἰολεῖς γὰρ τὸ πίπτω πίσσω λέγουσι καὶ τὸ πέπτω πέσσω. τὸ δὲ νίζω οὐκ ἐγένετο ἐκ τοῦ Αἰολικοῦ· οὐδέποτε γὰρ τὰ παρ' αὐτοῖς δύο σσ τρέπουσιν εἰς ζ (Herod. II 377). huc pertinere videtur Pausaniae Atticistae glossa (ap. Phot. et Eust. p. 753, 55. 1699, 38) θεμισσέτω· νομοθετείτω ἢ δικαζέτω: quam Hesychius θεμιζέτω scribit et Cretensibus vindicat. cf. Ahrens Dial. II 98. 101. Curtius Etym.[5] 673.

27.

Eust. p. 1654, 28: ἔτι λέγει (Ἡρακλείδης) καὶ ὅτι Αἰολεῖς τῷ α προστιθέντες τὸ υ, ὥς φησιν Ἀρίσταρχος παρατιθεὶς τὸ ἀτάρ αὐτάρ, δαλός δαυλός, ἴαχεν ἴαυχεν, λέγουσιν οὕτω καὶ φάσκω φαύσκω καὶ μετὰ τοῦ ρ φραύσκω. δῆλον δ' ὅτι ἐκ τοῦ εἰρημένου φαύσκω καὶ τὸ πιφαύσκω γίνεται κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν συνήθη τοῖς Ἴωσιν, οἳ τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ῥήματα διπλάζοντες τὸ πρῶτον σύμφωνον ἐκφέρουσι μιᾷ πλεονάζον συλλαβῇ, οἷον δέξεται δεδέξεται, λάβῃ λελάβῃσι, κάμωσι κεκάμωσι, δάπτω δαδάπτω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ρ δαρδάπτω, μύρω μορμύρω, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ δάσκω διδάσκω καὶ τιτρώσκω ἀπὸ τοῦ τρῶσαι, καὶ ἀπὸ τοῦ πρήσω καὶ πλήσω τὸ πίμπρησι καὶ πίμπλησι. καὶ ἐκ τοῦ φόνος τὸ „ὦ πέπονες“ (Ν 120) μεταπεσόντος τοῦ φ εἰς π. Δωριεῖς γάρ, φησί, τοὺς ἐπονειδίστους φόνους λέγουσιν ὡς οἱονεὶ ἄξια φόνου δεδρακότας καὶ μετὰ προθέσεως καταφόνους (-ας?). Eust. p. 1098, 12: ἔνθα ἐνθυμητέον καὶ τὸ τοῦ Ἡρακλείδου εἰπόντος ἐν τοῖς περὶ τοῦ πιφαύσκω, ὅτι καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ „ὦ πέπονες“ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν πεποίηται ὡς ἀπὸ τοῦ φόνου μεταπεσόντος τοῦ φ εἰς τὸ π. οἱ γὰρ Δωριεῖς, φησί, τοὺς ἐπονειδίστους φόνους λέγουσιν οἱονεὶ ἄξια φόνου δεδρακότας καὶ μετὰ προθέσεως δὲ καταφόνας φασί. καὶ οὕτω μὲν Ἡρακλείδης. Aldi Horti Adon. f. 205ᵇ (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 51): πόθεν τὸ πιφαύσκω; ἐκ τοῦ φῶ τὸ λέγω. καὶ κατὰ παραγωγὴν Δωρικὴν γίνεται φάζω ὡς βῶ βάζω, καὶ Αἰολικῶς κατὰ πλεονασμὸν τοῦ υ φαύζω· οἱ γὰρ Αἰολεῖς εἰώθασι τῷ α προστιθέναι τὸ υ, ὡς ἀτάρ αὐτάρ. καὶ

Σικελικῶς διαλύσει τοῦ ζ̄ εἰς σ̄ καὶ κ̄ γέγονε φαύσκω καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν Ἰωνικὸν γίνεται πιφαύσκω· οἱ γὰρ Ἴωνες τὰ ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα ῥήματα ἀναδιπλασιάζουσιν οἷον λελάχωσι, κεκάμωσι, δεδέξεται. de formatione verbi πιφαύσκω mentionem inicit Eust. p. 821, 43. 905, 1. 1225, 56. 1728, 24.

Philoxeni doctrinam cum Heraclidea composuit Et. Or. 135, 7 (Et. Mg. 673, 49) πιφαύσκω· φῶ ἐστι ῥῆμα δηλοῦν τὸ λέγω, οὗ παράγωγον φάζω καὶ φάσκω καὶ πλεονασμῷ τοῦ υ φαύσκω καὶ ἀναδιπλασιασμῷ πιφαύσκω. ὁ δὲ Φιλόξενος ἀπὸ τοῦ φῶ, παράγωγον φαύω, ὁ μέλλων φαύσω καὶ πλεονασμῷ τοῦ κ̄ καὶ ἀναδιπλασιασμῷ πιφαύσκω: Et. Mg. addit: λέγεται καὶ πιφραύσκω πλεονασμῷ τοῦ ρ̄. (cf. Hesych. πιφραύσκων· πιφαύσκων, λέγων, ἐμφανίζων). Lentz priorem sententiam Herodiano tribuit (II 179, 8): equidem potius eum Philoxeni sententiam probasse crediderim; nam verba in σκω̄ Herodianus a futuro in σω̄ (pleonasmo τοῦ κ̄) derivare solet, γιγνώσκω a γνώσω, τιτρώσκω a τρώσω, μιμνήσκω a μνήσω sim., itaque πιφαύσκω a φαύσω. Aeolicum illud ῡ (=F) Herodianus non agnoscit nisi ante vocalem aut ρ̄: Choerob. Dict. 516, 3 (Herod. II 271, 14) ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς Αἰολίδος διαλέκτου δείκνυται τὸ ¯ φωνῆεν. εἰώθασι γὰρ οἱ Αἰολεῖς προστιθέναι τὸ ῡ φωνήεντος ἐπιφερομένου, ὡς ἐπὶ τοῦ ἕαδεν εὔαδεν, καὶ πάλιν τὸ ἠώς αὡς λέγουσιν οἱ Δωριεῖς, οἱ δὲ Αἰολεῖς τοῦτο λέγουσιν αὔως προστιθέντος τοῦ ῡ, καὶ πάλιν ἀάτην αὐάτην λέγουσιν οἱ Αἰολεῖς. συμφώνου δὲ ἐπιφερομένου οὐδέποτε προστιθέασι τὸ ῡ οἱ Αἰολεῖς· τὸ γὰρ νόσος νοῦσος καὶ Ὄλυμπος Οὔλυμπος ποιητικά εἰσι καὶ οὐκ Αἰολικά· τοῦ δὲ ρ̄ ἐπιφερομένου πολλάκις προστιθέασι τὸ ῡ οἱ Αἰολεῖς οἷον αὔρηκτος, ἄρρηκτος γάρ. Ep. Cr. I 67, 10 ἀτάρ· ὁ δὲ πλεονασμὸς (τοῦ ῡ in αὐτάρ) κοινός, οὐκ Αἰολικός, ὡς ὀδός οὐδός . . . Ὄλυμπος Οὔλυμπος . . . νόσος νοῦσος. cf. Meister Dial. I 113. — l. 11 seqq.: eadem exhibent Ep. Cr. I 353, 11 (Et. Gud. 460, 20 Et. Mg. 662, 1) πέπονες· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πεπείρων καρπῶν καὶ σεσημειωμένων, ἃ τῇ μὲν γεύσει ἐστὶν ἡδέα τῇ δὲ θίξει καὶ τῇ ἁφῇ μαλακὰ καὶ εὐένδοτα. σημαίνει δύο· καὶ ὅταν μὲν σημαίνῃ τοὺς γενναίους * * * (exciderunt nonnulla), γίνεται ἐκ τοῦ φόνος· φόνους γὰρ ἔλεγον οἱ Δωριεῖς τοὺς ἐπονειδίστους ἤγουν τοὺς ἄξια φόνου δεδρακότας, καὶ Φρυγικῷ ἔθει καὶ ἀναδιπλασιασμῷ πέφονες καὶ τροπῇ τοῦ φ εἰς π̄ πέπονες. συστέλλεται δὲ ὡς κοινὸν τῷ γένει. Ω 253 Heraclides καταφόνες pro κατηφόνες legisse videtur: et fuisse qui κατηφόνες eadem

ratione interpretarentur qua Heraclides καταφόνες, testantur schol. BV: παροξυτόνως τὸ κατηφόνες . . . εἰς μαλακίαν δὲ αὐτοὺς ἐπισκώπτει ὡς στυγνίας αἰτίους. γίνεται δὲ κατηφὼν ἀπὸ τοῦ κατηφῶ, ὁ κάτω ἔχων τὰ φάη δι' αἰσχύνην ἢ ὀνειδισμὸν ἢ λύπην. οἱ δέ, ἄξιοι τοῦ φονεύεσθαι. cf. Eust. p. 1348, 41.

28.

Eust. p, 1064, 2: ὡς γάρ φησιν Ἡρακλείδης, καθὰ τελῶ τελίσκω Ἰακῶς καὶ θορῶ θορίσκω καὶ μολῶ μολίσκω, ἐξ ὧν τὸ θρώσκω, ἔτι δὲ καὶ τὸ βλώσκω, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ νοῶ γίνεται νοΐσκω καὶ κατὰ συναίρεσιν νώσκω καὶ προσθέσει τοῦ γ̄ Αἰολικῶς γνώσκω, ἐπεὶ καὶ τὸ νοῶ γνοῶ φασιν οἱ Αἰολεῖς, ἔνθεν ἡ στέρησις ἀγνοῶ· ἐκ δὲ τοῦ γνώσκω πάντως κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν τὸ γιγνώσκω. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὡς οἱ Ἠπειρῶται προστιθέασι καὶ αὐτοὶ τὸ γ̄ ταῖς λέξεσιν τὸν δοῦπον γδοῦπον λέγοντες, ὅθεν „ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης“, καὶ ἀπὸ τοῦ νέφος <νόφος> καὶ γνόφος. λέγει δὲ καὶ ἐν τῇ γνώμῃ πλεονάζειν τὸ γ̄, ὡς ἀπὸ τοῦ νοῶ νοήσω <νοήμη> νώμη καὶ γνώμη. οὕτω δέ πως καὶ ὁ παρὰ τῷ κωμικῷ γλάμων πλεονασμὸν ἔχει τοῦ γ̄· λήμη γὰρ καὶ ἐκεῖθεν λήμων ὁ λημῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ̄ καὶ συστολῇ γλάμων. Eust. p. 1722, 35: τὸ γίνωσκον ἡμαρτῆσθαι δοκεῖ μὴ γραφόμενον γίγνωσκον ἐν δυσὶ γ̄, ὡς Ἡρακλείδης βούλεται. λέγει γὰρ ἐκεῖνος ὅτι, ὥσπερ τελῶ τελίσκω Ἰωνικῶς διὰ τοῦ κ̄ παραληγομένου τῷ σ̄ καὶ τῷ ῑ, ὁμοίως καὶ θορῶ θορίσκω καὶ μολῶ μολίσκω, οὕτω καὶ νοῶ νοΐσκω· ἐκ τούτων δὲ κατὰ κρᾶσιν θρώσκω βλώσκω νώσκω καὶ Αἰολικῶς γνώσκω· Αἰολεῖς γάρ, φησί, τὸ νοῶ γνοῶ (γνῶ vulgo) φασιν, ὅθεν καὶ τὸ ἀμφιγνοεῖν [ἤγουν διχονοεῖν] καὶ ἡ ξύγγνοια καὶ τὸ ἀγνοεῖν καὶ ἡ ἄγνοια. ἐφ' οἷς παραδοὺς ὁ Ἡρακλείδης ὡς προστιθέασι τὸ γ̄ ταῖς λέξεσι καὶ οἱ Ἠπειρῶται τὸν δοῦπον γδοῦπον λέγοντες, ὅθεν καὶ „ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης“ [ἔνθα μνηστέον καὶ τοῦ „ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη“ (Λ 45)], προσθεὶς δ' εἰπεῖν καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ νέφος νόφος καὶ γνόφος Αἰολικὸν ὁ ἄλλως δνόφος, καὶ ὅτι καὶ τὸ ἐν Ἰλιάδι γέντο ἤγουν εἵλετο ἔξωθεν ἔχει τὸ γ̄ (cf. frg. 19), καὶ ὡς ἡ γνώμη πλεονάζει καὶ αὐτὴ τῷ γ̄ γενομένη δηλαδὴ ἐκ τοῦ νοῶ νοήσω <νοήμη> Δωρικῶς μὲν νώμη Αἰολικῶς δὲ γνώμη, διδάσκει ὡς Ἴωνες, ὅταν ἀναδιπλῶσι ῥήματα, τὸ αὐτὸ ἀρκτικὸν ποιοῦνται πρώτης καὶ δευτέρας συλλαβῆς, λαβέσθαι λελαβέσθαι, κάμω κεκάμω, πιθέσθαι πεπιθέσθαι, δάσκω διδάσκω, τύσκω τιτύσκω, χωρὶς εἰ μὴ μέλλοι δύο

δασέα κείσεσθαι παράλληλα. τοίνυν, φησί, τοῦ νοΐσκω συνῃρημένου ὡς εἴρηται εἰς τὸ νώσκω εἴη ἂν ἐπ᾽ αὐτοῦ Ἰωνικὴ ἀναδίπλωσις νινώσκω (νιννώσκω vulgo) διὰ τῶν δύο ν. τοῦ δὲ νώσκω Ἠπειρωτικὴ (rectius Αἰολικὴ) γιγνώσκω διὰ τῶν δύο γ̄. . . .*) ἔστι γὰρ κἀνταῦθα (duplex γ in γίγνομαι), ὡς Ἡρακλείδης βούλεται, καθὰ μένω μέμνω κατὰ <ἀνα> διπλασιασμὸν καὶ μεταθέσει τοῦ ε̄ εἰς ῑ μίμνω κατὰ Ἴωνας, οὕτω καὶ γένω γέγνω καὶ ἐξ αὐτοῦ γίγνω γίγνομαι καὶ τὰ ἀπ᾽ αὐτῶν. ἐν τούτοις δὲ περὶ ἀναδιπλώσεως ἀκριβολογούμενος Ἡρακλείδης λέγει ὅτι, ὁπηνίκα μὲν συλλαβῆς ἀναδίπλωσις ᾖ, ὑστερεῖται τὸ ὁλόκληρον μιᾷ συλλαβῇ [ἤγουν λείπεται τὸ τέλειον καὶ κοινὸν μιᾶς συλλαβῆς πρὸς τὸ διπλασιαζόμενον]· τὸ γὰρ λάβω μιᾷ συλλαβῇ οὕτως ὑστερεῖ τοῦ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν λελάβω, τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· ὅτε δὲ γράμματι ἐνθεωρεῖται ἑνὶ ἡ ἀναδίπλωσις, τότε ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἀναδεδιπλωμένῳ τὸ ὁλόκληρον, οἷον μένω μίμνω, γένω γίγνω, οὕτω δὲ καὶ μέλω μέμλω καὶ πλεονασμῷ [ἤγουν παρενθέσει] τοῦ β̄ μέμβλω, παρεντιθέντος τοῦ β̄ διὰ τὸ μηδέποτε κατὰ μίαν συλλαβὴν τὸ λ̄ ἕπεσθαι τῷ μ̄, ὡς δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ὡς ἐρρέθη μολίσκω βλώσκω καὶ ἐκ τοῦ παραμεμέληκε παραμέμβλωκε. Aldi Horti Adon. f. 205ᵇ (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 48): πόθεν τὸ γιγνώσκω; ἐκ τοῦ νοῶ καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ̄ Αἰολικῶς γνοῶ, ἐξ οὗ τὸ κατὰ στέρησιν ἀγνοῶ, [καὶ κατὰ συγκοπὴν γνῶ, ὁ μέλλων γνώσω καὶ προσθέσει τοῦ κ̄ πρὸ τοῦ δευτέρου ω̄ γνώσκω], καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμὸν Ἰωνικῶς γιγνώσκω. Aldi Horti Adon. f. 205ᵇ (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 58): πόθεν τὸ γέντο; ἐκ τοῦ ἕλω τὸ λαμβάνω, οὗ ὁ παθητικὸς ἐνεστὼς τὸ ἕλομαι, καὶ ὁ παρατατικὸς ἑλόμην, τὸ γ´ ἕλετο καὶ κατὰ συγκοπὴν Αἰολικὴν ἕλτο καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ λ̄ εἰς ν̄ Δωρικῶς ἕντο καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ̄ Αἰολικῶς γέντο.

Prima huius fragmenti verba docta Useneri disputatione de iota adscripto illustrantur (in Fleckeis. Annal. 91, 245 seqq.). verba in σκω veteres grammatici plerique e futuro derivabant. cui

---

*) de suo Eust. haec inculcavit: ὡς εἶναι τῷ λόγῳ τούτῳ ἡμαρτημένον τὸ γινώσκω διὰ μόνου τοῦ κατ᾽ ἀρχὴν γ̄. εἰ δὲ τοῦτο τοιοῦτον καθ᾽ Ἡρακλείδην, πταίοιτο ἂν ὁμοίως καὶ τὸ γίνεσθαι καὶ τὰ κατ᾽ αὐτὸ πάντα, οἷς οἱ μὲν παλαιοὶ ἐν δυσὶ γ̄ ἐχρῶντο γίγνομαι λέγοντες καὶ γιγνόμενος, οὕτω δὲ καὶ τὰ ἄλλα· οἱ δὲ ὕστερον ὡσεὶ καὶ φειδόμενοι γραφικοῦ μέλανος (!) τὸ δεύτερον γ̄ παρέλειψαν.

opinioni vehementer repugnabat paradosis, cum iota ἀνεκφώνητον scribi iuberet in verbis quibusdam velut θνήισκω μιμνήισκω θρώισκω. itaque Didymus contra paradosin θνήσκω μιμνήσκω θρώσκω scripsit. (nostra aetate G. Curtius Verb. I 271 iota traditum in θνῄσκω θρῴσκω μιμνῄσκω respuit.) Herodianus more suo paradosin non neglexit, sed tamen communem de verborum in σκω formatione sententiam sustinuit (Herod. II 521, 1. 522, 17). contra Heraclides eius modi verba per ισκω formata esse contendit et θρώσκω a θορῶ θορίσκω, βλώσκω a μολῶ μολίσκω, γιγνώσκω a νοῶ νοΐσκω derivavit. ignoramus num a traditione illa de iota ἀνεκφωνήτῳ profectus hanc formationem invenerit: certe eum θρώσκω vel alia verba cum iota scribi voluisse ex Eustathii verbis non elucet. Heraclidem traditionis illius omnino rationem non habuisse veri non dissimile est. Herodianus Heraclidae sententiam sic refellere studuit: Et. Mg. 452, 40 θνῄσκω· . . ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι διὰ τοῦ ισκω γίνεται ἡ παραγωγή, θνηΐσκω καὶ μνηΐσκω. οὐ καλῶς δὲ λέγουσι· καὶ γὰρ τὰ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων διὰ τοῦ ισκω ποιοῦσι τὴν παραγωγὴν οἷον εὑρῶ εὑρεῖς εὑρίσκω, στερῶ στερεῖς στερίσκω· τὰ δὲ τῆς δευτέρας διὰ τοῦ ασκω ἡβῶ ἡβᾷς ἡβάσκω, τὰ δὲ τῆς τρίτης διὰ τοῦ ωσκω βιῶ βιοῖς βιώσκω. εἰ οὖν ὡς ἀπὸ τοῦ θνῶ θνήσω θνήσκω γέγονε καὶ μνῶ μνήσω μνήσκω, ταῦτα δὲ δευτέρας συζυγίας εἰσίν, ὤφειλε διὰ τοῦ ασκω εἶναι ἡ παραγωγὴ καὶ οὐ διὰ τοῦ ισκω. de verbi θρῴσκω formatione (a θορῶ θορίσκω) Herodianus cum Heraclide consentit. γιγνώσκω a γνῶ γνώσω repetiit, quam formationem multis Byzantinorum locis adhibitam videmus: Choerob. Orthogr. 187, 6. Ep. Cr. I 104, 2. Et. Mg. 231, 31. Et. Gud. 125, 32. Eust. p. 145, 32. irrepsit etiam in fragmentum Heraclideum in Hortis Adon. et Exc. Darm. servatum ibique Heraclidae verba corrupit. — Ex hoc fragmento adnotamenta quaedam in Etymologica et Epimerismos fluxerunt. Et. Or. 37, 10 (Et. Mg. 201, 28) βλώσκω· μολῶ ἐστὶν <ῥῆμα>, ἀφ᾽ οὗ μολίσκω, ὡς τελῶ τελίσκω καὶ γαμῶ γαμίσκω, καὶ μεταθέσει τοῦ μ εἰς β καὶ ὑπερθέσει βλοΐσκω καὶ συγκοπῇ καὶ ἐκτάσει τοῦ ο εἰς ω βλώσκω. Et. Or. 74, 9 θρώσκω· ἀπὸ τοῦ θορῶ θορίσκω, ὡς τελῶ τελίσκω, μεταθέσει <τοῦ ρ καὶ ἐκτάσει> τοῦ ο εἰς ω καὶ συγκοπῇ θρώσκω. Et. Or. 42, 16 γιγνώσκω· νοῶ νοΐσκω καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς ω καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι νώσκω καὶ κατὰ Ἠπειρώτας γνώσκω [καὶ] πλεονασμῷ τοῦ γ καὶ ἀναδιπλασιασμῷ γιγνώσκω. Et. Or.

25, 29 ἀγνοῶ· γνοῶ Αἰολεῖς λέγουσι. Et. Or. 42, 19 (Ep. Cr. I 105, 25. Et. Gud. 128, 10. Et. Mg. 236, 43) γνώμη· νοῶ νοήσω νοήμη καὶ συναλοιφῇ ἤτοι κράσει νώμη καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ̄ γνώμη. Et. Or. 37, 19 (Et. Gud. 127, 49. Et. Mg. 236, 30) γνόφος· . . . τινὲς δὲ οὕτω· νέφος νόφος καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ̄ γνόφος. (aliter Herod. II 487, 17.) Et. Or. 42, 11 γέντο· ἕλετο ἐστὶ καὶ κατὰ συγκοπὴν ἕλτο καὶ τροπῇ τοῦ λ̄ εἰς ν̄ ἕντο, ὡς τὸ ἦλθεν [καὶ] ποιοῦσιν οἱ Δωριεῖς ἦνθεν, καὶ πλεονασμῷ τοῦ γ̄ γέντο: Et. Mg. 226, 9. cf. Curtius Etym.[5] 614. — l. 37: γίγνομαι recte Heraclides per reduplicationem ex γένομαι formatum esse observavit (et μίμνω ex μένω). pleonasmum τοῦ γ̄ statuit Herodianus II 486, 27 τὸ δὲ γίγνεται διὰ τοῦ ι γράφεται, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ γένομαι γένεται ἐν πλεονασμῷ συμφώνου γίγνεται· τὸ ε̄ γὰρ ἐν πλεονασμῷ συμφώνου γενόμενον τρέπεται εἰς τὸ ῑ οἷον μένω μίμνω, τέκω τίκτω. οὕτως οὖν καὶ γένεται γίγνεται. — l. 48: παρμέμβλωκε (Δ 11. Ω 73) veteres vel a μολῶ vel a μέλω derivabant: Et. Mg. 578, 34. 655, 1. schol. V ad Δ 11 (Eust. p. 439, 21).

29.

Eust. p. 1647, 31: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ βῆν ἡ μονοσυλλαβία περιέσπασεν, ἄλλως γὰρ τὸ πλῆρες αὐτοῦ ἤγουν τὸ ἔβην βαρύνεται. ἀμήχανον γὰρ κατὰ Ἡρακλείδην ὁριστικὸν εὑρέσθαι εἰς η̄ν̄ λῆγον μὴ πάντως βαρυνόμενον ἐν πρώτῳ προσώπῳ, εἰ μὴ μονοσύλλαβον εἴη· μονοσυλλαβοῦν μέντοι περισπᾶται οἷον βῆν ἔβην, στῆν ἔστην. οὐκοῦν ὡς εἰκὸς καὶ τὸ χρῆν προσλήψει τοῦ ε̄ ἦν ἂν ἔχρην, εἴπερ ἦν ὁριστικὸν ῥῆμα. ἔστι δὲ οὐ τοιοῦτον κατ᾽ αὐτὸν ἀλλὰ Δωρικὸν ἀπαρέμφατον κατὰ τὸ ζῆν καὶ τὰ ὅμοια. πᾶν γάρ, φησί, ῥῆμα εἰς η̄ν̄ λῆγον καὶ περισπώμενον οὐκ ἄλλο τί ἐστιν ἢ ἀπαρέμφατον, καὶ τοῦτο παρὰ Δωριεῦσιν, οἳ φιλῆν καὶ νοῆν διὰ τοῦ η̄ φασίν. οὐκοῦν, φησί, καὶ χρῆν (ἐχρῆν vulgo).

Ad haec adnotat Eustathius: σκοπητέον δὲ εἰ παραδεκτέον τοῦτο ἁπλῶς. χρῆν μὲν γὰρ ἀπαρέμφατον εὕρηται παρ᾽ Εὐριπίδῃ ἐν τῷ „πότερα τὸ χρῆν σφ᾽ ἐπήγαγ᾽ ἀνθρωποσφαγεῖν“ (Hec. 260), ὃ ταὐτόν ἐστι τῷ χρῆναι. τοῦ μέντοι ἐχρῆν παρατατικὴν σημασίαν ἡ κοινὴ ἔχει χρῆσις, εἰ μὴ ἄρα ὥσπερ χθὲς ἐχθὲς οὕτω καὶ τὸ Εὐριπίδειον χρῆν ἐχρῆν γέγονεν. male intellexisse videtur Heraclidem, quod formam ἐχρῆν quoque pro infinitivo eum habuisse putat. sed opinio de χρῆν

infinitivo — si modo recte Eust. tradit — sane est valde mira. χρῆν infinitivum ab Euripide (et Sophocle?) usurpari praeter Eustathium (p. 751, 54. 1179, 37. 1647, 37) tradit Thomas Magister 394, 19 χρῆν καὶ ἐπὶ ἀπαρεμφάτου ἀντὶ τοῦ πρέπειν. Εὐριπίδης· . . . χρῶνται δὲ τούτῳ ποιηταί, λογογράφοι δὲ τῷ χρῆναι ἀεί. alludere videtur Apoll. de adv. 144, 7 (Schneid.): ἀκέων ex ἀκήν „καθό τινες ᾠήθησαν καὶ τὸ χρήν (χρῆν?) χρεών.“ „τὸ χρῆν legitur etiam Eur. Herc. f. 828 τὸ χρῆν νιν ἐξέσῳζεν. quem versum interpolatori recte tribuere videtur Nauckius, qui in Hecubae et Herculis versibus τὸ χρή probat.“ G. Dindorf in Steph. Thes.

30.

Eust. p. 1643, 1: ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ ὀλίγον ὀλίζον καθ' Ἡρακλείδην Ἴωνές φασιν οἱ νεώτεροι τῷ ζ̄ ἀντὶ τοῦ γ̄ χρώμενοι, καὶ τὸ μὲν φύγω φύζω λέγοντες, τὸ δὲ πέφυγα καὶ πεφυγώς πέφυζα καὶ πεφυζώς. ἐρεῖ δέ τις, φησίν, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ φυγῶ φυγήσω πεφυγηκότες γενέσθαι τὸ πεφυζότες ἐξαιρεθείσης τῆς μέσης συλλαβῆς καὶ τοῦ γ̄ τραπέντος εἰς ζ̄. ὃ γίνεται καὶ ἐν τῷ φυγή φύζα, ὅθεν φυζινός, φησίν (φασίν vulgo), ὁ δειλός, εἶτα φυζακινός, ὡς λεπτός λεπτινός λεπτακινός. Aldi Horti Adon. f. 205ᵇ (Exc. Darmst. Et. Gud. 661, 62): πόθεν τὸ πεφυζότες; ἐκ τοῦ φύγω. καὶ Ἰωνικῶς ἐτράπη τὸ γ̄ εἰς ζ, ὡς ὀλίγον ὀλίζον, καὶ γέγονε φύζω, καὶ ὁ μέσος παρακείμενος πέφυγα καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον τροπῇ τοῦ γ̄ εἰς ζ̄ πέφυζα· ἡ μετοχὴ ὁ πεφυζώς καὶ πεφυζότες.

Corruptam Heraclidae sententiam et cum Herodianea conflatam exhibent Ep. Cr. I 366, 20 πεφυζότες· κατὰ διάλεκτον. ἔστι γὰρ ὁ παρακείμενος [πέφυκα, οὗ ἡ μετοχὴ πεφυκώς, ὡς πεποίηκα πεποιηκώς· ἢ ἀπὸ τοῦ] πέφυγα, ἡ μετοχὴ πεφυγώς. ὁ γοῦν Ἀλκαῖος μετατιθεὶς τὸ σ̄ εἰς τὸ ν̄ κατὰ πλεονασμὸν ἑτέρου γ̄ φησὶ „πεφύγγων“ (cf. frg. 32). οἱ δὲ νεώτεροι Ἴωνες τῷ ζ̄ ἀντὶ τοῦ γ̄ χρῶνται, ὅθεν καὶ τὸ φύγω φύζω καὶ τὸ πέφυγα πέφυζα καὶ τὸ πεφυγότες πεφυζότες [καὶ πεφυκώς]. κατὰ τὴν αὐτὴν ἀντιστοιχίαν καὶ τὸ ὀλίγον ὀλίζον (ὀλίκον cod.) λέγουσιν. ἢ (καὶ cod.) ἀπὸ τοῦ πεφυζηκότες (πεφυκηκότες cod.) κατὰ συγκοπήν. ἀλλ' ἄμεινον τὸ πρῶτον. Herodiani sententiam prodit Et. Mg. 667, 29 πεφυζότες· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ κίσσα γίνεται ῥῆμα κισσῶ, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ φύζα φυζῶ φυζήσω πεφύζηκα πεφυζηκώς καὶ συγκοπῇ πεφυζώς, πεφυζηκότες καὶ συγκοπῇ πεφυζότες. οὐ δύναται γὰρ εἶναι μέσος

παρακείμενος· οὐδέποτε γὰρ μέσος παρακείμενος διὰ δύο συμφώνων κατὰ σύλληψιν ἐκφέρεται οὐδὲ διὰ διπλῶν χαρακτηρίζεται. breviter Ep. Cr. I 377, 16 πεφυζότες· ὡς ἀπὸ τοῦ φυζῶ περισπωμένου πεφύζηκα, καὶ ἡ μετοχὴ πεφυζηκώς, ἀπὸ τούτου συγκοπῇ πεφυζώς. Lentz rem confudit, cum fragmentum Herodianeum ex Epim. (366, 20) et Et. Mg. conglutinaret (II 265, 2). — ὀλίζον Herodianus, qui προπαροξυτόνως scripsit ὄλιζον, comparativum esse censuit et ab ὀλίγος derivavit ut μείζων a μέγας: ὀλίγος — ὀλιγίων — ὀλίσσων — ὀλίζων et μέγας — μεγίων — μέσσων — μέζων μείζων. cf. Il. Pros. Σ 519. alii ὄλιζον Thessalorum dialecti esse putabant (Eust. p. 329, 14): cf. Meister Dial. I 302. Aeolicum videtur Eustathio p. 1160, 17. — φυζακινός et λεπτακινός Herodianus (II 447, 6) a φυζεινός et λεπτεινός repetiit (φύζα φυζεινός φυζακινός, λεπτός λεπτεινος λεπτακινός). — cf. Curtius Etym.[5] 491, 620.

31.

Eust. p. 734, 51: εἰλήλουθμεν [ἤγουν ἐληλύθαμεν], ὃ κατὰ τὸν ῥηθέντα Ἡρακλείδην πεποίηται διαλέκτοις τέσσαρσιν, Ἀτθίδι Ἰάδι Βοιωτίᾳ Αἰολίδι. ἐλεύθω γάρ, οὗ μέσος κοινὸς παρακείμενος ἤλευθα καὶ Ἀττικῶς ἐλήλυθα κατὰ τὸ ἤρεικα ἐρήρικα ὅ ἐστιν ἔσχισα, ἤλειφα ἀλήλιφα. ἐπεὶ δὲ ἔθος Βοιώτιον προστιθέναι τῷ ῡ τὸ ο̄ καὶ Ἰακὸν τῷ ε̄ τὸ ι, γίνεται οὕτως εἰλήλουθα, ὃ βεβοιωτίασται μέν, φησί, κατὰ τὴν παραλήγουσαν, κατὰ δὲ τὴν πρώτην [ἤγουν τὴν ἄρχουσαν] ἰώνισται. τοῦ δὲ τοιούτου εἰλήλουθα πληθυντικὸν εἰληλούθαμεν ἀναλόγῳ προσθέσει τοῦ μ̄ε̄ν̄ κατὰ τὸ τέτυφα τετύφαμεν, ὅθεν Αἰολικῶς συγκέκοπται τὸ εἰλήλουθμεν· Αἰολέων γάρ εἰσιν αἱ συγκοπαί. ὅτι δὲ συγκέκοπται τὸ εἰλήλουθμεν, δῆλον οὕτω· πᾶν ῥῆμα πληθυντικὸν πρώτου προσώπου ἑκάστοτε πρὸ τῆς μ̄ε̄ν̄ φωνῆεν ἔχει καὶ οὐδέποτε σύμφωνον· τοῦτο δὲ ἔχει πρὸ τοῦ μ̄ τὸ ϑ̄, συγκέκοπται ἄρα, ὥσπερ καὶ τὸ ἐπέπιθμεν ἐκ τοῦ ἐπεπίθομεν καὶ τὸ ἴσμεν ἐκ τοῦ ἴσαμεν, οὗ θέμα τὸ ἴσημι (haec descr. Cram. A. P. III 49, 28). Aldi Horti Adon. f. 205[b] (Exc. Darmst. Et. Gud. 662, 3): πόθεν τὸ εἰλήλουθμεν; ἐκ τοῦ ἐλεύθω, οὗ ὁ μέσος παρακείμενος ἤλευθα καὶ Ἀττικῶς ἐλήλυθα καὶ Ἰωνικῶς εἰλήλυθα καὶ Βοιωτικῶς εἰλήλουθα· οἱ γὰρ Βοιωτοὶ προστιθέασι τῷ ῡ τὸ ο̄. τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν εἰληλούθαμεν καὶ κατὰ συγκοπὴν Αἰολικὴν εἰλήλουθμεν.

Ab Heraclide pendet Et. Mg. 298, 42 (Et. Gud. 166, 10) εἰλή-

λουθα· ἐκ τοῦ ἐλεύθω ὁ μέσος παρακείμενος ἤλευθα καὶ τὸ Ἀττικὸν ἐλήλυθα, πλεονασμῷ τοῦ ο̄ Βοιωτικῶς ἐλήλουθα καὶ παρενθέσει τοῦ ῑ <Ἰωνικῶς> εἰλήλουθα· ἐξ οὗ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν εἰληλούθαμεν καὶ συγκοπῇ εἰλήλουθμεν. Ep. Cr. I 313, 10 ὄρουσε· . . . οἱ γὰρ Βοιωτοὶ τότε πλεονάζουσι τὸ ο̄ τῷ ῡ στοιχείῳ, ἡνίκα τὸ ῡ οὐχ ὑποτάσσεται φωνήεντι . . . οὕτως καὶ τὸ ἤλευθα ἐλήλυθα εἰλήλυθα καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο̄ εἰλήλουθα καὶ τὸ πληθυντικὸν εἰληλούθαμεν καὶ ἐν συγκοπῇ εἰλήλουθμεν: cf. frg. 24. — canonem de prima persona plurali repetit Herodianus π. μον. λέξ. II 930, 10 ἐσμέν· τὰ εἰς μεν̅ λήγοντα πληθυντικὰ ἀεὶ θέλει καθαρὸν ἔχειν τὸ μ̄, δίδομεν τίθεμεν λέγομεν νοοῦμεν· εἰ μέντοι σύμφωνον εὑρεθείη, συγκοπὴ πρὸ αὐτοῦ ὁρᾶται γινομένη, ἴσαμεν ἴσμεν, ἴδομεν ἴδμεν, ἐοίκαμεν ἔοιγμεν, δέδοιγμεν ἐπέπιθμεν. cf. frg. 42.

32.

Eust. p. 1596, 1: τὸ δὲ πέπληγον (θ 264) Ἰώνων καὶ Συρακουσίων λέξις· οὗ ἐνεστὼς πεπλήγω ἐκ τοῦ πέπληγα, καθὰ ἐν Ἰλιάδι τὸ „ἐκλέλαθον κιθαριστύν“ (B 600) ἐκ τοῦ λέλαθα λελάθω. Σικελοὶ γὰρ καθ' Ἡρακλείδην τὸ ᾱ τῶν παρακειμένων (sic Phav., περισπωμένων Eust. edit.) εἰς ω̄ μετατιθέασιν, οἷον πεποίηκα πεποιήκω. οὕτω δὲ καὶ πέφυγα πεφύγω καὶ κατὰ Ἀλκαῖον πεφύγγω<ν>. Ἀριστόνικος δὲ οὐ Σικελικὰ ταῦτα ἀλλ' ἀναδιπλώσεις Ἰακὰς βούλεται εἶναι κατὰ τὸ κεκάμω καὶ λελάβω. Eust. p. 576, 35: τὸ δὲ ἐπέπληγον ἀπὸ ἐνεστῶτος γίνεται τοῦ πεπλήγω, αὐτὸς δὲ ἀπὸ παρακειμένου τοῦ πέπληγα εἰς ἐνεστῶτος ἀρχὴν ἀνέβη. Συρακουσίων δὲ γλώσσης ἡ λέξις ἐστί [καθὰ καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ „ἐπέφυκον“ καὶ ὅσα τοιαῦτα]. Aldi Horti Adon. f. 205b: πόθεν τὸ „ἐκλέλαθον κιθαριστύν“; ἐκ τοῦ λήθω τὸ λανθάνω· καὶ ὁ μέσος παρακείμενος λέληθα καὶ κατὰ συστολὴν Ἰωνικὴν τοῦ η̄ εἰς ᾱ λέλαθα καὶ κατὰ Σικελοὺς τροπῇ τοῦ ᾱ εἰς ω̄ λελάθω ἐνεστώς· οὗτοι γὰρ τοὺς παρακειμένους μεταποιοῦσιν εἰς ἐνεστῶτας, οἷον πεποίηκα πεποιήκω. ἀπὸ δὲ τοῦ λελάθω γέγονεν ὁ παρατατικὸς λέλαθον καὶ ἐκλέλαθον.

Ex Heraclide sua descripsit Et. Mg. 322, 27 ἐκλέλαθον(-α vulgo)· ἔστι λήθω, ὁ μέσος παρακείμενος λέληθα, μεταπεσόντος δὲ τοῦ η̄ εἰς ᾱ βραχὺ λέλαθα ὡς μέμηκα μέμακα. οἱ δέ γε Σικελοὶ τὸ τελικὸν ᾱ τῶν παρακειμένων εἰς ω̄ μετατιθέμενοι ἐνεστῶτας ποιοῦσι, πεποίηκα πεποιήκω, λέλαθα λελάθω. Heraclidem secutus est Hero-

dianus Il. Pros. M 125 κεκλήγοντες· ὡς ἀρήγοντες. οὐ γὰρ τὸ κεκληγότες ἐπλεόνασε τῷ ν οὐδὲ παρὰ τὸ „ὀξέα κεκληγώς“ (B 222) ἐκλίθη, ἀλλὰ παρὰ τὸ κέκληγα γέγονεν ὁ Συρακούσιος ἐνεστὼς κεκλήγω, ὡς παρὰ τὸ ἄνωγα ἀνώγω, πέπληγα πεπλήγω, ἔνθεν τὸ „ἐπέπληγον πόδες ἵππων“ (E 504). ἀκόλουθος δὲ τῷ κεκλήγω μετοχὴ ἡ κεκλήγων βαρυνομένη, ἔνθεν τὸ κεκλήγοντες. vel ex Herodiano vel ex Heraclide similia tradunt Ep. Cr. I 374, 18. 282, 25. Ep. Cr. A. P. III 294, 30. Cram. A. O. IV 339, 16. cf. Ahrens Dial. II 328. participia perf. act. in ων οντος in Aeolica dialecto frequentia: cf. Hinrichs de Hom. eloc. vestig. Aeol. p. 120. Frye p. 178. — formae πεφύγγων ab Alcaeo usurpatae Epimerismi s. v. πεφυζότες mentionem faciunt: Ep. Cr. I 366, 20 . . . ἡ μετοχὴ πεφυγώς· ὁ γοῦν Ἀλκαῖος μετατιθεὶς τὸ σ εἰς τὸ ν κατὰ πλεονασμὸν ἑτέρου γ φησὶ πεφύγγων. compilatorem Heraclidae sententiam plane pervertisse ex Eustathio apparet. cf. Meister Dial. I 185.

33.

Eust. p. 853, 5: τὸ δὲ οἶδα Αἰολικῶς πεποιῆσθαι ὁ Ἡρακλείδης φησί, ὡς καὶ τὸ δέδοικα λέλοιπα πέποιθα· τὰ γὰρ κοινὰ τῇ διὰ τοῦ ε καὶ ι διφθόγγῳ παραλήγεσθαι βούλεται. Eust. p. 1618, 48: τὸ δὲ πεποιθότες Αἰολικόν ἐστι καθ' Ἡρακλείδην, ὃς λέγει ὅτι τὸ οἶδα πέποιθα λέλοιπα δέδοικα Αἰολικοί εἰσι παρακείμενοι· χαίρουσι γὰρ Αἰολεῖς τοιαύταις παρατελεύτοις. τὰ δὲ κοινὰ αὐτῶν εἶδα πέπειθα λέλειπα δέδεικα.

cf. Et. Or. 106, 6 (μεμαώς) . . . πείθω πείσω πέπεικα καὶ πέποιθα κατ' Αἰολέας· τρέπουσι γὰρ τὴν ει δίφθογγον εἰς τὴν οι δίφθογγον οἱ μέσοι <παρακείμενοι>. verbum οἶδα Aeolice formatum esse Herodianus quoque putavit: Et. Or. 124, 27 οἶδα· εἴδω ἐστὶ ῥῆμα βαρύτονον καὶ περισπώμενον δηλοῦν τὸ ἐπίσταμαι· τοῦ εἴδω παρακείμενος εἶδα καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς ο οἶδα κατ' Αἰολέας. οὕτως Ἡρωδιανός (II 356, 10). Eust. p. 759, 4 Ἡρωδιανὸς δὲ προϋποθεὶς ῥῆμα τὸ εἴδω παράγει ἐξ αὐτοῦ μέσους παρακειμένους, ἐπὶ μὲν τοῦ θεωρῶ καὶ γινώσκω τὸ οἶδα κτλ. (II 797, 1). Choerob. Dict. 562, 4 ἔστιν εἴδω· τούτου ὁ μέσος παρακείμενος εἶδα καὶ κατὰ τροπὴν Αἰολικὴν τοῦ ε εἰς ο οἶδα. at ex Herodiani Epimerismis (cf. Lentz praef. p. XVIII) haec exhibet Choerob. Dict. 592, 3: ἰστέον ὅτι φαίνεται ὁ Ἡρωδιανὸς λέγων ἐν τοῖς Ἐπιμερισμοῖς, ὅτι τὸ σύνοιδα οὐκ ἔστιν Αἰολικόν, ἀλλὰ ψευδαιολικόν. αἱ γὰρ δίφθογγοι

Αἰολικαὶ οὐδέποτε τοῖς Αἰολεῦσι διαλύονται . . . εἰ οὖν τὸ σύνοιδα διαλύουσι συνόϊδα λέγοντες, δηλονότι οὐκ ἔστι ἡ οι δίφθογγος Αἰολική, ἀλλὰ ψευδαιολικόν ἐστι τὸ σύνοιδα. itaque aut Herodianus duobus locis diversas sententias protulit aut ea quam ex Epimerismis Choeroboscus affert falso tributa est Herodiano. de re cf. Meister Dial. I 86.

34.

Eust. p. 1385, 29: ἔστι δὲ τὸ μὲν διχθά καθὰ καὶ ἐν Ἰλιάδι τὸ τριχθά καὶ τετραχθά Δωρικόν. Δωριέων γὰρ ἡ τοῦ θ ἐν τούτοις ἐπένθεσις, ὡς καὶ ἐν τῷ πονῶ πονήσω πεπόνηκα πέπονα καὶ πλεονασμῷ πέπονθα [πρός τινα ὁμοιότητα τοῦ πέποιθα]. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ μαλακός μαλθακός καὶ χαμαλή χθαμαλή. τινῶν δὲ εἰπόντων τὸ αὐτὸ γίνεσθαι καὶ ἐν τῷ ἦσθα, ὁ Ἡρακλείδης οὐκ ἀκούει. δοκεῖ δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἔχειν ὅπερ ἐστὶν ἐξέχειν κοινῶς μὲν γενέσθαι ἡ Καρυστία Ὄχη, πρὸς διαστολὴν δὲ Δωρικῶς ἡ τοῦ ποταμοῦ ὄχθη καὶ ἐξ αὐτῆς ὄχθος [ἴσως δὲ καὶ ὁ μόχθος, ὡς ἐκ τοῦ ὀχλεῖν ὁ μόχλος]. ὁμοίως δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἄχος τὸ ἄχθος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς ὀχῆς ὅ ἐστι τροφῆς ὁ παρὰ Ἡσιόδῳ εὐοχθέων (Op. 475). (Eust. p. 424, 16: τὸ δὲ τριχθά καὶ τετραχθά ἐκ τοῦ τρίχα καὶ τέτραχα γίνεται πλεονασμῷ τοῦ θ διὰ τραχυφωνίαν πλείονα, ὃ δὴ γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὄχθος καὶ ὄχθη· καὶ ἐν αὐτοῖς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐξέχειν γενομένοις πλεονασμὸς τοῦ θ ἐστίν, ὡς καὶ ἐν τῷ εὐοχθεῖν κατά τινας, ὃ παρ' Ἡσιόδῳ κεῖται, καὶ ἐν τῷ χθών χθονός. ὀξύνεται δὲ ὡς δηθά.)

De pleonasmo τοῦ θ in διχθά (τριχθά τετραχθά), χθών, χθαμαλή, ὄχθη et cet. consentit Herodianus: cf. Et. Mg. 768, 33 (Herod. II 287, 5). 153, 3. 401, 14. Et. Or. 123, 34. hoc θ cur Doricum Heraclides appellaverit nescimus. — adnotamentum de πέπονθα descripsit Et. Mg. 662, 9 πέπονθα· ἀπὸ τοῦ πονῶ πονήσω πεπόνηκα πέπονα καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ πέπονθα. Herodianus πέπονθα a πήθω derivavit (II 289, 30). et Heraclidae et Herodiani sententias refert Choerob. Dict. 594, 5: ζητοῦσι δὲ καὶ περὶ τοῦ πέπονθα ὅτι πόθεν γέγονε· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ πονῶ πονήσω πέπονα καὶ πλεονασμῷ τοῦ θ πέπονθα ὁ μέσος παρακείμενος. ἢ ἀπὸ τοῦ πήθω, ὃ σημαίνει τὸ πάθω, ἐξ οὗ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔπαθον . . . γέγονεν ὁ μέσος παρακείμενος πέπηθα καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ η εἰς ο καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν πέπονθα. item Ep. Cr. I 376, 1 πέπονθα·

τινὲς λέγουσι παρὰ τὸ πήθω τὸ πάσχω . . . κρεῖττον δὲ λέγειν παρὰ τὸ πονῶ πονήσω πεπόνηκα, ὁ μέσος πέπονα, πλεονασμῷ τοῦ θ πέπονθα. ut πέπονθα a πονῶ derivavit, ita formam Homericam πέποσθε a πονοῦμαι Heraclides derivasse facile putandus est: ad eum enim referendam esse arbitror explicationem quam posteriore loco proferunt Ep. Cr. I 358, 20 Et. Mg. 661, 14: πέποσθε· ὁ μὲν Ἡρωδιανὸς ὅτι πήθω τὸ πανθάνω, ὁ μέλλων πήσω, πέπηκα, πέπησμαι, τὸ πληθυντικὸν πεπήσμεθα πέπησθε καὶ συστολῇ τοῦ η εἰς ο <πέποσθε>. οἱ δὲ ὅτι ἐστὶ πονῶ πονήσω πεπόνηκα πεπόνημαι πεπόνησαι πεπονήμεθα πεπόνησθε καὶ συγκοπῇ πέποσθε, ἀντὶ τοῦ πεπόνθατε. cf. Curtius Verb. II 165. Etym.[5] 272.

35.

Eust. p. 1700, 31: σημείωσαι δὲ ὅτι τε τὸ ἑσταότα (λ 583) εὑρίσκεται γραφόμενον καὶ ἑστεότα, καὶ ὅτι περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν κατ᾿ αὐτὸ Ἡρακλείδης γράφει, ὡς αἱ ὁμοφωνίαι τῶν ῥημάτων διαλανθάνειν ποιοῦσι καὶ θέματα καὶ κλίσεις. οἷον πολλάκις ἑνὸς παρακειμένου πολλοὶ ἐνεστῶτες εὑρίσκονται, ἑνὸς δέ φημι ἐν φωνῇ μόνῃ νοουμένου καὶ μὴ ἐν γραφῇ, καὶ μᾶλλον εἰ καὶ πνεῦμα διάφορον εἴη αὐτῷ. τοῦ γοῦν ἧκα δυσὶ πνεύμασι χρωμένου εἰσὶν ἐνεστῶτες, εἰ μὲν ψιλοῦται, ἔθω οἷον „ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν“ (I 540), αἴδω οἷον „αἰδομένων δ᾿ ἀνδρῶν“ (E 531. O 563), αἴθω τὸ καίω, αἴσθω, ᾄδω, ἔδω τὸ ἐσθίω· δασυνομένου δὲ ἐνεστὼς ἂν γένοιτο ἥδω καὶ ἕζω καὶ ἕω, οὗ σύνθετον τὸ ἀφῆκα, καὶ ἥκω, ἔτι δὲ καὶ τὸ ἵημι. καὶ οὕτω μὲν παρακειμένου ἑνὸς πολλοὶ ἐνεστῶτες εὕρηνται. ἑνὸς δὲ αὖθις ἐνεστῶτος παρακείμενοι πολλοὶ ὡς οἷον ἐπὶ τοῦ φιλῶ καὶ γηθῶ. ἀφ᾿ ὧν εἷς μὲν παρακείμενος ὁλόκληρος πεφίληκα γεγήθηκα, δεύτερος δὲ γέγηθα πέφιλα, τρίτος παρ᾿ Ἴωσι δίχα τοῦ κ πεφίληα γεγήθηα, οἷς, φησί, καὶ Ὅμηρος χρῆσθαι εἴωθεν ἐφ᾿ ἑτέρων ῥημάτων, ὡς ὅτε ἐκ τοῦ τετύχηκα τετύχηα λέγει „διαπρύσιον τετυχηώς“ (P 748)· τέταρτος δέ, φησί, παρακείμενος τοῦ φιλῶ πεφίλεια, πρὸς ὃν Ὅμηρος ἔγραψε τὸ „νεκύων κατατεθνειώτων“ (κ 530. λ 37 al.) ἐκ τοῦ τέθνεια παρακειμένου· πέμπτος παρακείμενος ἐκ τοῦ πεφίλεια ὁ πεφίλεα δίχα τοῦ ι, οὗ πρὸς ἀκολουθίαν τὸ „ἑστεότ᾿ εἰν Ἀΐδαο“ (ω 204) ἀπὸ τῆς ἑστεώς, φησί (φασί vulgo), μετοχῆς τοῦ στῶ ῥήματος. πολλάκις δέ, φησί, ὑπαλλάττουσι καὶ ἕκτην διαφορὰν παρακειμένων ἐκ τοῦ ε εἰς τὸ α τὸ γοῦν ἕστεα ἕσταα λέγουσιν, ἀφ᾿ οὗ μετοχὴ ἑσταώς. τοῦτο δέ, φησίν, ἢ μετά-

πτωσίς ἐστι τοῦ $\overline{ε}$ εἰς $\overline{α}$ Ἰωνικῶς ἢ τοῦ η εἰς α. κατὰ δὲ τὸ ἕσταα ἑσταώς γίνεται καὶ δεδαώς ἐκ παρακειμένου τοῦ δέδαα, οὕτω δὲ καὶ βεβαώς μεμαώς γεγαώς καὶ ἄλλα. ἐν τούτοις δὲ ὁ αὐτὸς Ἡρακλείδης καὶ τὸ πεπαθυῖα διασαφῶν, ὅπερ ἐν τοῖς ἑξῆς που κεῖται παρ' Ὁμήρῳ (ρ 555), λέγει ὅτι τὰ ὑποτακτικά, ὧν αἱ μετοχαὶ εἰς $\overline{ων}$ ὀξύτονοι, οἷον τύχω τυχών, εὕρω εὑρών, ὁμοίως τοῖς περισπωμένοις ὁριστικοῖς κατὰ τὸν παρακείμενον κλίνονται, οἷον τετύχηκα εὕρηκα, ἐξ ὧν μετοχαὶ τετυχηκώς εὑρηκώς. οὐκοῦν καὶ τοῦ πάθω παθών κίνησις ὁμοία, πεπάθηκα πεπαθηκώς, θηλυκὸν πεπαθηκυῖα, ὥσπερ δὲ λεληκηκώς λεληκώς, γεγηθηκώς γεγηθώς Ἰωνικῇ συγκοπῇ, οὕτω καὶ πεπαθηκώς πεπαθώς, οὗ θηλυκὸν πεπαθυῖα. Eust. p. 1832, 2: τὸ δὲ πεπαθυίῃ (ρ 555) ἀσύνηθες εἰς χρῆσιν· διὸ οὐδὲ περιλαληθήσεται, εἰ μὴ μόνον ὅτι ἐκ τοῦ πήθω ἀχρείου ἐνεστῶτος γίνεται, ὃς τὸ παθεῖν δηλοῖ, ὅθεν τὸ πάθω, ἐξ οὗ τὸ παθήσω ὡς τυχήσω, οὗ παρακείμενος πεπαθηκώς καὶ κατὰ πάθος πεπαθώς, ὅθεν ἡ πεπαθυῖα, ὡς Ἡρακλείδης ἐμπλατύνεται.

l. 11: ἧκα perfecti formae verbi ἥκω exempla exstant in titulis graecitatis inferioris: C. I. G. 4762. 4803. 4799 b. — l. 17: P 748 τετυχηώς legit Heraclides, quae lectio fortasse praeferenda est codicum scripturae τετυχηκώς (Frye p. 174). — l. 19: κατατεθνειώτων fuit vulgaris lectio, nunc cum Aristarcho scribitur κατατεθνηώτων: cf. Didym. Π 16. P 161. 229. Σ 537. 540. Steinthal, Gesch. d. Sprachw. p. 468. τεθνειώς in titulis Graecis inferioris aetatis saepius reperitur: C. I. A. III 1311 (τεθνειώς). C. I. G. 6223 (τεθνειότι). 6224 (τεθνειῶτα). 6779 (τεθνειῶτας). 6860^{b} (τεθνειῶσιν): τεθνηώς nusquam. — l. 21: ἑστεότ' vitiosa scriptura pro ἑσταότ' vel ἑστεῶτ' (sic Aristarchus: cf. Didym. Ω 701). idem vitium Ep. Cr. I 253, 1 ἑστεότα χ' αὐτοῦ i. e. ἑστεῶτ' ἀγχ' αὐτῆς (χ 130). ἕσταα (ἑσταώς) Heraclides, si Eustathio credimus, vel ex *ἕστεα vel ex ἕστηα (ἕστηκα) per systolen Ionicam ortum putavit. alteram formationem ceteri probant: Theogn. 151, 32 . . . ἀπὸ γὰρ τοῦ ἕστηκα Ἰωνικῷ ἔθει ἀποβολῇ τοῦ $\overline{κ}$ ἕστηα καὶ τροπῇ τοῦ $\overline{η}$ εἰς $\overline{α}$ ἕσταα καὶ ἡ μετοχὴ ἑσταώς καὶ κράσει τοῦ $\overline{αω}$ εἰς $\overline{ω}$ (ὡς βοάω βοῶ) ἑστώς· ὁμοίως βέβηκα βέβαα βεβαώς καὶ βεβώς, γέγηκα γέγαα γεγαώς καὶ γεγώς, τέθνηκα τέθναα τεθναώς καὶ τεθνώς καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ $\overline{ε}$ τεθνεώς. Choerob. Dict. 829, 6 ἀπὸ τοῦ γέγηκα καὶ τέθνηκα καὶ ἕστηκα καὶ βέβηκα κατὰ Ἴωνας ἀποβάλλεται

τὸ κ̄ καὶ γίνεται ἑστηώς γεγηώς βεβηώς τεθνηώς καὶ πάλιν κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἴωνας συστολὴ παρακολουθεῖ τοῦ η̄ εἰς ᾱ καὶ γίνεται ἑσταώς „ἑσταότες παρ' ὄχεσφι" (Θ 565) καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ τοῦ ᾱ καὶ ω̄ εἰς ω̄ ἑστώς βεβώς γεγώς τεθνώς (ὥσπερ βοάω βοῶ), ἐν δὲ τῇ γενικῇ τοῦ ᾱο̄ εἰς ω̄ ἑστῶτος βεβῶτος γεγῶτος· Et. Mg. 500, 57 κεκοτηότα· ἀπὸ τοῦ κοτῶ κοτήσω κεκότηκα κεκοτηκώς καὶ ἀποβολῇ τοῦ κ̄ <κεκοτηώς>· οἱ Ἴωνες γὰρ εἰώθασιν ὑποστέλλειν τὸ κ̄, πεπτηκώς „πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο" (χ 362), κεκορηκώς „ἄμφω κεκορηότε ποίης" (σ 372), οὕτως ἔχει καὶ τὸ „κεκοτηότι θυμῷ". πάλιν δὲ τὸ η̄ εἰς βραχὺ ᾱ μεταβάλλουσιν ὡς τὸ λεληκυῖα λελακυῖα, μεμηκυῖα μεμακυῖα, οὕτως καὶ βεβηκώς βεβαώς, κλίνεται βεβαότος, ἑσταότος γεγαότος τεθναότος, καὶ κατὰ συναλοιφὴν βεβῶτος ἑστῶτος γεγῶτος τεθνῶτος. Ep. Cr. I 252, 2 (Herod. II 296, 22) κεχαρηότα· . . . κρεῖττον λέγειν ὅτι ἀπὸ τοῦ χαρῶ, ὅπερ γίνεται (a χαιρῶ) καθ' ὑποστολὴν τοῦ ῑ· τούτου ὁ παρακείμενος κεχάρηκα, ὡς ἀπὸ τοῦ βαρῶ βεβάρηκα. ἡ μετοχὴ κεχαρηκώς ὡς βεβαρηκώς, ἡ αἰτιατικὴ κεχαρηκότα, ὑφέσει τοῦ κ̄ κεχαρηότα. . . . ὡς οὖν ἀπὸ τοῦ βεβαρηκότα ὑφέσεως γενομένης γίνεται βεβαρηότα, ἀφ' οὗ „οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβαρηότες υἷες Ἀχαιῶν" (γ 139), τέτληκα τετληκώς τετληκότι ὑφέσει τοῦ κ̄ „τετληότι θυμῷ", πέπτηκα πεπτηκώς „πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο", οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ κεχαρηκότα ὕφεσις ἐγένετο τοῦ κ̄ . . . ἰστέον δὲ ὅτι ἔσθ' ὅτε μετὰ τὴν ὕφεσιν τοῦ κ̄ συστολὴ ἐπηκολούθει· ἑστηκότος „ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν" (Τ 79). καὶ τῇ ὑφέσει τοῦ κ̄ συστολὴ γίνεται τοῦ η̄ συστελλομένου εἴτε εἰς τὸ ᾱ εἴτε εἰς τὸ ε̄. εἰς μὲν τὸ ᾱ οἷον βέβηκα ἡ μετοχὴ βεβηκώς ὑφέσει τοῦ κ̄ βεβηώς καὶ συστολῇ βεβαώς, εἰς δὲ τὸ ε̄ ἕστηκα ἑστηκώς ἑστηώς „ἑστεότα χ' αὐτοῦ" (v. supra) διὰ τοῦ ε̄, τεθνηκώς τεθνηώς τεθνεώς. haec extrema (ἰστέον δὲ ὅτι κτλ.) Heraclidae sententiam reddere mihi videntur. itaque nescio an Eustathius male grammatici verba intellexerit, cum ἕσταα vel ex ἕστεα vel ex ἕστηα repetit. immo Heraclides ex ἑστηώς (ἑστηκώς) cum ἑσταώς tum ἑστεώς (ut τεθνεώς ex τεθνηκώς τεθνηώς) ortum esse putavit.

36.

Eust. p. 1946, 22: παραδίδωσι γὰρ Ἡρακλείδης ὅτι Ἀττικοὶ τοὺς τοιούτους ὑπερσυντελίκους ἐν τῷ η̄ μόνῳ περατοῦσιν ἤδη λέγοντες καὶ ἐνενοήκη καὶ ἐπεποιήκη· καὶ οὕτω φησὶ Παναίτιος ἔχειν τὰς

γραφὰς παρὰ Πλάτωνι· καὶ Θουκυδίδης δὲ κέχρηται τῷ τοιούτῳ Ἀττικῷ ἔθει. καὶ τὰς τμήσεις ἐκ τούτων, φησίν, Ἴωνες οἰκείως προφέρονται ᾔδεα λέγοντες ἀναλύσει τοῦ η̅ εἰς ε̅ καὶ α̅ ἀντὶ τοῦ ᾔδη ἤγουν ἠπιστάμην, οἷον „εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσί“ (Θ 336), καὶ Καλλίμαχος „ᾔδεα μᾶλλον ἐγώ κοτε“ (frg. 297). οὕτω δὲ καὶ ἐνενοήκη ἐνενοήκεα ὁμοίᾳ Ἰωνικῇ τμήσει ἤτοι διαλύσει καὶ ἐπεποιήκη ἐπεποιήκεα. πολλοὶ δέ, φησί, καὶ σὺν τῷ ν̅ προφέρουσι τὴν εἰρημένην διὰ τοῦ η̅ Ἰωνικὴν (immo Ἀττικὴν) γραφὴν τῶν ὑπερσυντελίκων ᾔδην λέγοντες καὶ ἐνενοήκην καὶ ἐπεποιήκην. ἀφ' ὧν καὶ αὐτῶν αἱ τμήσεις γένοιντ' ἄν, φησίν, ᾔδεα καὶ ἐνενοήκεα καὶ ἐπεποιήκεα κατὰ τὸ Ἀστυάγην Ἀστυάγεα παρὰ Ἡροδότῳ καὶ κατὰ τὸ ἦνται ἕαται καὶ ἦν ἕα.

Herodianus e contrario Atticas plusquamperfecti formas in η̅ per crasin ex Ionicis in ε̅α̅ videtur derivasse: Choerob. Dict. 600, 35 (Herod. II 326, 20) οἱ Ἴωνες τὴν ε̅ι̅ δίφθογγον τὴν οὖσαν ἐν τῷ ὑπερσυντελίκῳ διαλύουσιν ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ εἰς ε̅ καὶ α̅ οἷον ἐτετύφειν ἐτετύφεα, ἐπεποιήκειν ἐπεποιήκεα τοῦ ν̅ ἀποβληθέντος. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸ διαλυθὲν ἐκ τῶν Ἰώνων συναιροῦσι καὶ ποιοῦσιν εἰς η̅ ἐπεποιήκη λέγοντες, ὅθεν καὶ τὸ „ἐκεχήνη ἐγώ“ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ἀχαρνεῦσιν (10) „ὅτε δὴ ἐκεχήνη προσδοκῶν τὸν Αἰσχύλον“ ὥσπερ τείχεα τείχη. . . . (602, 15:) τὸ ᾔδειν οἱ Ἴωνες λέγουσιν ᾔδεα κατὰ διάλυσιν, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ „ᾔδεα μᾶλλον ἔγωγε“ ἀντὶ τοῦ ᾔδειν· καὶ λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ κρᾶσιν τοῦ ε̅ καὶ α̅ εἰς η̅ ᾔδη· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἦν ἐγώ ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον διαλύουσιν οἱ Ἴωνες εἰς ε̅ καὶ α̅ καὶ λέγουσιν ἕα ὡς παρ' Ὁμήρῳ „ἦ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἕα χαλκοῖο τυπῇσι“ (Ε 887). Choerob. Dict. 561, 17 (Herod. II 310, 15) τὸ ᾔδειν ὑπερσυντέλικος διαλύεται Ἰωνικῶς εἰς ε̅ καὶ α̅ καὶ γίνεται ᾔδεα τοῦ ν̅ ἀποβληθέντος, διότι τὸ α̅ ἀποβλητικόν ἐστι τοῦ ν̅ οἷον ἦν ἕα „ἦ κε ζὼς κτλ.“, Ξέρξην Ξέρξεα, Πολυδεύκην Πολυδεύκεα. cf. Et. Mg. 386, 14. Eust. p. 50, 27. Apoll. de adv. 191, 7 (Schneid.). — Phot. ἑωράκη· τὸ πρῶτον πρόσωπον, ὡς ἐπεπόνθη καὶ ἐπεποιήκη καὶ ᾔδη τὸ ᾔδειν. Πλάτων τοῖς τοιούτοις χρῆται σχηματισμοῖς. Schanz Plat. Legg. Prol. p. XIV affirmat „primam personam plusquamperfecti in ε̅ι̅ν̅ libris Platonicis non satis esse confirmatam“. cf. Rutherford Phryn. p. 235. — l. 11: pro ᾔδη ἐνενοήκη ἐπεποιήκη quosdam σὺν τῷ ν̅ ᾔδην ἐνενοήκην ἐπεποιήκην scripsisse, alibi quod sciam nusquam traditur; formae ᾔδην iterum mentionem facit Eust. p. 1759, 40 (v. infra frg. 50).

37.

Eust. p. 1895, 44: Ἡρακλείδης δὲ ἀκριβέστερόν τι τῶν ἐκεῖ γεγραμμένων (p. 1300, 64. 1569, 59. 1887, 41) παραδιδοὺς διὰ καθαροῦ ἐκφέρεσθαι λέγει πληθυντικὰ Ἰωνικὰ κατὰ τὴν παρατέλευτον, τὸ κεκλέαται νενοέαται εἵαται διὰ διφθόγγου καὶ ἥαται διὰ τοῦ η̄ καὶ ὅσα τοιαῦτα· ὅσα δὲ τῇ δα συλλαβῇ παραλήγονται, σύμφωνον πρὸ τοῦ ᾱ ἔχειν φησὶν ἀρκτικὸν τῆς τελευταίας τοῦ ἐνεστῶτος . . .*) λέγει δ' ἐκεῖνος καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ῥαίνω γενέσθαι τὸ ἐρράδαται (υ 354)· ἦν γὰρ ἄν, φησίν, „ἐρράναται τοῖχοι", ἵνα ἦν πρὸ τοῦ ται τὸ ν̄ τὸ ἀρκτικὸν τῆς τελευταίας τοῦ ἐνεστῶτος, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐρηρέδαται.

Fragmentum satis mutilum. si recte verba interpretor, Heraclides ἐρράδαται non a ῥαίνω sed a ficto verbo ῥάζω derivari voluit. (cf. Curtius Etym.[5] 229. Verb. I 309). de Ionicis formis tertiae personae pluralis perfecti medialis hanc legem constituit: verba pura simpliciter αται stirpi affigere, cetera ante αται consonam verbi radicalem habere. Herodianus et ipse ἐρράδαται a ῥάζω videtur repetisse: Choerob. Dict. 698, 3 (Et. Mg. 377, 13) ἐρράδαται, ἐκ τοῦ ῥῶ ῥάζω ὁ μέσος παρακείμενος ἔρραδα ἔρρασται καὶ ἐρράδαται ὡς πέφρασται πεφράδαται. sed planiorem canonem statuit de formis in αται: Theodos. Bekk. 1021, 14 καὶ Ἰακῶς τετύφαται· πᾶν τρίτον ἑνικὸν ἔχον πρὸ τοῦ τ̄ ψιλὸν τροπῇ τοῦ ψιλοῦ εἰς δασὺ καὶ προσθήκῃ τοῦ ᾱ ποιοῦσιν Ἴωνες τρίτον πληθυντικόν, νένιπται νενίφαται, λέλεκται λελέχαται. εἰ μέντοι εἴη τὸ κοινὸν διὰ τοῦ στ ἀπὸ βαρυτόνων, τότε τὸ Ἰωνικὸν ἔχει πρὸ τοῦ αται τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον τοῦ μέσου παρακειμένου, πέφρασται πεφράδαται, ὅτι πέφραδα. οἱ μέντοι ἀπὸ περισπωμένων φύσει μακρᾷ παραληγόμενοι ταύτην συστέλλουσι πρὸ τοῦ αται εἰς τὴν ὀφειλομένην συλλαβήν (l. συστολήν), πεποίηται πεποιέαται. Ep. Cr. I 395, 22 (Herod. II 223, 13) τετράφαται· ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τοῖς τρίτοις

*) supra omisi verba quibus Eust. Heraclidae sententiam illustrare studet: τοῦτο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐρείδω ἐρηρέδαται ὀρθῶς εὐοδοῦται· ἐπὶ δὲ τοῦ ὀνομάζω ὠνομάδαται καὶ ῥάζω ἐρράδαται οὐκ ἄλλως ἂν ἔχοι ἀληθεύειν, εἰ μὴ διὰ τὴν τοῦ ζ̄ πρὸς τὸ δ̄ συγγένειαν τὴν μυριαχοῦ φαινομένην, ἵνα ᾖ ὥσπερ ἐξ ὀρθοῦ ἐρείδω ἐρηρέδαται οὕτω καὶ ἐκ τοῦ δῆθεν ὀνομάδω καὶ ῥάδω ὠνομάδαται καὶ ἐρράδαται.

προσώποις τῶν πληθυντικῶν πρὸ τοῦ τ̄ προτίθεται τὸ ᾱ· καὶ εἰ μὲν ψιλὸν ἢ σύμφωνον πρὸ τοῦ τ̄, τρέπεται εἰς τὸ δασύ, οἷον ἀπὸ τοῦ τέτραμμαι τέτραπται τετράμμεθα τέτραφθε καὶ Ἰωνικῶς τετράφαται . . . εἰ δὲ τὸ σ̄ ᾖ, τρέπεται εἰς τὸ σύμφωνον τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔρρασμαι ἔρρασται καὶ ἐρράδαται „αἵματι δ᾽ ἐρράδαται τοῖχοι“ (υ 354), καὶ ἐρείδω ἤρεισται ἠρείδαται καὶ Ἀττικῶς ἐρηρέδαται . . . εἰ δὲ ἀμετάβολον ᾖ πρὸ τοῦ τ̄, τοῦτο φυλάττεται ἐξ ἀνάγκης ὡς παρὰ τὸ ἀγείρω ἤγερκα, Ἀττικῶς ἀγήγερται καὶ Ἰακῇ παραγωγῇ ἀγηγέραται. Choerob. Dict. 696, 29. 698, 21. — ἥαται: cf. Curtius Verb. I 94.

38.

Eust. p. 1885, 42: οἱ δὲ παλαιοὶ γράφουσι καὶ ὅτι ψιλῶς τὸ εἴατο (υ 106), ἵνα ᾖ ἀντὶ τοῦ ἦσαν ὡς ἀπὸ τοῦ εἰμί. καὶ ἔστι κρεῖττον τοῦτο . . . οὕτω καὶ ἐν Ἰλιάδι τὸ „εἴαται ἐν μεγάροις ποτιδέγμεναι“ (B 137) ψιλῶς κατὰ Ἡρακλείδην προενεκτέον· οὐ γὰρ κάθηνται, φησίν, ἀλλ᾽ ὑπάρχουσιν [ἤγουν εἰσίν]. Ἴωνες γὰρ τοῖς παρακειμένοις ἀντὶ ἐνεστώτων χρῶνται οἷον διανενόημαι ἀντὶ τοῦ διανοοῦμαι καὶ τὰ ὅμοια. πλατύνων δὲ Ἡρακλείδης τὸν περὶ τοῦ εἴαται λόγον γράφει τοιαῦτα· ὡς ἠχεῖται ἤχηται, οἰκεῖται ᾤκηται (ᾤκειται vulgo), οὕτως ἀπὸ τῆς ῶ πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων παθητικοῦ ἐνεστῶτος τρίτον εἶται· οὗ εἴη ἂν παρακείμενος ἦται μεταπεσούσης κἀνταῦθα τῆς ει̅ διφθόγγου εἰς η̄, πληθυντικὸν δὲ αὐτοῦ προσθέσει τοῦ ν̄ ἀναλόγως ἦνται κατὰ τὸ πεποίηται πεποίηνται καὶ τὰ ὅμοια, εἶτα Ἰωνικῇ τμήσει τοῦ η̄ εἰς ε̄ καὶ ᾱ, ὡς νενόηνται νενοέαται, οὕτω καὶ ἦνται ἕαται, Ὅμηρος δὲ κατὰ Ἰάδα προσθεὶς τὸ ῑ ἔφη „εἴαται ἐν μεγάροις“. εἶτα λέγει ὅτι καὶ τὸ δασυνόμενον καὶ διὰ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἐκφερόμενον οὕτως ἔχει· τὸ γὰρ ἧνται ἤγουν κάθηνται κατὰ τμῆσιν τῆς η̅ν̅ συλλαβῆς εἰς ε̄ καὶ ᾱ ἕαται λέγεται οἷον „οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ“ (Γ 134). τούτοις δὲ ὁ αὐτὸς ἐπάγει καὶ ὅτι ἔνιοι τῶν Ἰώνων, οἷς ἀκολουθεῖ, φησί, καὶ ὁ τὰ Ναξιακὰ γράψας Φιλήτας εἴτε Καλλῖνος μόνον τὸ η̄ ἐν τοῖς τοιούτοις παρακειμένοις εἰς ε̄ καὶ ᾱ τέμνοντες τὸ ἑπόμενον ν̄ φυλάττουσι πεποιέανται λέγοντες καὶ γεγενέανται [καθὰ καὶ τὸ ἐγένοντο ἔγεντο]. καὶ ὅ γε Ζηνόδοτος πολλάκις, φησί, παρὰ τῷ ποιητῇ οὕτω γράφει καὶ τὰ ἑνικά, δίχα μέντοι τοῦ ν̄, τὸ πεποίηται καὶ νενόηται πεποιέαται γράφων καὶ νενοέαται. ἡ μέντοι Ἀριστάρχειος ἔκδοσις οὐκ οἶδεν Ὅμηρον τῇδε τῇ διαλέκτῳ χρώμενον, εἰ καί τισιν ἔδοξεν ὁμοίως

τῷ πεποίηται πεποιέαται οὕτω [τῇ] τὸ ἧται ἑνικὸν ἤγουν κάθηται γενέσθαι ἕαται καὶ ληφθῆναι Βοιωτιακῶς ἀντὶ πληθυντικοῦ τοῦ ἧνται ἕαται ἐν τῷ „οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ“. ὃ δὴ ἀπορραπίζει ὁ Ἡρακλείδης εἰπὼν οὐδέποτε τὸν Ὅμηρον ἑνικοῖς χρῆσθαι ῥήμασι ἀντὶ πληθυντικῶν, καθάπερ ἐνίοις Βοιωτῶν ἔδοξεν.

l. 19 nomina Φιλήτας εἴτε Καλλῖνος corrupta: scrib. Φιλτέας ὁ Καλακταῖος. cf. Meineke Anal. Alex. p. 351. Müller F. H. G. IV 478. — de spiritu formarum εἴαται et εἴατο multum ab antiquis grammaticis disceptatum est. de εἴατο testatur Herod. Il. Pros. Ω 84 Ἀριστοφάνης τὸ εἴατο δασέως, Ἀρίσταρχος δὲ ψιλοῖ. schol. υ 106: εἴατο ψιλῶς, ἵν᾽ ᾖ ἦσαν. Heraclides igitur Aristarchi sententiam probavit, quam refellit Herod. Il. Pros. Ο 10: εἴαθ᾽· ἔνιοι τὸ εἴαθ᾽ ψιλῶς „ἔνθ᾽ ἄρα οἱ μύλαι εἴατο“ (υ 106) ἀντὶ τοῦ ἦσαν. καὶ Ἀρίσταρχος δὲ ψιλοῖ τὸ εἴατο . . . ἐκδέχεταί τε κλίσιν τὴν ἀπὸ τοῦ εἰμί εἰς παθητικοῦ ὑπερσυντελίκου χρόνον καὶ μεταλαμβάνει εἰς τὸ ὑπῆρχον. ἔχει δὲ ἐπίστασιν, εἰ τοῦ εἰμί τὰ παθητικὰ δύναται συστῆναι κατὰ σημαινόμενον ἢ χρῆσιν Ἑλληνικήν. διὸ ἄμεινον δασύνειν καὶ ἐκδέχεσθαι ἐνδιέτριβον καὶ ἐκάθηντο. qui εἴατο scripserunt, primam personam acceperunt vulgarem formam ἤμην. quam poetae ignotam fuisse docet Herod. Il. Pros. Ζ 336 ἥμην· προσπνευστέον τὸ η· ἐνδιατρίβειν γὰρ σημαίνει καὶ τὸ καθῆσθαι. ὅσοι δὲ ἠθέλησαν σημαντικὸν εἶναι τοῦ ὑπάρχειν, ἐψίλωσαν· ὃ σπανίως εὑρίσκεται κατὰ τὴν χρῆσιν τῶν Ἑλλήνων . . . ὁ μέντοι ποιητὴς οὐκ ἐχρήσατο. num Aristarchus ut εἴατο (Ο 10. Ω 84. υ 106) sic εἴαται (Β 137) scripserit, in dubio relinquendum est. qui εἴατο pro plusquamperfecto medio verbi εἰμί habuerit, sane is etiam perfectum εἴαται adhibuisse putandus sit. sed in talibus quaestionibus Aristarchus parum sibi constitit. erant etiam qui praesens medium verbi εἰμί fingerent et exstare in forma συνώμεθα putarent, quibus Aristarchus refragatus est: Herod. Il. Pros. Ν 381 συνώμεθα· τοῦτο Ἀρίσταρχος δασύνει, ὑγιῶς· ταὐτὸν γὰρ τῷ συνθώμεθα. ἐσχημάτισται οὖν ἀπὸ τοῦ ἵημι . . . εἰσὶ μέντοι οἳ ἐψίλωσαν, οὐκ εὖ. Lehrs Arist.[2] 307. — l. 22: eius modi scripturam Zenodoti castigat Ariston. Π 243: ἡ διπλῆ περιεστιγμένη, ὅτι Ζηνόδοτος γράφει ἐπιστέαται. ἀγνοεῖ δὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα ῥήματα πληθυντικά ἐστι, καὶ νῦν ἀνάλογον ἕξει τὸ ἐπιστέαται τῷ ἐπίστανται, ὅπερ οὐ συμφωνεῖ. ἔστιν οὖν ἀντὶ τοῦ ἐπίσταται καὶ μετείληπται τὸ $\overline{\alpha}$ εἰς τὸ $\overline{\eta}$. inferiore demum aetate formas in $\overline{\alpha\tau\alpha\iota}$ $\overline{\alpha\tau o}$ pro singularibus scriptores ad-

hibebant: cf. Callim. frg. 32. 521. formae singularis usum pro plurali, quem Homero quidam obtrudere volebant, Heraclides Boeotium appellavit de schemate illo Boeotio seu Pindarico cogitans (cf. Lesbon. p. 184 Valck.).

39.

Eust. p. 1442, 47: ὁ δὲ Ἡρακλείδης ὑποβάλλει Βοιώτια νοεῖν καὶ τὸ εἶμι καὶ τὸ εἰμί, ἐν οἷς λέγει ὅτι οὐδὲν τῶν εἰς μ̅ι̅ περαιουμένων δίφθογγον ἔχει ἐν τῇ παραληγούσῃ, ὅτι μὴ Βοιωτικὸν καθέστηκεν [ἤγουν εἰ μὴ Βοιώτιον εἴη]. ἐπεὶ γάρ, φησί, δι᾿ ἔθους Βοιωτοῖς μηδέποτε τῷ η̅ χρῆσθαι ἐπὶ τῆς οἰκείας δυνάμεως ἀλλ᾿ ἑκάστοτε εἰς ε̅ι̅ δίφθογγον μετατιθέναι, διὰ τοῦτο καὶ τὰ τοιαῦτα διὰ τοῦ ε̅ι̅ προφέρονται, τίθειμι [κίρνειμι ἴστειμι] καὶ πάνθ᾿ ὁμοίως. καὶ τὸ εἰμί γοῦν τῆς αὐτῆς ἔχεται διαλέκτου. Eust. p. 1613, 15: ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ εἰμί τουτέστιν ὑπάρχω ἄλλως παραγομένου κοινότερον, Ἡρακλείδης λέγει περὶ αὐτοῦ ὡς ἔνιοι τῶν Αἰολέων (Αἰολικῶν vulgo) μετατιθέντες ἐν πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ (?) συζυγίᾳ τῶν περισπωμένων τὸ <ω̅> εἰς η̅ ποιοῦσι ῥήματα εἰς μ̅ι̅ πλεονασμῷ τῆς μ̅ι̅ συλλαβῆς ἐπὶ τέλους· οὕτω φασὶ καὶ ἀπὸ τοῦ φῶ τὸ Αἰολικὸν φημί, διὸ βαρύνων ὁ Τυραννίων φῆμι γράφει βαρυτόνως Αἰολικώτερον οἷον „φῆμι γὰρ οὖν κατανεῦσαι“ (Β 350). οὐκοῦν καὶ ἀπὸ τοῦ ὦ ἤγουν ὑπάρχω εἴη ἂν Αἰολικὸν ἡμί καὶ Βοιωτικῇ μεταθέσει τοῦ η̅ εἰς τὴν ε̅ι̅ δίφθογγον εἰμί, ἡμαρτημένον ὂν τῷ τόνῳ, καθὰ ἑτέρωθι λέγει αὐτός· τὰ γὰρ Αἰολικὰ δηλονότι βαρύνονται. τοῦ δὲ τοιούτου Βοιωτίου εἰμί (ἧμι vulgo) τὸ δεύτερον εἶς οἷον „τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν“. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς [καὶ ὅτι Βοιωτοὶ τὸ η̅ παρατέλευτον ὂν τῆς πρώτης τῶν εἰς μ̅ι̅ μετατιθέντες εἰς τὴν ε̅ι̅ δίφθογγον πολλάκις καὶ ἀναδιπλοῦσιν οἷον πεφίλειμι νενόειμι] καὶ ὅτι ὅσα τῶν εἰς μ̅ι̅ τῇ α̅ι̅ διφθόγγῳ παραλήγονται οἷον τὸ γέλαιμι καὶ τὰ λοιπὰ Αἰολικὰ ὄντα τῆς Λεσβίων ἔχονται διαλέκτου. εἶτα εἰπὼν ἡμαρτῆσθαι καὶ τὸ ἐστίν, ὤφειλε γάρ, φησί, κατὰ τὸ δίδωμι δίδωσι καὶ φημί φησί λέγεσθαι καὶ εἰμί εἰσί, καὶ ἐπικρίνας τοῦτο ἐπάγει ὅτι καὶ ἡμεῖς, ὅτε „εἰσὶν ἐκεῖνοι“ εἴπωμεν πληθυντικῶς, Βοιωτίως χρώμεθα ἑνικὸν ῥῆμα κατὰ πλήθους τάσσοντες. εἶτα ἐλέγχων καὶ τοὺς εἰπόντας Δώριον εἶναι τὸ ἐστίν, ὡς γὰρ δίδωσι δίδωτι, τίθησι τίθητι, οὕτω καὶ εἰσί εἰτί καὶ ἀπελεύσει τοῦ ι̅ καὶ ἐνθέσει τοῦ σ̅ ἐστί, λέγει δυνατά, ἐν οἷς καὶ ὅτι Αἰολεῖς (immo Δωριεῖς) μὲν τὸ φησί φατί λέγουσιν, Ἴωνες δὲ ἠσί δίχα τοῦ φ̅.

l. 7: κίρνειμι ἵστειμι sine dubio Eustathius inepte addidit. l. 19: verba καὶ ὅτι Βοιωτοὶ—νενόειμι iure suspectavit Ahrens Dial. I 210. Eustathius Heraclidae doctrinam obiter legendo male intellexit et corrupit. videtur Heraclides scripsisse Aeoles (non Boeotios) per systolen litterae η et duplicationem litterae μ verba in ημι mutare in εμμι (cf. infra frg. 48): Frye p. 182. itaque verba illa sic fere corrigenda sunt: καὶ ὅτι Αἰολεῖς τὸ η παρατέλευτον ὂν τῆς πρώτης τῶν εἰς μι μετατιθέντες εἰς τὸ ε πολλάκις καὶ διπλοῦσι τὸ μ οἷον φίλεμμι νόεμμι. — de anomalia formae verbi substantivi εἰμί idem adnotat Herodianus π. μον. λέξ. II 929, 26 εἰμί· οὐδὲν εἰς μι λῆγον ὁριστικὸν ῥῆμα κατὰ τὴν ἡμετέραν διάλεκτον διφθόγγῳ παραλήγεται, ἀλλὰ μόνον τὸ εἰμί ὃ σημαίνει τὸ ὑπάρχω . . . παράκειται δὲ κατὰ τὴν ἡμετέραν διάλεκτον, ἐπεὶ Αἰολεῖς πάλαιμι καὶ γέλαιμι φασὶ καὶ πλάναιμι, Βοιωτοὶ δὲ τάρβειμι καὶ ποίειμι καὶ φίλειμι. causam cur paenultima verbi εἰμί diphthongum habeat explicare studet Choerob. Orthogr. 210, 32. Dict. 847, 32 (Herod. II 500, 36. 827, 24). cum Heraclide ex Boeotia dialecto εἰμί derivat grammaticus in Hort. Adon. f. 207^{a}, 16: διὰ τί τὸ εἰμί τὸ ὑπάρχω διφθόγγῳ παραλήγεται; μήποτε οὖν τῆς Βοιωτῶν ἐστι διαλέκτου καθάπερ τὸ φίλειμι καὶ νόειμι· καὶ γὰρ καὶ ἄλλα περιτρεπόμενά εἰσιν ἀπὸ διαφόρων διαλέκτων. εἰ δὲ τὸ ζῶ καὶ ζῇ συμφώνως ὁμολογεῖται ὅτι Δωρικόν ἐστιν, οὐδὲν τὸ κωλῦον καὶ τοῦτο Βοιωτικὸν εἶναι. — verbum φημί falso Heraclides Aeolice formatum esse dicit, si quidem omnia verba in μι ex dialecto Aeolica derivanda esse censuit. sed iniuria Ahrens (Dial. I 51 n. 3) et Meister (Dial. I 139 n. 2) Heraclidem vituperant, quod verbi substantivi formam ἡμί male dixerit Aeolicam. quod non fecit Heraclides: nihil dicit nisi secundum analogiae rationem ut ex φιλῶ Aeolice fiat φίλημι et sim. sic ἀπὸ τοῦ ὦ fieri debere ἡμί. formam vere Aeolicam ἔμμι Heraclidae cognitam fuisse ex eis quae infra frg. 48 leguntur satis apparet. de Tyrannionis scriptura φῆμι cf. Lehrs Qu. ep. p. 126. — ἐστί formam propter τ litteram singularem dixit Herod. π. μον. λέξ. II 930, 7 ἐστί· οὐδέποτε ῥῆμα γ' προσώπου εἰς τι λήγει, λέγω δὲ πρὸ τοῦ τ ἔχον τὸ σ, οὔτε κατὰ τὰς ἄλλας διαλέκτους οὔτε κατὰ τὴν συνήθειαν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐστί. sententiam de Dorica formatione τοῦ ἐστί, quam probat Heraclides, redarguit Choerob. Dict. 855 (Herod. II 832, 11) = Ep. Cr. I 147, 26. ad Heraclidem fortasse redeunt quae exhibet

Eust. p. 1600, 19 (= Et. Mg. 300, 47) ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τοῦ ἐστίν ἡ παραγωγὴ οὕτω σκευωρεῖται τῷ τεχνικῷ· εἰμί τὸ ὑπαρκτικόν, οὗ ἀκολούθως τροπῇ τῆς μι εἰς σι τὸ τρίτον εἰσί κατὰ τὸ τίθημι τίθησι καὶ τροπῇ Δωρικῇ τοῦ σ̄ εἰς τ̄ εἰτί, ἵνα τὴν πρὸς τὸ πληθυντικὸν συνέμπτωσιν ἀποφύγῃ, ἀποβολῇ δὲ τοῦ ῑ ἐτί καὶ προσθήκῃ τοῦ σ̄ ἐστίν, ἵνα ὁπωσοῦν ἡ παραλήγουσα μηκυνθῇ· τὰ γὰρ εἰς μ̄ῑ μακρᾷ θέλει παραλήγεσθαι ἐν τοῖς ἑνικοῖς. [δύναται δὲ τὸ ἐστί καὶ ἀπὸ τοῦ ἐσσί δευτέρου προσώπου εἶναι ἢ τροπῇ τοῦ δευτέρου σ̄ εἰς τ̄ ἢ ἀπελεύσει μὲν ἐκείνου ἀντενθέσει δὲ τοῦ τ̄: δύναται κτλ. = Choerob. Dict. 531. Herod. II 192, 30]. — finis fragmenti mutilus et corruptus est. pro Αἰολεῖς Eustathium Δωριεῖς scribere voluisse supra indicavi. nec magis verba Ἴωνες δὲ ἠσί δίχα τοῦ φ̄ sana videntur. Ionicam esse formam ἠσί nullo testimonio confirmatur: ἦσι adhibuit Sappho frg. 97, ἠσί Hermippus Comicus Mein. II 382 (Kock I 225, 1).

40.

Eust. p. 1724, 29: τὸ δὲ „ἄη Νότος“ (μ 325) ἤτοι ἔπνεε πολλὰ μὲν τῶν ἀντιγράφων ἐν τῷ η̄ ἔχει ἀκολούθως τῷ πρώτῳ προσώπῳ τῷ ἄην, οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ διὰ διφθόγγου ὁμοίως τῷ „ἀνέμων διάει μένος“ (ε 478. τ 440). δόξοι δ᾽ ἂν μαρτυρεῖν τῇ διὰ τοῦ η̄ γραφῇ καὶ τὸ „Θρῄκηθεν ἄητον“ (Ι 5) [ἤγουν ἐκ Θρᾴκης πνέουσι]. καὶ ὁ βαθὺς Ἡρακλείδης οὕτω βούλεται, ἵνα ὥσπερ ἐκ τοῦ φιλῶ φίλημι Αἰολικῶς, οὕτως εἴη καὶ ἀπὸ τοῦ ἀῶ ἄημι καὶ ἀκολούθως ὡς φίλη τρίτον ἑνικὸν καὶ δυϊκὸν ἐξ αὐτοῦ φίλητον, οὕτω καὶ ἄη ἄητον.

Heraclidem sequitur Et. Mg. 23, 2 ἄη· ὥσπερ παρὰ τὸ φιλῶ γίνεται ἐφίλει διὰ τῆς ε̄ῑ διφθόγγου καὶ Αἰολικὸν ἐφίλη διὰ τοῦ η̄, οὕτως καὶ παρὰ τὸ ἀῶ ἄει καὶ κατὰ Αἰολεῖς ἄη. Ὅμηρος „μῆνα δὲ πάντ᾽ ἄληκτος ἄη Νότος“ (μ 325). Et. Mg. 23, 11 ἄητον· ὥσπερ γὰρ παρὰ τὸ φιλῶ γίνεται φιλεῖτον, οὕτως καὶ παρὰ τὸ ἀῶ ἀεῖτον τὸ δυϊκὸν καὶ παρὰ Αἰολεῦσιν ἄητον ὡς ποίητον· εἰ γὰρ ἦν βαρύτονον, ἄετον ὤφειλεν εἶναι ὡς τύπτετον. cod. Voss. addit: ἢ παρὰ τὸ ἀῶ γίνεται παραγωγὴ ἄημι, τὸ τρίτον ἄησι, τὸ δυϊκὸν ἄετον καὶ κατ᾽ ἔκτασιν ἄητον. οὕτως Φίλων (l. Φιλόξενος) ἱστορεῖ αὐτό: hunc sequuntur Ep. Cr. I 46, 33. 87, 27. Et. Mg. 20, 24. 22, 10.

41.

Eust. p. 1576, 55: ἰστέον δὲ ὡς εἴπερ μὴ ἐγράφετο „κατὰ κλῶθές τε βαρεῖαι“ (η 197) ἀλλὰ „κατακλώθησι βαρεῖα“, ἦν ἂν τὸ

ῥῆμα Ῥηγίνων διαλέκτου, οἳ καθ' Ἡρακλείδην τὰ τρίτα τῶν ὁριστικῶν περισπωμένων τῆς πρώτης συζυγίας καὶ τῶν βαρυτόνων δὲ ῥημάτων κατὰ τὸ ἑνικὸν εἰς τὴν $\overline{\sigma\iota}$ συλλαβὴν περαιοῦσι τοῦ η παραλήγοντος· τὸ γὰρ φιλεῖ καὶ νοεῖ καὶ λέγει καὶ φέρει φίλησι φασὶ (φησὶ vulgo) καὶ νόησι καὶ λέγησι καὶ φέρησι. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ „λαμπρὸν παμφαίνησι“ (E 6) παρ' Ὁμήρῳ ἅπαξ, φησί, χρησαμένῳ τῇ διαλέκτῳ ἐπὶ τούτου. [καλεῖται δὲ καὶ τὸ σχῆμα Ἰβύκειον ὑπὸ τῶν γραμματικῶν διὰ τὸν μελοποιὸν δηλαδὴ Ἴβυκον φιληδήσαντα τοιαύτῃ γλώσσῃ]. εἰ δή, φησί, καὶ τὸ ῶ τουτέστιν ὑπάρχω πρώτης ἐστὶ συζυγίας κατὰ τὸ φιλῶ καὶ ἔστι τρίτον αὐτοῦ εἶ, δωριζόμενον κατὰ Ῥηγίνους γένοιτ' ἂν ὁμοίῳ λόγῳ ἐκ τούτου ἧσιν ὁ ἐνεστώς.

l. 9: verba καλεῖται — γλώσσῃ, quae ab Heraclidae doctrina discrepant, ab Eustathio male intermixta esse intellexit Schneidewin Ibyc. p. 67. nam schema Ibyceum grammatici eam structuram vocabant, qua coniunctivus in $\overline{\eta\sigma\iota}$ ponatur pro indicativo (Ps.-Herod. περὶ σχημάτων p. 60, 24 Dindorf; Lesbon. p. 179 Valcken.). huc referuntur formae Ibyc. frg. 7 ἐγείρησιν, frg. 9 ἔχησι, Bacchyl. frg. 27 θάλπησι. atque hunc usum iam Homero cognitum fuisse veteres quidam affirmabant. ut E 6 παμφαίνησι coniunctivum pro indicativo usurpatum esse arbitrabantur. aliam viam ingressus Heraclides formas illas in $\overline{\eta\sigma\iota}$ omnino indicativos esse contendit easque propter frequentem Ibyci usum Rheginorum dialecto vindicavit. Homerum tamen formas Rheginorum proprias saepius adhibuisse affirmare dubitavit: unum illud παμφαίνησι (E 6) e Rheginorum dialecto repetivit. mirifice autem nostra aetate docti quidam Heraclidae praeceptum amplexi atque ultra progressi non solum E 6 sed aliis multis Homeri locis, quibus formae in $\overline{\eta\sigma\iota}$ exstant, indicativos agnoverunt et iota ἀνεκφώνητον adversus bonorum grammaticorum et librorum auctoritatem tollendum esse censuerunt. quae opinio a Buttmanno aliisque argumentis satis validis refutata nunc ni fallor a nullo iam probatur. nam in omnibus Homeri enuntiatis, ubi forma illa appareat, syntactica ratione vel postulari vel admitti coniunctivum negari nequit. cf. Curtius Verb. I 58. Frye p. 134. sed in Ibyci fragmentis et Bacchylidae versu coniunctivus an indicativus sit statuendus etiam nunc disceptatur. cf. Bergk PLG III[4] 240. Ahrens (Dial. II 303) ἐγείρησι ἔχησι θάλπησι formas pro indicativis habuit et a poetis Homeri locos nonnullos male inter-

pretatis per imitationem procusas esse putavit. quod vix credibile videtur. equidem non poetas Homeri locos, sed posteriores grammaticos poetarum locos male intellexisse formasque in ησι, cum re vera essent coniunctivi, falso pro indicativis accepisse potius existimaverim. quem errorem boni et docti grammatici non commiserunt. certe Aristarchus tam Homeri quam Ibyci formas in ησι coniunctivos esse docuit: Ariston. E 6 παμφαίνησι· ἡ διπλῆ ὅτι ἀντὶ τοῦ παμφαίνῃ· πλεονάζει δ' Ἴβυκος τῷ τοιούτῳ. (cf. Schubert Act. Vindob. XCII 546). atque Aristarchi auctoritatem et in hac re sine dubio secutus est Herodianus, cuius praeceptum exstare videtur in Et. Mg. 650, 7 (Herod. II 563, 16), ubi simul Heraclidae doctrinam adnexam videmus: παμφαίνῃσι ἔχῃσι καὶ τὰ τοιαῦτα ἔχει τὸ ῑ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν· ἔστι γὰρ ἐὰν παμφαίνω καὶ τὸ τρίτον παμφαίνῃ καὶ λοιπὸν κατ' ἔκτασιν τῆς σι συλλαβῆς γίνεται παμφαίνῃσι καὶ ἔχῃσιν (cf. Il. Pros. A 129 δῷσι). iam sequuntur quae ex Heraclide descripta sunt: ἢ ἔστι φαίνω φαίνεις φαίνει· διαλέκτῳ δὲ Ῥηγίνων γράφεται τὸ τρίτον πρόσωπον διὰ τοῦ η μετὰ τοῦ ῑ (l. μετὰ τῆς σι <συλλαβῆς>)· τὸ γὰρ νοεῖ καὶ φιλεῖ νόησι καὶ φίλησι λέγουσιν ἐκεῖνοι πλεονασμῷ τῆς σι συλλαβῆς. οὕτως καὶ τὸ παμφαίνησιν Ἰλιάδος Ε.

42.

Eust. p. 780, 33: ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ εἰμέν ῥῆμα πληθυντικὸν ὑπαρκτικὸν ἀναλογώτερόν ἐστι τοῦ ἐσμέν καθ' Ἡρακλείδην φάμενον, ὡς οὐδὲν ῥῆμα πληθυντικὸν ἐπὶ τοῦ πρώτου <προσώπου> σύμφωνον ἔχει πρὸ τοῦ μ̄ ἀλλ' ἑκάστοτε φωνῆεν· ὡς γοῦν δίδωμι δίδομεν, φημί φαμέν, ἴσημι ἴσαμεν καὶ συγκοπῇ ἴσμεν, ἐξ οὗ τὸ ἴδμεν, οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἰμί ἐμέν, Δωριεῖς δὲ πλεονάζουσι τὸ σ̄ εἰπόντες ἐσμέν. Ὅμηρος δέ, φησίν, ὅταν λέγῃ „ἀπήμονές εἰμεν" (θ 566), προστίθησι τὸ ῑ, ἵνα οὕτω φωνῆεν εἴη πρὸ τῆς μεν συλλαβῆς. (haec descr. Cram. A. P. III 74, 15. 243, 20). Eust. p. 1457, 48: οὕτω δὲ καὶ περὶ τούτων γράψας (cf. frg. 43) ἑτέρωθι λέγει (Ἡρακλείδης) ὅτι τὸ ἐσμέν ἐστέ εἰσίν, εἰ καὶ ἡμάρτηνται ὀξυτονούμενα, ὅμως ἔπαθον τοῦτο διὰ τὰ ἑνικά, οἷς ὀφείλουσιν ὁμοτονεῖν. εἶτα ἐπιφέρων καὶ χρῆσιν τοῦ ἐμέν, ὅθεν γίνεται τὸ ἐσμέν, λέγει ὅτι Ὅμηρος μὲν σὺν τῷ ῑ ἔφη „ἀπήμονές εἰμεν". τὸ δὲ ἀνάλογον παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν τῷ „γρῆές ἐμεν" (frg. 294).

Heraclides in ἐσμέν, quod ab ἐμέν derivat, pleonasmum litterae σ̄ Doricum dicit ut in ἐστί (frg. 39) ἐστέ (frg. 43) et ἔστω ni fallor (frg. 46). iniuria hoc loco Eustathium errorem commisisse putat Frye p. 182 n. 1. — de prima persona plurali eundem canonem adhibuit in explicanda forma εἰλήλουθμεν (frg. 31). consentit Herodianus π. μον. λέξ. II 930, 10 ἐσμέν· τὰ εἰς μεν λήγοντα πληθυντικὰ ἀεὶ θέλει καθαρὸν ἔχειν τὸ μ̄, δίδομεν τίθεμεν λέγομεν νοοῦμεν· εἰ μέντοι σύμφωνον εὑρεθείη, συγκοπὴ πρὸ αὐτοῦ ὁρᾶται γινομένη, ἴσαμεν ἴσμεν, ἴδομεν ἴδμεν, ἐοίκαμεν ἔοιγμεν, δέδοιγμεν, ἐπέπιθμεν. τὸ μέντοι ἐσμέν οὐχ οὕτως ἔχει. οὐκ ἀγνοῶ δὲ ὅτι καὶ ἐμέν λέγεται „γρῆές ἐμεν“ καὶ εἰμέν „ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι“ (Η 231). ἴσμεν igitur Herodianus quoque per syncopen ex ἴσαμεν ortum putavit, sed ἴδμεν non ut Heraclides ex ἴσμεν, sed ex ἴδομεν forma commenticia. utramque sententiam exhibent Ep. Cr. I 213, 33 (Et. Mg. 466, 18 schol. BL A 124) ἴδμεν· ῥῆμα ἐνεστῶτος τῆς εἰς μι συζυγίας πρώτης (l. δευτέρας)· ἔστι γὰρ ἴσημι καὶ ἡ μετοχὴ ἴσας . . . ἐκ τούτου οὖν ἴσημι τὸ πληθυντικὸν ἴσαμεν· καὶ ἐν συγκοπῇ ἴσμεν καὶ τροπῇ τοῦ σ̄ εἰς δ̄ ἴδμεν . . . <ἢ> γίνεται ἐκ τοῦ εἴδω εἴσω . . . ὁ β' ἀόριστος ἴδον ἴδομεν καὶ ἐν συγκοπῇ ἴδμεν.

43.

Eust. p. 1457, 43: τοῦ δὲ ἐστέ πρωτότυπος κίνησις ἐκ τοῦ εἰμί ἐμέν ἐτέ καὶ ἄλλως μὲν προσθέσει τοῦ ῑ εἰμέν εἰτέ, Δωρικῶς μέντοι ἐσμέν ἐστέ. ἡμάρτηται δὲ καθ' Ἡρακλείδην τὸ ἐστέ· ὡς γὰρ οὐ λέγομεν δείκνυστε ἢ φαστέ, οὕτως οὐδὲ ἐτέ ἐστέ. καὶ Ἀρίσταρχος ἁμαρτάνει, φησίν, ἐγκλίνας ἐν Ἰλιάδι τὸ „ὑμεῖς μάρτυροί ἐστε“ (Γ 280)· οὐ γὰρ ἀνῄρηταί τι μὴ πρότερον ὀξυτονούμενον· εἰ δὲ ἀνῄρηται τὸ ὀξυτονούμενον, ἄτοπος, φησί, καὶ ἡ ἔγκλισις.

Fragmentum non integrum. videtur Heraclides Γ 280 probasse scripturam ἔστε et Aristarchum reprehendisse, quod indicativum non imperativum scripsisset: ut ante καὶ Ἀρίσταρχος nonnulla Eustathius omisisse videatur, quibus de differentia formae imperativi ἔστε et indicativi ἐστέ Heraclides disputaverit. cf. Apoll. de synt. III 27 p. 263 Bekk. Herodianus et ipse versu illo imperativi formam defendit: Il. Pros. Γ 280 μάρτυροι ἔστε· παροξύνεται τὸ ἔστε, ἵνα προστακτικὸν γένηται ὁμοίως τῷ „φυλάσσετε“· πιθανωτέρα γὰρ ἡ τοιαύτη ἀνάγνωσις· πολλὰ γάρ ἐστι προστακτικὰ ὡς πρὸς τοὺς

θεούς „Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι, ποίησόν τ' αἴθρην, δός τ' ὀφθαλμοῖσιν“ (P 645). ἀναγκαῖον μέντοι ἐστὶ παραφυλάξαι ἐκεῖνο, ὡς ὅτι τὰ εἰς τε λήγοντα πληθυντικὰ ὁριστικὰ καὶ προστακτικὰ ἀεὶ ὁμοτονεῖ ὑπεσταλμένου τοῦ ἔστε οἷον λέγετε—ὅτι λέγετε, ἄγετε—ὅτι ἄγετε. Ep. Cr. I 152, 16 Et. Mg. 381, 56 ἔστε.

44.

Eust. p. 1557, 34: ἰστέον δὲ ὡς δυνατὸν ὂν εἰσοιχνοῦσαν εἰπεῖν κοινότερον ὅμως ὁ ποιητὴς εἵλετο τὸ καινότερον (εἰσοιχνεῦσαν ζ 157) ὡς φίλον αὐτῷ, καθὰ καὶ ἄλλοι προαιροῦνται. οὕτω Δωριεῖς ἐν τῷ λεξεῖται ποιησεῖται ἐσσεῖται μετατιθέντες τὴν παρατέλευτον ει δίφθογγον εἰς τὴν ου παρενθέσει τοῦ ν ποιησοῦντι φασὶ καὶ τελεσοῦντι καὶ ἐσσοῦντι (!). πᾶς γὰρ μέλλων καθ' Ἡρακλείδην τοιοῦτος ἐπὶ τρίτου πληθυντικοῦ Δωρικῶς εἰς τὸ τι λήγει τῆς ου διφθόγγου παραληγούσης <μετὰ τοῦ ν?>· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ποιοῦντι ἀντὶ τοῦ ποιοῦσι καὶ ὀρθοῦντι ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦσι καὶ τῶν ὁμοίων θεμάτων τῆς πρώτης καὶ τρίτης τῶν περισπωμένων· ἔτι δὲ καὶ τῶν μελλόντων· ποιησοῦντι γὰρ καὶ ὀρθωσοῦντι καὶ τὰ ὅμοια. ἐπὶ μέντοι δευτέρας διὰ τοῦ α μηκυνομένου καὶ τοῦ ν, γελασοῦντι γὰρ καὶ γελᾶντι καὶ βοασοῦντι καὶ βοᾶντι. ἐπὶ δὲ βαρυτόνων ἡ ον συλλαβὴ ἐν τοιούτοις παρατελευτᾷ, οἷον λέγοντι ἀντὶ τοῦ λέγουσι καὶ τὰ ὅμοια. τῶν δ' αὐτῶν Δωριέων καὶ τὸ φρονοῦσι καὶ νοοῦσι φρονεῦντι λέγειν καὶ νοεῦντι [ἐπὶ περισπωμένων δηλαδή], ἅπερ ἐξάρσει τοῦ ˉ λεγόμενα Αἰολικά ἐστιν οἷον φρονεῦτι, ἔτι δὲ καὶ εὖντι (εὖτι vulgo) ἀντὶ τοῦ εἰσίν, ὅπερ ἄλλως ἐντί λέγεται Δώριον ὁμοῦ ὂν καὶ Αἰολικόν, Δώριον μέν, φησί, διὰ τὸ ν καὶ τὸ τ, Αἰολικὸν δὲ διὰ τὴν παράληξιν τοῦ ε· τὰ γὰρ εἰς σι περαιούμενα τρίτα πληθυντικὰ θέματα τῇ ει διφθόγγῳ παραληγόμενα μετατιθέασι τὸ μὲν ι εἰς ν Δωρικῶς τὸ δὲ σ εἰς τ, τιθεῖσι τιθέντι, ἱεῖσιν ἱέντι. οὕτω δὲ καὶ Αἰολικῶς οἴκεντι φίλεντι ἤγουν οἰκοῦσι φιλοῦσι. τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ εἰσίν, ὅτε γένοιτο ἐντί. τοιαῦτα ὁ Ἡρακλείδης εἰπὼν εἶτα καὶ ὅτι ἔνιοι ἀκέραιον τὸ εἰσί δωριζόμενον ἐντί γενέσθαι φασίν, ἐπάγει ὡς αἰολικεύοντές τινες αὐτὸ παρατίθενται εἰς πίστιν τὸ τιθεῖσι τιθέντι καὶ τὰ ὅμοια, Αἰολικὰ ὄντα ταῦτα δίχα μυρίων ἄλλων, παρὰ τὸ πολλοὺς χαίρειν ταῖς ξενιζούσαις τῶν λέξεων μᾶλλον ἤπερ ταῖς συνήθεσι.

Fragmentum valde corruptum, in quo plura Eustathio potius neglegenter fontem suum excerpenti quam docto Heraclidae viden-

tur tribuenda. ac primum quidem enuntiatum οὕτω Δωριεῖς — ἐσσοῦντι (l. 3) sic non scripsisse Heraclidem manifestum est. deinde l. 16 in verbis ἅπερ ἐξάρσει τοῦ ν̄ λεγόμενα Αἰολικά ἐστιν οἷον φρονεῦτι aperte corruptis nescio quid lateat. Ahrens (Dial. I 209) tentavit ἅπερ ἐξάρσει τοῦ ῡ λεγόμενα Αἰολικά ἐστιν οἷον φρονέντι, sed formas in εντι Heraclides aliter derivavit (l. 20). aliquando conieci φρονεῦσι, nam Aeoles saepe contrahebant in ευ (Meister Dial. I 174). ibidem εὖντι, quod ex εὖτι restituit Ahrens l. l., ex ἔοντι contractum (cf. Ahrens II 231) Doricum est et coniungendum cum φρονεῦντι νοεῦντι. ἐντί forma est Dorica et Boeotia, non Aeolica: in titulo Lesbiaco (Cauer Delect.[2] 430 A, 39), ubi pro ἐστι Sauppe ἐντι scripsit, nunc ἐσσι restitutum est: cf. Cauer p. 275. nec οἴκεντι φίλεντι Aeolica sunt, sed Boeotia: Meister Dial. I 171.

45.

Eust. p. 1410, 54: [τὸ δὲ ἐών ἤγουν ὑπάρχων κοινῶς μὲν δοκεῖ ἀπὸ τοῦ ἦον δευτέρου ἀορίστου γενέσθαι, διὸ καὶ ἀναλόγως ὀξυτονεῖσθαι]. Ἡρακλείδης δὲ παραλόγως ὀξύνεσθαι αὐτό φησι καὶ ἡμαρτῆσθαι λογιζόμενος αὐτὸ οὐ μετοχὴν δευτέρου ἀορίστου ἀπὸ θέματος βαρυτόνου τοῦ ἔω ἀλλὰ [καὶ] ἐκ περισπωμένου τοῦ ὦ ἤγουν ὑπάρχω. ἔτι δὲ λέγει σφοδρῶς καὶ ὅτι Ἔγωγε ἄνοιαν καταδικάζω τῶν οἰομένων ἐπέκτασιν τῆς ὤν εἶναι τὴν ἐών μετοχήν· οὐδεμία γάρ, φησίν, εἰς ων λήγουσα μετοχὴ ἐπεκτείνεται διὰ τοῦ ε̄. εἶτα γράψας τὰ δοκοῦντα, ἐν οἷς καὶ ὅτι πᾶσα μετοχὴ εἰς ῶν λήγουσα καθαρὸν ὀξύτονος τὸ ι̅ ἔχει παραλῆγον οἷον πιών κιών ἰών, ἐπάγει, ὥστε ἄμεινον ἡμῶν Βοιωτοὶ τὴν ἐών ἰών λέγουσι. μέμφεται δὲ καὶ τὸν Σιδώνιον Διονύσιον εἰπόντα διαλέκτῳ Ἀτθίδι πεποιῆσθαι ὅσα πλεονάζει τὸ ε̄ κατ᾽ ἀρχάς, ὧν ἐστι καὶ τὸ ἐῳνοχόει καὶ τὸ ἐών· ἀγνοεῖ δέ, φησίν, ἐκεῖνος τὸ ἔργων ἐέργων καὶ τὸ ἔλπων ἐέλπων καὶ τὸ „ἀλλὰ σύ πέρ μοι ἔειπε“ (δ 379. 468) ἀντὶ τοῦ εἰπέ. [ὃ καὶ σημείωσαι, addit Eustathius, ὡς καινόν· τὰ πλείω γὰρ τῶν Ὁμηρικῶν ἀντιγράφων „ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ“ γράφουσιν]. Eust. p. 1499, 50 ἰστέον δὲ ὅτι τε τὸ „ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἰπέ“ ἔειπε γράφεσθαι Ἡρακλείδης φησίν.

De origine et forma participii ὤν Heraclides falsissimam habuit opinionem. derivavit a verbo ὦ et genuinam formam existimavit ὤν (cf. frg. 47. 48), hinc distractione factum esse ἔων: itaque ἐών oxytonon παράλογον et ἡμαρτημένον dixit. Herodianus

nativam formam ἐών esse videtur intellexisse (et inde ὤν ortum putasse vel per aphaeresin vel per contractionem). eius doctrinam agnosco cum Lentzio (Herod. I 470, 5. II 184) in Ep. Cr. A. P. III 333, 20 ἐών· ἔστι μετοχῆς ἐνεργητικῆς καὶ δοκεῖ παραλόγως ὀξύνεσθαι· οὐ μόνον δὲ αὐτὸ ἀλλὰ καὶ ἡ κιών καὶ ἡ ἑκών. δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὸ ἐὼν τοῦ ὤν ἐντελέστερόν ἐστιν. add. Et. Mg. Voss. 431, 21 . . . οὐ γὰρ πειστέον τοῖς λέγουσιν ὅτι δεύτερος ἀόριστός ἐστιν (ἦον ἦν) διὰ τὸ τὴν ἐών μετοχὴν ὀξύνεσθαι· ἐνεστὼς γάρ ἐστι τὸ ἐών καὶ σεσημειωμένος κατὰ τὸν τόνον. Theogn. 151, 9 πᾶσα μετοχὴ εἰς ων̄ λήγουσα ὀξύτονος δευτέρου ἀορίστου ἐστίν οἷον λαβών λαθών φαγών πιών· σημειῶδεις ἡ ὤν καὶ ἐών ὀξύτονα ἐπὶ ἐνεστῶτος· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἑκών. quibus ex locis apparet Herodianum quoque ἐών ὤν pro participio praesentis habuisse. itaque quam vulgarem dicit Eustathius sententia de participio ἐών ab aoristo secundo ἦον derivando non ab Herodiano profecta est: probatur a Choerobosco Dict. 560, 35, quem sequuntur Ep. Cr. I 142, 3. 150, 20. Et. Mg. 350, 34. — de Boeotio ἰών cf. Meister Dial. I 279. — ἔειπε pro εἰπέ δ 379. 468 scripsit Zenodotus: schol. δ 379 Ζηνόδοτος „ἔειπε“ κακῶς, τὴν διαφορὰν γὰρ ἠγνόησεν.

46.

Eust. p. 1411, 20: ὅτι δὲ Ἰακόν ἐστι τὸ ἐών ἢ Αἰολικὸν ἢ Δωρικόν, πάντες γὰρ αὐτῷ χρῶνται, Ἡρακλείδης ἔγραψέ που, ἔνθα ἔφη καὶ ὅτι ὡς ἐλθὼν ἐλθέτω καὶ τὰ ὅμοια οὕτως ἐών ἐέτω καὶ ἀναλόγῳ κράσει εἴτω διὰ διφθόγγου, ὡς φιλείτω πλείτω, καὶ Δωρικῶς ἤτω· Δωριεῖς γὰρ οὕτω μεταποιοῦσι τὰς τοιαύτας παραληγούσας τὸ φιλείτω νοείτω φιλήτω καὶ νοήτω λέγοντες. Eust. p. 1755, 52: ἰστέον δὲ ὡς Ἡρακλείδης ἡμαρτῆσθαι εἰπὼν τὸ ἴστω γράφει τοιαῦτα. τὰ διὰ τοῦ σ̄ ἐκφερόμενα προστακτικὰ καὶ εἰς ω̄ λήγοντα ἀρκτικὸν ἔχει τοῦ ω̄ τὸ θ̄ οἷον λεγέσθω ποιείσθω καὶ τὰ ὅμοια. ἡμάρτηται οὖν τὸ ἴστω καθὰ καὶ τὸ ἔστω διὰ τοῦ τ̄ λεγόμενα. νοητέον δέ, φησίν, ἡμαρτῆσθαι <μᾶλλον> αὐτὰ διὰ τὴν πρό<σ>θεσιν τοῦ σ̄ ἤπερ τὴν διὰ τοῦ τ̄ γραφήν. ταῦτα δὲ οὕτως εἰπὼν ἐπάγει μετ' ὀλίγα ὅτι ἔνιοι ἐν τῷ ἔστω καὶ ἴστω οὔ φασι περιττεύειν τὸ σ̄, ἐκ τοῦ ἰσέτω δὲ καὶ ἐσέτω κατ' ἔξαρσιν γενέσθαι τὸ ἴστω καὶ ἔστω· κἂν μὲν ἀοριστώδη χρόνον σημαίνῃ τὸ ἔστω, τὸ ᾱ εἶναι ἐξαιρούμενον, ἐπὶ δὲ μέλλοντος τὸ ε̄ λείπειν [οὐ τὸ ᾱ]. ἐφ' οἷς ἐπικρίνει ὅτι τὸ ᾱ λείπει, ἵνα ᾖ ἐσάτω

ἔστω <ἰσάτω ἴστω>· ποιησέτω γὰρ ἢ νυξέτω οὐδεὶς λέγει. εἰ δέ, φησί, καὶ λείπει τὸ ε̄, ὡς ἐνεστῶτα νοητέον κατὰ τὸ νυσσέτω. ἐν τούτοις δὲ κατασείων καὶ τοὺς τὸ ἔτω, ἀφ᾿ οὗ τὸ ἔστω, ἤτω λέγοντας ἐκτάσει τοῦ ε̄ εἰς η λέγει ὡς οὐδὲν εἰς τω λῆγον προστακτικὸν ἔχον παρατέλευτον τὸ ε̄ μετατίθησιν αὐτὸ εἰς η̄· οὐδεὶς γὰρ τὸ φερέτω λεγέτω φερήτω λεγήτω φησίν, οὐκοῦν οὐδὲ ἔτω ἤτω. ὡς δέ, φησί, καὶ τὸ ἔτω ἡμάρτηται διὰ τοῦ ε̄ λεγόμενον, παράπηγμα δείξει τόδε· πᾶσα μετοχὴ εἰς ω̄ν̄ ὀξύτονος τὸ τρίτον προστακτικὸν διὰ τοῦ ε̄τ̄ω̄ περαιοῖ, ἐλθὼν ἐλθέτω, σχὼν σχέτω, σπὼν σπέτω καὶ μετασπέτω· ταύτῃ τοι καὶ ἀπὸ τοῦ εἰπών εἰπέτω ῥητέον. προστακτικὸν μέντοι ἀορίστου μετοχῆς ἅπαν ληγούσης εἰς σ̄ (εις?), ὅτε εἰς τω περαιοῦται ἐπὶ τρίτου προσώπου, τῷ η παραλήγεται οἷον σφαγείς σφαγήτω, δαρείς δαρήτω καὶ ἀπὸ τοῦ θείς οὖν καὶ εἵς θήτω καὶ ἥτω, οὐ μὴν θέτω καὶ ἔτω. ἔνθα ἡμαρτῆσθαι εἰπὼν κατὰ τὸ θέτω καὶ ἔτω ἤγουν ὑπαρχέτω καὶ τὸ ἕτω, ἀφ᾿ οὗ σύνθετον τὸ ἀφέτω, λέγει καὶ ὅτι τινὲς οὔτε ἔτω φασὶ προστακτικὸν οὔτε ἀπ᾿ αὐτοῦ τὸ ἥτω ἀλλὰ ἐέτω τρισυλλάβως ἀπὸ τῆς ἐών μετοχῆς, ὅθεν γενέσθαι τὸ εἴτω ἐν διφθόγγῳ καὶ ἐκεῖθεν ἥτω διὰ τοῦ η̄.

ἔστω videtur Heraclides per pleonasmum τοῦ σ̄ ex ἔτω (quod ex analogia formae θέτω finxit) ortum putasse ut ἐστί ex εἰτί (frg. 39) et ἐσμέν ἐστέ ex ἐμέν ἐτέ (frg. 42. 43). quamquam ἔτω et ipsum contra analogiam formatum esse sensit: nam imperativum a participio derivatum (sic enim existimavit) aut ab ἐών fieri debere ἐέτω εἴτω (et Dorica contractione ἥτω) aut ab εἵς (cf. frg. 47) ἥτω ut a σφαγείς σφαγήτω. itaque in rem suam convertit quod alii putabant, ἔστω per syncopen ortum esse ex ἐσάτω vel ἐσέτω. quae opinio tanto magis ei arrisit, quod ea ratione formam similem ἴστω optime explicare sibi visus est, quippe cum ipse formam ἴσμεν per syncopen ex ἴσαμεν ortam diceret (frg. 42). qua in sententia explicanda varios aliorum grammaticorum errores occasione data usus refutavit, veluti Doricam formam ἥτω ex ἔτω ortam esse productione τοῦ ε̄, suppositas ἰσέτω et ἐσέτω formas esse futuri. ceterum Heraclides falsa analogia ductus ἥτω formam Doricam vocavit: est forma inferioris graecitatis. imperativi νοήτω φιλήτω severioris tantum Doridis fuerunt: Ahrens Dial. II 201. — Heraclidae priorem de ἔστω sententiam exhibent Ep. Cr. I 133, 15 Ep. Cr. A. O. II 365, 7 (Et. Mg. 381, 45 Et. Mg. Voss. 476, 17) ἔστω· ῥῆμα προστακτικόν· εἰμί τὸ ὑπάρχω, ὁ παρατατικὸς ἦν, ἡ μετοχὴ

εἵς ἕντος, τὸ προστακτικὸν ἔθι καὶ τὸ γ' ἔτω καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ̄ ἔστω. Herodianus ἴστω sine dubio a verbo ἴσημι (vel ἴσαμι) derivavit: Choerob. Dict. 894, 30 (Herod. II 843, 28) . . . ἴσαθι καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ᾱ ἴσθι καὶ λοιπὸν τροπῇ τοῦ θι εἰς τὸ τω̄ ἴστω. Ep. Cr. I 218, 10 ἴστω· συζυγίας δευτέρας τῶν εἰς μῑ· τὸ θέμα ἴσημι, τὸ πληθυντικὸν ἴσαμεν ἴσατε καὶ ἐν συγκοπῇ <ἴσμεν> ἴστε καὶ τὸ τρίτον ἴσασι· τὸ οὖν ἴσαμεν ἐγένετο ἴσμεν· τὰ δὲ εἰς μεν̄ λήγοντα τροπῇ τοῦ μεν̄ εις θι ποιεῖ τὸ προστακτικόν, καὶ ἐπεὶ συνεκόπη τὸ ἴσαμεν καὶ γέγονεν ἴσμεν, καὶ τὸ ἴσαθι κατὰ συγκοπὴν ἴσθι· κατὰ πάθος οὖν. Ep. Cr. I 207, 11 ἴστω· παράλογα τὰ δύο ταῦτα ἴστω καὶ ἔστω ἔχοντα τὸ σ̄ καὶ τ̄. ὅσα γὰρ εἰς τω̄ λήγεται προστακτικά, οὐδέποτε πρὸ τοῦ τ̄ ἔχει τὸ σ̄, λεγέτω φερέτω βοάτω ποιείτω· ὅσα δὲ ἔχει τὸ σ̄, τὸ θ̄ ἔχει ἀλλ' οὐ τὸ τ̄, ἀλύσθω (?) τιθέσθω ζευγνύσθω· λέγομεν οὖν κατὰ πάθος ταῦτα γενέσθαι· τὸ μὲν ἴσθι (l. ἴστω) ἐκ τοῦ ἰσάτω κατὰ συγκοπήν. in ἔστω Herodianus quoque pleonasmum τοῦ σ̄ videtur statuisse. Ep. Cr. A. P. III 335, 13 (cf. Choerob. Dict. 894) ἔστω· ἐκ τοῦ ἔω τὸ ὑπάρχω παράγωγον εἰμί καὶ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἐμέν, ὅπερ γίνεται κατὰ πλεονασμὸν τοῦ σ̄ ἐσμέν, καὶ τὸ προστακτικὸν ἔθι καὶ ἐπενθέσει τοῦ σ̄ καὶ τροπῇ τοῦ ε̄ εἰς ῑ ἴσθι· πολλάκις γὰρ ἐπείσοδος συμφώνων τροποποιεῖ οἷον τέκω τίκτω, ἔπω ἴσπω καὶ ἐνίσπω, οὕτως ἔθι καὶ ἴσθι (v. sup. frg. 25) καὶ τὸ τρίτον ἔστω. τὸ γὰρ κεχρεωστημένον ε̄ ἀνέλαβε τὸ τρίτον. formam ἤτω ea ratione quam reprehendit Heraclides derivat Et. Mg. 439, 12 (Et. Gud. 251, 17) ἤτω· εἰμί τὸ ὑπάρχω, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦν, ἡ μετοχὴ εἵς ἕντος καὶ τὸ προστακτικὸν ἔθι, ὡς (l. δ) σεσημείωται· τὸ τρίτον ἔτω καὶ ἐπαυξήσει ἤτω: tum vero pergit ἢ ἐκ τοῦ ἔω (ὦ?) τὸ ὑπάρχω ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦον ἦες ἦε, τὸ προστακτικὸν ἔε, τὸ τρίτον ἐέτω καὶ κράσει τῶν δύο εε̄ εἰς η̄ μακρὸν ἤτω.

47.

Eust. p. 1787, 40: περὶ δὲ τοῦ εἴην εἴης εἴη γράψας ὁ Ἀλεξανδρεὺς Ἡρακλείδης ὡς οὐ γίνεται ἀπὸ τοῦ ὦ τὸ ὑπάρχω, ἦν γὰρ ἄν, φησίν, οἴην οἴης οἴη κατὰ τὸ φρονοίην φρονοίης φρονοίη, φιλοίην φιλοίης φιλοίη καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶτα ὑποκαταβὰς μετὰ τὸ εἰπεῖν ὡς ἡμάρτηται γράφει οὕτω· λέγουσιν οἱ Αἰολεῖς ἐκ τοῦ φιλῶ μετοχὴν φίλεις καὶ τοῦ φρονῶ φρόνεις καὶ εὐκτικὰ τούτων φιλείη καὶ φρονείη· οὕτω φαμὲν καὶ τὸ εἰδείη ἀπὸ τῆς εἴδεις (?) πεποιῆσθαι

Αἰολικῆς μετοχῆς, ἧς δηλαδὴ τὸ θέμα εἰδῶ. μήποτε οὖν καὶ τὸ εἴη ῥῆμα Αἰολικόν ἐστιν ἀπὸ τῆς εἴς μετοχῆς, ἧς κλίσιν παρὰ τοῖς ποιηταῖς εἰπὼν φυλάττεσθαι παράγει χρῆσιν ἐξ Ἀλκμᾶνος τὸ „ἔστι παρέντων μνᾶστιν ἐπιθέσθαι“ (frg. 64), οὐ κατὰ ἔξαρσιν, φησί, τοῦ ο ἀπὸ τοῦ παρεόντων ἀλλ' ἐκ τοῦ εἴς ἔντος Αἰολικοῦ. Eust. p. 1756, 6: ὁ δ' αὐτὸς Ἡρακλείδης τῆς αὐτῆς ἐών ὀξυτόνου μετοχῆς τὸ εὐκτικὸν κανονίζων λέγει ὅτι, καθὰ τῆς ἐλθών καὶ εἰπών μετοχῆς εὐκτικὰ ἔλθοι καὶ εἴποι, οὕτω δὲ καὶ σχών ἐπίσχοι καὶ ἐπισπών „πότμον ἐπίσποι“ (β 250), οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ἐών ἔοι οὐχὶ εἴη. περὶ δὲ τοῦ εἴη λέγει ὡς πᾶν ῥῆμα εὐκτικὸν ἔχον τὴν ει δίφθογγον παρατέλευτον καὶ τὸ τέλος διὰ τοῦ η ἐκ μετοχῆς πεποίηται ληγούσης εἰς εῑς οὐ μὴν εἰς ων. καὶ τοῦτο φανερόν, φησίν, ἐκ τῶν Αἰολικῶν μετοχῶν. Αἰολεῖς γὰρ τὸ <φιλῶν φιλοίην·> νοῶν νοοίην φρονῶν φρονοίην καὶ τὰ ὅμοια τὰ παρ' ἡμῖν φιλείην λέγουσι καὶ νοείην, ἐπειδὴ καὶ τὰς μετοχὰς αὐτῶν εἰς εῑς προφέρουσι φίλεις καὶ νόεις λέγοντες ἀντὶ τοῦ φιλῶν καὶ νοῶν. κατὰ δὴ τὸ ὅμοιον καὶ ἀπὸ τῆς ὤν πρωτοτύπου μετοχῆς συζυγίας πρώτης τῶν περισπωμένων εἴη ἂν εὐκτικὸν τὸ οἴη καὶ Αἰολικῶς εἴη, ἐπεὶ καὶ ἡ μετοχὴ εἴς.' οὕτω δὲ πρῶτον εἰπὼν ὑποκαταβὰς γράφει οὕτως· ἀπὸ τοῦ θείς καὶ βλείς γίνεται θεῖο εὐκτικὸν καὶ βλεῖο, οὗ χρῆσις ἐν Ἰλιάδι (Ν 288). πᾶν δὲ τοιοῦτον εὐκτικὸν [ἤγουν εἰς ο̄ λῆγον] παρὰ Σικελοῖς ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῖν εἰς εις ληγουσῶν μετοχῶν μεταβάλλον τὸ ο̄ εἰς ε̄ πληθυντικὸν ποιεῖ προσθέσει τοῦ τ̄, θεῖο θεῖτε, σφαγεῖο σφαγεῖτε, βληθεῖο βληθεῖτε. εἶτα εἰπὼν ὅτι οὕτω καὶ Ὅμηρος ἀπὸ τοῦ διακρινθείς καὶ τοῦ ἐκεῖθεν Σικελικοῦ διακρινθεῖο ἔφη τὸ „διακρινθεῖτε τάχιστα“ (Γ 102), καὶ ἀπὸ τῆς [κατὰ Σικελοὺς] εἴς μετοχῆς καὶ τοῦ <κατὰ Σικελοὺς> εἶο εὐκτικοῦ τὸ εἶτε οἷον „ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆι ἀμυνέμεν“ (φ 195), καταδέχεται καὶ τοὺς λέγοντας τὰ τοιαῦτα συγκεκόφθαι οἷον τὸ διακρινθεῖτε ἐκ τοῦ διακρινθείητε καὶ τὸ εἶτε ἐκ τοῦ εἴητε, εἰπὼν ὡς οὐ διαφερόμεθα αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἄτοπον αὐτὰ κατὰ συγκοπὴν ἐξενηνέχθαι. Eust. p. 1907, 42: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὡς ἐρρέθη „ποῖοί κ' εἶτε“ γραψάντων τινῶν „ποῖοί κ' εἰτέ“ ἀντὶ τοῦ ἐστέ ὡς ἀπὸ τοῦ εἰμέν εἰτέ ὅπερ ἐστὶν ἐσμέν ἐστέ, Ἡρακλείδης τοὺς οὕτως ἀναγινώσκοντας ἁμαρτάνειν φησί, καθότι ὁριστικὸν ῥῆμα τῷ „κε“ συνδέσμῳ ὑπάγουσιν, ὃς ἑκάστοτε ὑποτακτικὸν ἀπαιτεῖ ἢ εὐκτικόν. ἐγκρίνει δὲ τὸ εἶτε ἀντὶ τοῦ εἴητε λέγων ὅτι ἡ ἀρχαία Ἀτθὶς τὰ εὐκτικὰ συγκόπτει κατ' ἔξαρσιν μιᾶς συλλαβῆς τό τε <δια>κοσμηθείημεν καὶ διακριθείημεν ἀκολούθως δὲ

καὶ τὸ εἴημεν <δια>κοσμηθεῖμεν καὶ διακριθεῖμεν καὶ εἶμεν λέγοντες καὶ τὰ τούτων δεύτερα <δια>κοσμηθεῖτε καὶ διακριθεῖτε καὶ εἶτε. ἐν οἷς δὲ ταῦτά φησι, λέγει καὶ ὅτι τὸ „εἴπερ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος“, ὅπερ ἐν Ἰλιάδι κεῖται (N 288), εὐκτικόν ἐστι συγκοπὲν ἐκ τοῦ βλείοιο, ἐλέγχων κακῶς νοῆσαι τοὺς εἰπόντας προστακτικὸν εἶναι τὸ βλεῖο.

Fragmentum ex egregia et mire confusa doctrina compositum. l. 1—25: explicatio de formatione optativi εἴη(ν) satis perspicua. Heraclides cum optativum a participio derivaret, analogiae ratione aut ex ἐών fieri debere ἔοι aut ex ὤν vel potius ὦν (nam verbum commenticium ὦ prototypon verbi εἰμί existimavit) οἴη putavit. sed cum in communi lingua εἴη esset, ad dialectum Aeolicam recurrit et ab Aeolico participio εἴς optativum εἴη deflecti iussit. participii mascul. εἴς ἔντος in dialecti Aeolicae monumentis adhuc nullum exstat testimonium; fem. ἔσσα legitur apud Sapph. frg. 75 et Theocr. 28, 16. cf. Meister Dial. I 171. Ahrens II 323. — l. 26—34: sequitur disputatio sane monstruosa et ineptissima, ut Ahrens (Dial. II 514) recte iudicavit. sed quod de corruptelis cogitavit, vereor ne erraverit vir doctissimus. mihi nullum corruptelae indicium exstare et Heraclidae verba hoc loco discerpta illa quidem sed genuina et incorrupta videntur ab Eustathio servata. fundamentum Heraclidae errorum in eo positum videtur, quod βλείς participium ab Epicharmo adhibitum falso conexuit cum optativo Homerico βλεῖο et participia activa in εις (θείς βλείς τιθείς) confudit cum passivis (σφαγείς βληθείς) itemque optativos act. in ειην (θείην εἴην βλείην) cum passivis et mediis (σφαγείην, βλείμην θείμην). optativum βλεῖο revocavit ad participium βλείς ignorans βλείς esse formam activam, βλεῖο formam mediam: atque hoc exemplo nisus omnes optativos in -εῖο a participiis in -είς derivare ausus est, ut βλεῖο a βλείς sic θεῖο a θείς, ac futtiles formas σφαγεῖο βληθεῖο εἶο finxit a σφαγείς βληθεὶς εἴς derivandas, quam formationem propter Epicharmi illud βλείς Siculam esse affirmavit. atque etiam longius progressus ab hac forma in -εῖο formam optativi pluralem in -εῖτε derivari posse putavit, σφαγεῖτε a σφαγεῖο, βληθεῖτε a βληθεῖο, θεῖτε a θεῖο, εἶτε ab εἶο! sed ipse quam artificiosa haec sint et incredibilia videtur sensisse. nam a veri dissimilibus ad veri similia et ad sanam disputandi rationem

regressus (l. 34) optativi formam εἶτε ex εἴητε contractam esse itemque εἶμεν ex εἴημεν et cet. recte ostendit: sed erravit, quod βλεῖο similiter contractum esse ex βλείοιο arbitratus est. — errores de βλείς et βλεῖο formis nusquam propagatos inveni. ceteris fontibus in universum illae recte explicantur. Herod. ap. Et. Mg. 199, 51 βλείς· Ἐπίχαρμος „τυρῷ βλείς.“ [φασὶν οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ βληθείς καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ η̄ καὶ ϑ̄ βλείς. ἢ] ἀπὸ τοῦ βλῆμι, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔβλην . . . ἡ μετοχὴ βλείς· κίνημα γὰρ καὶ οὐ συγκοπή. οὕτως Ἡρωδιανὸς περὶ παθῶν (II 265, 23). Choerob. Orthogr. 184, 12 βλείμην [καὶ βλείς]· εὐκτικῶς παρὰ τὸ βλῆμι βλήσω, ὁ β′ ἀόριστος ἔβλην, εἶτα ὁ μέσος β′ ἀόριστος ἐβλέμην καὶ τὸ εὐκτικὸν βλείμην καὶ βλεῖο. schol. N 288 (A) βλεῖο· βληθείης· ἔστι δὲ ἀκόλουθον μετοχῇ τῇ βλέμενος· κέχρηται Ἐπίχαρμος καὶ τῷ ἐνεργητικῷ „αἴ κα τὺ βλείης σφενδόνᾳ“· ὡς οὖν θέμενος θεῖο, οὕτω βλέμενος βλεῖο. τὸ <δὲ> βλείης τῇ βλείς παράκειται. Ep. Cr. I 93, 3 . . . ἀπὸ τοῦ βάλλω βλῶ βλῆμι, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔβλην, εὐκτικὸς βλείην, ἀφ᾽ οὗ τὸ δεύτερον βλείης . . . ἡ μετοχὴ βλείς ὡς θείς· καὶ ὡς θείην θείμην οὕτως ἀπὸ τοῦ <βλείην> βλείμην βλεῖο. 94, 21 . . . τὸ θέμα βάλλω βλῶ βλῆμι, ὅθεν τὸ „βλήμενος ἠὲ τυπείς“ (Ο 495) καὶ τὸ „ἤ τ᾽ ἔβλητ᾽ ἤ τ᾽ ἔβαλ᾽ ἄλλον“ (Λ 410). καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ τίθημι θείην ἵημι εἵην, οὕτως βλῆμι βλείην βλείς· καὶ ὡς θείην θείμην, οὕτως βλείην βλείμην, τὸ δεύτερον βλεῖο. de optativis contractis in -εἶμεν -εἶτε dicit Herodianus Il. Pros. Γ 102 διακρινθεῖτε· οὕτως προπερισπᾶται διακρινθεῖτε· ἔστι γὰρ εὐκτικὸν κατὰ πάθος γεγονὸς ἐκ τοῦ διακρινθείητε, ὁμοίως τῷ „καὶ εἴ ποθεν ἄλλ᾽ ἐπιθεῖτε“ (χ 62)· ὧν πάλιν πρῶτα διακρινθείημεν καὶ διακρινθεῖμεν, ὥσπερ καὶ τὸ „ἡμεῖς δ᾽ ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί“ (Β 126). schol. φ 195 (M) τὸ δὲ εἶτε ἐκ τοῦ εἴητε ὡς τὸ διακρινθείητε διακρινθεῖτε (Ludwich ad Herod. II 1248). ex Heraclide fortasse fluxerunt Ep. Cr. I 129, 10 Et. Mg. 296, 53 εἶεν· εἰμί, ὁ παρατατικὸς ἦν, ἡ μετοχὴ εἴς, τὸ εὐκτικὸν εἴην· τὸ πληθυντικὸν εἴημεν καὶ συγκοπῇ εἶμεν καὶ τὸ γ′ εἶεν . . . ὡς δὲ γίνεται κατὰ συγκοπὴν „δοῖμεν δ᾽ Ἀτρείδαο“ (Ν 378) ἀπὸ τοῦ δοίημεν καὶ εἶμεν ἀπὸ τοῦ εἴημεν, οὕτω καὶ τοῦτο κτλ. apud Thucydidem hoc potissimum Heraclidae testimonio adducti nunc omnes editores optativi formas breviores omnibus locis restituerunt, apud Platonem Schanz. de poetis Atticis cf. Rutherford ad Phryn. p. 452 seqq.

48.

Eust. p. 1407, 58: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἔμμεναι ὁ Ἡρακλείδης οὐ κατὰ τὴν δοκοῦσαν τοῖς πλείοσιν ἀκολουθίαν παράγει, ἀλλὰ τὴν προπαραλήγουσαν αὐτοῦ [ἤγουν τὴν ε̄μ̄ συλλαβὴν] ἀπὸ παραλήγοντος η̄ γενέσθαι βούλεται συστολῇ καὶ διπλασιασμῷ. φησὶ γὰρ οὕτως· μέγιστον τεκμήριον ἐν ἀμφισβητήσει τόνων θεματικῶν τὸ τηνικαῦτα περισπᾶσθαι (περισπᾶται vulgo) τὰ ῥήματα, ὅτε τὸ ἀπαρέμφατον διὰ προπαραλήγοντος τοῦ η̄ λέγεται· τὸ γὰρ κυῶ περισπᾶται, ὅτι κυήμεναι τὸ ἀπαρέμφατον· εἰ δὲ ἦν κύω βαρυτόνως, κυέμεναι ἂν ἦν κατὰ τὸ εὑρέμεναι· οὕτω καὶ φιλῶ φιλεῖν φιλήμεναι καὶ νοήμεναι καὶ φρονήμεναι, καὶ τὸ ἀήμεναι δὲ μαρτυρεῖ τῷ ἀῶ περισπωμένῳ. δῆλον οὖν, φησίν, ὡς καὶ τὸ ἤμεναι (ἔμμεναι vulgo) ἀπὸ τοῦ ὦ περισπωμένου τῆς πρώτης συζυγίας, οὗ καὶ <ἡ> μετοχὴ περισπᾶται. Αἰολιστί φαμεν ἔμμεναι, καθότι Αἰολεῖς καὶ ἐν θέμασι τὸ προηγούμενον η̄ τοῦ μ̄ εἰς ε̄ μετατιθέντες διπλοῦσι τὸ μ̄, οἷον πόθημι πόθεμμι, φίλημι φίλεμμι. οὐκοῦν ὁ Ἡρακλείδης φαίνεται εἰδὼς καὶ τὸ ἔμμεναι ἀπὸ τοῦ ἤμεναι (ἦναι vulgo) γενέσθαι τοῦ <προ>παραληγομένου τῷ η, οὗ θέμα μὲν τὸ ὦ ἤγουν ὑπάρχω περισπωμένως, παρατατικὸς δὲ ἦν κατὰ τὸ φιλῶ ἐφίλην, νοῶ ἐνόην καὶ τὰ ὅμοια Αἰολικά. (Eust. p. 1887, 5 εἰκὸς δὲ καὶ ἄλλως τὸ πεινήμεναι ἀκολούθως ἔχειν τῷ φιλήμεναι νοήμεναι, περὶ ὧν ἐν τῇ α΄ ῥαψῳδίᾳ προγέγραπται, ὅπου κεῖται ἡ τοῦ Ἡρακλείδου γνώμη περὶ τοῦ ἔμμεναι).

Heraclides recte infinitivum ἔμμεναι Aeolicum dicit (cf. Meister Dial. I 140), sed falsa analogia ductus ex ἤμεναι ortum putavit sicut εἰμί et ἔμμι ex ἠμί (cf. frg. 39): ad exemplum formarum Homericarum φιλήμεναι φορήμεναι sim., quas Aeolicas existimavit, ἤμεναι finxit non aliter quam ἠμί (vel ἦμι) ex analogia verborum Aeolicorum φίλημι ἐπαίνημι sim. idem non minus falso ad exemplum rursus ἔμμι formae vere Aeolicae futtiles formas πόθεμμι φίλεμμι expressit. — alii ἔμμεναι ceterosque infinitivos in -μεναι Doricos esse putabant: cf. Ep. Cr. I 130, 15 Et. Mg. 335, 9. 282, 47. Ep. Cr. A. P. III 329, 17. Herodianus hanc infinitivi formam nec Aeolicam nec Doricam sed poeticam videtur iudicasse: Ep. Cr. I 69, 9 Ep. Cr. A. P. III 297, 28 (Herod. II 354 not.) ἄειδε· . . . τὸ ἀπαρέμφατον Δωρικὸν ἀείδην καὶ ἀείδεν· τούτοις ἔθος <τὸ η̄ν̄> εἰς ε̄ν̄ ποιεῖν. τὸ δὲ ἀειδέμεναι οὐ Δώριον ἀλλὰ ποιητικόν· ὅθεν Δωρικὸν μὲν τὸ ἔμεν ἀπὸ τοῦ εἰμί, ποιητικῶς δὲ τὸ ἔμεναι καὶ ἔμμεναι ἑτέρου μ

πλεονάσαντος. ὁμοίως τιθήμεναι στήμεναι παυθήμεναι οὐτήμεναι εὑρέμεναι δύμεναι οὐ Δώρια ἀλλὰ ποιητικά. cf. Ep. Cr. I 342, 17. Eust. p. 54, 34. 69, 41. Aeolica dicitur Ep. Cr. A. P. III 327, 8 χολωσέμεν· μέλλων ἀπαρεμφάτου Δωρικῶς· ἐκεῖνοι γὰρ τὰ εἰς ειν ἀπαρέμφατα εἰς εμεν μεταβάλλουσι . . . οἱ δὲ Αἰολεῖς εἰς εμεναι.

49.

Eust. p. 1432, 32: [ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὀνήμενος κοινότερον μὲν ἐκ τοῦ ὀνῶ ὄνημι παρῆκται ὁμοίως τῷ διζῶ δίζημι, ὅθεν τὸ „ἵππους διζήμενος“ (φ 22), καὶ τῷ φιλῶ φίλημι, ὅθεν τὸ „φίλατο“ παρ᾽ Ὁμήρῳ (Υ 304), καὶ τῷ αἰνῶ αἴνημι, ὡς τὸ „οὔ μιν ἔγωγ᾽ αἴνημι“ (Hesiod. Op. 680), καὶ ἄλλοις μυρίοις]. ὁ δὲ Ἀλεξανδρεὺς Ἡρακλείδης καινήν τινα περιεργίαν ἑτεροίαν ὑποβάλλει ἐν οἷς γράφει οὕτως· ὁ ἐνεργητικὸς παρατατικός, ὅτε τὸ θεματικὸν ω εἰς ου δίφθογγον μεταθῇ, πλεονάζει τὸ ν ἐπὶ τέλους οἷον ἠχῶ ἤχουν, οἰκῶ ᾤκουν, ὀκνῶ ὤκνουν. οὐκοῦν ἀπὸ τοῦ ὦ ἐνεργητικοῦ ὑπαρκτικοῦ θέματος εἴη ἂν ὁ ἐνεργητικὸς παρατατικὸς οὖν ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον καὶ παθητικὸς οὔμην. ἐξ ὧν Αἰολικῶς ὁ οὖν γέγονεν ἦν καὶ ὁ οὔμην ἤμην. Αἰολεῖς γάρ, φησί, τὴν ου δίφθογγον παρατέλευτον οὖσαν ἐν τοῖς τοιούτοις εἰς η μετατιθέασιν, οἳ καὶ τὸ ἐκαλούμην καὶ ἐνοούμην καὶ ὅσα ὅμοια τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων ἐκαλήμην (rectius ἐκαλήμαν) καὶ ἐνοήμην (ἐνοήμαν) λέγουσι καὶ ἐπὶ μετοχῶν καλήμενος καὶ νοήμενος μεταπιπτούσης τῆς ου διφθόγγου εἰς τὸ η. δίδωσιν οὖν ὁ εἰρημένος Ἡρακλείδης καὶ τοῦ ὀνήμενος Αἰολέων διαλέκτῳ ἀρχὴν εἶναι τὸ ὀνούμενος.

ἦν Heraclides aliter explicat frg. 50, ἤμην frg. 53. 54. participia in -ήμενος etiam Philoxenus grammaticus Aeolica dixit: Ep. Cr. I 87, 27 (Et. Mg. 22, 10) ἄητον· „τώ τ᾽ ἐκ Θρήκηθεν ἄητον“ (I 5). ἀπὸ τοῦ ἀῶ τὸ πνέω παράγωγον εἰς μι ἄημι, οὗ τὸ τρίτον ἄησι παρ᾽ Ἡσιόδῳ, τὸ πληθυντικὸν ἄεμεν ἄετε, τὸ δυικὸν ἄετον καὶ τροπῇ τοῦ ε εἰς η Αἰολικῶς <ἄητον>, ὡς τὸ διζέμενος διζήμενος καὶ τιθήμενος. (οὕτως Φίλων i. e. Φιλόξενος add. Et. Mg.: cf. Et. Mg. Voss. 23, 11). Herodianus dubitabat Aeolica essent an poetice producta: Herod. II 354, 10 (Et. Mg. 758, 20) τιθήμενος· „ἀμφ᾽ ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλά“ (K 34)· ὁμοίως τῷ κιχήμενος καὶ ἀήμενος ἤτοι ποιητικῶς ἔκτασις ἢ διαλέκτῳ ἀναπέμπεται. περὶ παθῶν. participia ἀκαχήμενος ἀλαλήμενος ἀλιτήμενος sim. Aeolicae dialecto tribuit: Il. Pros. T

335 ἀκάχησθαι· προπερισπᾶται ὡς λελυπῆσθαι· οἱ δὲ προπαρώξυναν ὡς Αἰολικὸν ἐν παρατατικῇ σημασίᾳ, ἐπεὶ οἶδε καὶ τὴν ἀκαχήμενος μετοχὴν τοιαύτην, οἷς καὶ ἐπείσθη ἡ παράδοσις. Od. Pros. δ 807 ἀλιτήμενος· τὸ ἀλιτήμενος εἰ μὲν παροξύνεται, παρακείμενός ἐστι κατὰ συστολὴν τῆς ἀρχούσης· εἰ δὲ προπαροξύνεται, ἐνεστώς ἐστιν Αἰολικὸς ὡς ἀλαλήμενος καὶ ἀκαχήμενος. (schol. E 24 (D) ἀκαχήμενος· ὡς τιθήμενος ὀνήμενος Αἰολικῶς). Et. Mg. 45, 54 ἀκαχήμενος· οὐκ ἔστι παρακείμενος, ἀλλ᾽ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀκάχω ἀκάχημι, ὁ παθητικὸς ἐνεστὼς ἀκάχημαι· οἱ γὰρ Αἰολεῖς τὴν παραλήγουσαν οὐ συστέλλουσι· καὶ ἡ μετοχὴ ἀκαχήμενος. Ep. Cr. I 77, 17 . . . οἶδε δὲ ὁ ποιητὴς πολλὰ Αἰολικὰ καὶ μάλιστα ἐν μετοχαῖς, ἀκαχήμενος ὀνήμενος. cf. Meister Dial. I 175.

50.

Eust. p. 1759, 1: τὸ δὲ ἦα κοινότερον μὲν εἰπεῖν πρῶτος ἀόριστος τοῦ ἦον ἐστίν, ὃς Ἰωνικῶς ἔον λέγεται, οὗ μετοχὴ ἐών, περὶ ἧς πολλὰ Ἡρακλείδης βαθυλογεῖ. Ἰάδι δὲ συστολῇ εὕρηται καὶ ἔα, ἀφ᾽ οὗ κατὰ κρᾶσιν ἢ δίχα τοῦ ν̄, οὐ τὸ κοινὸν καὶ τετριμμένον ἦν μετὰ τοῦ ν̄, ὃ πολλὰ λογοπραγήσας Ἡρακλείδης ἐσπάραξεν, ὅς τοιαῦτά τινα περὶ τῶν διειλημμένων γράφει· Ἴωνες τοὺς παρῳχημένους ἀπὸ τῶν αὐτῶν στοιχείων προφέρονται ταῖς μετοχαῖς, οἷον εἰπών εἶπον, λαβών λάβον, οὕτως ἦ καὶ ἔα Ἰακῶς οἷον „εἰ τότε κοῦρος ἔα“ (Δ 321), ἐπεὶ καὶ ἡ ἐών μετοχὴ ἀπὸ τοῦ ε̄ ἄρχεται. ἡμάρτηται δέ, φησί, τὸ ἔα εἰς ᾱ περατούμενον καὶ Ἀσιανῆς ἔχεται φωνῆς καὶ οἱ ἑλληνίζοντες δὲ ἐν Κιλικίᾳ οὕτω προφέρονται· τὰς γὰρ εἰς ω̅ν̅ ληγούσας ὀξυτόνους μετοχὰς δέον ἐπὶ τῶν ῥημάτων εἰς ο̅ν̅ περαιοῦσθαι βραχυνόμενον κατὰ πρῶτον πρόσωπον οἷον λαβών ἔλαβον, φαγών ἔφαγον καὶ τὰ ὅμοια, αὐτοὶ ἀποβάλλοντες τὸ ν̄ καὶ μετατιθέντες τὸ μικρὸν ο̄ εἰς βραχὺ ᾱ προφέρονται ἀπὸ τοῦ λαβών καὶ φαγών ἔλαβα λέγοντες καὶ ἔφαγα, καὶ τρίτα δὲ τούτων πληθυντικὰ εἰς α̅ν̅ λήγοντα λέγουσιν. ὁ οὖν ἀπὸ τῆς ἐών, φησί, μετοχῆς ἔα λέγων ἀντὶ τοῦ ἔον ἁμαρτάνει, ὡς εἰ καὶ ἀπὸ τοῦ λαβών ἔλαβα φαίη. λέγει δὲ ὡς καὶ ἀναλογώτερον τοῦ ἔα τὸ ἦα, γλώσσης μὲν ὂν Ἀσιανῆς, κείμενον δὲ καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ (frg. 342)· αἱ γὰρ ἀπὸ ψιλουμένου ε̄ δισύλλαβοι μετοχαὶ τὸ ε̄ εἰς η̄ μεταβάλλουσιν ἐν ῥήμασι. λέγει δὲ καὶ χρῆσιν εἶναι τοῦ ἔον παρὰ Ἀλκαίῳ (frg. 127), καὶ ὅτι ὥσπερ φαγόντος ἔφαγον, δραμόντος ἔδραμον ἀπελεύσει τῆς μετοχικῆς ληγούσης, οὕτω καὶ ἐόντος ἔον ῥητέον

καὶ οὐκ ἔα, καὶ ὡς Ἰακώτερον μὲν τὸ ἔον, τὸ δὲ ἦον κοινόν, ὅθεν τὸ ἦες καὶ ἦε. τὸ δὲ ἦον ἐπὶ πρώτου προσώπου ἐξαιρέσει τοῦ ο ἦν γίνεται, ᾧ ὁμόφωνον κατὰ Χαλκιδεῖς τὸ „ἦν ἐκεῖνος", ἀφ᾽ οὗ Δωρικῶς Ἡσίοδος ἔφη τὸ „τῆς δ᾽ ἦν τρεῖς κεφαλαί" (Theog. 321). τὸ δὲ τοιοῦτον Ἡσιόδειον ἦν ποιεῖ, φησί, τὸ ἦσαν προσθέσει τοῦ σ καὶ τοῦ α· ὃ δὴ καὶ οἱ τῇ Ἀσιανῇ χρώμενοι φωνῇ ποιοῦσι τὸ ἔφυγον καὶ ἦλθον παρενθέσει τῆς σα (αν vulgo) συλλαβῆς ἐφύγοσαν λέγοντες καὶ ἤλθοσαν, οὕτω δὲ καὶ τὰ ὅμοια. παραδίδωσι δὲ ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι Ἀριστάρχειοι τὸ ἦν ἔα γενέσθαι εἶπον κατὰ τμῆσιν, ὁποία τις γίνεται καὶ ἐν τῷ ἦνται ἕαται καὶ τοῖς ὁμοίοις καὶ ἐν τῷ Ἀστυάγην Ἀστυάγεα, Διομήδην Διομήδεα καὶ ἐν τῷ ᾔδην ᾔδεα καὶ τοῖς λοιποῖς (cf. frg. 36).

De aoristis hellenisticis ἔλαβα ἔφαγα sim. cf. Kühner Gr. Gr. I 23. Curtius Verb. II 286. Ionicam formam ἔα Herodianus Aristarcheos secutus ex ἦν derivavit: Il. Pros. E 887 τὸ ἔα Ἰωνικόν ἐστιν ἐκ τοῦ ἦν γεγονός· διὸ συσταλτέον τὸ α ὁμοίως τῷ „τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ" (ξ 222), ὃ καὶ διὰ τοῦ η λέγεται „τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθος ἦα" (E 808), „οὐκ ἀποφώλιος ἦα οὐδὲ φυγοπτόλεμος" (ξ 212). schol. Δ 321 (V) ἔα· ἀπὸ τοῦ ἦν διῄρηται, ὡς ἧδε ἕαδε, ἥλη ἑάλη (l. ἥλη ἑάλη: cf. Herod. Il. Pros. N 543 ἑάφθη). formam ἦν I. pers. Heraclides ortam putavit ex ἦον, Herodianus ab εἰμί deflexam: Choerob. Dict. 866 (Herod. II 835, 10) τὸ δὲ „ἦν ἐγώ" ὃ σημαίνει τὸ ὑπῆρχον γέγονεν οὕτως· ἔστιν εἰμί, ὃ σημαίνει τὸ ὑπάρχω· τούτου ὁ παρατατικὸς εἶν διὰ τῆς ει διφθόγγου τροπῇ τοῦ μ εἰς ν, καὶ λοιπὸν Ἀττικῶς ἐπεκτείνεται τὸ ε εἰς τὸ η ὥσπερ ἔμελλον ἤμελλον, ἐβουλόμην ἠβουλόμην, ἐδυνάμην ἠδυνάμην, καὶ γίνεται ἦν χωρὶς τοῦ ι, τὸ δὲ ι ἀπεβλήθη, ἐπειδὴ τὰ εἰς ην ῥήματα οὐ θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ ν τί ποτε ἀνεκφώνητον οἷον ἐτύφθην κτλ. tertiam vero personam Herodianus quoque ab ἦον (per syncopen ex ἦεν) videtur derivasse: cf. Choerob. Dict. 560. 866. — pluralem usum formae ἦν recte Doricum dicit Heraclides (Ahrens Dial. II 326. Curtius Verb. I 148). schema quod vocatur Pindaricum spectans Boeotium usum illum appellat Eust. p. 1892, 47 τὸ δὲ παρ᾽ Ἡσιόδῳ „τῆς δ᾽ ἦν τρεῖς κεφαλαί" ἀντὶ τοῦ ἦσαν Βοιωτῶν λέγεται γλώσσης εἶναι, οἳ ἑνικὰ ῥήματα πληθυντικοῖς ὀνόμασι συνέταττον. — formas ἐφύγοσαν ἤλθοσαν ἐλέγοσαν sim. grammatici alii aliis dialectis vindicarunt: cf. Meister Dial. I 277.

51.

Eust. p. 1892, 30: σημείωσαι δὲ ὅτι μὲν ἦν ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον ἐν πρώτῳ προσώπῳ προσφυῶς ἔχει τὸ ν̄ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἦον ὅπερ ἐστὶν ὑπῆρχον. τὸ δὲ τρίτον οὐχ οὕτως ἔχει κατὰ τὸν Ἡρακλείδου λόγον ἔχοντα οὕτως· τοῖς εἰς βραχὺ περαιουμένοις εἶτα συναιρεθεῖσι τοιούτοις προσώποις οὐκέτι μετουσία τοῦ ν̄ ἐστίν, ὥστε ἐν τῷ ἦον ἦες ἦε καὶ συναιρέσει ἦν οὐκ ὀρθῶς ἔχει ἡ προσέλευσις τοῦ ν̄. καινὸν δέ, φησί, καὶ τὸ „ἤσκειν εἴρια καλά“ (Γ 388)· διαλυθὲν γὰρ εἰς τὸ ἤσκεε πῶς προσλήψεται τὸ ν̄, ὅπου γε οὐδεὶς παρατατικὸς (scil. τῶν συναιρεθέντων) εἰς ν̄ περατοῦται ἐν τρίτῳ ἑνικῷ παρ᾿ Ἕλλησιν; ἑτέρωθι δὲ λέγει ὁ αὐτὸς καὶ ὅτι ὥσπερ τὸ „κνέε τυρόν“ [ἤγουν ἔκνεεν ἔκοπτεν] εἰς τὸ η̄ συναιρεθὲν οἷον „κνῆ τυρόν“ (Λ 639) ἐν Ἰλιάδι οὐκέτι σὺν τῷ ν̄ ἐξηνέχθη, οὕτως οὐδὲ τὸ ἦ μετὰ τοῦ ν̄ γραφήσεται [ἀλλὰ δηλαδὴ δίχα τοῦ ν̄], κἂν σημαίνῃ τὸ ὑπῆρχεν [ἀπὸ τοῦ ἔε δηλονότι]. [καὶ οὕτω μὲν κατέστησεν ὁ σοφὸς τὴν τοιαύτην γραφήν.] ἔστι δὲ καὶ ἄλλως καὶ μετὰ τοῦ ν̄ νοῆσαι τὸ ἦν Δωρικῶς ἅμα καὶ Ἀττικῶς κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡρακλείδην εἰπόντα οὕτω· τὸ παρ᾿ ἡμῖν ἔπλει καὶ ἔρρει παρὰ μὲν τοῖς Ἴωσιν ἔπλεεν ἔρρεεν, ὡς τῆς ει̅ διφθόγγου τεμνομένης παρ᾿ αὐτοῖς εἰς ἄμφω ταῦτα, παρὰ δὲ Δωριεῦσιν, ὧν τῇ διαλέκτῳ καὶ ἀρχαῖοι Ἀττικοὶ χρῶνται, τὰ τοιαῦτα δύο εε̅ εἰς η̄ συναιρεῖται, τὸ γὰρ ἔπλεεν ἔρρεεν ἔπλην καὶ ἔρρην παρ᾿ αὐτοῖς . . .*) ἔτι ἰστέον καὶ ὅτι τὸ εἰρημένον ἦν ἐπὶ τρίτου ἑνικοῦ προσώπου ὁ Ἀλκμὰν ἦς λέγει (frg. 138) μετειλημμένου τοῦ ν̄ εἰς σ̄ Δωρικῶς, ὡς ὁ Ἡρακλείδης παραδίδωσιν.

Vocem ἤσκειν propter ν̄ ἐφελκυστικόν memorabilem affert etiam Choerob. Dict. 560, 4 (Herod. II 193, 21) γέγονε δὲ τὸ ἐτετύφειν ἐκεῖνος τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἐτετύφει τρίτον πρόσωπον· τοῦτο κατὰ τὴν διάλυσιν τῆς ει̅ διφθόγγου εἰς β′ εε̅ λέγουσιν οἱ Ἴωνες ἐτετύφεε,

*) omisi supra quae Eustathius de suo immiscuit: εἰ τοίνυν τοῦτο δέδοται, τί κωλύει κατὰ τὸ ἔπλεεν ἔπλην Δωρικῶς καὶ ἔρρεεν ἔρρην οὕτως εἶναι καὶ ἔεν ἦν; περισπωμένως μέντοι διὰ τὸ τοῦ ῥήματος μονοσύλλαβον, χαρέντων τῇ Δωρικῇ φωνῇ καὶ τῶν Ἀττικῶν, οἳ καὶ τὸ Δάματερ Δωρικὸν ὂν φιλοῦσι λαλεῖν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη, ὅτε τι θαῦμα πρόκειται, ὡς καὶ ὁ τοῦ κωμικοῦ Πλοῦτος δηλοῖ (errat Eustathius: Plut. 374, quem versum significat, non ὦ Δάματερ sed ὦ Ἡράκλεις legitur). mentio vocis Δάματερ non ex Heraclide sumpta est, sed ex p. 1385, 53 repetita, ubi Eustathius lexicon rhetoricum videtur adhibuisse (cf. Phot. Ἡράκλεις).

ἐπειδὴ τὸ ε̄ ἐφελκυστικόν ἐστι τοῦ ν̄ οἷον ἔτυπτε ἔτυπτεν ἔλεγε ἔλεγεν ἐτετύφεε ἐτετύφεεν καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο εε̅ εἰς τὴν ει̅ δίφθογγον ἐτετύφειν ἐκεῖνος. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ „ἦ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ ἤσκειν εἴρια καλά"· ἀντὶ γὰρ τοῦ ἤσκει· καὶ τὸ „οὐδ' ἄρα δὴν εἱστήκειν" (Ψ 690), ἀντὶ γὰρ τοῦ εἱστήκει. atque sic pluribus locis ν̄ ἐφελκυστικόν scripsit Aristarchus: Didym. E 661 βεβλήκειν· Ἀρίσταρχος μετὰ τοῦ ν̄ βεβλήκειν. idem Z 170 ἠνώγειν· οὕτως σὺν τῷ ν̄ ἠνώγειν Ἀρίσταρχος, ἠνώγεεν γάρ. idem ρ 359 οὕτω δεδειπνήκειν ἀντὶ τοῦ δεδειπνήκει, ὡς τὸ „ἤσκειν εἴρια καλά". cf. Curtius Verb. II 239. Rutherford Phryn. p. 230 seqq. — formae Doricae ἔπλην ἔρρην praeter hunc locum nusquam commemorantur: Ahrens II 201. 308. de ἧς forma Dorica III pers. sing. cf. Ahrens II 326.

52.

Eust. p. 1642, 2: ἔνθα ἰστέον ὅτι τὸ ἔσκε δοκοῦν κοινότερον ἀπὸ τοῦ ἔω ἔσω ἔσκω γίνεσθαι Ἡρακλείδης ἄλλως σκευωρεῖ εἰπὼν οὕτως· ὥσπερ φιλῶ ἐφίλουν ἐφίλεις ἐφίλει καὶ ἐπὶ ἄλλων ὁμοίως, οὕτω καὶ ὦ οὖν εἷς εἶ τὰ ὑπαρκτικά (cf. frg. 49). τοῦτο δέ, φησί, πεποίηκε φανερὸν Ὅμηρος διὰ τοῦ ἔσκω Δωρικοῦ ῥήματος· Δωριέων γὰρ τὰ εἰς ει̅ δίφθογγον περαιούμενα ἐν παρατατικῷ χρόνῳ ἐπὶ τρίτου προσώπου κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ι̅ ἐκφερόντων μετὰ προσθέσεως στοιχείων οἷον ἐφίλει ἐφίλεσκεν ἐνόει ἐνόεσκεν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ εἰρημένου εἶ ἔσκε φησὶν ἀφελὼν τὸ ι̅ καὶ τρία στοιχεῖα προσθείς [ἤγουν τὸ σ̅ τὸ κ̅ τὸ ε̅]. καὶ οὕτω μὲν ὁ Ἡρακλείδης.

Verba iterativa cur Heraclides e dialecto Dorica repetierit, causa reperiri vix potest (cf. Ahrens Dial. II 290). Ionicam esse formationem recte animadvertit Herodianus Il. Pros. B 832 ἔασκε· οὕτως τὸ α̅ τοῦ ἔασκε κατὰ συστολήν· οὕτως καὶ πάντες· τὰ γὰρ διὰ τοῦ σκε̅ παρηγμένα Ἰακῶς βραχεῖαν ἔχει τὴν παραλήγουσαν, „ὧδε δέ τις εἴπεσκε" (B 271) καὶ „τὴν αὐτὸς φορέεσκε" (O 646). Ep. Cr. I 159, 20 ἔσκε· ῥῆμα ὁριστικὸν χρόνου παρατατικοῦ ἐκ τοῦ εἰμί, ὁ παρατατικὸς εἶν καὶ Ἀττικῶς τροπῇ τοῦ ε̅ εἰς η̅ καὶ ἀποβολῇ τοῦ ι̅ ἦν ... καὶ ἐν Ἰακῇ παραγωγῇ ἔσκεν. τὰ γὰρ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου χαίρεσκον ῥίπτασκον ποιητικά, οὐκ Ἰακά. καὶ ὁ μὲν ποιητὴς τὴν ἄρχουσαν συστέλλει ἐν τῷ ἔσκεν, ὁ δὲ Ἀλκμὰν φυλάττει „ἧσκέ τις σκάφευς ἀνάσσων" (frg. 72). τινὲς δύο μέν φασι, ἧς ἀντὶ τοῦ ἦν Δωρικῶς καὶ „κε" σύνδεσμος· οἱ δὲ Δωριεῖς ἦ μετὰ τοῦ ν̄ λέγουσι (?) ἦ

τροπῇ τοῦ ε̄ εἰς ᾱ κα. Herodiani (?) et Heraclidae sententias composuit Et. Mg. 381, 36 ἔσκεν· ὑπῆρχε· γέγονε δὲ Ἰωνικῶς· ὡς γὰρ παρὰ τὸ ἔφερον φέρεσκον καὶ παρὰ τὸ ἔλεγον λέγεσκον, οὕτως καὶ παρὰ τὸ ἔον ὤφειλεν εἶναι τὸ Ἰωνικὸν ἔεσκον· ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τὸ ε̄ν ἐξεβλήθη καὶ γέγονεν ἔσκον ἔσκες ἔσκε τὸ τρίτον. ἢ ἀπὸ τοῦ [ἔω] ὦ [ἔεις] εἷς <εἶ>· καὶ οἱ Δωριεῖς τὰ δύο (l. τρίτα) πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ῑ προφέρουσι προσθέσει τοῦ σκε̄ οἷον ἐφίλει ἐφίλεσκε· οὕτως οὖν καὶ εἶ ἔσκε. cf. Curtius Verb. II 376.

53.

Eust. p. 1770, 25: τὸ δὲ ἐφάμην ἐκ τοῦ φημί ὃν ἀναλόγως συστέλλει τὴν παραλήγουσαν· τὰ γὰρ τοιαῦτα εἰς μῑ βραχύνουσι καθ' Ἡρακλείδην τὸ παρατέλευτον φωνῆεν, ὃ ἐμήκυνεν ὁ ἐνεστώς· ὡς γὰρ δίδωμι ἐδιδόμην, ἐτιθέμην, ἐκιρνάμην, οὕτω φημί ἐφάμην. τὸ ἤμην, φησίν, οὐ τοιοῦτον· ἐχρῆν γὰρ ἀπὸ τοῦ εἰμί ἔμην εἶναι παραιρεθέντος τοῦ ῑ οἷα, φησί, τῆς ε̄ῑ χρεωκοπουμένης τῷ ῑ καὶ μὴ ἄλλως τῶν διφθόγγων βραχυνομένων, εἰ μὴ θάτερον περιαιρεθῇ φωνῆεν. εἶτα καὶ ἄλλως ἡμαρτῆσθαι δείξας τὸ ἤμην καὶ εἰπὼν μὴ χρῆναι τοῦ ἤμην τὸ δεύτερον ἧς εἶναι ἀλλ' ἧσο καὶ προσθεὶς ὅτι Ὅμηρος τοῦτο εἰδὼς γράφει ἐκεῖθεν προστακτικὸν τὸ ἔσσο διὰ δύο σσ̄, ἐπιφέρει ὅτι ἐκ περιουσίας ἐστὶ καὶ περὶ τούτου εἰπεῖν ὡς ἡμάρτηται καὶ αὐτό· καὶ γάρ, φησί, τῶν εἰς ο̄ τοιούτων ῥημάτων οὐ διπλάζεται τὸ σ̄ διαλέκτῳ· οὐδεὶς γοῦν μὴ εἴπῃ τὸ φάσο φάσσο οὐδ' ἄλλο τι τῶν ὁμοίων. οὕτω δὲ πολύνους ὢν ὁ Ἡρακλείδης κατασκευάζει καὶ ὡς οὐκ ἔστι τὸ φήσω ἐκ τοῦ φημί εἶναι, ἀλλ' ἐκ τοῦ φῶ.

Heraclides imperfecti formam ἤμην a verbo εἰμί derivari posse negavit, itaque ex Aeolica dialecto repetere maluit (frg. 49)· formam defendere studet Philoponus ap. Choerob. Dict. 881, 12. Herodianus eam scriptorum classicorum sermoni abiudicavit (II 840, 10 = Choerob. 882, 3), Choeroboscus unum exemplum affert ex Eur. Hel. 931 „ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἤμην τέκνον," ubi pro ἤμην libri ms. praebent ἄρ' ἦν. — forma ἦσο legitur C. I. G. III Add. 3847 i: ac vel ἦτον III pers. sing. formam ex ἤμην declinaverunt: C. I. G. 6267. — ἔσσο forma apud antiquos rarissima: ἔσσ' α 302 [γ 200], ἔσσο Sapph. frg. 1, 28, frequens apud sequiores. perinde atque ab Heraclide explicatur Ald. hort. Adon. fol. 210b πόθεν τὸ ἔσσο; οἷον „τέττα σιωπῶν ἔσσο"· ἐκ τοῦ ἤμην καὶ τὸ δεύτερον ἧσο

καὶ συστολῇ τοῦ η̅ εἰς ε̅ καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ̅ ἔσσο. — φήσω a φημί derivat Choerob. Dict. 875, 18 (Herod. II 838, 10).

54.

Eust. p. 1641, 35: ὁ δὲ βαθὺς Ἡρακλείδης φαίνεται θέλων φύσει τε μακρὰν εἶναι τὴν παραλήγουσαν τοῦ φᾶσθαι καὶ προπερισπᾶσθαι αὐτήν. εἰπὼν γὰρ χρῆναι ἐν τῷ φημί τὸ παθητικὸν εἶναι φαμαί διὰ τοῦ α̅ καὶ ὅμως ἐκλελοιπέναι διὰ τὸ δισυλλαβεῖν, ἐπεὶ οὐδὲν εἰς μαι̅ λῆγον παθητικὸν καὶ τῷ α̅ παραληγόμενον δισυλλαβεῖ, πάντα γὰρ ὑπὲρ δύο συλλαβάς εἰσιν, ὑποκαταβὰς λέγει ὅτι καθὰ ἐκ τοῦ τιθῶ πεποίηται τὸ τίθημι καὶ ἱστῶ ἵστημι, οὕτω καὶ τοῦ φῶ φῶμαι δευτέρας συζυγίας φημί· (οὗ παθητικὸν φαμαί, ἄρρητον δηλαδή.) αὐτοῦ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον φᾶσθαι. μετ᾽ ὀλίγα δὲ λέγει καὶ περὶ τοῦ ὡς ἐρρέθη Ὁμηρικοῦ φάο (π 168. σ 171) τοιαῦτα· τὰ ἐπὶ δευτέρου προσώπου κατὰ παρατατικὸν χρόνον εἰς ο̅ λήγοντα ῥήματα παρέσει τῆς παρατατικῆς αὐξήσεως προσταχτικὸν ποιεῖ οἷον ἐδείκνυσο δείκνυσο καὶ τὰ ὅμοια. οὐκοῦν καὶ ἀπὸ τοῦ ἐφάμην, εἰ ἔστι τὸ δεύτερον ἔφασο, τὸ προσταχτικὸν γενήσεται φάσο ἐνδείᾳ χρόνου ἑνὸς τοῦ κατ᾽ ἀρχήν, εἶτα φάο κατ᾽ ἔνδειαν τοῦ σ̅. ἐν τούτοις δὲ γράψας καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ εἰμί ἐμαί γίνεται τὸ ἥμην οὐ προσλήψει τοῦ ι̅, προκριτέον γάρ, φησί, τὴν διὰ τοῦ η̅ γραφήν, καὶ ἐπαγαγὼν ὅτι τὰ ἐκ δασυνομένου τοῦ ε̅ θέματα προσλαμβάνει τὸ ι̅ ἐν τῇ κινήσει οἷον ἕρπω εἷρπον, ἕλκω εἷλκον, ἕπομαι εἱπόμην, ἐπιφέρει καὶ τὸ ἔχω εἰχόμην· καὶ γάρ, φησίν, ἐν τῷ ἔχω δασὺ ἦν τὸ ε̅, ἐψιλώθη δὲ διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ χ̅, διὸ ἐδασύνθη ὁ ἕξω μέλλων διδάσκων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τοῖς ἐνεστῶσι πνευμάτων ἄρχεσθαι τοὺς μέλλοντας.

Heraclides ut futurum φήσω a verbo φῶ ita infinitivum φάσθαι, cum indicativum φαμαί non exstare intellegeret, a φῶμαι derivavit ideoque circumflecti iussit. eadem ni fallor sententia fuit Herodiani paradosin secuti: certe indicativum φάσθε circumflecti scribit Od. Pros. ζ 200 δυσμενέων φάσθ᾽ ἔμμεναι· Τυραννίων συστέλλει ἀπὸ τοῦ φημί ὁμοίως τῷ „καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε“ (I 649). τινὲς δὲ ὁμοίως τῷ νικᾶσθε, ὡς καὶ ἐπεκράτησε. contrariam sententiam auctore non laudato (fortasse ex Heraclide ipso) prodit Eustathius in eis quae fragmento Heraclidae praecedunt (p. 1641, 31): τὸ δὲ φάσθαι (ι 504) φάθι φησὶν ἡ κοινὴ χρῆσις . . . ἀρέσκει δὲ τοῖς πλείοσιν ἀπὸ τοῦ ἐφάμην μέσου ἀορίστου δευτέρου γενέσθαι, διὸ καὶ παροξυτονεῖσθαι

The Institute of Mediaeval Studies
LIBRARY
Toronto

ὡς φύσει βραχέος ὄντος τοῦ παρατελεύτου ᾰ, καθὰ δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἔφατο καὶ φάτο καὶ φάο οἷον „ἔπος φάο μηδ᾽ ἐπίκευθε“ (π 168)· ὧν ἀρχὴ ὁ ἔφην δεύτερος ἐνεργητικὸς ἀόριστος, οὗ μετοχὴ φάς φάντος καὶ φάντες ἐν Ἰλιάδι (I 35. Γ 44. Ξ 126) ταὐτὸν ὂν τῷ φάμενοι· καὶ οὕτω μὲν οἱ πλείους. eandem exhibent Ep. Cr. A. P. III 339, 11 (Ep. Cr. I 429, 1 Et. Mg. 788, 43 Et. Gud. 550, 3) φάσθαι· μέσου ἀορίστου δευτέρου. ἔστι δὲ ἀπαρέμφατον· γέγονεν ἐκ τοῦ φῶ τοῦ πρωτοτύπου τοῦ σημαίνοντος τὸ φαίνω, παραγωγὸν φημί, ὁ μέλλων φήσω, ἔφην ὁ β′ ἀόριστος, ὁ μέσος ἐφάμην, τὸ γ′ ἔφατο καὶ <τὸ ἀπαρέμφατον> φάσθαι. — φάο imperativum ab ἔφασο derivat etiam Choerob. Dict. 882, 24 τοῦτο δὲ τὸ ἔφασο γίνεται κατὰ ἀποβολὴν τοῦ σ Ἰωνικῶς ἔφαο, ἐξ οὗ καὶ τὸ προστακτικὸν φάο „ἔπος φάο μηδ᾽ ἐπίκευθε“. — verborum quae ab ε aspirato incipiunt augmentum ει esse recte Heraclides animadvertit. aspirationem ex amisso aut digammo aut spirante natam esse ille quidem scire non potuit. nec sufficit canon quem statuit Heraclides, si quidem ε in ἐάω ἐθίζω ἐργάζομαι ἐρύω non est aspiratum. sed tamen plus vidit quam Herodianus, qui haec scripsit Il. Pros. N 543 . . . ἀδιαφόρως τὰ ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμενα ῥήματα εἴωθε κλίνεσθαι καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου κατ᾽ ἀρχὴν καὶ διὰ τοῦ η. ἀπὸ γοῦν τοῦ ἑλκῶ περισπωμένου „εἵλκεον“ (P 395 ἕλκεον) φήσας τὸν παρατατικὸν διὰ τοῦ η τὸν ἀόριστον ἐξήνεγκεν ἐν τῷ „Λητὼ γὰρ ἥλκησε Διός“ (λ 580, ubi εἵλκησε libri, ἕλκησε La Roche). alias normas tentavit Choerob. Dict. 519, 15 (Cram. A. O. II 310).

55.

Eust. p. 718, 3: ἔνθα ὅρα ὅτι οὐ μόνον τῷ ἔσεται χρᾶται ὁ ποιητὴς ἐντελῶς ἀλλὰ καὶ τῷ ἔσται, οὗ τὴν συγκοπὴν καινὴν κρίνουσιν οἱ παλαιοὶ καὶ ὡς εἰπεῖν μονήρη. θέμα δὲ αὐτῶν κοινότερον μὲν ἔω, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ εἰμί καὶ τὰ κατ᾽ αὐτό. Ἡρακλείδης δὲ πεποιῆσθαι λέγει τὸ ἔσομαι ἀπὸ μονοσυλλάβου τοῦ ὦ ἤγουν ὑπάρχω, ἵνα ᾖ, ὥσπερ καλῶ καλέσω καλέσομαι, οὕτω καὶ τὸ ὦ ἔσω ἔσομαι, ὃ καὶ πλατύνει ἐκεῖνος καινότερον. Eust. p. 655, 10: ἔτι ἰστέον καὶ ὡς τοῦ ἔσεται συγκοπτομένου εἰς τὸ ἔσται λέγει τις παλαιὸς τεχνικὸς ὅτι Δοκεῖ μοι μέμφεσθαι τῇ συνηθείᾳ ἔσται λεγούσῃ· οὐδέποτε γὰρ τὸ τρίτον τῶν τοιούτων μελλόντων χρεωκοπεῖται παραλήγεσθαι (l. παραληγομένῳ) φωνήεντι, ἵνα τις εἴπῃ τὸ καλέσεται καλέσται ἢ τὸ τελέσεται τελέσται. λέγει δὲ καὶ Σικελικὸν εἶναι τὸ ἔσσεται, οὐ μὴν Αἰολικόν. Σικελοὶ

γάρ, φησί, διπλάζουσιν ἐν τοῖς τοιούτοις τὸ σ̄, Δωριεῖς δὲ τοὺς τοιούτους μέσους παρενθέσει τοῦ ῑ προφερόμενοι περισπῶσι, πλευσεῖται πορευσεῖται ῥευσεῖται. οὕτω γοῦν καὶ „ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν“ (B 393). Δίων μέντοι ἔσσειται προπαροξυτόνως φησὶ λέγων ὅτι τὰ εἰς μακρὸν λήγοντα τῷ αὐτῷ λέγεται τόνῳ τοῖς ὁλοκλήροις καὶ ἐν τῇ τοῦ ῑ παρενθέσει οἷον σφέων σφείων, σπέους σπείους, δέους δείους, ὅθεν εἰ καὶ τὸ ἔσσεται εἰς μακρὸν περαιοῦται, εἰς δίφθογγον γάρ, πάλιν ἐν τῇ τοῦ ῑ παρενθέσει ἔσσειται γενήσεται ἐν τῷ αὐτῷ τόνῳ. νικῶσι δ᾽ ὅμως τὸν Δίωνα οἱ προπερισπῶντες τὸ ἐσσεῖται.

De altero loco Lentz (Herod. II 246 not.) haec scripsit: „quis sit antiquus technicus, praesertim vagum vocabuli παλαιός apud Eustathium usum reputanti vix extricabile est: verba non sunt Herodianea, sed res ab eo profecta esse potest.“ nec verba sunt Herodianea nec res ab eo profecta. equidem Heraclidae locum vindicare non dubitavi. tenor verborum ac disputandi ratio dubitare non sinunt, quin Heraclidae sit fragmentum. cum enuntiato δοκεῖ μοι μέμφεσθαι componere licet frg. 45 ἔγωγε ἄνοιαν καταδικάζω. verbum χρεωκοπεῖσθαι iterum legitur frg. 53. rem vero ab Heraclide tractatam esse clare planeque Eustathius priore loco significat. Herodianum eadem docuisse non credo. ad Heraclidem, non ad Herodianum (Lentz II 304, 4), referenda sunt quae Eustathianis similia tradunt Et. Mg. 381, 22 Ep. Cr. I 136, 6: ἔσσεται· τετραχῶς προφέρεται, ἔσεται δι᾽ ἑνὸς σ̄ κοινῶς, ἔσσεται διὰ δύο σσ̄ ποιητικῶς· οἱ γὰρ Σικελοὶ τὰ ἐπὶ μελλόντων ῥήματα προηγουμένων βραχέων φωνηέντων διπλασιάζουσι τὸ σ̄ τελέσσω λέγοντες, ὁμοίως καὶ τὸ ἔσω ἔσσω· ἐκ τοῦ ἔσεται γίνεται συγκοπῇ ἔσται. λέγεται καὶ ἐσσεῖται Δωρικῶς Ἰλιάδος B „οὔ οἱ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας“. τοῦ δὲ ἐσσεῖται ὁ κανών· ἐπὶ τῶν μέσων μελλόντων οἱ Δωριεῖς παρεντιθέντες τὸ ῑ προπερισπωμένως προφέρουσιν οἷον πλευσεῖται ῥευσεῖται ἐσσεῖται. de accentu quidem verbi ἐσσεῖται cum Heraclide convenit Herodiano Il. Pros. B 393: προπερισπαστέον τὸ ἐσσεῖται· οὐ γὰρ προπαροξυντέον, ὥς τινες. ἐπεὶ Δώριον. ἤδη γὰρ πολλὴ χρῆσις τῶν τοιούτων παρὰ Ἀττικοῖς (cf. Lehrs). at duplex σ̄ in ἔσσεται sim. non Siculorum sed Aeolicae dialecti proprium esse iudicavit: Herod. II 280, 20 (Et. Mg. 281, 33) δοάσσατο· παρὰ τὸ δοιός δοιάζω ὡς ἵππος ἱππάζω, λίθος λιθάζω. ὁ μέλλων δοιάσω ἐδοιασάμην ἐδοιάσατο καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ̄ Αἰολικῶς ὡς ἔσεται ἔσσεται ἐδοιάσσατο καὶ ἀποβολῇ τοῦ ῑ δοάσσατο. οὕτως Ἡρωδιανός. cf. Meister Dial. I 132.

III FRAGMENTA SEDIS INCERTAE*)

56.

Eust. p. 734, 47: ὁδὸς δὲ νῦν (I 43) ἡ διὰ νεῶν κέλευθος, ἣν οἴδαμεν ἐκ τοῦ ἐλεύθω γενομένην. κατὰ γὰρ τὸν Ἀλεξανδρέα Ἡρακλείδην, ὡς πατῶ πάτος, στείβω στίβος, οὕτω ἐλεύθω ἔλευθος καὶ πλεονασμῷ τοῦ κ̄ κέλευθος· ᾧ λόγῳ καὶ τὴν Αὐλωνίαν Χάραξ Καυλωνίαν φησὶν ἐν Ἰταλικοῖς· οὕτω δέ, φησί, καὶ τὰ ἀνθήλια κανθήλια. (haec descr. Cram. A. P. III 50, 6). Eust. p. 1457, 42: δεδήλωται δὲ καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα ὁ τοῦ κ̄ πλεονασμός ἐν τῷ κέλευθος καὶ ἐν τῷ Καυλωνία, παρὰ τὸν αὐλῶνα γὰρ ἐκεῖνο λέγεται, καὶ ἐν τῷ ἀνθήλια κανθήλια, ὥς φασιν οἱ παλαιοί.

De Καυλωνία consentit Herodianus (II 175, 4) ap. Et. Mg. 494, 4 Καυλωνία ἐκ τοῦ Αὐλωνία κατὰ πλεονασμὸν τοῦ κ̄. (περὶ παθῶν add. Et. Flor. Miller p. 180). de κέλευθος Et. Mg. 502, 21 (Ep. Cr. A. P. III 360, 7) κέλευθος· ἡ ὁδός· ἀπὸ τοῦ ἐλεύθω καὶ πλεονασμῷ τοῦ κ̄ κέλευθος.

57.

Eust. p. 1401, 34: ὅτι δὲ κοινῶς μὲν διὰ τοῦ η̄ ὁ λέβης, κατὰ δὲ Βοιωτοὺς διὰ διφθόγγου <ει̅> καθὰ καὶ ὁ πένης καὶ τὰ κατ᾽ αὐτά, ὁ Ἡρακλείδης δηλοῖ.

Vocabula λέβης et πένης grammatici adhibere solent, ubi Boeotios ει̅ diphthongo pro η̄ littera usos esse tradunt. Choerob. Dict. 152, 32 (Herod. II 361, 21) . . . ἔθος γὰρ ἔχουσιν οἱ Βοιωτοὶ πολλάκις τὸ η̄ εἰς τὴν ει̅ δίφθογγον τρέπειν· τὸ γὰρ Λάχης Λάχεις λέγουσι διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου καὶ τὸ λέβης λέβεις ὁμοίως. accuratius rem illustrat idem 154, 1 οἱ Βοιωτοὶ τότε τρέπουσι τὸ η̄ εἰς τὴν ει̅ δίφθογγον, ἡνίκα μὴ τρέπεται τὸ η̄ εἰς ᾱ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν οἷον τὸ λέβης καὶ πένης οἱ Βοιωτοὶ διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου γράφουσι λέβεις καὶ πένεις λέγοντες, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτοις οὐ τρέπουσι τὸ η̄ εἰς ᾱ οἱ Δωριεῖς. τὸ δὲ Ἀτρείδης καὶ Ὀρέστης, ἐπειδὴ τρέπουσιν οἱ Δωριεῖς τὸ η̄ εἰς ᾱ καὶ λέγουσιν Ἀτρείδας Ὀρέστας, οὐ τρέπουσιν οἱ Βοιωτοὶ εἰς τὴν ει̅ δίφθογγον τὸ η̄. Theogn. 41, 27 οἱ μέντοι Βοιωτοὶ πολλὴν ἴσασι τὴν

---

*) huc ea fragmenta seposui, quae ex priore an ex posteriore sint libro dubitavi.

ειρ κατάληξιν, καθὸ παρ᾽ αὐτοῖς εἴωθε τὸ η εἰς τὴν ει δίφθογγον τρέπεσθαι· τὸ γὰρ πένης πένεις γράφουσι διὰ τῆς ει διφθόγγου. et 71, 24 τοῦτο (καυστειρός) δὲ διὰ τοῦ η ἔδει γράφεσθαι, ἐτράπη δὲ παρὰ Βοιωτοῖς εἰς τὴν ει δίφθογγον, εἴγε παρ᾽ αὐτοῖς ἠγνόηται ἡ διὰ τοῦ η γραφή· διὸ καὶ τὸ πένης πονηρός ἥρως παρ᾽ ἡμῖν διὰ τοῦ η γραφόμενα παρ᾽ αὐτοῖς διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφονται. cf. Meister Dial. I 218.

58.

Eust. p. 1443, 57: ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Λειώκριτος (β 242) εἴη ἂν τοῦ λεὼ ἔκκριτος κατὰ ἐτυμολογικὴν ἀνάπτυξιν. καὶ ἦν μὲν γράφεσθαι τὴν ἄρχουσαν διὰ τοῦ η καὶ ο κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὡς ἐκ τοῦ ληός ὁ λαός, οὗ μέμνηται Ἡρακλείδης καθ᾽ ὁμοιότητα τοῦ νηός ναός καὶ πηός παός ὁ ἐξ ἀγχιστείας προσγενής· οὔπω δὲ ἦν ἐπὶ Ὁμήρου ἐν χρήσει τὸ ληός ὁ λαός.

Similia tradunt Ep. Cr. I 265, 2 (quae Lentz Herodiano vindicavit I 108, 4): τοῦ ναός δὲ τραπέντος „ἐν πίονι νηῷ“ (B 549) καὶ τοῦ παός „καὶ πηῷ περ ἐόντι“ (κ 441), τὸ λαός ἄτρεπτος ἔμεινε παρ᾽ Ὁμήρῳ, καίτοι τῇ μεταγενεστέρᾳ Ἰάδι τραπέν· „ληὸν ἀθρήσας“ Ἱππῶναξ (frg. 88). sane mira res est in Homeri carminibus ab Heraclide observata, quod vocabuli λαός forma tantum antiquissima, similium παός ναός formae Ionicae πηός νηός reperiuntur. nec vero ita inepte Eustathius (sive eius auctor) vestigium formae ληός in nomine Λειώκριτος reperire sibi visus est. nam cum cetera nomina propria cum λαός composita apud Homerum antiquam vocabuli formam (λαο-) servaverint, unum refragatur nomen Λειώκριτος (P 344. β 242. χ 294), ubi forma Iadis recentioris λεώς apparet. fortasse re vera pro Λειώκριτος scribendum est Ληόκριτος et vulgata scriptura ita explicanda, ut in transscribendis carminibus post Euclidem antiquae litterae EO (ΛΕΟΚΡΙΤΟϹ) falso per EIΩ redderentur, cum scribendae essent HO: ut pro antiquo HEOϹ scriptum est EΩϹ (ἕως), cum vera scriptura HOϹ (ἦος) esset.

59.

Eust. p. 1859, 56: τὸ δὲ διφθόγγισμα τοῦ πάλαι καὶ παλαιός καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ <οὐκ> ἔδειξαν οἱ Αἰολεῖς καθ᾽ Ἡρακλείδην ἐν

τῷ πάλαος, ὅθεν τὰ ἄλλα προσλήψει τοῦ ῑ. (Eust. p. 28, 29: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἀχαιός δίχα τοῦ κατὰ τὴν δίφθογγον ῑ προφέρουσιν οἱ Αἰολεῖς κατὰ τοὺς τεχνικούς, οἳ λέγουσιν ὡς διάλεκτοί τινες ἀποβάλλουσι τὸ ῑ τῆς α̅ι̅ διφθόγγου, οἷον Ἀθηναῖοι μὲν τὸ κλαίει κλάει λέγουσιν, οὕτω δὲ καὶ καίει κάει, αἰεί ἀεί, αἰετός ἀετός, Αἰολεῖς δὲ τὸ παλαιός καὶ Ἀχαιός καὶ ἑταῖρος πάλαος καὶ Ἄχαος καὶ ἕταρος, Ἴωνες δὲ σὺν Ἀττικοῖς τὸ χρύσειος ἀργύρειος χάλκειος καὶ τὰ ὅμοια χρύσεος φασὶ καὶ ἀργύρεος καὶ χάλκεος. ὡς δὲ οἱ Αἰολεῖς πολλάκις ἐν τοῖς διφθόγγοις οὐκ ἀποβάλλουσι ἀλλ᾽ ἀρκοῦνται μόνῃ διαστάσει ὡς ἐν τῷ Ἀτρεΐδης Αἰγεΐδης Ἀργέϊος, ἐξ ὧν τὸ Ἀτρείδης Αἰγείδης Ἀργεῖος, δηλοῦσι καὶ αὐτὸ οἱ παλαιοί. — Eust. p. 99, 7: τὸ δέ γε Ἀχαΐδα καὶ Ἀχαϊκὸν ὥσπερ καὶ τὸ Ἀχαΐα παρὰ τοῖς ὕστερον ἀπέλευσιν ἔπαθε τοῦ ῑ κατὰ ἀκολουθίαν Αἰολέων, οἳ ἀποβάλλουσιν αὐτὸ καὶ ἐν τῷ Ἀχαιός ὡς καὶ ἐν τῷ παλαιός. Eust. p. 1764, 57 . . . καὶ ὁ Ἀχαιός, ὃς ὅτι καὶ Ἄχαος λέγεται ἐκδρομῇ τοῦ ῑ ὁμοίως τῷ παλαιός πάλαος, δηλοῦται ἐν τοῖς παλαιοῖς).

Omnes Eustathii de hac quaestione locos descripsi, etsi pro certo non affirmaverim ab Heraclide habere Eustathium: potuit eadem ex Herodiano vel ex alio fonte desumere. similia tradunt Et. Mg. 66, 25 (Herod. II 276, 26) Ἄλκαος· ὃν τρόπον οἱ Ἴωνες ἐκβάλλουσι τὸ ῑ τῶν κτητικῶν ἤγουν τῆς ε̅ι̅ διφθόγγου, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ Αἰολεῖς τῆς α̅ι̅ διφθόγγου ἐκβάλλουσι τὸ ῑ οἷον Θηβαῖος Θήβαος, ἀρχαῖος ἄρχαος, Ἀλκαῖος Ἄλκαος. Cram. A. O. II 311, 30 (Herod. II 422, 20) τὰ ἔχοντα τὴν α̅ι̅ δίφθογγον <κατά τινα> συλλαβὴν καὶ πεφυκότα ἀποβάλλειν τὸ ῑ κατὰ διάλεκτον διὰ τῆς α̅ι̅ διφθόγγου γράφονται οἷον κλαίω κλάω, καίω κάω, αἰετός ἀετός, αἰεί ἀεί, ἑταῖρος ἕταρος, παλαιός πάλαος. Choerob. Orthogr. 173, 26 Ἀργεῖοι· διὰ τῆς ε̅ι̅ διφθόγγου· οἱ γὰρ Αἰολεῖς Ἀργέϊος λέγουσιν διιστῶντες τὸ ῐ, καὶ κατὰ κρᾶσιν ἡμεῖς τοῦ ε̅ καὶ ῑ λέγομεν Ἀργεῖος. cf. Meister Dial. I 90. 95.

60.

Eust. p. 1907, 49: ἔτι ἰστέον . . . καὶ ὅτι τῆς ὑστέρας Ἀτθίδος ἐστὶ τὸ ποῖοι· ἡ γὰρ ἀρχαία ἑτεροίαν ἐδίδου παράληξιν τῇ τοιαύτῃ λέξει, ὡς καὶ Ἡρακλείδης δηλοῖ, ἔνθα λέγει τοὺς Ἀττικοὺς τὴν ο̅ι̅ δίφθογγον εἰς τὴν ε̅ι̅ μεταποιεῖν τὸ δυοῖν λέγοντας δυεῖν καὶ τὸ οἴκοι οἴκει καὶ τὸ ποῖος πεῖος.

Sic scripsisse Heraclidem, qui tam egregia aliis locis de antiquo sermone Attico traderet (cf. frg. 36. 47), non credo. Eustathium grammatici verba corrupisse arbitror et vocabula ὑστέρας et ἀρχαία transponenda, ut Heraclides formas πεῖος οἴκει δυεῖν Atthidi recentiori tribuerit. forma πεῖος plane ignota. οἴκει ex Menandro laudat Herodianus I 504, 16 (Io. Alex. 36,32) . . . βαρύτονα δὲ τὸ ἄγρει . . . καὶ ἔτι τὸ οἴκει παρὰ Μενάνδρῳ ἀντὶ τοῦ οἴκοι. δυεῖν formam recentiorem esse tradit scriptor lexici rhetorici ap. Eust. p. 802, 35 et respuit Phrynichus Ecl. p. 210 Lob.

IV FRAGMENTA DUBIA*)

61.

Eust. p. 872, 18: μνεία δὲ τοῦ καθ' Ὅμηρον κνῆ (Λ 639) κείσεταί που καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ὀδύσσειαν, ὅπερ ὅτι τινὲς τῶν Ἀρισταρχείων ἐκδόσεων „κνέε τυρόν" λέγουσι κατὰ διάλυσιν τοῦ κνῆ ὁ Ἀλεξανδρεὺς Ἡρακλείδης φησί.

De scriptura κνέε τυρόν pro κνῆ τυρόν nihil usquam inveni. neque ex Heraclidae verbis (frg. 51) ap. Eust. p. 1892, 35 (quem ad locum relegat Eust.) tale quid concludendum videtur: ἑτέρωθι δὲ λέγει ὁ αὐτὸς (Ἡρακλείδης) καὶ ὅτι ὥσπερ τὸ „κνέε τυρόν" [ἤγουν ἔκνεεν ἔκοπτεν] εἰς τὸ η̄ συναιρεθὲν οἷον „κνῆ τυρόν" ἐν Ἰλιάδι οὐκέτι σὺν τῷ ν̄ ἐξηνέχθη, οὕτως οὐδὲ τὸ ῆ̄ μετὰ τοῦ ν̄ γραφήσεται. nihil dicit Heraclides nisi κνῆ contractum esse ex κνέε. itaque dubito an Eustathius grammatici verbis male intellectis ipse scripturam κνέε effinxerit.

62.

Eust. p. 1540, 9: συνέσταλται δὲ ἐκ τοῦ ξηροῦ τὸ ξερόν· τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ νοσηρόν νοσερόν, εὕρηται γὰρ διχῶς. συνηγοροῖτο

---

*) omnino non recepi frg. 74 Osann. (Eust. p. 44, 30), quia nomen Heraclidae ibi solo Phavorini testimonio nititur, quod nihili esse censeo.

δ᾽ἂν ἢ καθ᾽ Ἡρακλείδην εἰπεῖν παρηγοροῖτο τὸ ξερόν καὶ ἀπὸ τοῦ ξέω· εὐφυῶς γὰρ ἔχει πρὸς ξέσιν λείαν τὰ ξηρά.

Dubitari potest totum adnotamentum an solum vocabulum παρηγοροῖτο ad Heraclidem sit referendum. systolen in ξερόν agnoscunt Choerob. Dict. 331,7 τὸ η̄ συστελλόμενον εἰς τὸ ε̄ συστέλλεται οἷον ξηρόν ξερόν „ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο" (ε 402). Et. Mg. 611, 22 ξηρὸν καὶ ξερόν· γίνεται δὲ κατὰ τροπὴν τοῦ η̄ εἰς ε̄ ξερόν. schol. ε 402 ξερόν· συστολὴ τοῦ η̄ εἰς ε̄. Atticam hanc systolen dicit Apollon. de synt. III 31 p. 281 Bekk.: κατὰ Ἀττικὴν διάλεκτον συστολῆς γενομένης τοῦ η̄ εἰς ε̄, καθὼς ἔχει καὶ τὸ ξηρόν ξερόν, ποθῆσαι ποθέσω, ἀπὸ τοῦ ἐρίπω ἤριπτο ἐρήριπτο καὶ ἔτι ἐρέριπτο. e contrario ξηρόν a ξερόν ξέω derivavit Philoxenus: Et. Or. 111, 14 ξηρόν· παρὰ τὸ ξέω· ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς ὕλης τῶν ξύλων· εἴ τι γὰρ ἔξεσται, ξηρὸν γίνεται. τροπῇ τοῦ ε̄ εἰς η̄. οὕτω Φιλόξενος.

INDEX SCRIPTORUM.

numeri sunt fragmentorum.

INDEX VOCABULORUM.

4 [illegible]

PA
25
.B4

Hera

Heraclides, M. PA
25
De Heraclide Milesio Gramm- .B4
atico...

PONTIFICAL INSTITUTE
OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK
TORONTO 5, CANADA